

डिभिजन वन कार्यालय, ओखलढुङ्गाको
वार्षिक प्रगति पुस्तिका
(आ.व. २०८२।०८३)

प्रकाशक

डिभिजन वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा

ईमेल- dfookhaldhunga@gmail.com

वेबसाईट- dfookhaldhunga.koshi.gov.np

सूचना अधिकारी- ९८५२८४४४०३

पुस्तक

वार्षिक प्रगति पुस्तिका

पुनरावलोकनकर्ता

मना राज राई, डिभिजनल वन अधिकृत

संकलन तथा सम्पादन

अस्मिता न्यौपाने, वन अधिकृत

तथ्याङ्क संकलन

सजना पाण्डे, वन अधिकृत

सन्तोष लम्साल, वन सहायक

प्रविन्दा कार्की, वन सहायक

रामहजुर थापा, वन सहायक

किशोर घिमिरे, वन सहायक

प्रमेश अधिकारी, वन सहायक

वन रक्षक कर्मचारीहरु, सबै

प्रकाशक

डिभिजन वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा

प्रकाशन मिति

सम्बत २०८३

प्रकाशित प्रति

२००

मन्तव्य

देशको आर्थिक विकासका मेरुदण्डको रूपमा रहेको कृषि, जलस्रोत, जलविद्युत, पर्यापर्यटन आदिको विकासको लागि वन क्षेत्रको ठूलो योगदान रहेको छ यस जिल्लामा कुल भू-भागको लगभग ४८ प्रतिशत क्षेत्र वनले ढाकेको छ ।

वन क्षेत्रको संरक्षण एवम् दीगो व्यवस्थापन मार्फत उत्पादकत्व वृद्धि गरी प्राप्त वस्तु तथा सेवाको सदुपयोगबाट बृहत रोजगारीको अवसरहरु सिर्जना गरी राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा योगदान पुर्याउने वनको नीति रहेको छ । यस कार्यालयद्वारा विगत लामो समयदेखि वन संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा दीगो वन व्यवस्थापनका विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुँदै आएको छ । राष्ट्रिय वनको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन कार्य, समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापन अन्तर्गत सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुलाई समयमै प्राविधिक सहयोग गरी सामुदायिक वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन र वन पैदावरको सदुपयोग कार्य एवम् निजी जग्गाका वन पैदावरको सदुपयोग गर्न सहजीकरण गरी राजस्व संकलनमा समेत टेवा पुर्याउने कार्य तथा मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन कार्य जस्ता महत्वपूर्ण कार्यहरु सम्पादन हुँदै आएको छ ।

यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम सम्पन्न गरी सोको वार्षिक लक्ष्य र प्रगतिको तथ्यपरक जानकारी सरोकारवाला एवम् जन समुदाय समक्ष पुर्याई सार्वजनिक सरोकारको विषयमा जनताको सुचना पाउने हक सुनिश्चित गर्न यो जानकारीमुलक पुस्तिका प्रकाशन गरिएको छ । यस जिल्लामा वन संरक्षण, विकास तथा व्यवस्थापन कार्यमा देखिएका समस्या तथा चुनौतीहरुको पहिचान गरी तिनलाई आगामी दिनमा कसरी सम्बोधन गर्न सकिन्छ र हालसम्मको सिकाईबाट आगामी कार्यलाई कसरी प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ भनी विश्लेषण समेत गरिएको छ । यो पुस्तिका सरकारी निकायहरु, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरु, जन प्रतिनिधिहरु, राजनैतिक नेतृत्व वर्ग, जडीबुटी खेतीकर्ता, संकलनकर्ता, मध्यस्थकर्ता, उद्यमी, अध्ययनकर्ता, सहजकर्ता, काष्ठ व्यवसायी, वन प्राविधिक तथा वन विकाससँग सरोकार राख्ने सबैका लागि उपयोगी हुने अपेक्षा रहेको छ । आगामी प्रकाशनका लागि हामीलाई थप प्रेरणाको लागि यो पुस्तिका अध्ययन गरी आवश्यक सुझाव दिई सहयोग गरिदिनुहुन सबैमा हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

अन्तमा यो पुस्तिका तयार गर्न विशेष भूमिका निर्वाह गर्नुभएकोमा व.अ. श्री अस्मिता न्यौपानेलाई विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । यस कार्यालयमा कार्यरत सबै कर्मचारीलाहरुलाई कार्यालयको प्रगति हासिल गर्न पुर्याएको योगदानको उच्च कदर गर्दै हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

मना राज राई
डिभिजनल वन अधिकृत

विषयसूची

परिच्छेद-१	7
परिचय	7
१.१ जिल्लाको सामान्य परिचय	७
१.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमी	७
१.३ भौगोलिक अवस्थिति	८
१.४ भू उपयोगिता	८
१.५ जलवायु	१०
१.६ जियोलोजी	१०
१.७ जल सम्पदा	११
१.८ सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था	१२
१.८.१ जनसङ्ख्या	१२
१.८.२ प्रमुख बजार केन्द्रहरू	१२
१.८.३ पेशा र रोजगारी	१२
१.९ वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरू	१३
१.१० बसाइँसराइ	१३
१.११ ऐतिहासिक, धार्मिक, पुरातात्विक र पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण क्षेत्रहरू	१४
१.१२ जिल्लाको भौतिक पूर्वाधार	१६
१.१२.१ विद्युत सेवा	१६
१.१२.२ सडक	१६
१.१२.३ सञ्चार	१६
१.१३ डिभिजन वन कार्यालयको परिचय	१६
१.१३.१ संगठन संरचना र कार्यक्षेत्र	१६
१.१३.२ जग्गा जमिन	१९
१.१३.३ भौतिक संरचना	१९
१.१३.४ सवारी साधनहरू	१९
१.१३.५ डि.व.का.मा रहेका सिल टाँचाहरूको विवरण	१९
परिच्छेद-२	21
जिल्लाको वन सम्पदा	21
२.१ वनको प्रकार	२१
२.२ वनको क्षेत्रफल	२३
२.३ जलाधार क्षेत्र	२४
२.४ पोखरी तथा झरनाहरू	२५
परिच्छेद-३	26
वन व्यवस्थापन	26
३.१ सरकारद्वारा व्यवस्थित वन	२६
३.२ सामुदायिक वन	२७
३.३ गरीबका लागि कबुलियती वन	३१

३.४ धार्मिक वन.....	३१
३.५ सब डिभिजन वन कार्यालय अनुसार व्यवस्थापन पद्धति	३२
३.६ जडिबुटी संरक्षण तथा व्यवस्थापन	३३
३.७ वृक्षारोपण क्षेत्रको नक्साङ्कन	४०
३.८ सामुदायिक वन नवीकरण योजना.....	४०
३.९. वन डढेलो जोखिम नक्साङ्कन	४१
३.१० मिचाहा प्रजातिहरु	४२
३.११. पहिरो व्यवस्थापन.....	४२
परिच्छेद-४	४४
ओखलढुङ्गा जिल्लाको वन रणनीतिक योजना २०८२।०८३-२०८६।०८७.....	४४
४.१ विगतको वन व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयनको समिक्षा.....	४४
४.१.१ विगतका वन कार्ययोजनाहरु.....	४४
४.१.२ बजेट विनियोजन र कार्यान्वयनको अवस्था.....	४४
४.१.३ अघिल्लो कार्ययोजनाका मुख्य कार्यक्रमहरु	४७
४.१.४ वन पैदावर उत्पादन विवरण	४८
४.१.५ राजस्व संकलन विवरण	४९
४.१.६ गत कार्ययोजनाको लक्ष्य र प्राप्ति.....	४९
४.१.७ जलाधारमा आधारित जलवायु उत्थानशील जीविकोपार्जन आयोजना तर्फको उपलब्धिहरु	५०
४.२. वर्तमान वन क्षेत्रको रणनीतिक योजनाको सारांश	५१
परिच्छेद-५	६०
वार्षिक कार्यक्रम र प्रगति २०८२।०८३	६०
५.१ वातावरण विभाग तर्फ.....	६०
५.२ राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	६१
५.३ जडीबुटी विकास कार्यक्रम.....	६९
५.४ प्रदेश वन विकास तथा जडीबुटी प्रवर्द्धन कार्यक्रम.....	७३
५.५ डिभिजन वन कार्यालयहरु.....	९८
५.६ वातावरण तथा जैविक विविधता संरक्षण कार्यक्रम.....	१०४
५.७ वन पैदावर उत्पादन	१०८
परिच्छेद-६	१०९
केही सकारात्मक र नविनतम प्रयासहरु.....	१०९
६.१. बहुउपयोगी वनस्पतिहरुको विस्तार.....	१०९
६.२. रेड पान्डा सर्वेक्षण	१११
६.३. वृक्षारोपण क्षेत्रको पहिचान	११२
६.४. पानी मुहान नक्साङ्कन.....	११७
६.५. गुराँस प्रवर्द्धन	११९
६.६. रानी चाँप संरक्षण	१२०
६.६. संस्थागत विकास	१२०
अनुसूचीहरु	१२१

अनुसूची-१: ओखलढुङ्गाको पहिरोको नक्साङ्कन.....	१२१
अनुसूची-२: ईकोलोजिकल जोनको नक्सा	१२२
अनुसूची-३: जलाधार क्षेत्रको नक्सा.....	१२३
अनुसूची-४: सब डिभिजन वन कार्यालयको कार्यक्षेत्र	१२४
अनुसूची-५: सामुदायिक वनको पानी मुहान नक्साङ्कन	१२५
अनुसूची-६: सब डिभिजन वन कार्यालय अनुसार वन.....	१२६
अनुसूची-७: वन प्रजाति नक्सा.....	१२७
अनुसूची-८: रेड पान्डा क्षेत्र.....	१२८
अनुसूची-९: ओखलढुङ्गा जिल्लामा रहेका सामुदायिक वनको विवरण.....	१२९
अनुसूची-१०: ओखलढुङ्गा जिल्लामा रहेका कबुलियति वनहरूको विवरण.....	१४३
अनुसूची-११: सामुदायिक वनको वन मौज्दात	१५१
अनुसूची-१२: वन पैदावरमा आधारित उद्योगहरूको विवरण	१६३
अनुसूची-१३: वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजन सम्बन्धी विवरण	१६६
अनुसूची १४: डिभिजन वन कार्यालयको स्वामित्वमा रहेको जग्गाको विवरण	१६८
अनुसूची १५: गैहकाष्ठ वन पैदावर उत्पादन विवरण	१६९
अनुसूची १६: वन बीउ पात्रो.....	१७१
अनुसूची १७: जडीबुटी संकलन समय.....	१७४
अनुसूची-१८: वार्षिक कार्यक्रम र प्रगति.....	१७७

परिच्छेद-१

परिचय

१.१ जिल्लाको सामान्य परिचय

कोशी प्रदेश अन्तर्गत पर्ने ओखलढुंगा एक पहाडी जिल्ला हो । किम्बदन्ति अनुसार त्रेता युगमा यो जिल्ला रहेको क्षेत्र राजा जनकद्वारा शासित मिथिला राज्यमा, किराँतकालमा ओल्लो किराँत अन्तर्गत र लिच्छवीकालमा राजा मानदेव प्रथमको राज्यमा पर्दथ्यो । मल्लकालमा राजा रण मल्लको पालामा भादगाँउद्वारा शासित थियो ओखलढुंगा । लक्ष्मीनरसिंह मल्लको पालामा काजी भीम मल्लको नेतृत्वमा पूर्व विजय गर्दै यस क्षेत्रमा आई तत्कालीन राज्य गरिरहेका किराँतहरुलाई उनिहरुले लखेटेका थिए । उनको फौजले हाल सिद्धिचरण नगरपालिका १२ स्थित ठूलो ढुङ्गामा खोपिल्टो खनी धान कुटेर भात पकाई खाएका थिए । सोही आधारमा यो ठाउँको नाम ओखलीढुंगा भनिने गरिएकोमा पछि आएर यसलाई सुधारी ओखलढुंगा भनिएको र सोही ऐतिहासिक स्थानको आधारमा पछि आएर यस जिल्लाको नाम ओखलढुंगा रहन गएको जनश्रुति पाइन्छ । राजा पृथ्वी नारायण शाहको पालाको एकीकरण अभियानपछि भीमसेन थापाको प्रशासनिक विभाजन अन्तर्गत ३२ जिल्ला मध्ये पूर्व ३ नं. को जिल्ला हालको सदरमुकाम ओखलढुंगामा पर्दथ्यो । वि.सं. २०१८ को प्रशासनिक विभाजन अगाडि सोलुखुम्बु र खोटाङ जिल्ला समेत पूर्व ३ नं. ओखलढुंगा अन्तर्गत नै पर्दथे । तत्कालीन राजा महेन्द्रको पालामा वि.सं. २०१८ मा नेपाल अधिराज्यलाई १४ अंचल ७५ जिल्लामा वर्गीकरण गर्दा ओखलढुंगा सगरमाथा अंचलको एक जिल्ला हुन पुग्यो ।

ओखलढुङ्गा जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १०७४ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक नतिजा अनुसार यस जिल्लाको कुल जनसंख्या १४०९१४ रहेको छ भने वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर ०.४७ प्रतिशत रहेको छ ।

१.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमी

यस जिल्लाको पूर्वमा खोटाङ जिल्ला, पश्चिममा रामेछाप, उत्तरमा हिमाली जिल्ला सोलुखुम्बु र दक्षिणतर्फ उदयपुर र सिन्धुली जिल्लासँग सिमाना जोडिएको छ । जिल्लामा १ प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र, २ वटा प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र र ८ वटा स्थानीय तहहरु रहेका छन् ।

तालिका १.२: जिल्ला स्थित गाउँपालिका र नगरपालिकाको विस्तृत विवरण

क्र.सं.	स्थानीय तहको नाम	समावेश गा.वि.स./नगरपालिका	वडा संख्या
१	सिद्धिचरण नगरपालिका	तलुवा, ठुलाछाप, जन्तरखानी, वरूणेश्वर (९), विगुटार, वेतिनी र सिद्धिचरण नगरपालिका	१२
२	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	रगनी, खिजी चण्डेश्वरी, खिजी काती, खिजी फलाटे, पोकली ९, रावादोलु, पात्ले ३-६, भुसिङ्गा	९
३	चम्पादेवी गाउँपालिका	पलापु, कालिका, फेदीगुठ, फुलवारी, विलन्दु र रानीवन	१०
४	चिशंखुगढी गाउँपालिका	कुईभिर, पोखरे, दियाले, रातमाटे, सेर्ना, भदौरे र माम्खा	८
५	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	मोली, वाक्सा, उवुँ, केत्तुके, मानेभञ्ज्याङ, थाक्ले, टोक्सेल र	९

		माधवपुर गा.वि.स.	
६	मोलुङ गाउँपालिका	कुन्तादेवी, वरुणेश्वर १-८, हर्कपुर, प्राप्चा, श्रीचौर, पाल्ते १,२,७-९ र राँगादीप	८
७	लिखु गाउँपालिका	सिँहदेवी, नर्मदेश्वर, यसम, गाम्नाडटार, टारकेरावारी र पोकली १-८	९
८	सुनकोशी गाउँपालिका	बलखु, सिस्नेरी, मुलखर्क, च्यानम र कटुञ्जे	१०
	जम्मा		७५

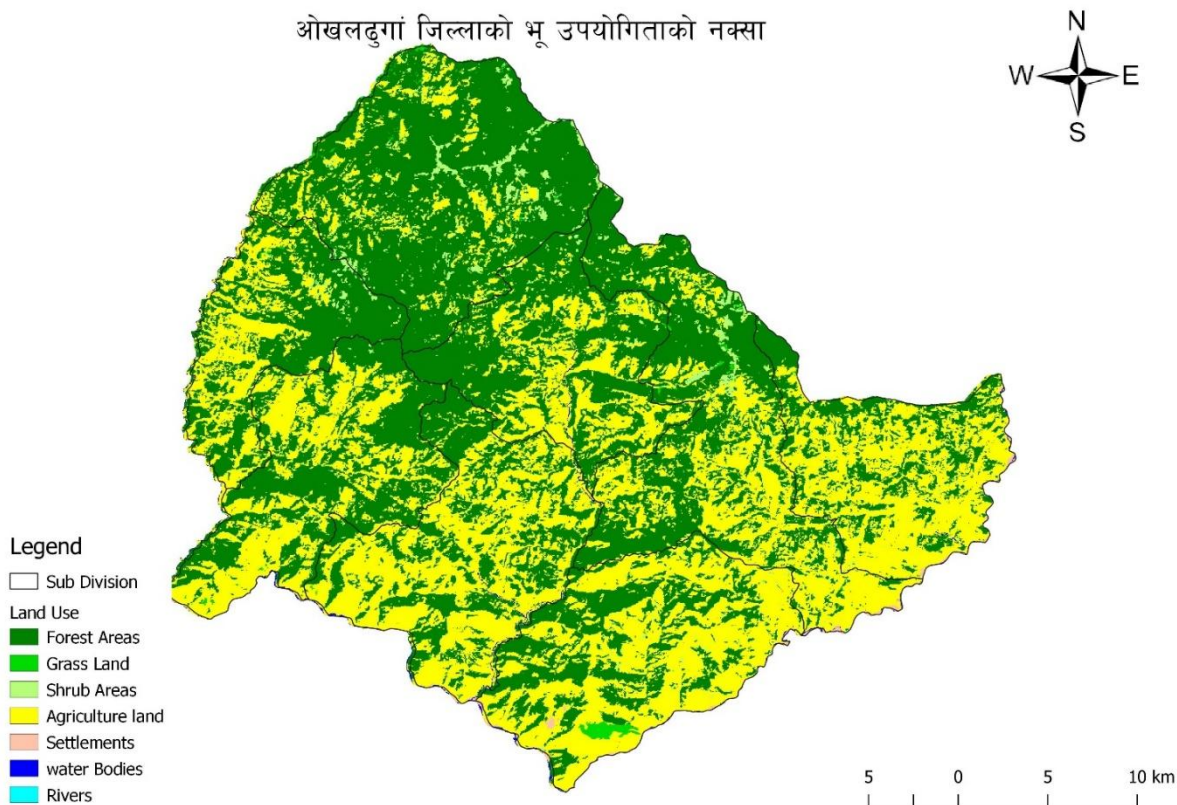
१.३ भौगोलिक अवस्थिति

विश्व मानचित्रमा २७°६' देखि २७°३२' , उत्तरी अक्षांश र ८६°१०' , देखि ८६°४१' , पूर्व देशान्तर बीच १,०७,४०० हेक्टर क्षेत्रफलमा फैलिएर ओखलढुंगा रहेको छ । समुद्री सतहबाट ३९० (जोर्तिघाट) देखि ३६२७ मि. (लाम्जेडाँडा) उचाइसम्मका भूधरातल रहेको यस जिल्लाको सदरमुकाम ओखलढुंगा बजार १८४९ मि. मा अवस्थित छ । यहाँको मुख्य जलप्रवाह सुनकोशी नदी पूर्वतिर बग्ने भएकोले जिल्लाका अधिकांश भू भाग दक्षिण फर्किएका छन । लिखु खोला र मोलुङ खोला दक्षिण बग्ने भएकाले त्यसको आसपासको ढाल भने पूर्व र पश्चिम तिर फर्केका छन । नेपाल उत्तरी गोलार्धमा पर्ने भएकोले पूर्व र दक्षिण तर्फका भागहरु सुख्खा हुने गर्दछन् भने पश्चिम तथा उत्तर फर्केका भू भागहरु सेपिला हुने गर्दछन जुन ओखलढुंगा जिल्लामा कम मात्रामा रहेका छन ।

जिल्लामा रहेको रुम्जाटार विमानस्थल १,३५६ मि. उचाईमा रहेको छ । देम्बाडाँडा, लाम्जा, ताक्लु भञ्ज्याङ, गौरीवन, थुम्की, भुसुन्डे, तीनतले, देउराली, यम्लु, कमेरे, बिब्लाँटे, पाल्ते, ककनी डाँडा, छेभावीड आदि जिल्लाका अग्ला डाँडाहरु हुन् भने रुम्जाटार, गाम्नाडटार, रामपुरटार, जरायोटार, सोक्याटार, कुईभिरटार, हर्कपुर, माझीटार, बिगुटार, देवीटार आदि जिल्लाका प्रमुख टारहरु हुन् । भौगोलिक विविधताले भरिपूर्ण यो जिल्लालाई धरातलीय आधारमा लेकाली क्षेत्र (२० प्रतिशत), मध्यपहाडी क्षेत्र (६५ प्रतिशत) तथा बेंसी र टार क्षेत्र (१५ प्रतिशत) गरी ३ भागमा वर्गीकरण गर्न सकिन्छ ।

१.४ भू उपयोगिता

ओखलढुङ्गा जिल्लाको भू-उपयोगितामा निकै विविधता रहेको पाइन्छ । पहाडी क्षेत्रमा पर्ने ओखलढुङ्गा जिल्लालाई भौगोलिक दृष्टिकोणले हेर्दा लेक, मध्य पहाडी र बेंशी गरी तीन भागमा विभाजित छ । प्राकृतिक दृष्टिकोणले यस जिल्लामा ठुला-ठुला डाँडा, वनजङ्गल, बलौटे माटो, भिरालो जमिन र बेशितिर खेतियोग्य भूमि रहेको छ । यस जिल्लामा कृषियोग्य जमिन करीब ४५ प्रतिशत रहेको छ भने करीब ५० प्रतिशत जमिन वन जङ्गलले ढाकेको पाइन्छ । समग्र ओखलढुङ्गा जिल्लाको भू-उपयोगको अवस्था निम्नानुसार रहेको छ ।

चित्र १.४: जिल्लाको भू उपयोग नक्सा
यस जिल्लाको भू-उपयोगको अवस्था देहायअनुसार रहेको छ,
तालिका १.४: जिल्लाको भू उपयोग अवस्था

क्र.सं.	विवरण	हेक्टर	प्रतिशत
१	खेतीयोग्य	४०७९२.७	३७.९३
२	जंगल	५२२८६	४८.२०
३	झाडी बुट्यान	९९१६.९५	९.२०
४	निर्माण क्षेत्र	१३८.९५	०.१३
५	घाँसेमैदान	३९७२.११	३.६९
६	खाली चटान	३५.९६	०.०३
७	बगर	१५९.३	०.१५
८	खाली भूमि	३.११	०.००३
९	पानीले ढाकेको	२३८.५७	०.२२
	जम्मा	१०७५४३.६४	१००

स्रोत: ICIMOD, 2022

१.५ जलवायु

यो जिल्लाको जलवायुलाई चार भागमा विभाजन गरिएको छ । उष्ण जलवायु १ हजार मिटरभन्दा तलका भू भागमा पाइन्छ भने क्रमशः उपोष्ण १ हजार देखि २ हजार मिटरसम्म, शीतोष्ण २ हजार देखि २ हजार ९४० मिटरसम्म र सब अलपाइन २ हजार ९४० देखि ३ हजार ६२७ मिटरसम्ममा पाइन्छ । जिल्लाको सरदर तापक्रम र वर्षाको विवरण निम्न छ ।

अधिकतम तापक्रम: ३०.७ डिग्री सेल्सियस (९ जुन १९९८)

न्यूनतम तापक्रम: -१.५ डिग्री सेल्सियस (८ जनवरी २०१३)

सबैभन्दा बढी वर्षा: १७०.४ मि.लि. (२४ घण्टासम्म, १० जुलाई २००४)

वार्षिक औसत वर्षा: २९३०.४ मिलिलिटर

१.६ जियोलोजी

क. खनिज

जिल्लामा ४ प्रकारका खनिज सम्पदा रहेका छन् । यहाँ रहेका फलाम, स्लेट, तामा, खरिदुंगा जस्ता अति महत्वपूर्ण खनिज सम्पदाको अन्वेषण र उत्खनन गरी विभिन्न किसिमका कारखाना व्यवस्थित तरिकाले स्थापना गर्न सके विदेश पलायन भैरहेको युवा शक्तिलाई स्वरोजगारको अवसर उपलब्ध गराई देश भित्रै बाँच्न सक्ने वातावरणको सृजना गर्न सकिने देखिन्छ । खनिज सम्पदा अन्वेषण तथा उत्खननको लागि स्थानीय रुपमा पहल गर्न जिम्मेवार संस्था नरहेकोले सो सम्बन्धीतथ्यांक समेतको अभाव रहेको छ ।

तालिका १.६: जिल्लामा पाईने केही महत्वपूर्ण खनिज पदार्थको विवरण

क्र.सं.	प्रकार	पाईने स्थान
१	फलाम	जन्तरखानी, विलन्दु, सेर्ना, गौरीवन, दुंग्रे
२	खरिदुंगा	खिजीफलाटे, पोकली, रगनी
३	तामा	जन्तरखानी, विलन्दु, सेर्ना, गौरीवन, दुंग्रे
४	स्लेट दुंगा	खिजीफलाटे, पोकली, रगनी

ख. चट्टान

यस जिल्लाको भूगर्भीय संरचनालाई हेर्दा मुख्य गरी Metamorphic/ Sedimentary Rock बढी मात्रामा पाईन्छन् भने भौगोलिक संरचनालाई हेर्दा लिथोलोजिकल (Lithological) इकाई पाईन्छन् । जिल्लाका प्रमुख चट्टानहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

१. डोलोमाइट र चुन दुंगा मिसिएको सिस्ट (Dolomite and limestone Schist)

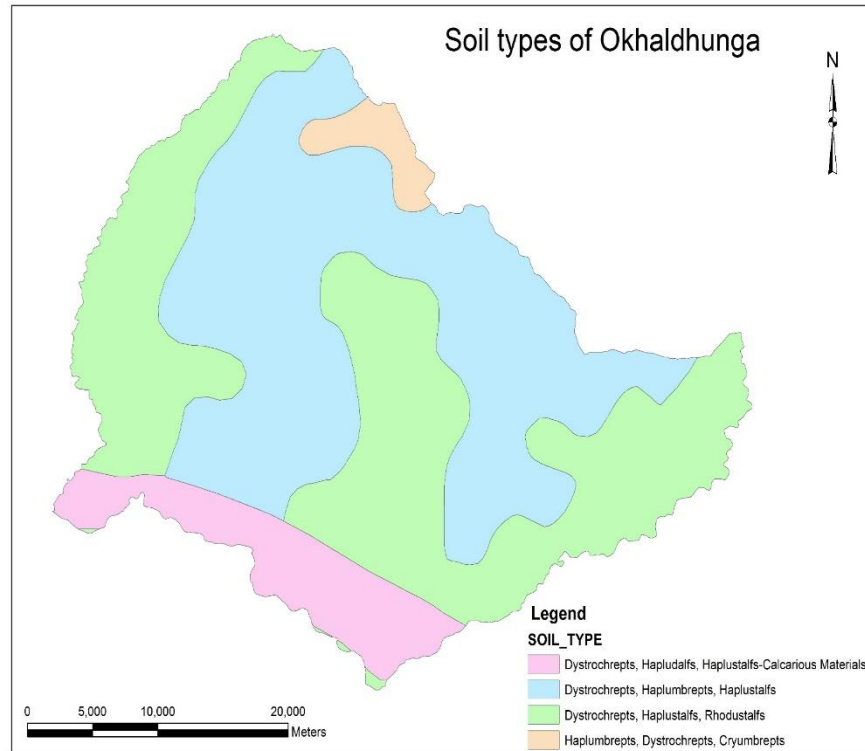
२. लाइमस्टोन (चुनदुंगा) सिस्ट (Lime stone schist)

३. निस सिस्ट (Gneiss schist)

४. क्वार्जजाइट र फाइलाइट (Quarzite/Phyllite)

ग. माटो

जिल्लाका अधिकांश ठाउँका माटोको बनावटमा समानता पाइन्छ । प्राय ठाउँहरूमा चिम्टाइलो, दोमट, बलौटे, रातो माटो, बलौटे दोमट र कालो र कमेरो माटो रहेको छ । केही समथर भू भाग जस्तै रुम्जाटार, रामपुरटार, विगुटार, सानीटार लगायतका विभिन्न टारहरूमा उर्वरायुक्त माटो भएकोले उक्त स्थानहरूमा राम्रो कृषि उत्पादन भएको पाइन्छ ।

चित्र १.६: जिल्लाको माटोको नक्सा

१.७ जल सम्पदा

जिल्लामा ठूला र साना नदी, खोलानाला र पानीका मूलहरू प्रशस्त छन् ।

यस जिल्लामा रहेका प्रमुख तथा सहायक नदीहरूमा दूधकोशी, सुनकोशी, लिखु, मोलुङ्ग, ठोट्ने खोला, सिस्ने खोला, सेर्ना खोला, बाङ्गेखोला, खानीखोला, ढाँड खोला, पंडखु खोला, लिपे खोला, साल्पू खोला, डुँडे, जुगे, चोक्टीमंगला, अँधेरी, पाताले, सेप्ली, खार्ते आदि रहेका छन् ।

ताल र सिमसार क्षेत्र: यस जिल्लामा ठूला ताल नभएतापनि सानासाना पोखरी, पानी जम्ने खोंचहरू प्रशस्त रहेका छन् । सिमसार क्षेत्रको रूपमा विस्तृत अध्ययन हुन बाँकी रहेको छ । झरनाहरूमा पोकली झरना (१३१ मि.), रातमाटे झरना (१११ मि.) प्रमुख रूपमा रहेका छन् । ओखले झरना सुनकोशी गाउँपालिका ६ र तीन छाङ्गे झरना सुनकोशी गाउँपालिका ९ मा रहेका छन् भने जिल्लामा अन्य झरनाहरूमा सेप्ली, ढिकुरे, सेर्ना, सेलेले, न्याउले आदि हुन् ।

जलाधार तथा उप जलाधार क्षेत्र: यस जिल्लामा अवस्थित नदी तथा खोलाको आधारमा जिल्लालाई २९ वटा उप जलाधार क्षेत्रमा विभाजन गरिएको छ ।

१.८ सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था

१.८.१ जनसङ्ख्या

वि.सं. २०७८ सालको राष्ट्रिय जनगणनाको प्रारम्भिक नतिजा बमोजिम ओखलढुङ्गा जिल्लाको कुल जनसंख्या १४०९१४ रहेको छ । जिल्लाको औसत परिवार संख्या ४.०६ रहेको छ । जिल्लाको कुल जनसंख्यामा पुरुष तथा महिलाको जनसंख्या ६९३२२ (४९.१९ प्रतिशत) र महिला ७१५९२ (५०.८१ प्रतिशत) रहेको पाइन्छ । जिल्लामा घरधुरी ३४२८६ जनसंख्या वृद्धिदर -०.४७ प्रतिशत रहेको छ भने जनघनत्व १३१ प्रतिवर्ग कि.मि. रहेको छ ।

ओखलढुङ्गा जिल्लामा १ नगरपालिका र ७ गाउँपालिका गरी ८ वटा स्थानीय तह रहेका छन् । राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार जिल्लाका ८ वटा स्थानीय तहको जनसांख्यिक अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १.८.१: जिल्लाको जनसंख्या

क्र.सं.	स्थानीय तह	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	घरधुरी संख्या	जनसंख्या		
				पुरुष	महिला	जम्मा
१.	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	१७९.७७	३४३८	७९२६	७९४१	१५८६७
२.	चम्पादेवी गाउँपालिका	१२६.९१	४०३४	८१४६	८३८२	१६५२८
३.	चिसैंखुगढी गाउँपालिका	१२६.९१	३३०५	६७११	७०५०	१३७६१
४.	मानेभञ्ज्याङ्ग गाउँपालिका	१४६.६१	४७८५	९६२६	१०२५७	१९८८३
५.	मोलुङ्ग गाउँपालिका	११२.००	४०६९	८४६४	८४८०	१६९४४
६.	लिखु गाउँपालिका	८८.०३	३१६१	५९१२	६०१८	११९३०
७.	सिद्धिचरण नगरपालिका	१६७.८	७१२६	१३५५४	१४४२३	२७९७७
८.	सुनकोशी गाउँपालिका	१४३.७५	४३६८	८९८३	९०४१	१८०२४
जम्मा		१०७४	३४२८६	६९३२२	७१५९२	१४०९१४

श्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७८

१.८.२ प्रमुख बजार केन्द्रहरू

यस जिल्लाको सबैभन्दा ठूलो व्यापारिक महत्त्वको स्थान ओखलढुङ्गा बजार नै हो । यहाँ बुधवार र शनिवार गरी हप्ताको दुई पटक बजार लाग्ने गर्दछ । रामपुर, रूमजाटार, मानेभञ्ज्याङ्ग, खिजिफलाटे, श्रीचौर, घोराखोरी, निशंखे, केत्तुके, फलाटे भञ्ज्याङ, खानीभञ्ज्याङ्ग, कोषहाट पनि व्यापारिक दृष्टिले निकै महत्त्वपूर्ण स्थानको रूपमा रहेका छन् ।

१.८.३ पेशा र रोजगारी

कृषि नै प्रमुख पेशा रहेको यो जिल्लाको पेशा तथा रोजगारीको विवरण निम्न तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका १.८.३: पेशा अनुसारको जनसंख्या विवरण

क्र.सं.	पेशा	जनसंख्या %	क्र.सं.	पेशा	जनसंख्या %
---------	------	------------	---------	------	------------

१	कृषि तथा वन	७०.७	९	हस्तकला उद्योग	३.५
२	सरकारी नोकरी	२.५६	१०	माछा मार्ने	०.०२
३	गैर सरकारी नोकरी	०.०३	११	सिकर्मी	०.३
४	उत्पादन, पुनः उत्पादन	३.३८	१२	यातायात र सञ्चार	०.२४
५	व्यापार व्यवसाय	२.५८	१३	स्वास्थ्य/सामाजिक क्षेत्र	०.३८
६	विद्युत, ग्याँस, खानेपानी	१.७५	१४	होटल, रेस्टुरेन्ट	०.१८
७	शिक्षण पेशा	१.२२	१५	डकर्मि	०.३
८	साधारण पेशा	७.८३	१६	अन्य	५.५१

स्रोत: जिल्ला पाश्र्वचित्र, ओखलढुंगा २०७९।

१.९ वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरू

यस जिल्लाको मुख्य वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरूमा फर्निचर, मछिनो प्रशोधन, हाते कागज बेत/बाँस/निगालो उद्योग तथा जडिबुटी सम्बन्धि उद्योगहरू हुन् । घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, ओखलढुङ्गाले उपलब्ध गराएको तथ्याङ्क बमोजिम हाल जिल्लामा रहेका वनपैदावारमा आधारित उद्योगहरूको प्रकृती/किसिम र सङ्ख्या निम्न तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. १.९: जिल्लामा रहेका वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरूको विवरण

क्र.सं..	उद्योगको प्रकृती/किसिम	सङ्ख्या	२०८२ मा चालु	कैफियत
१	फर्निचर	२६	११	
२	मछिनो	२०	१०	
३	कागज	१६	०	
४	बाँस	५	१	
५	अल्लो	२	०	
६	दुना टपरी	३	१	
जम्मा		७२	२३	

स्रोत: घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय ओखलढुङ्गा, २०८२

वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरू हेर्दा करिब ७० प्रतिशत उद्योगहरू बन्द अवस्थामा रहेका छन् भने नियमित चालु अवस्थामा रहेका १५ प्रतिशत र १५ प्रतिशत सिजनल चलिरेहेका छन् । जिल्लामा रहेका वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरूको विस्तृत विवरण अनुसूची १२ मा उल्लेख गरिएको छ ।

१.१० बसाइँसराइ

ओखलढुङ्गा जिल्लाबाट बसाइँसराइको स्थिति हेर्दा यस क्षेत्रमा आउने भन्दा जिल्ला बाहिर जाने प्रवृत्ति बढी देखिन्छ । यस क्षेत्रका वासिन्दाहरू खासगरी काठमाण्डौ उपत्यका, मोरङ, सुनसरी, उदयपुर आदि जिल्लाहरूमा बसाइँसराइ गरी गएको देखिन्छ । यस क्षेत्रबाट अन्यत्र बसाइँ सर्नुका कारणहरूमा स्वास्थ्य, शिक्षा तथा भौतिक पूर्वाधारको कमी र वैदेशिक रोजगारीको आकर्षण प्रमुख रहेका छन् भने खानेपानीको अभाव तथा मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व (खासगरी स्थानिय समूदाय तथा बाँदरबिचको द्वन्द्व) का

कारण कतिपय स्थानिय समुदाय बसाई सरेको पाइएको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र २०७८ को तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गर्दा वार्षिक -०.४७% का दरले यहाँको जनसङ्ख्या घट्दोक्रममा रहेको पाइन्छ ।

१.११ ऐतिहासिक, धार्मिक, पुरातात्विक र पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण क्षेत्रहरू

यस जिल्ला अन्तर्गतका विशेष ऐतिहासिक, धार्मिक, पुरातात्विक र पर्यटकीय स्थलहरू यस प्रकार रहेका छन्।

तालिका १.११: ओखलढुङ्गा विशेष महत्वका क्षेत्रहरू

क्र.सं.	विशेष महत्वका क्षेत्र	ठेगाना
१	ढुङ्गाको ओखल	सिद्धिचरण १२
२	रुम्जाटार	सिद्धिचरण ४
३	पोकली झरना	लिखु ९
४	देम्बा डाँडा	खिजिदेम्बा ६
५	चुली डाँडा	खिजिदेम्बा २
६	लगलगे डाँडा	सिद्धिचरण ८
७	ककनी मन्दिर	चम्पादेवी ९
८	कोटगढी	चिसंखुगढी ३
९	थाम डाँडा	सिद्धिचरण ४
१०	लिब्जुथान	मानेभञ्ज्याङ २
११	थुम्की डाँडा	मानेभञ्ज्याङ ६
१२	सेप्ली झरना	मोलुङ ७
१३	राटमाटे झरना	चिसंखुगढी ४
१४	सिंहदेवी मन्दिर	चिसंखुगढी १

चित्र १.११: ओखलढुङ्गा विशेष महत्वका क्षेत्रहरू

Okhaldhunga
HERITAGE TREKS · ओखलढुङ्गा

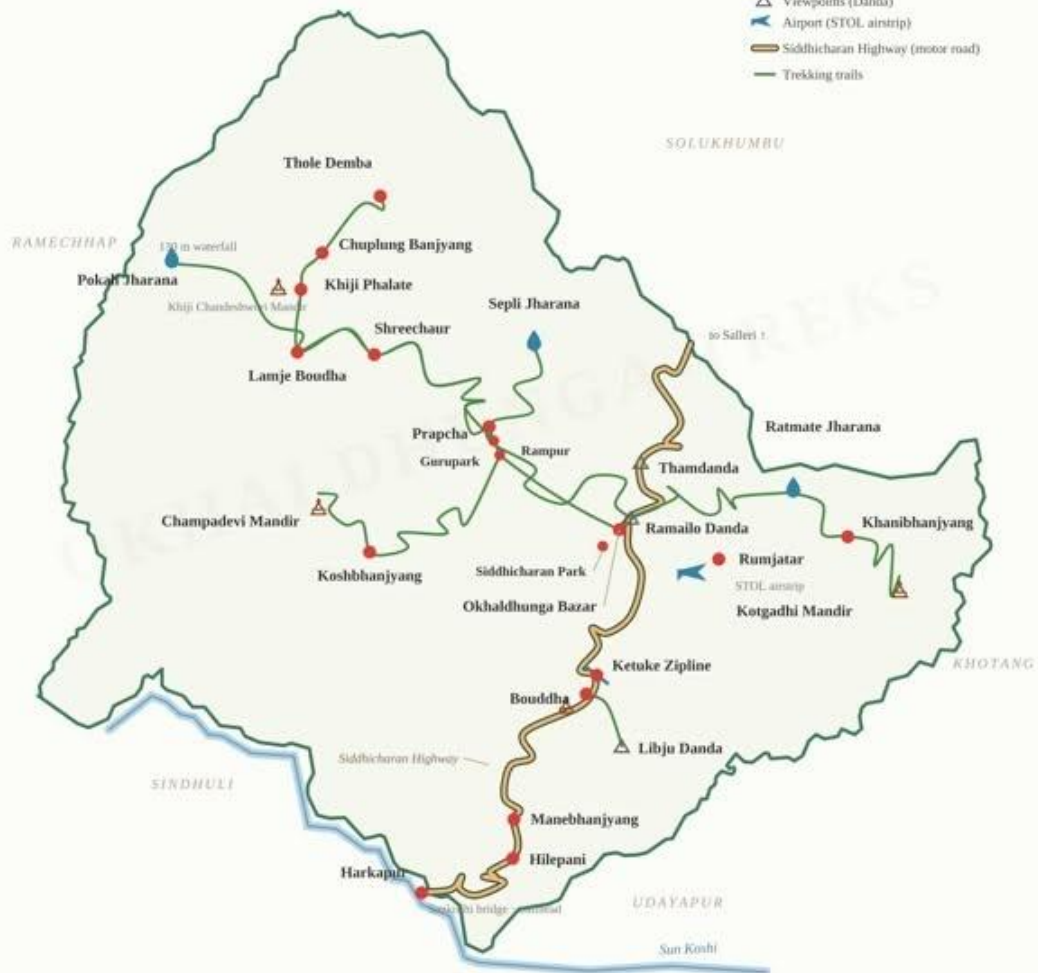
Okhaldhunga Circuit Trek

Waterfalls · Temples · Ridge-top viewpoints

INDEX

- Highlighted places
- 💧 Waterfalls (Jharana)
- ⛪ Temples & stupas
- △ Viewpoints (Danda)
- ✈ Airport (STOL airstrip)
- 🛣 Siddhicharan Highway (motor road)
- Trekking trails

ELEVATIONS

Thole Demba	3,350 m
Champadevi Mandir	2,245 m
Ketuke Zipline	1,873 m
Seppli Jharana	1,704 m
Kotgadhi Mandir	1,528 m
Ratmate Jharana	1,491 m
Pokali Jharana	1,380 m

DISTANCES (APPROX.)

Harkapur — Ketuke Zipline	27 KM
Ketuke — Ramailo Danda	13 KM
Ramailo Danda — Ratmate Jharana	17 KM
Ratmate Jharana — Kotgadhi Mandir	19 KM
Ramailo Danda — Rampur	13 KM
Rampur — Champadevi Mandir	22 KM
Rampur — Pokali Jharana	41 KM
Rampur — Seppli Jharana	15 KM
Rampur — Thole Demba	46 KM

Ministry of Tourism, Forest and Environment
Okhaldhunga, Koshi Province, Nepal

१.१२ जिल्लाको भौतिक पूर्वाधार

१.१२.१ विद्युत सेवा

हाल ओखलढुंगा जिल्लाका सबै स्थानीय तहमा केन्द्रीय विद्युत प्रणालीको प्रसारण शुरू भएको छ भने स्थानीय ठोत्ने खोलाबाट उत्पादित १२५ कि.वा. (हाल १०० कि.वा.मात्र) विद्युतबाट रुम्जाटार, ओखलढुंगा सदरमुकाम तथा सोब्रुसम्म विद्युत सेवा उपलब्ध छ । वर्षायाममा पानीको मात्रा बढ्ने र हिउदमा घट्ने हुन्छ । दित्तेलदेखि ओखलढुंगा सदरमुकामसम्म राष्ट्रिय विद्युत प्रसारण जोडिएपनि विभिन्न स्थानमा ग्रामीण स्तरमा विद्युतप्रतिको पहुँच विस्तारै बढिरहेको छ । च्यानम, पोकली, रगनी, रावादोलु, टोक्सेल, हर्कपुर, बेतिनी, टारकेराबारी, प्राप्चा आदि ठाउँहरूमा स्थानीय स्तरका साना तथा लघु ग्रामीण जलविद्युत योजनाका कार्यहरू सम्पन्न भई विद्युत आपूर्ति भइरहेको छ । जिल्लाको पश्चिम गाउँपालिका रगनीमा हालसम्मकै सबैभन्दा ठूलो लिखु ४ विद्युत योजना (१२० मेगावाट) निर्माण भएको छ । मोलुङ्ग खोला विद्युत आयोजना निर्माण सम्पन्न भई राष्ट्रिय प्रसारण ग्रीडमा जोडि सकिएको छ । साथै सोलु कोरीडोर १३२ के.भि. जलविद्युत आयोजनाको विद्युत प्रसारण लाइनको काम सम्पन्न भई सन्चालनमा रहेको छ ।

१.१२.२ सडक

राजधानीसँग जोडिने काठमाडौँ-ओखलढुंगा १२० कि.मि. पक्की सडक निर्माण भएको छ । जिल्ला सदरमुकाम ओखलढुंगासँग जोडिने सडकहरूमा ओखलढुंगा-रुम्जाटार ११ कि.मि. आ.व. २०७५/०७६ मा पक्की बनी संचालनमा रहेको छ । चिसंखुगढी गा.पा., सुनकोशी गा.पा. र चम्पादेवी गा.पा. सँग जोडिने कच्ची शाखा सडकहरू बाह्रै महिना संचालनमा रहेका छन् भने लिखु गा.पा र खिजिदेम्बा गा.पा.मा कच्ची सडकहरू निर्माण भई हिउँद महिनामा संचालनमा रहेका छन् । जिल्लाका विभिन्न भागहरू जोड्ने अन्य शाखा सडक निर्माणको क्रम र पहिले बनेका सडकहरू पनि स्तरोन्नतिको क्रममा छन् ।

१.१२.३ सञ्चार

जिल्ला सदरमुकाम सिद्धिचरण नगरपालिकामा ४ वटा सामुदायिक रेडियो सेवा दर्ता भई संचालनमा रहेका छन् । साथै रेडियो नेपालको प्रसारण सुन्न र टेलिभिजन प्रसारण समेत हेर्न पाइन्छ ।

काठमाण्डौबाट प्रकाशन हुने पत्रपत्रिकाहरू समयमा नै जिल्ला सदरमुकाम र अन्य स्थानहरूमा दैनिक रूपमा उपलब्ध हुनुका साथै स्थायी रूपमा राष्ट्रिय दैनिक पत्रिका प्रकाशित हुने गरेका छन् ।

१.१३ डिभिजन वन कार्यालयको परिचय

१.१३.१ संगठन संरचना र कार्यक्षेत्र

जिल्लाको वन संगठनलाई हेर्दा तत्कालीन जिल्ला कार्यालय अन्तर्गत रहेको वन शाखाबाट जिल्लाको वनको संरक्षण र व्यवस्थापनका केही काम हुँदै आएकोमा वि.सं. २०३३ सालमा राष्ट्रिय वन योजना लागू भएपछि वन संगठनमा हेरफेर भई वि.सं. २०२६ सालमा केही जिल्लाहरूमा स्थापित प्रधान वन कार्यालयहरू समेत खारेज गरी अधिराज्यभर ९ वटा सर्कल, ४० वटा डिभिजन र १७४ वटा रेन्ज

कार्यालयहरू स्थापना भए । सोही अनुसार वि.सं २०३४ साल वैशाख १५ गते ओखलढुंगा जिल्ला र खोटाङ जिल्ला कार्यक्षेत्र रहने गरी सगरमाथा सर्कल, राजविराज अन्तर्गत ओखलढुंगा बजारमा दुधकोशी डिभिजन वन कार्यालय स्थापना गरियो । डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत खोटाङ र ओखलढुंगामा रेन्ज र बिट कार्यालयहरू समेत कायम गरिए । वि.सं. २०४० सालमा विकेन्द्रीकरण प्रकृतिसँग मेल खाने गरी सर्कल, डिभिजन, रेन्ज र बिट कार्यालयहरू खारेज गरी ५ विकास क्षेत्रमा ५ वटा क्षेत्रीय वन निर्देशनालय र आ.व. २०४३-४४ सम्ममा देशका ७५ वटै जिल्लामा जिल्ला वन कार्यालयहरू स्थापना भए । पूर्वञ्चल क्षेत्रीय वन निर्देशनालय, विराटनगर अन्तर्गत ओखलढुंगा र खोटाङ जिल्लामा पनि छुट्टाछुट्टै जिल्ला वन कार्यालयहरू स्थापना हुनुका साथै साविक रेन्ज र बिट खारेज गरी इलाका र इकाई वन कार्यालयहरू कायम भए । त्यसैगरी २०५० सालमा वन विभागको संगठनमा सामान्य परिवर्तन गरी साविक इलाका र इकाई वन कार्यालयहरू खारेज गरेर मुस्ताङ बाहेक ७४ जिल्लामा जिल्ला वन कार्यालयहरू कायमै राखी ती अन्तर्गत ९२ वटा इलाका वन कार्यालय एवम् ६९८ वटा रेन्जपोष्ट रहने व्यवस्था भयो । जिल्लाको वन क्षेत्रफल र वनमा परेको चापलाई मध्यनजर गरी देशका जिल्ला वन कार्यालयहरूलाई क देखि ड वर्गमा विभाजन गर्दा यो जिल्लालाई घ वर्गमा राखी १ इलाका र ८ रेन्जपोष्ट कायम भए । साथै २०५८ सालमा वन संगठनमा पुन सामान्य परिवर्तन गरी ओखलढुंगा जिल्लालाई ड वर्गमा राखेर इलाका वन कार्यालय हटाई ८ वटा रेन्जपोष्ट कायमै रहे । वि.सं. २०७० सालमा रेन्जपोष्ट खारेज गरी रेन्जपोष्टको सट्टा इलाका वन कार्यालयहरू रहने गरी नयाँ संगठन कायम गरियो । मुलुक संघीय संरचनामा गईसकेपछि वि.सं २०७५ सालमा भएको संगठनात्मक परिवर्तन अनुसार जिल्ला वन कार्यालयहरू खारेज गरी ७७ वटै जिल्लामा ८४ वटा डिभिजन वन कार्यालयहरू स्थापना गरिनुका साथै इलाका वन कार्यालयहरूको सट्टा सब डिभिजन वन कार्यालयहरू कायम गरिए । यस जिल्लामा पनि डिभिजन वन कार्यालय ओखलढुंगाको स्थापना भई ८ वटा इलाका वन कार्यालयहरूलाई ६ वटा सब डिभिजन वन कार्यालयहरूमा पुनर्गठन गरिएको छ ।

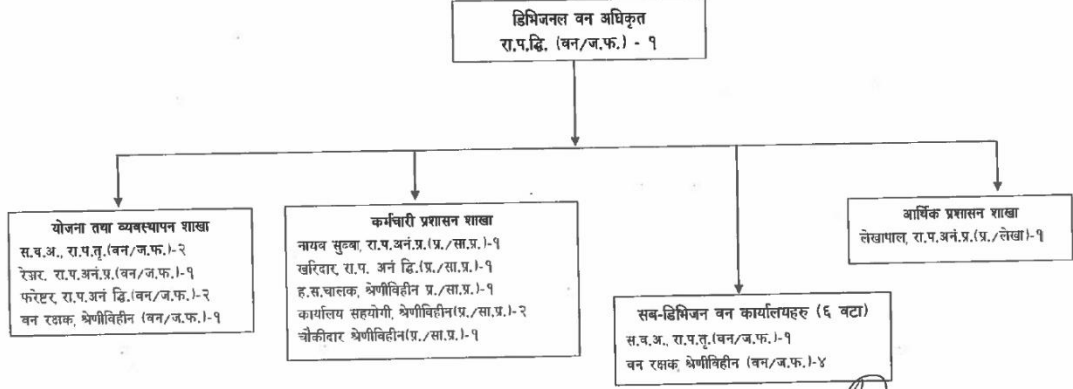
यस डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत रहेका ६ वटा सब डिभिजन कार्यालय र अन्तर्गतका गाउँपालिका र वडाहरूको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १.१३.१: सब डिभिजन वन कार्यालय र त्यसको कार्यक्षेत्र

क्र.सं.	स.डि.व.का.	स्थानीय तह	केन्द्र
१.	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण न.पा. १-१२ सबै	ओखलढुङ्गा
२.	मानेभञ्ज्याङ	मानेभञ्ज्याङ गा.पा., १-९ सबै	मानेभञ्ज्याङ
३.	चिसंखुगढी	चिसंखुगढी गा.पा. १-८ सबै	खानी भञ्ज्याङ
४.	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा गा.पा. १-९, लिखु गा.पा.-९, मोलुङ गा.पा.-६-७	खिजी बजार
५.	लिखु-चम्पादेवी	लिखु गा.पा. १-८ र चम्पादेवी गा.पा. १-१० सबै	रानीवन
६.	सुनकोशी-मोलुङ	सुनकोशी गा.पा. १-१० सबै र मोलुङ गा.पा. १-५, ८	कोषभञ्ज्याङ

ओखलढुङ्गा डिभिजन वन कार्यालयको हालको साङ्गठनिक संरचना निम्न बमोजिम रहेको छ ।

प्रदेश सरकार
१ नं. प्रदेश
उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन निर्देशनालय
डिभिजन वन कार्यालय, ओखलढुङ्गाको संगठन संरचना

11

सचिव
(सामान्य प्रशासन)

चित्र १.१३.१: डिभिजन वन कार्यालयको सांगठनिक संरचना

डिभिजन वन कार्यालय ओखलढुङ्गाको दरबन्दी तेरिज तल तालिकामा दिईएको छ ।

प्रदेश सरकार
१ नं. प्रदेश
उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन निर्देशनालय
डिभिजन वन कार्यालय, ओखलढुङ्गाको दरबन्दी तेरिज

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	मौजुदा दरबन्दी	धप	घट	कायम दरबन्दी	कैफियत
१	डिभिजनल वन अधिकृत	रा.प.दि. प्रा.	वन	जनरल फरेट्री	०	०	०	१	
२	सहायक वन अधिकृत	रा.प.तु.प्रा.	वन	जनरल फरेट्री	०	०	०	२	
३	शाखा अधिकृत	रा.प.तु.	प्रशासन	सा.प्र.	०	०	०	०	
४	लेखा अधिकृत	रा.प.तु.	प्रशासन	लेखा	०	०	०	०	
५	रेन्जर	रा.प.अनं.प्रथम प्रा.	वन	जनरल फरेट्री	०	०	०	१	
६	नायब सुब्बा	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	०	०	०	१	
७	लेखापाल	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	लेखा	०	०	०	१	
८	खरिदार	रा.प.अनं.दि.	प्रशासन	सा.प्र.	०	०	०	१	
९	सहायक लेखापाल	रा.प.अनं.दि.	प्रशासन	सा.प्र.	०	०	०	०	
१०	टाइमिटर	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	०	०	०	०	
११	फरेटर	रा.प.अनं.दि.	वन	जनरल फरेट्री	०	०	०	२	
१२	वन रक्षक	श्रेणी विहीन	वन	जनरल फरेट्री	०	०	०	२५	
१३	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन			०	०	०	२	
१४	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहीन			०	०	०	१	
१५	सुबेदार	रा.प.अनं.दि.	विविध		०	०	०	०	
१६	जमदार	रा.प.अनं.दि.	विविध		०	०	०	०	
१७	हबन्दार	रा.प.अनं.तु.	विविध		०	०	०	०	
१८	सशस्त्र वन रक्षक	श्रेणी विहीन	विविध		०	०	०	०	
१९	चौकीदार	श्रेणी विहीन			०	०	०	१	
	ओखलढुङ्गा जम्मा				०	०	०	४४	

सचिव
(सामान्य प्रशासन)

चित्र १.१३.२: डिभिजन वन कार्यालयको दरबन्दी तेरिज

१.१३.२ जग्गा जमिन

यस कार्यालयको स्वामित्वमा ३५ रोपनी १ आना १ पैसा ० दाम जग्गा रहेको छ । जग्गाको विस्तृत विवरण अनुसूची १५ मा दिईएको छ ।

१.१३.३ भौतिक संरचना

यस जिल्ला अन्तर्गत रहेका ६ वटा सब डिभिजन वन कार्यालय मध्ये लिखु चम्पादेवी स.डि.व.का.को पक्की वन रहेको छ । त्यस्तै आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ मा खिजिदेम्बा र चिसंखुगढी सब डिभिजन वन कार्यालय भवन निर्माण भएको छ । मानेभञ्ज्याङ स.डि.व.का.को भवन निर्माणाधिन र अधुरो रहेको छ । अन्य ३ वटा स.डि.व.का.हरु क्रमशः मानेभञ्ज्याङ, सुनकोशी मोलुङ र सिद्धिचरण भाडामा सञ्चालनमा रहेका छन् । डिभिजन वन कार्यालयमा कर्मचारी आवास निर्माण गर्नुपर्ने देखिएको छ । यस डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत रहेका भवनहरु तथा तिनको भौतिक अवस्थाको विवरण निम्न रहेको छ ।

तालिका नं. १.१३.३: डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत रहेका भवनहरुको विवरण

क्र.सं..	भवन रहेको स्थान	कित्ता नं.	किसिम	भवनको प्रयोजन	अवस्था	कैफियत
१	सिद्धिचरण नपा १२	७५३	पक्की	कार्यालय भवन	राम्रो	
२	सिद्धिचरण नपा १२	१०१०	पक्की	आवास भवन	राम्रो	
३	सिद्धिचरण नपा १२	१०१०	पक्की	पुरानो भवन	जीर्ण	
४	चम्पादेवी गापा १०	९२७	पक्की	लिखु चम्पादेवी स.डि.व.का.	राम्रो	
५	चम्पादेवी गापा १०	९३५	पक्की	लिखु वन नर्सरी	राम्रो	
६	मानेभञ्ज्याङ गापा ५	२७३७	पक्की	मानेभञ्ज्याङ स.डि.व.का.	निर्माणाधिन	
७	खिजिदेम्बा गापा ५		कच्ची	खिजिदेम्बा सडिवका	राम्रो	
८	चिसंखुगढी गापा २		काठ	चिसंखुगढी सडिवका	राम्रो	

स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय ओखलढुङ्गा, २०८२

१.१३.४ सवारी साधनहरु

यस कार्यालयमा रहेको सवारी साधनको विवरण निम्न तालिका बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. १.१३.४: डिभिजन वन कार्यालयमा रहेका सवारी साधनहरुको विवरण

क्र.सं..	सवारी साधन (प्रकार)	साधनको संख्या र अवस्था			
		हालको सङ्ख्या	चालु	मर्मत गर्नुपर्ने	जीर्ण
१	पिकअप (गाडी नं. बा २ झ २७५३)	२	१	१	
२	मोटरसाइकल	१०	६	१	३

स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय ओखलढुङ्गा, २०८२

१.१३.५ डि.व.का.मा रहेका सिल टाँचाहरुको विवरण

यस कार्यालयमा रहेका सिल टाँचाहरुको विवरण निम्न तालिका बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. १.१३.५: डिभिजन वन कार्यालयमा रहेका सिल टाँचाहरुको विवरण

क्र.सं..	टाँचाको प्रकार	टाँचा नम्बर	संख्या
१	का	१४१-१४८	८

२	जा	१४१-१४८	८
३	विकास	०७१, ०७२	२
४	बिक्री	०२५, ०२६	२
५	सिल	OKH 1-6	६
			२६

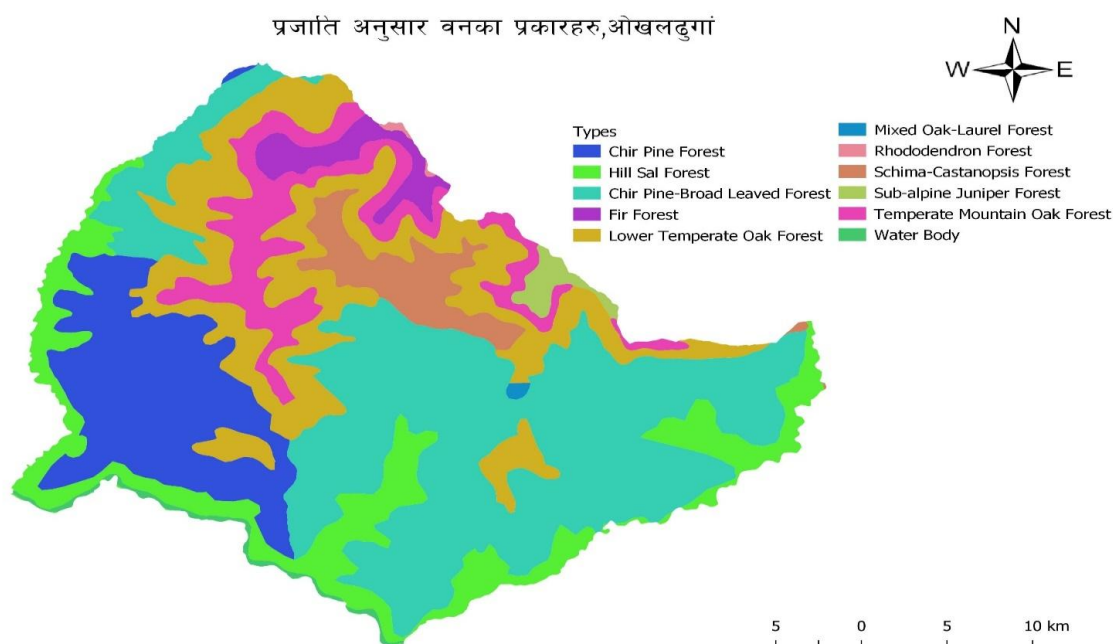
परिच्छेद-२ जिल्लाको वन सम्पदा

डिभिजन वन कार्यालयले सदरमुकामका केही राष्ट्रिय वनको नापी शाखा तथा कार्यालयको टोलीबाट सिमाना छुट्याउने कार्य भएको थियो तर सबै ठाँउमा आर्थिक तथा मानविय श्रोतको अभावको कारणले गर्दा सिमाना छुट्याउने कार्य गर्न संभव भएको छैन । यस जिल्लामा आवादी र वन क्षेत्र छुट्याउने कार्य विगतमा प्राथमिकताका साथ भएको देखिन्छ भने हाल त्यस खालको कार्यहरु भएका छैनन् ।

राष्ट्रिय वनलाई सामुदायिक वनको रूपमा हस्तान्तरण पूर्व कार्ययोजना तयार गर्ने क्रममा सभै तथा नक्सांकन हुने गरेको भएतापनि ति वनहरुको स्थलगत रूपमा काठका पोल वा सिमेन्टका पिल्लरहरुद्वारा स्थायी वन सिमांकन नभएका कारण व्यक्ती तथा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, एक सामुदायिक वन तथा छिमेकी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह बिच सिमा विवादका समस्याहरु प्रशस्त आउने गरेको पाइएको छ । भू-स्वामित्वका आधारमा वनलाई राष्ट्रिय वन तथा निजी आवादी वा निजी वन भनि छुट्याउन वन सिमाङ्कन (Forest Demarcation) गर्ने गरिएको छ ।

२.१ वनको प्रकार

ओखलढुंगा जिल्लाको कुल क्षेत्रफल मध्ये ३५.६५% अर्थात ३८२८५.२० हेक्टर वन क्षेत्र रहेको छ । जस मध्ये सामुदायिक वनले ७८.२०% क्षेत्र ओगटेको छ भने ३.२७ प्रतिशत कबुलियती वनले ओगटेको छ । बाँकी रहेका करिब १८.५३ प्रतिशत वन सरकारद्वारा व्यवस्थित वनको रूपमा व्यवस्थापन हुदै आएको छ ।

चित्र २.१ प्रजाति अनुसार वन

(क) हावापानीको आधारमा

यस जिल्लामा पाईने वनलाई उचाई तथा हावापानी र भौगोलिक अवस्थितिको हिसाबले निम्नानुसार वर्गिकरण गरिएको छ ।

१.उष्ण प्रदेशीय वन (Tropical forest)

यस जिल्लामा उष्ण प्रदेशीय वन ३९० मि. देखि १००० मिटर उचाई सम्म फैलिएको छ । यस किसिमको वन गर्मी हावापानी तथा नदीका किनारहरुमा पाईने प्रजातिहरुका हुन्छन । यस क्षेत्रमा विशेषत चौडापाते प्रजातिका बाहुल्यता हुन्छ भने दक्षिण मोहडामा कोणधारी प्रजाति खोटे सल्ला (*Pinus roxburgii*) को वन पाईन्छ । यस जिल्लामा यस किसिमको वन सुनकोसी, दुधकोसी तथा लिखु किनारमा र तल्लो भेगको खोंहरुमा पाईन्छ । यस प्रकारका वनमा पाईने मुख्य प्रजातिहरुमा साल (*Shorea robusta*), कर्मा (*Haldina cordifolia*), बेल (*Aegle marmelous*), असना (*Terminalia alata*), जामुन (*Syzygium cumini*), बोटधैँयरो (*Lagerstroemia parviflora*), खयर (*Senegalia catechu*), बर्रो (*Terminalia bellerica*), हर्रो (*Terminalia chebula*), अमला (*Phyllanthus emblica*), सिसौ (*Dalbergia sisso*), खोटे सल्ला (*Pinus roxburgii*) आदि रहेका छन ।

२.उपोष्ण प्रदेशीय वन (Sub-tropical Forest)

यस किसिमको वन १००० मि.देखि २००० मि. सम्मको उचाईमा पाईन्छ । यस प्रदेशीक वनको सिम क्षेत्रमा चिलाउने कटुसको वन पाईन्छ भने सुख्खा क्षेत्रमा खोटे सल्ला (*Pinus roxburghii*) तथा गोब्रे सल्ला (*Pinus wallichiana*) का वन पाईन्छ । नदी कटान तथा पहिरो क्षेत्रमा उतिस (*Alnus nepalensis*) को वन पाईन्छ । यस क्षेत्रमा पाईने मुख्य वनका किसिम निम्न अनुसार रहेको छ ।

Pinus roxburghii forest

Schima Castanopsis forest

Alnus nepalensis forest

Riverain forest with *Toona* and *Albizia* species

३.समसितोष्ण प्रदेशीक वन (Temperate Forest)

यस क्षेत्रका वन सदाबाहार चौडापाते किसिमका प्रजातिहरु जस्तै खस्रो प्रजातिका वन (*Quercus lamellosa*, *Quercus semicarpifolia* and other *Quercus* spp) का **Pure** तथा मिश्रित वन पाईन्छ । यस क्षेत्रको माथिल्लो भेगमा *Tsuga dumosa*/ *Rhododendron* spps का वन पाईन्छ । पहिरो गएका क्षेत्र, गल्ली,खेती गर्न छाडिएको क्षेत्र, सिमसार क्षेत्र तथा नदि छेउछाउका क्षेत्रमा उतिस (*Alnus nepalensis*) का वन पाईन्छ । यो क्षेत्र जडिबुटिका लागि धनि मानिन्छ साथै उतिसको वन अलैचि खेतीको लागि अति उपयुक्त रहेको देखिन्छ । यस क्षेत्रमा पाईने मुख्य वन प्रजाति निम्न अनुसार रहेको छ,

Pinus wallichiana forest

Rhododendron forest

Quercus spps forest

४.सब अल्पाईन प्रदेशीय वन (Sub alpine forest)

यस किसिमको वन जंगल प्राय गाउँ बस्तीको मुहुँच भन्दा टाढाको भागमा पाईन्छ । उचाईको हिसाबले ३००० मि. देखि ३६२७ मि. सम्मको उचाई सम्म फैलिएका पाईन्छ । यस वनमा पाईने मुख्य

प्रजातिहरूमा लौठ सल्ला (*Taxus baccata*), ठिङ्ग्रे सल्ला (*Tsuga dumosa*), तालिस पत्र (*Abies spectabilis*) आदि पाईन्छ भने कही खसु (*Quercus semicarpifolia*) र विभिन्न खाले गुराँसहरू (*Rhododendron spp.*) पनि मिसिएर रहेको पाईन्छ । यस क्षेत्रमा पाईने मुख्य वन निम्न अनुसार रहेका छन् ।

Abies spectabilis forest

Betula utilis Forest

Rhododendron forest

Juniperus indica forest

ख) प्रजातिको आधारमा

जिल्लाको समग्र वन क्षेत्रलाई प्रजातिको आधारमा निम्न बमोजिम वर्गिकरण गरिएको छ ।

१. साल, खयर र सल्लामिश्रित वन

यस जिल्लाको तल्लो भेग जस्तै पलापु, बलखु, सिस्नेरी, टोकसेल, थाक्ले, मानेभञ्ज्याङ, उबुँ, वाक्सा, तलुवा लगातका गा.वि.स.हरूमा प्राय जसो प्रमुख प्रजातिको रूपमा साल, खयर, खोटे सल्ला, हर्छो, बर्छो, जामुन, सिमल आदिको मिश्रित वनले यस जिल्लामा करिब ९४८२.७६ हेक्टर क्षेत्र ओगटेको छ ।

२. चिलाउने, उत्तिस र सल्लो मिश्रित वन

यस अन्तर्गत चिलाउने, उत्तिस, खोटे सल्लो, लप्सी, ओखर, गुराँस, काफल, कटुस, मौवा, लाँकुरी आदि प्रजातिका रुख विरुवाहरू पाउन सकिन्छ । यस प्रजातिका वन विशेष गरी बेतीनी, केतुके, सल्लेरी, नारायणस्थान, च्यानम, फेदीगुठ, कटुन्जे, कुन्तादेवी, रुम्जाटार, सेर्ना कुईभिर, रातमाटे लगायतका जिल्लाका मध्यभागमा पर्ने गा.वि.स.हरूमा पाईन्छ जसले लगभग १५१६५.९ हेक्टर क्षेत्रफल ओगटेको छ ।

३. खसु, गोब्रे सल्ला, ठिगुरे सल्ला, बाँझ, गुराँस मिश्रित वन

यस वन अन्तर्गत खसु, गोब्रे सल्ला, ठिगुरे सल्ला, बाँझ, गुराँस, फलौट, पात्ले, कटुस, लेक चाँप आदि प्रजातिको रुखहरू पाईन्छ । यस प्रजातिका वन प्राय जसो जिल्लाको माथिल्लो भेगका गा.वि.स.हरू जस्तै श्रीचौर, जन्तरखानी, पात्ले, खिजीफलाटे, रगनी, पोक्ली, भुसिंगा, रावादोलु, खिजीकाती, खिजीचन्डेश्वरी आदि पर्दछन् जसले करिब १३६३६.४५ हेक्टर क्षेत्रफल ओगटेको छ ।

२.२ वनको क्षेत्रफल

तालिका २.२.१: प्रजातिका आधारमा वनको क्षेत्रफल

क्र.सं.	वनको किसिम	क्षेत्रफल(हेक्टरमा)	कैफियत
१	साल, खयर, सल्ला मिश्रित वन	९४८२.७६	
२	चिलाउने, उत्तिस र सल्ला मिश्रित वन	१५१६५.९	
३	खसु, गोब्रे सल्ला, ठिगुरे सल्ला, बाँझ, गुराँस मिश्रित वन	१३६३६.४५	
	जम्मा	३८२८५.२	

तालिका २.२.२: भौगोलिक क्षेत्र अनुसार वन क्षेत्र

१	उष्ण	३९०-१०००	२०.९१	२२४५७.७०	चौडापाते पतझर वन
२	उपोष्ण	१०००-२०००	५१.०२	५४७९३.८८	चिलाउने कटुस-खोटे सल्ला वन
३	समशितोष्ण	२०००-३०००	२५.७७	२७६७३.९६	सदावहार चौडापाते वन
४	सब अल्पाइन	३०००-३६२७	२.३१	२४७७.०३	सदावहार कोणधारी वन
				१०७४०२.६	

२.३ जलाधार क्षेत्र

यस जिल्लामा अवस्थित नदी तथा खोलाको आधारमा जिल्लालाई २७ वटा उप जलाधार क्षेत्रमा विभाजन गरिएको छ ।

तालिका २.३.१: जिल्लामा भएका उपजलाधार क्षेत्र एवं क्षेत्रफल

क्र.सं.	उप-जलाधार क्षेत्र	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)
१	लिपेखोला	३२८७
२	सिस्नेखोला	३७४८
३	खार्तेखोला	४२३१
४	अँधेरीखोला	४३०६
५	ठोट्ने खोला माथिल्लो	३५१७
६	ककनी खोला	४९०२
७	ठोट्ने खोला तल्लो	२४५७
८	अँधेरी पञ्चासे खोला	३८११
९	मसार-रम्दुखोला	४६३०
१०	रुदुरेफी खोला	४८१९
११	कार्तिक-पातले खोला	३३९२
१२	भालु-जरुवा खोला	३४३३
१३	सिस्नेरीदाड खोला	२५१८
१४	पाराचिसापानी खोला	३९५३
१५	ज्यामिरे खोला	२८०४
१६	जुकेडुडे खोला	५४६५
१७	काप्रेदिपसिड खोला	३९२१
१८	पोक्तिड खोला	२४५७
१९	खानीभञ्ज्याङ खोला	३३५४
२०	सिडले खोला	४५७३
२१	मोलुङ मध्य भाग केरावारी खोला	२४४३

२२	कासी खोला	३४१८
२३	उपल्लो मोलुङ खोला	५१५१
२४	ढिकुरे खोला	६४२२
२५	साल्मे खोला	५७४९
२६	चोक्ती खोला	३९३४
२७	दुप्लेयलङ खोला	४२३६
	जम्मा	१०६६३१

तालिका २.३.२: मुख्य जलाधार र उपजलाधार क्षेत्रहरू

क्र.सं.	जलाधार क्षेत्रको नाम	उप जलाधार क्षेत्रको नाम
१	लिखु खोला नदी प्रणाली/जलाधार खिजिदेम्बा पश्चिमी भाग, लिखु र चम्पादेवी गा.पा.हरू	१. बुकु खोला २. सत्रा खोला ३. चोक्ती खोला ४. साल्फु खोला, ५. पोकली खोला ६. डुडे खोला ७. जुके खोला ८. मुकुवा खोला ९. खादी खोला
२	दुधकोशी नदी प्रणाली/जलाधार चिसंखुगढी, सिद्धिचरणको पूर्वी भाग, मानेभञ्ज्याङको दक्षिण पूर्वी भाग	१. बाङ्गे खोला २. ठोटने खोला ३. कातिके खोला ४. नाल्सु खोला ५. विमारे खोला ६. गजरी खोला ७. रंखु खोला ८. रुम्दु खोला ९. थारे खोला १०. ग्रोक्ताल खोला ११. सिखाई खोला
३	सुनकोशी नदी प्रणाली/जलाधार मानेभञ्ज्याङको दक्षिण पश्चिम, सुनकोशीको दक्षिणी भाग, चम्पादेवीको दक्षिणी भाग	१. भदरे खोला २. नर्कटे खोला ३. अम्बोटे खोला ४. माटे खोला ५. दीपसिँ खोला ६. अँधेरी खोला ७. पुन खोला ८. जल्किने खोला
४	मोलुङ खोला नदी प्रणाली/जलाधार खिजिदेम्बाको दक्षिण पूर्व, मोलुङ, सुनकोशीको पूर्वी भाग, मानेभञ्ज्याङको पश्चिमी भाग, सिद्धिचरण	१. टिटके खोला २. भप्मे खोला ३. साल्मे खोला ४. कोप्चे खोला ५. ईलुङ खोला ६. जन्तरखानी खोला ७. चौरी खोला ८. पताले खोला ९. पोक्किन खोला १०. झगरपुर खोला ११. धोबी खोला १२. लिपे खोला १३. अँधेरी खोला १४. बलौटे खोला १५. अम्जानी खोला

२.४ पोखरी तथा झरनाहरू

ओखलढुङ्गा जिल्लामा रहेका प्रमुख झरनाहरूमा पोकली झरना (१३१ मि., सेप्ली झरना, राटमाटे झरना (१११ मि.) प्रमुख रहेका छन् ।

परिच्छेद-३ वन व्यवस्थापन

कोशी प्रदेश वन ऐन, २०७७ र कोशी प्रदेश वन नियमावली, २०८० मा व्यवस्था भएअनुसार राष्ट्रिय वनलाई सरकारद्वारा व्यवस्थित वन, सामुदायिक वन, कबुलियत वन, साझेदारी वन, धार्मिक वन, वन संरक्षण क्षेत्र, प्रदेश भित्रको राष्ट्रिय वन र अन्तरप्रदेशिक वनको रूपमा व्यवस्थापन गरिदै आएको छ । यस जिल्लामा रहेका सरकारद्वारा व्यवस्थित वन, सामुदायिक वन, कबुलियती वन, धार्मिक वन प्रचलित कानून अनुसार व्यवस्थापन गरिदै आईएको छ । राष्ट्रिय वन व्यवस्थापन गर्दा सम्बन्धित निकायले कार्ययोजना तयार गरी तोकिएको निकायबाट स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गरिदै आईरहेको छ । यसका साथै सार्वजनिक जग्गाको वन र सहरी वनको रूपमा सार्वजनिक स्थल र नगर क्षेत्रहरूमा वन क्षेत्रको विकास, विस्तार र व्यवस्थापन पर्दछ । व्यवस्थापनको आधारमा यस जिल्लामा रहेको राष्ट्रिय वनहरूमा अपनाईएका व्यवस्थापनका पद्धति र यसका व्यवस्थापकीय क्षेत्रहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ३: जिल्लाको वन क्षेत्रको व्यवस्थापकीय वर्गीकरण

क्र.स.	व्यवस्थापकीय प्रकार	संख्या	क्षेत्रफल हे.	प्रतिशत
क	राष्ट्रिय वन			
१	सामुदायिक वन	३५४	२८६५२.४१	५४.८
२	सरकारद्वारा व्यवस्थित वन	-	१९२५९.३८	३६.८
३	धार्मिक वन	१	११.४८	०
४	कबुलियती वन	१९४	१२२७.५४	२.३
	जम्मा राष्ट्रिय वन		४९१५०.४१	
ख	निजी वन	-	३१४६.६७	६
ग	कुल वन		५२२८६	

३.१ सरकारद्वारा व्यवस्थित वन

कोशी प्रदेश वन ऐन, २०७७ र वन नियमावली, २०८० मा सरकारद्वारा व्यवस्थित वनको व्यवस्था गरिएको छ । यस जिल्लामा मौजुदा राष्ट्रिय वन क्षेत्र ५२,२८६ हेक्टर मध्ये सरकारद्वारा संरक्षण तथा व्यवस्थापन गरिएको वनको क्षेत्रफल २०,८८९.८२ हे. (४०.३ प्रतिशत) रहेको छ । यस जिल्लामा स्थानीय समुदायलाई पायक पर्ने अधिकांश राष्ट्रिय वन क्षेत्रहरू सामुदायिक तथा कबुलियती वनको रूपमा हस्तान्तरण भइसकेको अवस्थामा बाँकी रहेका राष्ट्रिय वन क्षेत्रहरू उच्च पहाडी क्षेत्रमा चरन क्षेत्रको रूपमा रहेका, कतिपय वन क्षेत्रहरू व्यक्ति तथा समुदायले परम्परागत देखि नै निजी सम्पत्तिको रूपमा हकभोग गरिरहेको पाइएको छ । यस जिल्लामा वनको एकिन सिमांकन नभएका कारण सामुदायिक, कबुलियती तथा धार्मिक वनको रूपमा हस्तान्तरण भइ बाँकी रहेका राष्ट्रिय वन क्षेत्रहरूको पहिचान गर्ने कार्य कठिन एवं चुनौतीपूर्ण रहेको छ ।

३.२ सामुदायिक वन

ओखलढुङ्गा जिल्लामा सामुदायिक वन हस्तान्तरण कार्य आर्थिक वर्ष २०४८।०४९ बाट सुरु भएको हो । वि.सं. २०४६ सालको जन आन्दोलनबाट तत्कालिन निर्दलीय पञ्चायती व्यवस्थाको अन्त भई बहुदलीय प्रजातान्त्रिक व्यवस्थाको उदय सँगसँगै तत्कालिन पञ्चायती वन र पञ्चायत संरक्षित वनको रूपमा स्थानीय निकायलाई हस्तान्तरण गरिएका वनलाई स्थानीय निकायबाट झिकी स्थानीय उपभोक्ताहरूलाई संरक्षण, व्यवस्थापन र उपयोगका लागि हस्तान्तरण गर्न थालेपछि सामुदायिक वनको रूपमा नामाकरण गरेको देखिन्छ । वन ऐन २०४९ तथा वन नियमावली २०५१ लागु हुनु भन्दा अगाडि सामुदायिक वन हस्तान्तरणमा नीतिगत स्पष्टताको कमी देखिन्थ्यो । वन ऐन २०४९ तथा वन नियमावली २०५१ लागु भए पछि सामुदायिक वन हस्तान्तरण कार्यले गति लिएको देखिन्छ । आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ सम्म ३५४ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहलाई २८६५२ हेक्टर वन क्षेत्र हस्तान्तरण गरिएको छ जसबाट ४७०८६ घरधुरी लाभान्वित भएका छन् ।

डिभिजन वन कार्यालयमा दर्ता भई हस्तान्तरण भएका सामुदायिक वनहरूको विस्तृत विवरण अनुसूची ९ मा समावेश गरिएको छ ।

तालिका ३.२.१: स.डि.व.का. अनुसार सामुदायिक वन

क्र.सं.	स.डि.व.का.	संख्या	क्षेत्रफल	घरधुरी	जनसंख्या
१	लिखु चम्पादेवी	५०	५९६१.३९	१०७१९	५६८५२
२	चिशंखुगढी	४२	१६९८.८२	४२४२	२३४०५
३	खिजिदेम्बा	४६	४७४२.५२	४८२०	२३२५५
४	मानेभञ्ज्याङ	५५	४७५९.१४	८३८८	४६४४०
५	सुनकोशी मोलुङ	८३	६०४३.९०	११९६९	६८००६
६	सिद्धिचरण	७८	५४४६.६४	१०९४४	५०५०८
जम्मा		३५४	२८,६५२.४१	५१,०८२	२,६८,४६८

तालिका ३.२.२ : स्थानीय तह अनुसार सामुदायिक वन

क्र.सं.	स्थानीय तह	संख्या	क्षेत्रफल	घरधुरी	जनसंख्या
१	लिखु	२९	२७६२.५७	५२०२	२५३७१
२	चम्पादेवी	३०	३५३१.६८	६४१८	३६५९१
३	चिशंखुगढी	४२	१७०२.२६	४२४२	२३४०५
४	खिजिदेम्बा	३०	३८८७.७८	३२४८	१५३४२
५	मानेभञ्ज्याङ	५५	४७५९.१४	८३८८	४६४४०
६	सुनकोशी	५५	४४३०.००	८०५३	४४८३२
७	मोलुङ	३६	२११६.९६	४४७५	२५४३५
८	सिद्धिचरण	७६	५३२१.०८	१०,७९०	५०,४८३
जम्मा		३५३	२८५११.४७	५०८१६	२६७८९९

तालिका ३.२.३: क्षेत्रफल अनुसार सामुदायिक वन

क्र.सं.	स.डि.व.का.	<१०० हे	१००-५०० हे	>५०० हे	जम्मा
१	सिद्धिचरण	६१	१५	१	७७
२	चिशंखुगढी	३७	६	०	४३

३	लिखु-चम्पादेवी	३४	१५	१	५०
४	सुनकोशी-मोलुङ	६७	१६	०	८३
५	मानेभञ्ज्याङ	३७	१७	१	५५
६	खिजिदेम्बा	३१	१५	१	४७
	जम्मा	२६७	८४	४	३५४

सामुदायिक वनलाई बहुआयमिक व्यवस्थापन

तालिका ३.२.४ गुँरास प्रवर्द्धन क्षेत्र

क्र.सं.	सब डिभिजन वन कार्यालय	गुँरास क्षेत्र	ठेगाना
१	मानेभञ्ज्याङ	गुँरास पाइने सा.व.	
		लिब्जु, कालीमाटी	मानेभञ्ज्याङ-२
		बाघपाइले, साउनेपानी,	मानेभञ्ज्याङ-९
		थुम्की, देविस्थान महिला, भमेथान मंगलबारे, महाकाली, डिप्सा	मानेभञ्ज्याङ-४
		भूतपानी	मानेभञ्ज्याङ-६
		देउराली	मानेभञ्ज्याङ-८
२	चिशंखुगढी	रमिते	चिशंखुगढी-४
३	खिजिदेम्बा	सिद्धदेवि, दिम्बाकामथलि	खिजिदेम्बा-८
		गौरीवन सेलेले	खिजिदेम्बा-२
		थामथेलो देम्बा, नोसिभिन्ते, मेहेले दुब्ले	खिजिदेम्बा-६
		दियाले, नमुना लालिगुराँस, पोकलि झरना	लिखु-९
		देराखर्क मितेरि, उच्च हिमाली, रिपाल ताउर	खिजिदेम्बा-९
		रानीवन च्यानडाडा	खिजिदेम्बा-७
		जाल्पा देवि, नमुना लालिगुराँस, तिनतले रमाइलो	मोलुङ-६
		तिनचुले	मोलुङ-७
४	लिखु चम्पादेवी	सेतिका देवी	चम्पादेवी-३

तालिका ३.२.५: दुर्लभ वन्यजन्तु क्षेत्र

क्र.सं	दुर्लभ वन्यजन्तुको नाम	सामुदायिक वनको नाम	सब डिभिजन वन कार्यालय
१	सालक	उदयपुर, वासलबोट, धेमयोग, सुमत्रा कालिका देवि, थुम्की, पम्पलु, झंकु, भिमसेन महाकाली, सान्दाने, भूतपानी, थुम्कीदुम्की, आहाले थाक्ले, दुमखिम देउराली, सिद्धथान पाखो, सालघारी	मानेभञ्ज्याङ
		बकुन्डे, ज्यामिरे, रामबजार	सिद्धिचरण
		थामपाखा, रमिते चिउरीबोटे, भालुखोला सुवारा, पिपल भित्ता, झाक्रीथान	लिखु चम्पादेवि
		चप्लेटि, कोफेपाखा, सिबदुति सिटाघारि, देविथान रिपलु, पोकलि झरना, लिखु लिम्ति, रानिवन, पकुवा गैहा,	खिजिदेम्बा
२	गिद्ध	भुमेथान मंगलबारे, भिमसेन महाकाली, थुम्की, सुमित्रा कालिका देवि,	मानेभञ्ज्याङ
		थामथोले देम्बा	खिजिदेम्बा
३	सुनगोहोरो	थामपाखा	लिखु चम्पादेवि
४	रेड पाण्डा	देराखर्क	खिजिदेम्बा

५	डाँफे	थामथोले देम्बा, नोसिभित्ते, तिनछांगे, रिपाल ताउर, दोराखर्क मितरे, उच्च हिमाली, सिद्धदेवि, दिम्बाकामथलि	खिजिदेम्बा
---	-------	--	------------

तालिका ३.२.६: सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन

क्र.सं	पर्यापर्यटन संचालन गर्न सकिने सा.व.	ठेगाना	मुख्य आकर्षण	सब डिभिजन
१	जामुने कमेरेपानी	चिशंखुगढी-३	कोलगढी र कालिकादेवि मन्दिर	चिशंखुगढी
२	कृष्णेश्वर	चिशंखुगढी-२	भ्यु टावर	
३	थलेथुम्को	चिशंखुगढी-५	पिकनिक स्पोर्ट	
४	थाक्ले खानीखोला	चिशंखुगढी-६	भ्यु टावर	
५	तालेपोखरी	चिशंखुगढी-६		
६	झाक्रीढुंगा	सिद्धिचरण-११	शिवको मुर्ति	सिद्धिचरण
७	दुङ्ग्रेपाखामेघे पातल	सिद्धिचरण-५	थामडाँडा, शहिदपार्क	
८	बकुन्डे	सिद्धिचरण-१२	नगर उद्दम पार्क	
९	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण-१२	सा.व. नजिकै सष्टा पार्क	
१०	ज्यामिरे	सिद्धिचरण-९	ज्यामिरे पार्क	
११	गौरीवन सेलेले	खिजिदेम्बा-२	लालिगुराँस	खिजिदेम्बा
१२	थामथोले देम्बा, मेहेले दुब्ले	खिजिदेम्बा-६	लालिगुराँस, देम्बाडाँडा	
१३	देराखर्क मितेरि, रानीवन च्यानडाडा	खिजिदेम्बा-७	लालिगुराँस	
१४	सिद्धदेवि, दिम्बाकामथलि	खिजिदेम्बा-८	लालिगुराँस	
१५	नोसि भित्ते, उच्च हिमालि, रिपाल ताउर	खिजिदेम्बा-९	लालिगुराँस	
१६	जाल्पा देवि, नमुना लालिगुराँस, तिनतले रमाइलो	मोलुङ-६	लालिगुराँस	
१७	तिनचुले	मोलुङ-७	लालिगुराँस	
१८	दियाले, नमुना लालिगुराँस	लिखु-९	लालिगुराँस	
१९	पोकलि झरना	लिखु-९		
२०	लिब्जु	मानेभञ्ज्याङ-२	लिब्जु मन्दिर, लालीगुराँस	मानेभञ्ज्याङ
२१	थुम्की	मानेभञ्ज्याङ-४	बौद्ध स्तुप	
२२	थुम्कीदुम्की	मानेभञ्ज्याङ-६		
२३	बाघपाइले	मानेभञ्ज्याङ-९		
२४	जिवन ज्योती	चम्पादेवी-५		लिखु चम्पादेवी
२५	सेतिका देवी	चम्पादेवी-३	लालिगुराँस	

तालिका ३.२.७: सल्ला वन व्यवस्थापन गर्न सकिने सामुदायिक वनहरू

क्र.सं	सा.व.	सडिबका	स्थानिय तह	क्षेत्रफल
१	तितेनीचौर	चिशंखुगढी	चिशंखुगढी गा.पा. २	१५.९७
२	भैसेधुरे	चिशंखुगढी	चिशंखुगढी गा.पा. ३	१३१.३१
३	देविस्थान	चिशंखुगढी	चिशंखुगढी गा.पा. ३	१६.४

४	तिलकेनी	चिसंखुगढी	चिशंखुगढी गा.पा. ३	७३.४१
५	थालेथुम्को	चिसंखुगढी	चिशंखुगढी गा.पा. ४	१०१
६	रानी	चिसंखुगढी	चिशंखुगढी गा.पा. ६	१९.८४
७	बालकन्या	चिसंखुगढी	चिशंखुगढी गा.पा. ६	४१.९८
८	सिलिङगे	चिसंखुगढी	चिशंखुगढी गा.पा. ६	११.१७
९	पंचकन्या	चिसंखुगढी	चिशंखुगढी गा.पा. ८	१६.३८
१०	ज्यामिरे	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण न.पा. ९	१७९.५८
११	रन्जने थाक्ले जल्केनि	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण न.पा. १०	२२८.९८
१२	जल्केनि	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण न.पा. १२	२५.७५
१३	बाघखमेर ठुलिवन	लिखु चम्पादेवी	लिखु गा.पा. २	१५६.५३
१४	जोगिटार सिदुरेपाखा	लिखु चम्पादेवी	लिखु गा.पा. ३	७८.०९
१५	रमिते चिउरिबोट	लिखु चम्पादेवी	लिखु गा.पा. ४ र ५	८८.२३
१६	तोरीबारी	लिखु चम्पादेवी	चम्पादेवी गा.पा. ३	१८३.०९
१७	जालपादेवी	लिखु चम्पादेवी	चम्पादेवी गा.पा. ६	९७.१४
१८	सल्लेरी रानिवन	लिखु चम्पादेवी	चम्पादेवी गा.पा. ७	७६.३२
१९	राजदेवल	लिखु चम्पादेवी	चम्पादेवी गा.पा. १०	९४.८४
२०	मसारपाखा ठुलिगैरी	मानेभङ्ग्याङ	मानेभङ्ग्याङ गा.पा. २	१२५.६२
२१	अहाले गैरी	मानेभङ्ग्याङ	मानेभङ्ग्याङ गा.पा. ३	६८.८१
२२	सुमित्रा कालिका	मानेभङ्ग्याङ	मानेभङ्ग्याङ गा.पा. ४	२११.६६
२३	महादेवस्थान	मानेभङ्ग्याङ	मानेभङ्ग्याङ गा.पा. ५	४३८.७
२४	भूतपानी	मानेभङ्ग्याङ	मानेभङ्ग्याङ गा.पा. ६	१७५.१७
२५	आहाले थाक्ले	मानेभङ्ग्याङ	मानेभङ्ग्याङ गा.पा. ६	१४४.०१
२६	सिमपानी हरियाटार	मानेभङ्ग्याङ	मानेभङ्ग्याङ गा.पा. ७	४६१.२६
२७	धारापानी	मानेभङ्ग्याङ	मानेभङ्ग्याङ गा.पा. ७	९८.८७
२८	सल्लेनी	सुनकोशी मोलुङ	सुनकोशी गा.पा. ३ र ४	४९.८३
२९	सर्केथाक्ले	सुनकोशी मोलुङ	सुनकोशी गा.पा. ७	३१५.७६
३०	कागुने थाक्ले	सुनकोशी मोलुङ	सुनकोशी गा.पा. ७	३६४.१६
३१	ढुंगा बिसाउने	सुनकोशी मोलुङ	मोलुङ गा.पा. १	१४१
३२	डाँडाखर्क खरिचौर	सुनकोशी मोलुङ	मोलुङ गा.पा. १	५३.४८

३.३ गरीबका लागि कबुलियती वन

यस गरिबीको रेखामुनी रहेका समुदायको जीविकोपार्जनमा टेवा पुर्याउन र वन क्षेत्रको हैसियत सुधार गरी वातावरण संरक्षण गर्ने उद्देश्यले यस जिल्लामा हस्तान्तरण भएका १९२ वटा कबुलियती वन विधिवत रूपमा व्यवस्थापन भइरहेका छन् । हाल कबुलियती वनको रूपमा जिल्लाको कुल वन क्षेत्रको करिब २.५० प्रतिशत वन अर्थात १३०९.१५ हेक्टर रहेको छ जसमा जम्मा १९२३ घरधुरी आवद्ध रहेका छन् । जिल्लाको कबुलियती वनको विवरण अनुसूची १० मा दिइएको छ ।

तालिका ३.३.१: सब डिभिजन वन कार्यालय अनुसार कबुलियति वन

क्र.सं.	स.डि.व.का.	संख्या	क्षेत्रफल	घरधुरी	जनसंख्या
१	लिखु चम्पादेवी	३७	२९६.३८	४०९	२६२१
२	चिशंखुगढी	२८	१८८.९१	२२७	१४३६
३	खिजिदेम्बा	२६	१७१.२२	२५३	१३७७
४	मानेभञ्ज्याङ	३४	१७२.१३	२७०	१७२२
५	सुनकोशी मोलुङ	६५	४४६.९०	७३७	४३८६
६	सिद्धिचरण	१	४.००	७	४२
जम्मा		१९१	१२७९.५४	१९०३	११,५८४

तालिका ३.३.२: स्थानीय तह अनुसार कबुलियति वन

क्र.सं.	स्थानीय तह	संख्या	क्षेत्रफल	घरधुरी	जनसंख्या
१	खिजिदेम्बा	१४	९१.९४	१६२	४६१
२	चम्पादेवी	१३	१२६.२८	१८२	१०६१
३	चिसंखुगढी	२८	१८८.९१	२४४	१४४५
४	मानेभञ्ज्याङ	३४	१७२.१३	२८०	१७४०
५	मोलुङ	१६	७५.९१	१७८	१८०१
६	लिखु	३३	२३४.१०	३८१	१८०८
७	सिद्धिचरण	१	४	१०	४५
८	सुनकोशी	५५	३८६.२७	६०७	३९२२
		१९४	१२७९.५४	२०४४	१२२८३

३.४ धार्मिक वन

यस जिल्लामा हालसम्म १ वटा धार्मिक वन चम्पादेवी गाउँपालिका ९ मा चम्पादेवी धार्मिक वन हस्तान्तरण भएको छ । यसका अतिरिक्त नियमानुसार राष्ट्रिय वन क्षेत्रको कुनै भाग धार्मिक वनको रूपमा माग हुन आएमा प्रचलित ऐन नियम नीतिको अधीनमा रही दिन सकिने छ । वन क्षेत्रमा हुने प्रथा जनित अभ्यासहरूको व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्याइने छ । वन क्षेत्रमा रहेका ऐतिहासिक, धार्मिक स्थान पानी मुहान संरक्षणका क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ ।

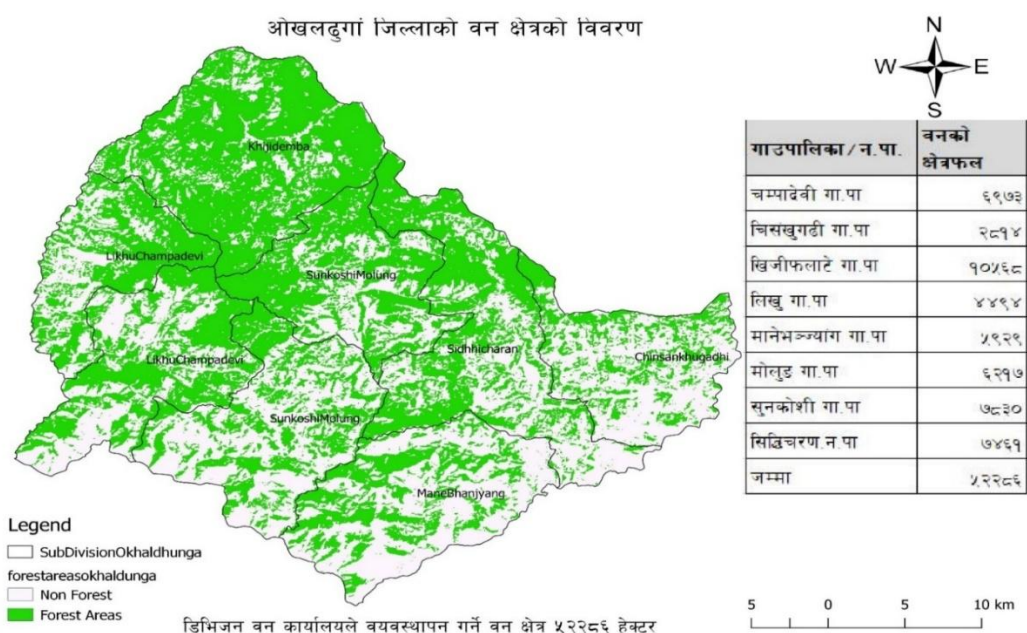
३.५ सब डिभिजन वन कार्यालय अनुसार व्यवस्थापन पद्धति

डिभिजन वन कार्यालय ओखलढुङ्गा अन्तर्गत ६ वटा सब-डिभिजन वन कार्यालयहरू रहेका छन् । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १०७२१० हेक्टर मध्य ५२२८६ हेक्टर (४८.७६%) वन क्षेत्र रहेको छ, सब डिभिजन वन कार्यालय अनुसारको वन क्षेत्रको विवरण निम्न बमोजिम रहेको छः

तालिका ३.५.१: सब डिभिजन वन कार्यालय अनुसारको वन क्षेत्रको विवरण

क्र.सं.	सब डिभिजन	क्षेत्रफल (हे.)	वनको क्षेत्रफल(हे.)	वन क्षेत्र (प्रतिशतमा)
१	सिद्धिचरण	१६७०४	७४६१	४४.७
२	मानेभञ्ज्याङ	१४५८७	५९२९	४०.६
३	चिसंखुगढी	१११३५	२८१४	२५.३
४	खिजीफलाटे	१७८९१	१०५६८	५९.१
६	सुनकोशी मोलुङ	२५५००	१४०४७	५५.१
७	लिखु चम्पादेवी	२१३९३	११४६७	५३.६
	जम्मा	१०७२१०	५२२८६	४८.७६

स्रोत: FRA Nepal, 2018

चित्र ३.५: जिल्लाको वनको नक्सा

प्रचलित वन ऐन अनुसार व्यवस्थापकीय दृष्टिकोणले यस जिल्लाको कुल राष्ट्रिय वन सरकारद्वारा व्यवस्थित वन, सामुदायिक वन, कबुलियती वन तथा धार्मिक वन लगायतका व्यवस्थापकीय पद्धति बमोजिम व्यवस्थापन भैरहेको छ । सब डिभिजन वन कार्यालयगत रुपमा मौजुदा वन व्यवस्थापन पद्धतिहरूको विवरण तालिका नं. ३.५ दिईएको छ ।

तालिका नं. ३.५.२: सब डिभिजन वन कार्यालय अनुसार वन व्यवस्थापन पद्धतिको विवरण

क्र.सं.	स.डि.व.का.	सामुदायिक वन	कबुलियती वन	धार्मिक वन	सरकारद्वारा
---------	------------	--------------	-------------	------------	-------------

		संख्या	क्षेत्रफल	संख्या	क्षेत्रफल	संख्या	क्षेत्रफल	व्यवस्थित वन
१	खिजिदेम्बा	४६	४७४२.५२	२६	१७१.२२			१०२३६.२८
२	चिशंखुगढी	४२	१६९८.८२	२८	१८८.९१			२०१९.४७
३	मानेभञ्ज्याङ	५५	४७५९.१४	३४	१७२.१३			७३.७६
४	लिखु चम्पादेवी	५०	५९६१.३९	३७	२९६.३८	१	११.४८	१८३५.३२
५	सिद्धिचरण	७८	५४४६.६४	१	४.००			२९६९.४५
६	सुनकोशी मोलुङ	८३	६०४३.९०	६८	४४६.९०			२१२५.१०
जम्मा		३५४	२८,६५२.४१	१९४	१२२७.५४	१	११.४८	१९२५९.३८

स्रोत: FRTC, २०१८ र डिभिजन वन कार्यालय ओखलढुङ्गा, २०८२

३.६ जडिबुटी संरक्षण तथा व्यवस्थापन

ओखलढुङ्गा जिल्ला समुन्द्र सतहबाट ३९० मिटर ज्योतिघाट देखि ३६२७ लाम्जे डाँडाको उचाई सम्मको विविध किसिमको भौगोलिक संरचनाको रूपमा फैलिएर रहेकोले यहाँ प्रशस्त मात्रामा विभिन्न किसिमका जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावारहरु पाइन्छन् । यस जिल्लामा लोक्ता, अर्गेली, टिमुर, अल्लो, अम्लिसो, हरो, वरो, अमला, मजिठो, विभिन्न जातका सुनाखरी, बुकिफूल, वन लसुन, बाँस जस्ता जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार पाइन्छन् । यी प्रजाति मध्ये अधिक मात्रामा चिराईतो तथा अन्य जडिबुटी लगायत लोक्ता, अर्गेली आदि संकलन गरी निकासी भईरहेको छ । निजी आवादी तथा निजी वनमा जडिबुटी खेती गर्ने क्रम पनि तिब्रताको साथ अगाडी बढि रहेको छ । सामुदायिक वनका खाली पर्ती जग्गाहरुमा अम्लिसो, चिराईतो, बाँस, रिठ्ठा, आदि जस्ता प्रजातिहरुको खेती गरी निकासी गर्न सक्ने सम्भावना रहेको छ ।

तालिका ३.६.१: साविक गा.वि.स. अनुसार बहुउपयोगी वनस्पतिहरुको पकेट क्षेत्र

क्र. सं.	ठेगाना	जडिबुटी गैरकाष्ठ वन पैदावरको नाम	विस्तार गर्न सकिने सम्भावित सा.व.
१	कुइभिर	सजिवन, रुख कटहर, अमला, रिठ्ठा	बलाउनी, खत्रीखोरिया, कालोखोप, कुइत्रा, महभिर
२	पोखरे	सजिवन, रुख कटहर, चिउरी, निम, अमला, बाँस, दार केशर र जैतुन	धरमपानी, डुम्रीचौर, डाँडापाखा, आहालघारी
३	दियाले	सजिवन, रुख कटहर, चिउरी, निम, अमला, बाँस, दार केशर र जैतुन	देवीस्थान, भैसेधुरे, जामुनेकमेरेपानी, सालकमेरे, डाँड
४	भदौरे	सजिवन, रुख कटहर, चिउरी, निम, अमला, बाँस, दार, केशर	बालकन्या, रानी, सिलिङ्गे र थाक्ले खानीखोला
५	शेर्ना	सजिवन, रुख कटहर, चिउरी, निम, अमला, बाँस, दार, वेत बाँस	थलेथुम्को र थम्की पवित्रादेवी
६	रातमाटे	सजिवन, मोसो बाँस, दार	चाकलढुंगा र सालकमेरे
७	माम्खा	लेकाली टिमुर, मोसो बाँस, वेत लौठ सल्ला	रमिते र नेवार
८	लिखु-४	कुरिलो	रमिते र नेवार
९	लिखु-१	बेल, अमला	पँहेले
१०	लिखु-३	हरो, वरो, अमला	रजाय
११	लिखु-६	हरो, वरो, अमला	नवदिप महिला
१२	वलखु	अमला, चिउरी, काभ्रे	दिपसिँह गैरी, गैहादेवी ठुलोछाप, गैरादेवी, साल चिलाउने

१३	मुलखर्क	दार, चापूँ	पुणेपाखा, वाँसपानी, देवीथान, डाँडाखर्क सौरनी भञ्ज्याड, भडारेभिर वगाले पातल
१४	च्यानम	अमला, चिउरी, काभ्रो	सुनकोशी ७ र ८ का सवै
१५	कटुञ्जे	अमला, चिउरी, काभ्रो	सुनकोशी १० का सवै
१६	कटुञ्जे	लौठ सल्ला	ठुलोखोला कोप्चे लहरेनी
१७	कुन्तादेवी	मोसो बाँस, बडहर	डाँडाखर्क, खरिचौर, ठुंगा विसाउना
१८	हर्कपुर	अमला	सालघारी गुठिपातल
१९	प्राप्चा	अमला	महभिर कालिदह
२०	सिस्नेरी	चिउरी, अमला काभ्रो	गरिबी निवारण, चम्पादेवी
२१	तलुवा	सजिवन, रुख कटहर, अमला तित्री, दार	सिम्लेखोरन्डे, तिनपिप्ले, सुलिभिर
२२	ठुलाछाप	अमला, रुख कटहर, तित्री	हरौबोट, कामीगाँउ
२३	रुम्जाटार	अमला, मछिनो, पानी अमला, टिमुर	महिला जागृति, आगनेखोप
२४	वर्णालु	मछिनो, चुत्रो, सुनाखरी, ठुलो ओखती, पाखनवेद, चिराईतो	साउनेहिसिरे, श्रृष्टिबुद्ध, मेघेपातल, ठुंगेपाखा
२५	जन्तरखानी	मछिनो, चुत्रो, सुनाखरी, ठुलो ओखती, पाखनवेद, च्याउ, नागबेली, तितेपाती, लौठ सल्ला, सतुवा। हतिचुर, लेकाली टिमुर	नलिडाढा, रमिते, हरेलि, दुधेभिर, लामेलुङ
२६	विगुटार	चुत्रो, चिराईतो, ठुलो ओखती, वनमुला, मछिनो, पाखनवेद, सुनाखरी, नागबेली, रानी चाँप	टक्सार, सरेकुइभिर, रिलामथुम्की
२७	सल्लेरि	ठुलो ओखती, पाखनवेद, चिराईतो	भुसुने
२८	वेतिनि	अमला, वेत, बाँस	रन्जने थाक्ले, हरिवोले बसाहा विफेचौर, गुर्दुम
२९	ओखलठुंगा	तितेपाती, टिमुर, अमला, वेत, दार	कालिका देवि महिला, झाक्रीठुंगा
३०	ज्यामिरे	काभ्रो, बडहर, अमला, वेद, दार	ज्यामिरे, खोद्पा, उतिसेखोल्सा
३१	अधेरी नारायणस्थान	अमला, बडहर, वेत बाँस	अधेरी, लामसोति, सल्लेरी
३२	खिजिदेम्बा-८	लोक्ता, अर्गेली, चिराईतो, चुत्रो, नागबेली, मछिनो	सिद्धदेवि, दिम्बाकामथलि
३३	खिजिदेम्बा-२	लोक्ता, अर्गेली, चिराईतो, चुत्रो, नागबेली, मछिनो	गौरिवन सेलेले
३४	खिजिदेम्बा-६	लोक्ता, अर्गेली, चिराईतो, चुत्रो, नागबेली, मछिनो	थामथोले देम्बा, मेहेले दुब्ले, नोसिभित्ते, तिनछाँगो, थामगर्सिङ, बिजारी नुनथला
३५	लिखु-९	लोक्ता, अर्गेली, चिराईतो, चुत्रो, नागबेली, मछिनो	दियाले, पोकलि झरना
३६	मोलुङ-६	लोक्ता, अर्गेली, चिराईतो, चुत्रो, नागबेली, मछिनो	नमुना लालिगुराँस, तिनतले रमाइलो, जलपा देवि,
३७	मोलुङ-७	लोक्ता, अर्गेली, चिराईतो, चुत्रो, नागबेली, मछिनो	तिनचुले
३८	खिजिदेम्बा-९	लोक्ता, अर्गेली, चिराईतो, चुत्रो, नागबेली, मछिनो	उच्च हिमालि
३९	खिजिदेम्बा-	लोक्ता, अर्गेली, चिराईतो, चुत्रो, नागबेली,	जोरपानि झाक्रीघारी

	३	मछिनो	
४०	खिजिदेम्बा-४	लोक्ता, अर्गेली, चिराईतो, चुत्रो, नागबेली, मछिनो	छेर्माले
४१	खिजिदेम्बा-७	लोक्ता, अर्गेली, चिराईतो, चुत्रो, नागबेली, मछिनो	दिम्बा
४२	खिजिदेम्बा-५	लोक्ता, अर्गेली, चिराईतो, चुत्रो, नागबेली, मछिनो	जनजाती
४३	मानेभञ्ज्याङ-१	बाँस, अमला, चिउरी, हर्छो, बर्छो	जागुरडाँडा, खिँकु, बासलबोट, पजामादिका, ढाम्सेलु कृषि
४४	मानेभञ्ज्याङ-२	सजिवन, निम	मसारपाखा ठुलीगैरी, सल्लेनी
४५	मानेभञ्ज्याङ-३	टिमु, दार, चिउरी	आहाले गैरी, कोलबेटे गलन्जु, फोकुल
४६	मानेभञ्ज्याङ-५	टिमु	धिमुले, उदयपुर
४७	मानेभञ्ज्याङ-६	चिउरी, सजिवन	सान्दाने, थुम्कीदुम्की
४८	मानेभञ्ज्याङ-६	जैतुन	अहाले थाक्ले
४९	मानेभञ्ज्याङ-७	पँलास, हर्छो , बर्छो	सिमपानी हरियाटार, डुडेमाले, धारापानी
५०	मानेभञ्ज्याङ-८	चिउरी, हर्छो , बर्छो	देउराली, राघवपुर, महादेव त्रिशुले
५१	मानेभञ्ज्याङ-९	कुरिलो	सिद्धथान पाखो
		जैतुन	चिलाउने, बोझेनि गैरा
		बाँस	गैहा, चण्डिथान, दुमखिम देउराली, चिलाउने, सिद्धथान पाखो
		हर्छो, बर्छो, अमला	सालघारी, कालिका, घण्टापधँधेरो

स्रोत: स्थलगत अध्ययन, २०८२

तालिका ३.६.२ जडीबुटी दीगो संकलनका विधिहरू

क्र. सं.	नाम	बासस्थान उचाई मि.	प्रयोग हुने भाग	बाली संकलन समय	जीवन अवधि	संकलन चक्र	दीगो संकलन तथा व्यवस्थापन विधि
१	चिराईतो	१८००-२८००	पुरै बिरुवा	मंसिर - पौष	३ वर्ष	३ वर्ष तर खेती गर्दा १/१ वर्षमा पनि संकलन गर्न सकिने	बीऊबाट पुनरुत्पादन हुने, पुरै बिरुवाको बीऊ पाकिसकेपछि बीऊको लागि २० प्रतिशत छोड्ने ।

क्र. सं.	नाम	बासस्थान उचाई मि.	प्रयोग हुने भाग	बाली संकलन समय	जीवन अवधि	संकलन चक्र	दिगो संकलन तथा व्यवस्थापन विधि
२	लौठसल्ला	३०००-४०००	पात र टुसा	भाद्र-मंसिर	रुख लामो समय	वर्षे पिच्छे	बीस वर्षको रुखबाट २० किलो संकलन गर्न सकिने, बुढा रुखबाट संकलन गर्नु नराम्रो, १२-२० वर्षको रुखमा मात्र पात संकलन गर्नु उत्तम, संकलन समयावधि ७ वर्ष सम्म गर्न सकिने । धारिलो औजारको प्रयोग गर्ने
३	अर्गेली	१८००-३२००	बोक्रा	जेष्ठ-आषाढ	३० वर्ष सम्म तर व्यवस्थित तरिकाले गर्नुपर्ने	३-५ वर्षको बिरुवाबाट संकलन गर्न सकिने । ठूटा बुढी औलाजत्रो हुनु आवश्यक	धारिलो औजारको सहयोगले जमिनबाट १० से.मि. उचाईमा काट्ने, राम्रो मुना आउँछ ।
४	लोक्ता	१८००-३२००	बोक्रा	मंसिर - जेष्ठ	६० वर्ष सम्म तर व्यवस्थित तरिकाले गर्नुपर्ने ।	५ वर्षको अन्तरालमा बुढी औला साईजको	धारिलो औजारको सहयोगले जमिनबाट १० से.मि. उचाईमा काट्ने, राम्रो मुना आउँछ ।
५	अल्लो	२०००-३०००	बोक्रा	मंसिर-माघ	९ वर्ष	३ वर्ष	बीऊ झरिसकेपछि, १०-२० प्रतिशत माऊ रुख छोडेर ।
६	टिमुर	१२००-२५००	फल	आश्विन पछि	झाडी	१ वर्ष	बिरुवाको वरिपरि प्लाष्टिक बिच्छ्याई लौराले माथिबाट बिस्तारै हानेर, कटिङ्गबाट र बीऊ थिगारेर बालुवासँग मिचि फल संकलन गरेको १० दिनमा रोपण गरेर । बुढा बिरुवामा मुना निकाल्न जमिनसतहमा कटान गरेर ।
७	सुनपाती	३५००-४८००	पात	आश्विन-पौष	झाडी	१ वर्ष	५० प्रतिशत पात बिरुवामा नै छोड्ने र बीऊ रुख छोड्ने ।
८	मछिनो, धसिङ्ग्रे	१५००-२७००	पात	भाद्र-आश्विन	बहुवर्षीय	वार्षिक	मुख्य हाँगा नकाट्ने स-साना र सहायक हाँगा काटी पात संकलन गर्ने ।

क्र. सं.	नाम	बासस्थान उचाई मि.	प्रयोग हुने भाग	बाली संकलन समय	जीवन अवधि	संकलन चक्र	दिगो संकलन तथा व्यवस्थापन विधि
९	मजिठो	१२००-२७००	लहरा	पौष र माघ	५ वर्ष	५ वर्ष	जब लहरा पेन्सिल साईजमा पुग्दछ र माथिल्लो भागबाट मर्न थाल्दछ अनि संकलन गर्नु पर्दछ । जब बीऊ खस्दछ अनि संकलन गर्नु उपयुक्त हुन्छ ।
१०	पदमचाल	३०००-४०००	जरा वा गाना	मंसिर र पौष	५ वर्ष	५ वर्ष	एक तिहाई भाग जमिनमा छोडेर बाँकी भाग संकलन गर्ने र ३ वर्ष कम्तिमा त्यो क्षेत्रमा संकलन नगर्ने
११	चुत्रो	१२००-१३००	जरा तथा बोक्रा	मंसिर - फाल्गुण	२० वर्ष	जति पुरानो त्यति राम्रो	२० प्रतिशत सगला बुटा तयार गर्ने र खण्ड विभाजन गरेर बोक्रा संकलन गर्ने भागलाई चौथाई रुपमा वार्षिक परिमाण अनुमान गरेर उपयुक्त प्रजाति आउने वातावरण तयार गरेर गर्ने ।
१२	कुट्की	३५००-५३००	जरा	चैत्र-वैशाख	५ वर्ष	३ वर्ष	जरा फैलिएर आलुको जस्तै मुना आउँछ र पुरानो जरा मर्दछ र बाँकी रहेको त्यो पुरानो भाग संकलन गर्नु पर्दछ । २० प्रतिशत बिरुवा सगलै अवस्थामा राख्नु पर्दछ । जरा लामो भएमा त्यसलाई कुटोको सहायताले संकलन गर्न सकिन्छ ।
१३	ठूलो ओखती	१६००-३०००	जरा वा गानो	माघ	६ वर्ष	४ वर्ष पछि जरा दिन्छ र वार्षिक रुपमा संकलन गर्न सकिन्छ ।	४ वर्ष पछि फूल फुल्ने तथा जरा लागि सकेपछि जराको २/३ भाग कुटोको सहायताले संकलन गर्न सकिन्छ । २० प्रतिशत सगला पुनरुत्पादनको लागि छोड्नु पर्दछ ।

क्र. सं.	नाम	बासस्थान उचाई मि.	प्रयोग हुने भाग	बाली संकलन समय	जीवन अवधि	संकलन चक्र	दिगो संकलन तथा व्यवस्थापन विधि
१४	दालचिनी तेजपात	७००-२०००	पातर बोक्रा	माघ-चैत्र	२० वर्ष भन्द बढी	बोक्रा ७ वर्ष पछि तर पात ३ वर्ष पछि	४ मि. को अन्तरालमा सकभर ओसिलो स्थानमा रोपण गर्ने ३५ से.मि. भएपछि यसलाई कटान गर्ने र मुना आउँछ त्यसलाई पुनः व्यवस्थापन गरेर थप आमदानी लिन सकिन्छ ।

तालिका ३.६.३: उपयोग हुने भाग अनुसार गैहकाष्ठ वन पैदावारको सम्भावित दिगो संकलन तथा व्यवस्थापन विधि

क्र.सं.	नाम	दिगो संकलन तथा व्यवस्थापन विधि
१	पुरै बिरुवा	बीउबाट पुनरुत्पादन हुने, पुरै बिरुवाको बीउ पाकिसकेपछि बीउको लागि २० प्रतिशत छोड्ने । सामान्य माटोको खोस्साई तथा खरानी छर्ने गर्नाले पुनरुत्पादनमा बढावा दिन्छ ।
२	पाउडर वा कोशा	जब १०-२० प्रतिशत कोशा सुक्छन ती संकलन गर्ने, कोसा संकलन गर्दा बिरुवाको भागलाई असर पर्न दिनु हुदैन ।
३	पात (लौठसल्ला जस्ता)	बीस वर्षको रुखबाट २० किलो संकलन गर्न सकिने, बुढा रुखबाट संकलन गर्नु नराम्रो, १२-२० वर्षको रुखमा मात्र पात संकलन गर्नु उत्तम, संकलन समयावधि ७ वर्ष सम्म गर्न सकिने । धारिलो औजारको प्रयोग गर्ने
४	बोक्रा (अर्गेली लोक्ता जस्ता)	कम्तिमा गोलाई बुढी औला भन्दा ठूलो भएपछि मात्र संकलन गर्ने । धारिलो औजारको सहयोगले जमिनबाट १० से.मि. उचाईमा काट्ने, राम्रो मुना आउँछ ।
५	पात	मुख्य हाँगा नकाट्ने स-साना र सहायक हाँगा काटी पात संकलन गर्ने ।
६	जरा	एक तिहाई भाग जमिनमा छोडेर बाँकी भाग संकलन गर्ने र ३ वर्ष कम्तिमा त्यो क्षेत्रमा संकलन नगर्ने, भण्डारण गर्दा छायामा उपयुक्त हुन्छ, २० प्रतिशत सगला पुनरुत्पादनको लागि छोड्नु पर्दछ ।
७	लहरा जातका बिरुवा	जब लहरा पेन्सिल साईजमा पुग्दछ र माथिल्लो भागबाट मर्न थाल्दछ अनि संकलन गर्नु पर्दछ । जब बीउ खस्दछ अनि संकलन गर्नु उपयुक्त हुन्छ ।
८	बोक्रा (चुत्रो जस्ता)	२० प्रतिशत सगला बुटा तयार गर्ने र खण्ड विभाजन गरेर बोक्रा संकलन गर्ने भागलाई चौथाई रुपमा वार्षिक परिमाण अनुमान गरेर उपयुक्त प्रजाति आउने वातावरण तयार गरेर गर्ने ।

तालिका ३.६.४: राष्ट्रिय वनबाट वार्षिक संकलन गर्न सकिने जडीबुटी तथा गैहकाष्ठ वन पैदावारको विवरण

क्र.सं.	प्रयोग हुने भाग	जडीबुटी	वैज्ञानिक नाम	सरकारद्वारा व्यवस्थित वनबाट वार्षिक संकलन गर्न सकिने परिमाण (के.जी.)	सामुदायिक वनबाट वार्षिक संकलन गर्न सकिने परिमाण (के.जी.)
---------	-----------------	---------	---------------	--	--

1	जरा तथा गानो जाति	सतुवा	<i>Paris polyphylla</i>	१०००	४५०
2		ठुलो ओखती	<i>Astilbe spp.</i>	२५००	४५००
3		सुगन्धवाल	<i>Valeriana jatamansi</i>	२०००	९००
4		सेतक चिनी	<i>Polygonatum spp.</i>	२००	१३००
5		पाषणवेद	<i>Bergenia ciliata</i>	५००	२७००
6		कालो मुसली	<i>Curculogo orchoides</i>	२००	१८००
7		सेतो मुसली	<i>Chlorophytum spp.</i>	२००	१८००
8		चुत्रो	<i>Berberis aristata</i>	०	३००००
				६६००	४३४५०
11	बोक्रा जाति	लोक्ता	<i>Daphne spp.</i>	७५००	६७५००
12		अर्गेली	<i>Edgeworthia gardener</i>	४०००	३६०००
13		अल्लो	<i>Girardinia diversifolia</i>	३०००	२७०००
				१४५००	१३०५००
16	पात तथा डाँठ जाति	तितेपाती	<i>Artemisia spp.</i>	१५००	१३५००
17		चुत्रोको डाँठ	<i>Berberis aristata</i>	६५००	१०३५००
18		धुपीको पात	<i>Juniperous spp.</i>	२०००	१८००
19		मजिठो	<i>Rubia manjith</i>	२५००	४५००
20		लौठसल्ला	<i>Taxus spp.</i>	४०००	१०२००
				१६५००	१३३५००
21	फुल तथा भुवा जाति	गुराँस	<i>Rhododendron spp.</i>	२५००	१५०००
				२५००	१५०००
22	फल तथा विज जाति	अमला	<i>Phyllanthus emblica</i>	५०००	४५०००
23		हरो	<i>Terminalia chebula</i>	१०००	५०००
24		बरो	<i>Terminalia bellerica</i>	१०००	५०००
25		टिमु	<i>Zanthoxylum armatum</i>	२५००	४५००
26		नागवेली पाउडर	<i>Lycopodium clavatum</i>	१०००	५०००
27		कालिकाठको दाना	<i>Mysine semiserrata</i>	१०००	९०००
				११५००	७३५००
28	विरुवा जाति	चिराईतो	<i>Swertia spp.</i>	२५००	१३५००
29		सुनाखरी	Orchid	२००	१८००
30		झ्याउ	Lichen	३०००	२७०००
31		साधारण च्याउ	Wild mushroom	१०००	९०००
				६७००	५१३००
32	गम तथा रोजिन जाति	शिलाजित	Rock exudates	१००	९००
33		भीर मह	Bee honey	१००	९००
				२००	१८००
34	अन्य वन पैदावार	धसिङ्ग्रेको तेल	<i>Gaultheria fragrantissima</i>	५००	४५००
				५००	४५००
		जम्मा		५९०००	४५३५५०

३.७ वृक्षारोपण क्षेत्रको नक्साङ्कन

ओखलढुङ्गा जिल्लाको दक्षिणी क्षेत्र सुनकोशी र दुधकोशी किनार क्षेत्रहरू सुख्खा क्षेत्रको रूपमा रहेको छ यस जिल्लाका सुख्खा क्षेत्रको विवरण यस प्रकार रहेको छ।

तालिका ३.७.१: ओखलढुङ्गा जिल्लामा रहेका सुख्खाग्रस्त क्षेत्र

क्र.सं.	स्थानीय तह	वडा नं.	साविक गा.वि.स.
१	चम्पादेवी गाउँपालिका	१	पलापु १-५
२	चम्पादेवी गाउँपालिका	२	पलापु ६-९
३	सुनकोशी गाउँपालिका	१	बलखु १,७-९
४	सुनकोशी गाउँपालिका	२	बलखु २-६
५	सुनकोशी गाउँपालिका	३	सिस्नेरी १-५
६	सुनकोशी गाउँपालिका	४	सिस्नेरी ६-९
७	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	१	मोली १-९
८	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	२	वाक्सा १-९
९	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	३	उँबु १-९
१०	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	६	थाक्ले १-९
११	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	७	टोक्सेल १-४
१२	सिद्धिचरण नगरपालिका	१	तलुवा १-९
१३	चिसंखुगढी गाउँपालिका	१	कुईभिर १-९
१४	चिसंखुगढी गाउँपालिका	२	पोखरे १-९
१५	चिसंखुगढी गाउँपालिका	३	दियाले १-९
१६	चिसंखुगढी गाउँपालिका	४	भदौरे १-९

३.८ सामुदायिक वन नवीकरण योजना

तालिका नं. ३.८: सामुदायिक वन नवीकरण योजना

आर्थिक वर्ष	खिजिदेम्बा	चिसंखुगढी	मानेभञ्ज्याङ	लिखु चम्पादेवी	सिद्धिचरण	सुनकोशी मोलुङ	जम्मा
२०८१।०८२ सम्म	९	१८	११	१६	३२	३९	१२५
२०८२।०८३	६	३	१	९	५	६	३०
२०८३।०८४	४	६	७	५	१	९	३२
२०८४।०८५	८	४	८	१	११	७	३९
२०८५।०८६	२	०	६	११	८	७	३४
२०८६।०८७	३	०	३	८	२	१	१७
२०८७।०८८	२	८	०	०	४	०	१४
२०८८।०८९	९	०	१०	०	०	४	२३
२०८९।०९०	३	०	१	०	०	०	४
२०९०।०९१	०	०	०	०	२	९	११
२०९१।०९२	०	४	८	०	१२	१	२५
जम्मा	४६	४३	५५	५०	७७	८३	३५४

३.९. वन डढेलो जोखिम नक्साङ्कन

तालिका ३.९: वन डढेलोको अति जोखिम सामुदायिक वनहरू

क्र.सं.	वन डढेलो संभावित सा.व.	ठेगाना
१	सुलिभिर, निसंखे गैहापाखा, ढाँट, चिबेचौर, शान्धिपहिरो, तिनपिप्ले, कर्कलेअफारे, सिम्ले खोरुन्डे, दुधकोसि, हलेसि दर्शन, हरिबोले, रन्जने थाक्लेजल्केनि, बिफ्रेचौर गुर्दुमे	सि.न.पा. १
२	काफलबोट, नागिडाँडा, ठुलोपातल, बाँझघारी, कामिगाँउ, कडेनि, उत्तिसिनि, चौताराडाँडा, सानो पँधेरो, हरिबोले, रन्जने थाक्लेजल्केनि, बिफ्रेचौर गुर्दुमे	सि.न.पा. १
३	सोतिवन, भंडारे सल्लेरि लामिसोति, अघेरि, पाताल, देविस्थान, बाँसबोट सिद्धकालि	सि.न.पा. ३
४	आहाले गैरी, कोलबोटे ग्लन्जु, तिनतले, फोकुल	मानेभञ्ज्याङ-३
५	मसारपाखा ठुलीगैरी, सल्लेनी	मानेभञ्ज्याङ-२
६	सुमित्रा कालिका देवि	मानेभञ्ज्याङ-४
७	महादेवस्थान	मानेभञ्ज्याङ-५
८	सान्दाने, थुम्कीदुम्की, आहाले थाक्ले, भुतपानी	मानेभञ्ज्याङ-६
९	सिमपानी हरियाटार, धारापानी, डुडेमाले	मानेभञ्ज्याङ-७
१०	देउराली	मानेभञ्ज्याङ-८
११	दिपसंह गैरी	सुनकोशी-२
१२	सल्लेनी	सुनकोशी-३
१३	गरीबी निवारण	सुनकोशी-४
१४	बासपानी, नागी सानोभिर पारापाखा	सुनकोशी-६
१५	नाईटेपाखा, जोगीथुम्की	सुनकोशी-७
१६	सल्लाघारी, काउछे कागुनै, निलकण्ठ, हुवन कल्ले, सुर्केथाक्ले,	सुनकोशी-८
१७	संसारी डाँडा	सुनकोशी-१०
१८	गहते पुईया बोट, पैयाबोट सालघारी, डाँडा खर्क खरीचौर, कुन्तादेवि, ढुंगा बिसाउना	मोलुङ-१
१९	रानी	मोलुङ-२
२०	भालुखोला, सिन्दुरेपाखा, महादेव गुठी वन,	लिखु-३
२१	विमिरे	लिखु-२
२२	रमिते चिउरीडाँडा	लिखु-४
२३	बालादेवी	चम्पादेवी-२
२४	कालिका	चम्पादेवी-१०
२५	चप्लेटि	खिजिदेम्बा-१
२६	गुराँसे, थामथोले देम्बा	खिजिदेम्बा-६
२७	कुइवा, वलाउनी, सिसाखानी, महभिर, कृष्णेश्वर	चिशंखुगढी-१
२८	डुम्रीचौर, धरमपानी, डाँडापाखा, आहालघारी	चिशंखुगढी-२
२९	जामुनेकमेरे पानी, देवीस्थान, भैसेधुरे	चिशंखुगढी-३
३०	सालकमेरे, चाकलढुंगा	चिशंखुगढी-४
३१	थलेथुम्को	चिशंखुगढी-५
३२	वालकन्या, थाक्ले खानीखोला, सिलिङ्गे	चिशंखुगढी-६
३३	नेवारे	चिशंखुगढी-७
३४	भालुखओप, पञ्चकन्या	चिशंखुगढी-८

३.१० मिचाहा प्रजातिहरू

ओखलढुङ्गा जिल्ला धेरै जसो भुभाग हिमाली क्षेत्रमा पर्ने भएकाले मिचाहा प्रजाति तुलनात्मक रूपमा कम पाईन्छन् । यद्यपि यसका तल्लो भागमा गर्मी हुने भएकाले त्यस क्षेत्रमा तपसिल बमोजिम मिचाहा प्रजाति पाईने गरेको छ ।

तालिका ३.१०: ओखलढुङ्गाका मिचाहा प्रजाति

क्र.सं.	मिचाहा प्रजाति	वैज्ञानिक नाम
१	कालो वनमारा	Ageratina adenophora
२	सेतो वनमारा	Chromolaena odorata
३	सेतो गन्धे झार	Ageratum conyzoides
४	सेतो गन्धे झार	Ageratum haustonianum
५	वन फाँडा	Lantana camara
६	लज्जावती झार	Mimosa pudica
७	काँडे लुँडे	Amaranthus spinosus
८	सत्यनाशी	Argemone mexicana
९	कालो कुरो	Bidens pilosa
१०	भेडे कुरो	Xanthium strumarium

३.११. पहिरो व्यवस्थापन

तालिका ३.११: ओखलढुङ्गा जिल्लामा भएका पहिरो विवरण

SN	X	Y	Landslide ID	VDC	Address	Affected Areas
1	439471	3007536	Gadgade	Toksel	Manebhanjyang-7	Simpani CF
2	442596	3006523	Bhadanre Khola	Toksel	Manebhanjyang-8	Dudemale CF
3	454617	3010018	Phasku	Moli	Manebhanjyang-1	Khinku CF
4	454103	3009453	Gajale	Moli	Manebhanjyang-2	25 HHs
5	454467	3013265	Herga	Moli	Manebhanjyang-3	8 HHs
6	453471	3010329	Salleniban	Waksa	Manebhanjyang-2	Salleni CF
7	454394	3012559	Molipahiro	Waksa	Manebhanjyang-3	Near to Health post
8	447804	3009975	Phedigaun	Manebhanjyang	Manebhanjyang-5	
9	441069	3009740	Ranagaun	Toksel	Manebhanjyang-8	15 HHs
10	444534	3011231	Beltar	Madhabpur	Manebhanjyang-9	
11	449673	3007237	Ribdum	Ubu	Manebhanjyang-3	
12	453284	3022039	Dandakhark dudipahiro	Barnalu	Siddicharan-5	7 HHs
13	449143	3025314	Dhanepu	Baruneshwor	Siddicharan-7	Dhanepu CF, Dhanepu village
14	449237	3019329	Jukepani	Salleri	Siddicharan-8	2 HHs
15	445924	3019038	Mahabhirseto	Betini	Siddicharan-10	30 HHs
16	449224	3022384	Junkiri	Okhaldhunga	Siddicharan-11	Jalkeni CF & 5 HHs
17	27.3432	86.5086	Yanku	Okhaldhunga	Siddicharan-11	15 HHs
18	428187	302449	Panchpandap		Champadebi-10	
19	428748	3020679	Kalika		Champadebi-3	
20	435688	3020575	Phediguth		Champadebi-5	
21	433468	3027575	Vilandu		Champadebi-8	
22	456728	3022223	Mamkhadandagaun	Mamkha	Champadebi-8	Neware & Patale CF, 25 HHs
	456702	3022017				
23	463985	3021583	Khanigaun	Diyale	Chisankhugadhi-1 & 3	15 HHs
24	467459	3021845	Ratopahiro	Kuibhir	Chisankhugadhi-1	
25	465506	3022017	Gahate	Kuibhir	Chisankhugadhi-2	
26	460313	3021173	Kalikmatithumki	Ratmate	Chisankhugadhi-4	10 HHs
27	450788	3024529	Lipekhola	Baruneshwor	Molung-2	10 HHs
28	448949	3024264	Pahirekhola	Baruneshwor	Molung-2	15 HHs
29	450085	3025076	Potingkhola		Molung-7	11 HHs

30	429376	3014114	Jalkeni		Sunkoshi-2	
31	437955	3008314	Sisneri		Sunkoshi-4	
32	445231	3026457	PotingKhola	Rangdip	Molung-8	
33	437247	3009037	Jerung	Sisneri	Sunkoshi-4	
34	437538	3009548	Parapahiro	Balakhu	Sunkoshi-1	5 HHs

परिच्छेद-४

ओखलढुङ्गा जिल्लाको वन रणनीतिक योजना २०८२।०८३-२०८६।०८७

४.१ विगतको वन व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयनको समिक्षा

यस कार्यालयको विगतको पञ्चवर्षीय वन व्यवस्थापन कार्ययोजनाको डिभिजन वन कार्यालयमा वन अधिकृत तथा फिल्डस्तरका कर्मचारीहरूको बिच एक दिने अन्तर्क्रिया कार्यक्रम, अवलोकन एवं सन्दर्भ सामाग्रीहरू पुनरावलोकन विधिहरू अवलम्बन गरी समिक्षा गरियो । यस योजना कार्यान्वयनको क्रममा प्राप्त सफलताहरू, कार्यान्वयनको क्रममा देखिएका कमी कमजोरीहरू, अवसरहरू र सिकाईहरूको लेखाजोखा गरिएको थियो ।

४.१.१ विगतका वन कार्ययोजनाहरू

यस जिल्ला अन्तर्गतका विगतमा कार्यान्वयन भएका वन कार्ययोजनाहरूको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका ४.१.१: विगतका वन कार्ययोजनाहरू

क्र.सं.	कार्ययोजना	अवधि
१	पञ्चवर्षीय वन व्यवस्थापन कार्ययोजना	२०६४।०६५-२०६८।०६९
२	पञ्चवर्षीय वन व्यवस्थापन कार्ययोजना	२०७२।०७३-२०७६।०७७
३	पञ्चवर्षीय वन व्यवस्थापन कार्ययोजना	२०७७।०७८-२०८१।०८२

४.१.२ बजेट विनियोजन र कार्यान्वयको अवस्था

तालिका ४.१.२.१: गत योजना अवधिको विनियोजन र खर्चको सारांश

आ.व.	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत %
२०७६।०७७	६,४६,८३,०००	५,२०,४९,०००	८०.५
२०७७।०७८	४,८६,७६,०००	३,३२,६९,०००	६८.३
२०७८।०७९	४,९४,९८,०००	४,२९,६३,०००	८६.८
२०७९।०८०	४,९९,०७,०००	४,९०,७३,०००	८३.६
२०८०।०८१	५,३०,२९,०००	४,३८,९३,०००	८२.६
२०८१।०८२	५,५०,५९,०००	५,३८,३७,०००	९७.८
जम्मा	३२,००,३६,०००	२६,७०,०४,०००	८३.४

तालिका ४.१.२.२: आ.व. २०७६।०७७ को विनियोजन र खर्च

कार्यक्रम	विनियोजन		खर्च	
	चालु	पुँजी	चालु	पुँजी

DFO	३,०४,७३,०००	१,०७,२०,०००	२,६१,२०,०००	४६,१०,०००
Ecotourism	०	६०,००,०००	०	५५,९०,०००
Federal	३०,३०,०००	२६,९०,०००	२७,१०,०००	२५,४०,०००
PFMP	८०,५०,०००	०	६७,७०,०००	०
PEPP	०	३२,२०,०००	०	३२,१०,०००
WCP	५,००,०००	०	४,९९,०००	०
Sub Total	४,२०,५३,०००	२,२६,३०,०००	३,६०,९९,०००	१,५९,५०,०००
चालु+पूँजी जम्मा		६,४६,८३,०००		५,२०,४९,०००

तालिका ४.१.२.३: आ.व. २०७७|०७८ को विनियोजन र खर्च

कार्यक्रम	विनियोजन		खर्च	
	चालु	पूँजी	चालु	पूँजी
DFO	२,८२,३७,०००	७०,००,०००	२,०९,१०,०००	६२,९०,०००
FPP	१,००,०००	०	०	०
MDP Federal	८,२५,०००	९,१७,०००	५०,०००	६,३०,०००
MFMP	०	१२,८०,०००	०	११,६०,०००
PFMP	५१,११,०००	२८,५०,०००	२३,८३,०००	३,००,०००
PGPP	३,००,०००	२२,१०,०००	२,४०,०००	८,१०,०००
WCP	८,५०,०००	०	४,९६,०००	०
Sub Total	३,५४,१९,०००	१,३२,५७,०००	२,४०,७९,०००	९१,९०,०००
चालु+पूँजी जम्मा		४,८६,७६,०००		३,३२,६९,०००

तालिका ४.१.२.५: आ.व. २०७८|०७९ को विनियोजन र खर्च

कार्यक्रम	विनियोजन		खर्च	
	चालु	पूँजी	चालु	पूँजी
DFO	२,९६,३५,०००	४१,५०,०००	२,३४,००,०००	४०,७०,०००
FPP	१,००,०००	०	१,००,०००	०
MDP Federal	१०,००,०००	१२,००,०००	१०,००,०००	१२,००,०००
PFMP	६८,७३,०००	१०,००,०००	६७,७३,०००	१०,००,०००
PGPP	६,००,०००	३४,४०,०००	६,००,०००	३४,३०,०००
WCP	१५,०००,०००	०	१३,९०,०००	०
Sub Total	३,९७,०८,०००	९७,९०,०००	३,३२,६३,०००	९७,००,०००
चालु+पूँजी जम्मा		४,९४,९८,०००		४,२९,६३,०००

तालिका ४.१.२.५: आ.व. २०७९|०८० को विनियोजन र खर्च

कार्यक्रम	विनियोजन		खर्च	
	चालु	पूँजी	चालु	पूँजी
DFO	२,९३,९८,०००	१०,००,०००	२,१९,१०,०००	१०,००,०००

FPP	०	२०,००,०००	०	२०,००,०००
EPP	०	५,००,०००	०	५,००,०००
MDP Federal	०	१४,००,०००	०	११,७०,०००
NFMP	३,००,०००	६,३०,०००	३,००,०००	६,३०,०००
PFMP	७०,३९,०००	३०,००,०००	६७,२३,०००	३०,००,०००
PGPP	१९,१०,०००	१९,३०,०००	१९,१०,०००	१९,३०,०००
Sub Total	३,८६,४७,०००	१,०४,६०,०००	३,०८,४३,०००	१,०२,३०,०००
चालु+पूँजी जम्मा		४,९१,०७,०००		४,१०,७३,०००

तालिका ४.१.२.६: आ.व. २०८०/०८१ को विनियोजन र खर्च

कार्यक्रम	विनियोजन		खर्च	
	चालु	पूँजी	चालु	पूँजी
DFO	३,११,५८,०००	१,५०,०००	२,२८,५०,०००	११,४०,०००
EPP	६,००,०००	०	६,००,०००	०
MPP	४०,०००	१०,००,०००	४०,०००	१०,००,०००
MDP Federal	०	१८,००,०००	०	१७,००,०००
NFMP	५,००,०००	१०,५०,०००	५,००,०००	१०,५०,०००
PFMP	७९,१३,०००	३५,००,०००	७६,४३,०००	३०,००,०००
PGPP	१५,८०,०००	१७,३०,०००	१५,८०,०००	१७,१०,०००
WCP	१०,००,०००	०	१०,००,०००	०
Sub Total	४,२७,९१,०००	१,०२,३०,०००	३,४२,१३,०००	९६,००,०००
चालु+पूँजी जम्मा		५,३०,२१,०००		४,३८,१३,०००

तालिका ४.१.२.७: आ.व. २०८१/०८२ को विनियोजन र खर्च

कार्यक्रम	विनियोजन		खर्च	
	चालु	पूँजी	चालु	पूँजी
DFO	३,०५,९९,०००	१२,००,०००	३,१८,३४,०००	११,९७,०००
DOE	०	१५,००,०००	०	१५,००,०००
EPP	५,००,०००	५०,०००	५,००,०००	५०,०००
MPP	०	१०,००,०००	०	१०,००,०००
MDP Federal	०	१७,००,०००	०	१७,००,०००
NFMP	६,००,०००	१०,००,०००	६,००,०००	९,९९,०००
PFMP	१,००,७२,०००	३५,००,०००	७६,२७,०००	३५,००,०००
PGPP	१५,८०,०००	१०,००,०००	१५,८०,०००	१०,००,०००
WCP	७,५०,०००	०	७,५०,०००	०
Sub Total	४,४१,०१,०००	१,०९,५०,०००	४,२८,९१,०००	१,०९,४६,०००
चालु+पूँजी जम्मा		५,५०,५१,०००		५,३८,३७,०००

(DFO-Division Forest Office - General, DoE-Department of Environment, EPP- Environment Protection Program, MDP- Medicinal Plant Development Program, NFMP- National Forest Management Program, PFMP- Province

४.१.३ अधिल्लो कार्ययोजनाका मुख्य कार्यक्रमहरू

यसरी विगतमा कार्यान्वयनमा आएका यस कार्ययोजना मध्ये पछिल्लो १० वर्षको कार्यक्रमहरूको विवरण यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.१.३.१: आ.व. २०७७।०७८ देखि २०८१।०८२ सम्मको बिरुवा उत्पादन विवरण

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	कार्यक्रम	उत्पादन संख्या	खर्च रु लाखमा	कैफियत
१	२०७७।०७८	प्रदेश हरित अभियान कार्यक्रम	६५०००	११.५	अमानत
२	२०७७।०७८	राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	७९०००	११.६२	अमानत
३	२०७७।०७८	जडीबुटी विकास कार्यक्रम	५४०००	५.६७	अमानत
४	२०७८।०७९	प्रदेश हरित अभियान कार्यक्रम	१३५०००	१६.२४	अमानत
५	२०७८।०७९	जडीबुटी विकास कार्यक्रम	८००००	१२	अमानत
६	२०७९।०८०	प्रदेश हरित अभियान कार्यक्रम	७५०००	८.२५	अमानत
७	२०७९।०८०	राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	१६५००	३.३०	अमानत
८	२०८०।०८१	प्रदेश हरित अभियान कार्यक्रम	१२००००	१२.८	अमानत
९	२०८०।०८१	राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	२५०००	५	अमानत
१०	२०८१।०८२	प्रदेश हरित अभियान कार्यक्रम	८००००	८.८	अमानत
११	२०८१।०८२	राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	२००००	४	अमानत
		जम्मा	७४९५००	९९.१८	

तालिका ४.१.३.२: आ.व. २०७७।०७८ देखि २०८१।०८२ सम्मको वृक्षारोपण विवरण

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	क्रियाकलाप	वृक्षारोपण भएको स्थान	ठेगाना	क्षेत्रफल हे.
१	२०७७।०७८	वृक्षारोपण	मेहले दुब्ले साव	खिजिदेम्बा गा.पा. ६	१ हे.
			केर्वेटार साव	सुनकोशी ९	१ हे.
			महभीर सेतीदेवी सा.व.	सुनकोशी ९	१ हे.
			लिब्जु साव	मानेभञ्ज्याङ ५	१ हे.
			जल्केनी सा.व.	सि.न.पा. ८	१ हे.
२	२०७८।०७९	वृक्षारोपण	मेहले दुब्ले साव	खिजिदेम्बा गा.पा. ६	१ हे.
			सिद्धेश्वरी ठुलीभीर सा.व.	सि.न.पा. ८	२ हे.
			दुङ्गा बिसौनी सा.व.	मोलुङ गा.पा. १	१ हे.
३	२०७९।०८०	वृक्षारोपण	जोगीटार सिन्दुरेपाखा	लिखु ३	१ हे.
			मेहले दुब्ले साव	खिजिदेम्बा गा.पा. ६	१ हे.
			चम्पादेवी साव	सुनकोशी ४	१ हे.
			सिद्धेश्वरी ठुलीभीर सा.व.	सि.न.पा. ८	१ हे.
४	२०८०।०८१	वृक्षारोपण	जोगीटार सिन्दुरेपाखा	लिखु ३	१ हे.

			रानी सा.व.	चिसंखुगढी ६	१ हे.
			कालिकादेवी साव	चम्पादेवी १०	१ हे.
			चिहानडाँडा सा.व.	सुनकोशी ५	१ हे.
			तिनचुले सा.व.	मोलुङ ७	१ हे.
५	२०८१।०८२	वृक्षारोपण	केर्वेटार साव	सुनकोशी ९	१ हे.
			रचने चम्पादेवी साव	सुनकोशी ९	१ हे.
	जम्मा				१९ हे.

तालिका ४.१.३.३: आ.व. २०७७।०७८ देखि २०८१।०८२ को वन उद्यम अनुदान विवरण

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	कार्यक्रम भएको स्थान	ठेगाना	किसिम
१	२०७९।०८०	तिनचुले सा.व.	मोलुङ ७	मछिनो उद्योग
२	२०७९।०८०	बाँसपानी सा.व.	सुनकोशी ६	फर्निचर उद्योग
३	२०८०।०८१	नलीडाँडा सा.व.	सिद्धिचरण ६	मछिनो
४	२०८१।०८२	चम्पादेवी र लिखु गा.पा.		मौरीपालन र रुद्राक्ष माला
५	२०८१।०८२	उच्च हिमाली सा.व.	खिजी ९	लोक्ता प्रशोधन
६	२०८१।०८२	जाल्पादेवी सा.व.	मोलुङ ६	लोक्ता प्रशोधन

तालिका ४.१.३.४: आ.व. २०७७।०७८ देखि २०८१।०८२ को पर्यापर्यटन विकास विवरण

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	कार्यक्रम भएको स्थान	ठेगाना	किसिम
१	२०७९।०८०	नागी सानोभीर सा.व.	सुनकोशी ५	पर्यटकीय संरचनाहरू
२	२०८०।०८१	सिमल डाँडा सा.व.	सिद्धिचरण १२	पर्यटकीय संरचनाहरू
३	२०८०।०८१	डाँडाखर्क सौरिनी सा.व.	सुनकोशी ५	पर्यटकीय संरचनाहरू
४	२०८०।०८१	गुरु स्मृति पार्क	मोलुङ २	नगर उद्यान
५	२०८०।०८१	थामपाखा सा.व.	लिखु ३	नगर उद्यान
६	२०८१।०८२	नमूना तिनतले सा.व.	मोलुङ ६	पर्यटकीय संरचनाहरू
७	२०८१।०८२	थामपाखा सा.व.	लिखु ३	पर्यटकीय संरचनाहरू
८	२०८१।०८२	ओखले झरना	सुनकोशी ६	पर्यटकीय संरचनाहरू
९	२०८१।०८२	ताल पोखरी	चिसंखुगढी ६	पर्यटकीय संरचनाहरू

४.१.४ वन पैदावर उत्पादन विवरण

तालिका ४.१.४: आ.व. २०७७।०७८ देखि आ.व. २०८१।०८२ सम्मको वन पैदावर उत्पादन विवरण

आर्थिक वर्ष	काठ (घ.फि.)		दाउरा (चट्टा)		जडीबुटी (के.जि.)	
	सा.व.	निजी वन	सा.व.	निजी वन	सा.व.	निजी वन
२०७६।०७७	४०२४.२३	३१८८.२९	२.९७	३.०७	०	०

२०७७।०७८	२६९८७.६४	११५२३.३८	०	०	०	०
२०७८।०७९	१८९३४.७३	५९२४६.२	३	०	०	३७५६८७
२०७९।०८०	२४८०	१५४९४९.३	०	०	०	१६११६९
२०८०।०८१	०	३६५९५३	०	०	०	२२५२६९
२०८१।०८२	०	९८०७८८.३	०	०		३०३७२६.८
जम्मा	५२४२६.६	१५७५६४८.४७				१०६५८५२

द्रष्टव्य- सरकारद्वारा व्यवस्थित वनबाट उत्पादन नभएको ।

४.१.५ राजश्व संकलन विवरण

यसरी कार्ययोजना अवधि २०७६।०७७ देखि २०८१।०८२ सम्म ७ करोड ८ लाख राजश्व संकलन भएको छ । जसमध्ये ६ करोड ४३ लाख मूल्य अभिवृद्धि कर, ६१ लाख प्रदेश सेवा शुल्क र ४ लाख ३८ हजार स्थानीय कर संकलन भएको देखिएको छ ।

तालिका ४.१.५ राजश्व संकलन

आर्थिक वर्ष	मूल्य अभिवृद्धि कर	प्रदेश सेवा शुल्क	स्थानीय कर
२०७७।०७८	१५५८४९३	०	०
२०७८।०७९	३६५९४०३	१२५५०३	४७७०५.३५
२०७९।०८०	१०११८७२९	४४६९०९	१८५८६५
२०८०।०८१	१९१०८७९३	१४३१५४५	२०४४५१.८१
२०८१।०८२	२९८९०७४६	४११४००४	०
जम्मा	६४३३६१६४	६११७९६१	४३८०२२.१६

४.१.६ गत कार्ययोजनाको लक्ष्य र प्राप्ति

क्र.सं.	मुख्य कार्यक्रम	परिमाणात्मक लक्ष्य	प्रगति
१	सब डिभिजन भवन निर्माण	५ वटा	१ वटा
२	वृक्षारोपण	७५ हेक्टर	१९ हेक्टर
३	काष्ठजन्य बिरुवा वितरण	७.५ लाख	७ लाख ४९ हजार
४	जडीबुटी बिरुवा वितरण	५ लाख	१ लाख ८४ हजार
५	फलफूल बिरुवा वितरण	२५ लाख	२५ हजार
६	सामुदायिक वन उद्यम	१० वटा	४ वटा
७	सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन	१० वटा	७ वटा
८	स्थायी नर्सरी निर्माण	२ वटा	१ वटा
९	पहिरो नियन्त्रण	३०	१ वटा
१०	सामुदायिक वन नवीकरण	१५० समूह	१६२ समूह
११	कबुलियति वन नवीकरण	उल्लेख नभएको	१५० समूह
१०	राजश्व	३० लाख	७ करोड ८ लाख

११	काठ उत्पादन	२३ लाख २२ हजार घफि	१६ लाख २८ हजार
१२	जडीबुटी उत्पादन	५५ लाख ७६ हजार के.जि.	१० लाख ६५ हजार
१३	अनुमानित खर्च	१५ करोड १० लाख	२६ करोड ७० लाख

४.१.७ जलाधारमा आधारित जलवायु उत्थानशील जीविकोपार्जन आयोजना तर्फको उपलब्धिहरू
तालिका ४.१.७.१: सुर्खामा क्षेत्रमा वृक्षारोपण विवरण

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	स.डि.व.का.	वृक्षारोपण भएको स्थान	ठेगाना	क्षेत्रफल हे.
१	२०७९।०८०	सिद्धिचरण	आँगनेखोप सा.व.	सिद्धिचरण न.पा. ४	३ हे.
		मानेभञ्ज्याङ	महादेवस्थान सा.व.	मानेभञ्ज्याङ गा.पा. ५	६ हे.
		मानेभञ्ज्याङ	थुम्की दुम्की सा.व.	मानेभञ्ज्याङ गा.पा. ६	४ हे.
		मानेभञ्ज्याङ	जोडी गहिरा क.व.	मानेभञ्ज्याङ गा.पा. ६	२ हे.
		मानेभञ्ज्याङ	पाडरी पाखा क.व.	मानेभञ्ज्याङ गा.पा. ६	२ हे.
		मानेभञ्ज्याङ	देउराली पाखा क.व.	मानेभञ्ज्याङ गा.पा. ६	१ हे.
		सिद्धिचरण	चिभेचौर बतासेडाँडा	सिद्धिचरण न.पा. २	७ हे.
		चिसंखुगढी	रानी सा.व.	चिसंखुगढी गा.पा. ६	५ हे.
		चिसंखुगढी	थाक्ले खानीखोला सा.व.	चिसंखुगढी गा.पा. ६	७.५ हे.
		चिसंखुगढी	बालकन्या सा.व.	चिसंखुगढी गा.पा. ६	७.५ हे.
		चिसंखुगढी	बलाउनी सा.व.	चिसंखुगढी गा.पा. १	३ हे.
		चिसंखुगढी	पोखरीपाखा क.व.	चिसंखुगढी गा.पा. ६	१ हे.
		चिसंखुगढी	चिउरीबाँस डाँडा क.व.	खिजिदेम्बा गा.पा. १	१ हे.
१	२०८०।०८१		चिभेचौर बतासेडाँडा सा.व.	सिद्धिचरण न.पा. १	५ हे.
			सिम्ले खोरण्डे सा.व.	सिद्धिचरण न.पा. १	१५ हे.
			थाक्ले खानीखोला सा.व.	चिसंखुगढी गा.पा. ६	१५ हे.
	जम्मा				८५ हे.

तालिका ४.१.७.२: रिचार्ज पोखरी

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	स.डि.व.का.	सामुदायिक वन	ठेगाना	संख्या
१	२०८१।०८२	चिसंखुगढी	थलेथुम्को सा.व.	चिसंखुगढी गा.पा. ५	२
		चिसंखुगढी	कोलडाँडा सा.व.	चिसंखुगढी गा.पा. १	१

		चिसंखुगढी	रानी सा.व.	चिसंखुगढी गा.पा. ६	१
		चिसंखुगढी	पंचकन्या सा.व.	चिसंखुगढी गा.पा. ८	१
		मानेभञ्ज्याङ	सान्दाने सा.व.	मानेभञ्ज्याङ गा.पा. ६	१
		मानेभञ्ज्याङ	थुम्की दुम्की सा.व.	मानेभञ्ज्याङ गा.पा. ६	१
		मानेभञ्ज्याङ	भुतपानी सा.व.	मानेभञ्ज्याङ गा.पा. ६	१
		सिद्धिचरण	सिमधारा सा.व.	सिद्धिचरण न.पा. ५	१
		सिद्धिचरण	हलेशी दर्शन सा.व.	सिद्धिचरण न.पा. १	१
	जम्मा				१०

तालिका ४.१.७.३: दुना टपरी

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	स.डि.व.का.	सामुदायिक वन	ठेगाना	संख्या
१	२०८१।०८२	चिसंखुगढी	बालकन्या सा.व.	चिसंखुगढी गा.पा. १	१
		चिसंखुगढी	डाँडापाखा सा.व.	चिसंखुगढी गा.पा. २	१
		मानेभञ्ज्याङ	महादेवस्थान सा.व.	मानेभञ्ज्याङ गा.पा. ५	१
	जम्मा				३

तालिका ४.१.७.४: ड्रोन सिडिङ

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	स.डि.व.का.	सामुदायिक वन	ठेगाना	संख्या
१	२०८१।०८२	चिसंखुगढी	थाक्ले खानीखोला सा.व.	चिसंखुगढी गा.पा. ६	१

४.२. वर्तमान वन क्षेत्रको रणनीतिक योजनाको सारांश

४.२.१. संक्षिप्त परिचय

ओखलढुङ्गा जिल्ला नेपालको कोशी प्रदेश अन्तरगत मध्यपहाडी भूभागमा पर्ने, जैविक विविधताले भरिपूर्ण जिल्ला हो। भौगोलिक रूपमा यो जिल्ला २७ डिग्री ६ मिनट देखि २७ डिग्री ३२ मिनट उत्तरी अक्षांश र ८६ डिग्री १० मिनट देखि ८६ डिग्री ४१ मिनट पूर्व देशान्तरसम्म फैलिएको छ । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १,०७,४०० हेक्टर रहेको छ । समुद्री सतहबाट ३९० (जोर्तिघाट) देखि ३६२७ मि. (लाम्जेडाँडा) उचाइसम्मका भूधरातल रहेको यस जिल्लाको सदरमुकाम ओखलढुङ्गा बजार १८४९ मि. मा अवस्थित छ । यस जिल्लाको पूर्वमा खोटाङ जिल्ला, पश्चिममा रामेछाप, उत्तरमा हिमाली जिल्ला सोलुखुम्बु र दक्षिणतर्फ उदयपुर र सिन्धुली जिल्लासँग सिमाना जोडिएको छ । जिल्लामा १ प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र, २ वटा प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र र ८ वटा स्थानीय तहहरू रहेका छन् । वि छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक नतिजा अनुसार यस जिल्लाको कुल जनसंख्या १४०९१४ रहेको छ।

नेपालको संविधानमा उल्लेखित राज्यको निर्देशक सिद्धान्तहरू, नेपालको राष्ट्रिय वन नीति २०७५, वन ऐन, २०७६, वन नियमावली २०७९, कोशी प्रदेश वन ऐन, २०७७ तथा कोशी प्रदेश वन नियमावली, २०८० को भावना अनुरूप वनको दिगो व्यवस्थापनद्वारा वनक्षेत्रको उत्पादकत्व र वन पैदावारको उत्पादनमा अभिवृद्धि गरी वनजन्य पैदावारको सततः आपूर्ति गर्न र दिगो विकासको लक्ष्य हाँसिल गर्न योगदान पुऱ्याउन वातावरणीय सन्तुलन कायम गरी प्रदेश मातहत रहेका सहभागितामूलक पद्धतिबाट व्यवस्थापन गरिएका वनको संरक्षण, दिगो वन व्यवस्थापन तथा सदुपयोग गरी वनक्षेत्रगत सुशासन कायम गर्दै वनक्षेत्रबाट तीन वटै तहको सरकारको आर्थिक समृद्धिमा टेवा पुऱ्याउनका लागि वन ऐन, २०७६ को दफा ११(३), वन नियमावली, २०७९ को नियम १४(३), कोशी प्रदेश वन ऐन, २०७७ को दफा १०(४) र कोशी प्रदेश वन नियमावली, २०८० को नियम ८(६) को अधिनमा रही डिभिजन वन कार्यालय, ओखलढुङ्गाबाट आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र आ.व. २०८२।०८३ देखि २०८६।०८७ सम्म सालवसाली कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्नका लागि यो आवधिक योजना सहितको रणनीतिक योजना तयार गरिएको छ ।

४.२.२. भू-उपयोगिता

ओखलढुङ्गा जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १,०७,५४३.६४ हेक्टर रहेकोमा वन क्षेत्र ५२२८६ हेक्टर रहेको छ जुन जिल्लाको कुल भू-भागको ५५.२८% हो । यस जिल्लाको भू-उपयोगिता निम्नानुसार रहेको छ ।

तालिका ४.२.२: जिल्लाको भू-उपयोगिता

क्र.सं.	विवरण	हेक्टर	प्रतिशत
१	खेतीयोग्य	४०७९२.७	३७.९३
२	जंगल	५२२८६	४८.२०
३	झाडी बुट्यान	९९१६.९५	९.२०
४	निर्माण क्षेत्र	१३८.९५	०.१३
५	घाँसेमैदान	३९७२.११	३.६९
६	खाली चटान	३५.९६	०.०३
७	बगर	१५९.३	०.१५
८	खाली भूमि	३.११	०.००३
९	पानीले ढाकेको	२३८.५७	०.२२
	जम्मा	१०७५४३.६४	१००

(स्रोत: ICIMOD, 2022)

४.२.३. वन जंगलको किसिम

यस जिल्लाको जलवायु समशीतोष्ण किसिमको रहेको छ । भू-धरातलीय स्वरूपमा विविधता भएको कारणले यस जिल्लाको हावापानीमा ठूलो पृथकता पाइन्छ । यस जिल्लाको हावापानीमा विविधता भएको हुँदा यस क्षेत्रमा पाइने वन्यजन्तु तथा वनस्पतीहरूमा पनि विविधता रहेको पाईन्छ । यस जिल्लाको तल्लो भेगमा

उष्ण प्रदेशिय (Tropical) वन, मध्य पहाडी भागमा उपोष्ण प्रदेशिय (Sub-Tropical Forest) तथा तल्लो शितोष्ण प्रदेशिय वन (Lower Temperate Forest) र उच्च पहाडी भेगमा माथिल्लो शितोष्ण (Upper Temperate) तथा सब-अल्पाइन (Subalpine) वन पाइन्छ ।

४.२.४. व्यवस्थापनको आधारमा वनक्षेत्रको विवरण

जिल्लामा रहेको कूल ५२२८६ हेक्टर वन क्षेत्रमध्ये ५४.८ प्रतिशत सामुदायिक वनको रूपमा हस्तान्तरण भएको छ । व्यवस्थापनको आधारमा ओखलढुङ्गा जिल्लाको वनक्षेत्रको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ ।

तालिका ४.२.४.१: जिल्लाको वन व्यवस्थापकीय पद्धति

क्र.स.	व्यवस्थापकीय प्रकार	संख्या	क्षेत्रफल हे.	प्रतिशत
क	राष्ट्रिय वन			
१	सामुदायिक वन	३५४	२८६५२.४१	५४.८
२	सरकारद्वारा व्यवस्थित वन	-	१९२५९.३८	३६.८
३	धार्मिक वन	१	११.४८	०
४	कबुलियती वन	१९४	१२२७.५४	२.३
	जम्मा राष्ट्रिय वन		४९१५०.४१	
ख	निजी वन	-	३१४६.६७	६
ग	कुल वन		५२२८६	

(स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा, २०८२)

तालिका ४.२.४.२: सब डिभिजन अनुसार वन व्यवस्थाप पद्धति

क्र.सं.	स.डि.व.का.	सामुदायिक वन		कबुलियती वन		धार्मिक वन		सरकारद्वारा व्यवस्थित वन
		संख्या	क्षेत्रफल	संख्या	क्षेत्रफल	संख्या	क्षेत्रफल	
१	खिजिदेम्बा	४६	४७४२.५२	२६	१७१.२२	-	-	१०२३६.२८
२	चिशंखुगढी	४२	१६९८.८२	२८	१८८.९१	-	-	२०१९.४७
३	मानेभञ्ज्याङ	५५	४७५९.१४	३४	१७२.१३	-	-	७३.७६
४	लिखु चम्पादेवी	५०	५९६१.३९	३७	२९६.३८	१	११.४८	१८३५.३२
५	सिद्धिचरण	७८	५४४६.६४	१	४.००	-	-	२९६९.४५
६	सुनकोशी मोलुङ	८३	६०४३.९०	६८	४४६.९०	-	-	२१२५.१०
जम्मा		३५४	२८,६५२.४१	१९४	१२२७.५४	१	११.४८	१९२५९.३८

४.२.५. वनको वृद्धि मौज्जातको अवस्था

यस जिल्लाको वन क्षेत्रमा औसत मौज्जात ११८.६ घनमिटर प्रति हेक्टर रहेको छ ।

तालिका ४.२.५: डिभिजनको मौज्जात र राष्ट्रिय वन स्रोतको तादात्म्यता

क्र.सं.	सूचक	इकाई	डिभिजनको श्रोत सर्वेक्षण	राष्ट्रिय वन श्रोत सर्वेक्षण (National Data)
१	वन क्षेत्रफल	(%)	५२.५५	४४.७४
२	रुख र पोलको संख्या	गोटा	१६७	४३०

३	रुख र पोलको आयतन	घ.मि./हे.	११८.६	१६४.७६
४	विरुवा संख्या	गोटा	४८७६	१००९५
५	लाभ्रा संख्या	गोटा	१६०१	१४७१

४.२.६. वार्षिक संकलन गर्न सकिने वन पैदावारको परिमाण, माग र आपूर्तिको स्थिति

तालिका ४.२.६: डिभिजनको मौजदात र राष्ट्रिय वन स्रोतको तादात्म्यता

क्र.सं.	वन व्यवस्थापन पद्धति	वनको क्षेत्रफल (हे.)	मौजदात/हे (घ.मि.)	जम्मा मौजदात (घ.मि.)	वार्षिक संकलन हुन सक्ने परिमाण	
					काठ (क्यु.फिट)	दाउरा (चट्टा)
१	सरकारद्वारा व्यवस्थित वन	१९२५९.३८	११८.६	२५२३९४४.७८	२२४४३७	२८८
१	सामुदायिक वन	२८६५२.२३	११७.६	३२९६१३५.८८	२९३१०३	३७६

(स्रोत: सर्वेक्षण तथा विश्लेषण, २०८२)

जिल्लाभित्र आन्तरिक खपतका लागि सरदर रूपमा वार्षिक काठ १,११,३३३ क्यु.फिट र दाउरा १५०० चट्टा माग हुने अनुमान गरिएकोमा भौगोलिक विकटता तथा गाउँबस्तीबाट टाढा रहेका सरकारद्वारा व्यवस्थित वन बाट काठ दाउरा संकलन नहुने र स्थानीय समुदायको काठ दाउराको माग आपूर्ति सामुदायिक वन र निजी वनबाट हुनेछ ।

४.२.७. वार्षिक संकलन गर्न सकिने जडीबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार

तालिका ४.२.७.१: राष्ट्रिय वनबाट वार्षिक संकलन गर्न सकिने जडीबुटी तथा गैर काष्ठ वन पैदावार

क्र.सं.	प्रयोग हुने भाग	सरकारद्वारा व्यवस्थित वनबाट संकलन गर्न सकिने परिमाण (के.जी.)	सामुदायिक वनबाट संकलन गर्न सकिने परिमाण (के.जी.)	जम्मा के.जि.
१	जरा तथा गानो जाति	६६००	४३४००	५००००
२	बोक्रा जाति	१४५००	१३०५००	१४५०००
३	पात तथा डाँठ जाति	१६५००	१३३५००	१५००००
४	फुल तथा भुवा जाति	२५००	१५०००	१७५००
५	फल तथा विज जाति	११५००	७३५००	८५०००
६	विरुवा जाति	६७००	५१३००	५८०००
७	गम तथा रोजिन जाति	२००	१८००	२०००
८	अन्य वन पैदावार	५००	४५००	५०००
		५९०००	४५३५५०	५१२५५०

(स्रोत: सामुदायिक वनको स्रोत सर्वेक्षण तथा विश्लेषण, २०८२)

तालिका ४.२.७.२: वार्षिक रूपमा संकलन हुने अनुमानित खोटोको परिमाण

क्र.सं.	विवरण	वार्षिक सङ्कलन गर्न सकिने परिमाण (मे.ट.)		
		सामुदायिक वन	सरकारद्वारा व्यवस्थित वन	जम्मा परिमाण

१	सल्लाको खोटे	५२३.००	३५.००	५५८.००
---	--------------	--------	-------	--------

(स्रोत: सर्वेक्षण तथा विश्लेषण, २०८२, खोटे संकलनको स्वीकृत IEE प्रतिवेदनहरु)

४.२.८. योजनागत बजेट (पाँच वर्ष अवधि)

डिभिजन वन कार्यालय, ओखलढुङ्गाबाट आ.व. २०८२।०८३ देखि २०८६।०८७ सम्म सालवसाली कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्नका लागि कुल जम्मा रु. ३४ करोड ४२ लाख ५८ हजार बजेट लाग्ने प्रक्षेपण गरिएको छ ।

तालिका ४.२.८: प्रस्तावित कार्यक्रम र बजेट

क्र.सं.	कार्यक्रम	स्रोत	पूँजीगत बजेट	चालु बजेट	जम्मा
१	डिभिजन वन कार्यालय	प्रदेश सरकार	४८७०००००	१९६१०६०००	२४४८०६०००
२	प्रदेश वन विकास तथा जडीबुटी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	प्रदेश सरकार	३९००००००	२९१८२०००	६८१८२०००
३	वातावरण तथा जैविक विविधता संरक्षण कार्यक्रम	प्रदेश सरकार	७६०००००	६१२००००	१३७२००००
४	राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	संघीय सरकार	५६०००००	४००००००	९६०००००
५	जडीबुटी विकास कार्यक्रम	संघीय सरकार	७४५००००	५०००००	७९५००००
	जम्मा		१०८३५००००	२३५९०८०००	३४४२५८०००

४.२.९. योजना अवधिमा संकलन हुने राजस्व, मु.अ.कर तथा प्रदेश सेवा शुल्क

यस योजना कार्यान्वयन अवधि पाँच वर्षमा मूल्य अभिवृद्धि कर, प्रदेश सेवा शुल्क र स्थानीय शुल्क समेत गरी काठ दाउरा, जडीबुटी तथा गैहकाष्ठ वन पैदावर संकलन र बिक्री वितरणबाट रु. २४,२०,८१,०००। अक्षरमा चौबीस करोड बीस लाख एकासी हजार रुपैयाँ कर राजस्व संकलन हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ ।

तालिका ४.२.९.१: सरकारद्वारा व्यवस्थित वनको काठ बिक्री वितरण बापत अनुमानित कर राजस्व

आर्थिक वर्ष	मूल्य अभिवृद्धि कर	प्रदेश सेवा शुल्क	स्थानीय कर	कर राजस्व
२०८२।०८३	२९१७६८१	११२२१८५	२२४४३७०	६२८४२३६
२०८३।०८४	२९४६८५७.८१	११३३४०६.८५	२२६६८१३.७	६३४७०७८.३६
२०८४।०८५	२९७६३२६.३८८	११४४७४०.९१९	२२८९४८१.८३७	६४१०५४९.१४४
२०८५।०८६	३००६०८९.६५२	११५६१८८.३२८	२३१२३७६.६५५	६४७४६५४.६३५
२०८६।०८७	३०३६१५०.५४९	११६७७५०.२११	२३३५५००.४२२	६५३९४०९.१८१
जम्मा	१४८८३१०५.४	५७२४२७१.३०७	११४४८५४२.६१	३२०५५९१९.३२

तालिका ४.२.९.२: सामुदायिक वनको काठ बिक्री वितरण बापत अनुमानित कर राजस्व

आर्थिक वर्ष	मूल्य अभिवृद्धि कर	प्रदेश सेवा शुल्क	स्थानीय कर	कर राजस्व
२०८२।०८३	१६२५०००.०	२५००००.०	५०००००.०	२३७५०००.०

२०८३।०८४	१६४१२५०.०	२५२५००.०	५०५०००.०	२३९८७५०.०
२०८४।०८५	१६५७६६२.५	२५५०२५.०	५१००५०.०	२४२२७३७.५
२०८५।०८६	१६७४२३९.१	२५७५७५.३	५१५१५०.५	२४४६९६४.९
२०८६।०८७	१६९०९८१.५	२६०१५१.०	५२०३०२.०	२४७१४३४.५
जम्मा	८२८९१३३.१	१२७५२५१.३	२५५०५०२.५	१२११४८८६.९

तालिका ४.२.९.३: निजी जग्गाको काठ बिक्री वितरण बापत अनुमानित कर राजश्व

आर्थिक वर्ष	मूल्य अभिवृद्धि कर	प्रदेश सेवा शुल्क	स्थानीय शुल्क	कर राजश्व
२०८२।०८३	२६०५००००.०	५००००००.०	५०३००००.०	३६०८००००.०
२०८३।०८४	२६३१०५००.०	५०५००००.०	५०८०३००.०	३६४४०८००.०
२०८४।०८५	२६५७३६०५.०	५१००५००.०	५१३११०३.०	३६८०५२०८.०
२०८५।०८६	२६८३९३४१.१	५१५१५०५.०	५१८२४१४.०	३७१७३२६०.१
२०८६।०८७	२७१०७७३४.५	५२०३०२०.१	५२३४२३८.२	३७५४४९९२.७
जम्मा	१३२८८११८०.५	२५५०५०२५.१	२५६५८०५५.२	१८४०४४२६०.८

तालिका ४.२.९.४: सरकारद्वारा व्यवस्थित वनको गैहकाष्ठ वन पैदावर संकलनबाट प्राप्त हुन सक्ने कर

आर्थिक वर्ष	मूल्य अभिवृद्धि कर	प्रदेश सेवा शुल्क	स्थानीय कर	कर राजश्व
२०८२।०८३	१५३४००	२९५०००	५९००००	१०३८४००
२०८३।०८४	१५४९३४	२९७९५०	५९५९००	१०४८७८४
२०८४।०८५	१५६४८३	३००९३०	६०१८५९	१०५९२७२
२०८५।०८६	१५८०४८	३०३९३९	६०७८७८	१०६९८६५
२०८६।०८७	१५९६२९	३०६९७८	६१३९५६	१०८०५६३
जम्मा	७८२४९४	१५०४७९६	३००९५९३	५२९६८८४

तालिका ४.२.९.५: सामुदायिक वनको गैहकाष्ठ वन पैदावर संकलनबाट प्राप्त हुन सक्ने कर राजश्व

आर्थिक वर्ष	मूल्य अभिवृद्धि कर	प्रदेश सेवा शुल्क	स्थानीय कर	कर राजश्व
२०८२।०८३	४६८०००	१८००००	३६००००	१००८०००
२०८३।०८४	४७२६८०	१८१८००	३६३६००	१०१८०८०
२०८४।०८५	४७७४०७	१८३६१८	३६७२३६	१०२८२६१
२०८५।०८६	४८२१८१	१८५४५४	३७०९०८	१०३८५४३
२०८६।०८७	४८७००३	१८७३०९	३७४६१७	१०४८९२९
जम्मा	२३८७२७०	९१८१८१	१८३६३६२	५१४१८१३

तालिका ४.२.९.६: निजी जग्गाको गैहकाष्ठ वन पैदावर संकलनबाट प्राप्त हुन सक्ने कर राजश्व

आर्थिक वर्ष	मूल्य अभिवृद्धि कर	प्रदेश सेवा शुल्क	स्थानीय शुल्क	कर राजश्व
२०८२।०८३	३१२०००	१२००००	२४००००	६७२०००

२०८३।०८४	३१५१२०	१२१२००	२४२४००	६७८७२०
२०८४।०८५	३१८२७१	१२२४१२	२४४८२४	६८५५०७
२०८५।०८६	३२१४५४	१२३६३६	२४७२७२	६९२३६२
२०८६।०८७	३२४६६८	१२४८७२	२४९७४५	६९९२८६
जम्मा	१५९१५१४	६१२१२१	१२२४२४१	३४२७८७५

४.२.१०. योजना अवधिमा सिर्जना हुने रोजगारी (श्रमदिन)

यस योजना कार्यान्वयन अवधि पाँच वर्षमा पूर्ण रोजगारी २९० जना बराबरको रोजगारी सिर्जना हुने प्रक्षेपण गरिएको छ । जुन १० करोड ६५ लाख श्रम मूल्य बराबर हुन आउँछ । यस योजनाको कार्यान्वयन अवधि पाँच वर्षमा विभिन्न क्षेत्रबाट सिर्जना हुने रोजगारी तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.२.१०: योजना कार्यान्वयन अवधिमा सिर्जना हुने रोजगारी

क्र.सं.	रोजगारी सिर्जना हुने क्षेत्र	श्रमदिन	कैफियत
१	सामुदायिक वनबाट काठ दाउरा संकलन	३५००	औसत १५ क्यू.फिट काठ संकलन प्रतिदिन/कामदार
२	निजी वन/आवादीबाट काठ दाउरा संकलन	६५०००	“ “
३	सामुदायिक वनबाट जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार संकलन	१८०००	जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार: औसत १० के.जी. प्रतिदिन/कामदार
४	निजी वन/आवादीबाट जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार संकलन	१५०००	“ “
५	सामुदायिक वनबाट खोटो संकलन	९०००	“ “
६	प्रस्तावित कार्यक्रम कार्यान्वयन तर्फ मानव श्रोतमा हुने खर्च	६०००	पूँजीगत खर्चको ६०% रकमबाट रोजगारी सिर्जना हुने (विरुवा उत्पादन, भवन संरचना निर्माण/स्तरोन्नती, वृक्षारोपण, पार्क/उद्यान निर्माण, जडिबुटी खेती)
जम्मा		१०६५००	

४.३. अपेक्षित उपलब्धिहरू

यस कार्ययोजनाको कार्यान्वयनबाट तपसिल बमोजिमका उपलब्धिहरू प्राप्त हुनेछन् ।

तालिका ४.३ अपेक्षित उपलब्धिहरू

क्र.सं.	सूचकहरू	आधार वर्ष २०८२।०८३	लक्ष्य २०८६।०८७
१	वन अतिक्रमणको सम्पूर्ण विवरण अद्यावधिक	नभएको	भएको
२	जिल्ला सार्वजनिक जग्गाको डिजिटल नक्सा	नभएको	भएको
३	वन मुद्दा उजुरीको वार्षिक संख्या	१०	२
४	अग्निरेखा सञ्जाल निर्माण	१० कि.मि .	१०० कि.मि.
५	वन डढेलो प्रतिशत	करिब १० प्रतिशत वन	२ प्रतिशत वन क्षेत्र

		क्षेत्र	
६	मिचाहा प्रजाति अध्ययन	नभएको	भएको
७	रोग कीराको अभिलेखीकरण	नभएको	भएको
८	सतिसाल रोपण	० हेक्टर	५ हेक्टर
९	वरपीपल पाकडी रोपण	०	१०० स्थानमा
१०	चिउरी रोपण	० हेक्टर	५ हेक्टर
११	रिछा रोपण	० हेक्टर	५ हेक्टर
१२	दार रोपण	० हेक्टर	५ हेक्टर
१३	लौठसल्ला रोपण	० हेक्टर	५ हेक्टर
१४	जडीबुटी प्लट स्थापना	० समूह	५ समूह
१५	रानी चौप प्लट स्थापना	०	५ समूह
१६	जैतुन खेती विस्तार	० हेक्टर	५ हेक्टर
१७	दीगो वन व्यवस्थापन	० समूह	१० समूह
१८	ठिग्रे सल्लाको वृद्धि दर अध्ययन प्लट	०	२ समूह
१९	तालिस पत्रको वृद्धि दर अध्ययन प्लट	०	२ समूह
२०	जलवायु परिवर्तनबाट वनस्पतिमा परेका परिवर्तन अध्ययन प्लटहरू	०	१० समूह
२१	जडीबुटी उत्पादन/वार्षिक	३०० टन	४०० टन
२२	काठ उत्पादन/वार्षिक	१० लाख घफि	१५ लाख घफि
२३	सामुदायिक वनबाट काठ उत्पादन/वार्षिक	१५००० घफि	५०००० घफि
२४	सामुदायिक वनबाट काठ बिक्री वितरण/वार्षिक	१५ हजार घफि	५० हजार घफि
२५	काठ बिक्री वितरणबाट राजस्व संकलन/वार्षिक	३ करोड	५ करोड
२६	वन पैदावरमा आधारित उद्योग	७२	१००
२७	चालु वन पैदावरमा आधारित उद्योग	२० प्रतिशत	६० प्रतिशत
२८	वनमा आधारित रोजगारी	२९० जना	१००० जना
२९	सामुदायिक वनमा उद्यम	५ समूह	२०
३०	सामुदायिक वनमा जडीबुटी खेती	२ समूह	१० समूह
३१	सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन	३ समूह	१० समूह
३२	रेड पान्डाको संख्या	यकिन नभएको	१५
३३	गिद्धको संख्या	अनुमानित १००	५००
३४	सालकको संख्या	नभएको	२००
३५	गुराँस प्रवर्द्धन	० हेक्टर	५० हेक्टर
३६	चौप प्लट स्थापना	०	२ समूह
३७	सालक लक्षित कार्यक्रम	० समूह	५ समूह
३८	मानव बाँदर क्षति अध्ययन	नभएको	भएको
३९	वनस्पतिहरूको अभिलेखिकरण	नभएको	भएको
४०	वन्यजन्तुहरूको सर्वेक्षण	नभएको	भएको
४१	खर्क जैविक विविधताको अध्ययन	नभएको	भएको
४२	पानीको मुहान नक्साङ्कन	नभएको	भएको
४३	संवेदनशील पहिरोहरूको नक्साङ्कन	नभएको	भएको
४४	बाढी संवेदनशील क्षेत्रहरूको नक्साङ्कन	नभएको	भएको

४५	पहिरो रोकथाम भएको	०	२० स्थान
४६	संरक्षण पोखरी	१० वटा	१०० वटा
४७	पोखरीहरुको नक्साङ्कन	नभएको	भएको
४८	स्कूल वन हरियाली	५०	१००
४९	कृषि वन विकास	१० कृषि समूह	१०० कृषि समूह
५०	निजी जग्गामा बहुमूल्य प्रजाति रोपण	५ हेक्टर	१० हेक्टर
५१	विपन्न लक्षित कृषि वन कार्यक्रम	०	१० समूह
५२	महिला लक्षित वन उद्यम कार्यक्रम	०	१० समूह
५३	विगतका विकास कार्यक्रमहरु प्रभाव अध्ययन	नभएको	भएको
५४	जिल्लाभरीका सार्वजनिक जग्गाहरुको डिजिटल नक्सा	नभएको	भएको
५५	जिल्लाभरीका निजी वनहरुको नक्साङ्कन	नभएको	भएको
५६	जिल्लाभरीको परम्परागत ज्ञान प्रणालीको अभिलेखिकरण	नभएको	भएको
५७	वन डटेलोको प्रवृत्ति अध्ययन	नभएको	भएको

परिच्छेद-५

वार्षिक कार्यक्रम र प्रगति २०८२।०८३

५.१ वातावरण विभाग तर्फ

५.१.१. पाण्डव सुनुवार स्मृती पार्क, खिजीदेम्बा गाउँपालिका १, रगनी

खिजीदेम्बा गाउँपालिका—१, रगनीमा अवस्थित पाण्डव सुनुवार स्मृति पार्क डिभिजन वन कार्यालयको आर्थिक तथा गाउँपालिकाको प्राविधिक सहयोगमा निर्माण सम्पन्न भएको महत्वपूर्ण सार्वजनिक तथा पर्यटकीय स्थल हो। करिव रु. १२ लाख ५० हजार को लागतमा निर्माण गरिएको यस पार्कले स्वर्गीय पाण्डव सुनुवारको स्मृतिलाई चिरस्थायी बनाउनुका साथै प्राकृतिक सौन्दर्य संरक्षण, स्थानीय पर्यटन प्रवर्द्धन तथा सामुदायिक सहभागितालाई प्रोत्साहन गरेको छ। पार्कले स्थानीयवासी तथा आगन्तुकहरूका लागि विश्राम, मनोरञ्जन, अध्ययन तथा सामाजिक गतिविधि सञ्चालन गर्न उपयुक्त हरित सार्वजनिक स्थलको रूपमा आफ्नो पहिचान स्थापित गरेको छ।

चित्र ५.१.१: पाण्डव सुनुवार पार्क

५.१.२. उँबु स्वालेवा पार्क, मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ३, उँबु

ओखलढुंगा जिल्लाको मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ३ मा अवस्थित उँबु स्वालेवा पार्क डिभिजन वन कार्यालयको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा निर्माण सम्पन्न भएको वातावरणमैत्री तथा पर्यटकीय पूर्वाधार हो। पार्क परिसरमा निर्माण गरिएको वर्षा पानी संकलन (Water Harvesting) संरचना मार्फत वर्षायाममा संकलित पानी संरक्षण गरी दिगो रूपमा उपयोग गर्ने व्यवस्था गरिएको छ। संकलित वर्षा पानीलाई पार्कमा निर्माण गरिएको फोहरा (Fountain) सञ्चालन गर्न प्रयोग गरिने भएकाले प्राकृतिक जलस्रोतमा पर्ने निर्भरता घट्नुका साथै पानीको दिगो व्यवस्थापन र संरक्षणमा महत्वपूर्ण योगदान पुगेको छ। यस परियोजनाले जल संरक्षण, हरियाली प्रवर्द्धन, वातावरणीय सचेतना तथा स्थानीय पर्यटन विकासलाई प्रवर्द्धन गर्दै पार्कलाई आकर्षक, वातावरणमैत्री र दिगो सार्वजनिक स्थलका रूपमा स्थापित गरेको छ।

चित्र ५.१.२: उँबु स्वालेवा पार्क

५.२ राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम

५.२.१. सामुदायिक वन अध्ययन केन्द्रको MIS प्रणालीमा तथ्याङ्क विवरण प्रविष्ट गर्ने

डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वन, कबुलियती वन, धार्मिक वन तथा निजी वन सम्बन्धी तथ्याङ्कलाई व्यवस्थित, अद्यावधिक र डिजिटल अभिलेखीकरण गर्ने उद्देश्यले सामुदायिक वन

अध्ययन केन्द्रको Management Information System (MIS) मा तथ्याङ्क प्रविष्टि तथा अद्यावधिक गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। उक्त कार्यका लागि Green Governance and Nature Based Solution Pvt. Ltd. सँग सम्झौता गरिएको थियो। कार्यक्रमको प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा कार्यान्वयनका लागि वन अधिकृत श्री सजना पाण्डे लाई फोकल पर्सन (Focal Person) तोकिएको थियो। कार्यक्रमअन्तर्गत सामुदायिक वन, कबुलियती वन, धार्मिक वन तथा निजी वन सम्बन्धी आवश्यक तथ्याङ्कको संकलन, प्रमाणीकरण, MIS प्रणालीमा प्रविष्टि तथा नियमित अद्यावधिक गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ। यसबाट वनसम्बन्धी डिजिटल अभिलेख व्यवस्थापन सुदृढ हुनुका साथै योजना तर्जुमा, अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा नीतिगत निर्णय प्रक्रियाका लागि विश्वसनीय र अद्यावधिक सूचना उपलब्ध गराउन महत्वपूर्ण योगदान पुगेको छ।

५.२.२. वन डढेलो व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन

वन डढेलोको जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि स्वीकृत वन डढेलो व्यवस्थापन कार्ययोजना बमोजिम आवश्यक अग्नि नियन्त्रण सामग्री खरिद तथा वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रम अन्तर्गत वाटर ब्याग, स्वाटर, रैक खरिद तथा आरा, प्रुनिड सः, एक्स हो, फायर सुट तथा बेल्चा लगायतका सामग्री सामुदायिक वन तथा सब डिभिजन वन कार्यालयहरूलाई हस्तान्तरण गरिएको थियो। खरिद गरिएका तथा कार्यालयमा मौज्दात रहेको पुरानो स्टकसमेत समावेश गरी ११ वटा सामुदायिक वन र १ स्थानीय तह लाई डढेलो नियन्त्रणका लागि आवश्यक सामग्री हस्तान्तरण गरिएको छ। यस कार्यक्रमबाट वन डढेलोको प्रारम्भिक नियन्त्रण क्षमता अभिवृद्धि हुनुका साथै स्थानीय समुदाय, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह तथा वन कर्मचारीको द्रुत परिचालनमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ।

तालिका ५.२.२.१: आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को वन डढेलो सामग्री वितरण विवरण

क्र.सं.	सामुदायिक वन	ठेगाना	वन डढेलो सामग्रीहरू
१	लामेलुङ फलाटे	सिद्धिचरण नगरपालिका ६	वाटर ब्याग १, स्वाटर ५, रैक ३
२	सृष्टिवुद्ध	सिद्धिचरण नगरपालिका ५	स्वाटर १० रैक १०
२	मसरपाखा	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका २	वाटर ब्याग १, स्वाटर ५, रैक ५, एक्स हो १, प्रुनिड स ४, फायर सुट ३, बेल्चा १
३	सिमपानी हरियाटार	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ७	वाटर ब्याग १, स्वाटर ५, रैक ५, एक्स हो १, प्रुनिड स ४, फायर सुट ३, बेल्चा १
४	धारापानी	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ७	वाटर ब्याग १, स्वाटर ५, रैक ५, एक्स हो १, प्रुनिड स ४, फायर सुट ३, बेल्चा १
५	आहाले गैरी	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ३	वाटर ब्याग १, स्वाटर ५, रैक ५, एक्स हो १,

			प्रुनिड स ५, फायर सुट ३, बेल्चा १
६	भुतपानी	मानेभङ्गाड गाउँपालिका २	वाटर ब्याग १, स्वाटर ५, रैक ५, एक्स हो १, प्रुनिड स ५, फायर सुट २, बेल्चा १
७	लिखु चम्पादेवी सब डिभिजन	चम्पादेवी गाउँपालिका १०	स्वाटर १०, रैक १०
८	चिसंखुगढी सब डिभिजन	चिसंखुगढी गाउँपालिका २	वाटर ब्याग ३, स्वाटर ८
९	बालकन्या	चिसंखुगढी गाउँपालिका ६	वाटर ब्याग ३, स्वाटर ८
१०	डाँडाखर्क खरिचउर	मोलुङ गाउँपालिका १	वाटर ब्याग १, स्वाटर १, रैक १, फायर सुट-५
११	ढुङ्गा बिसाउने	मोलुङ गाउँपालिका १	वाटर ब्याग १, स्वाटर १, रैक १, फायर सुट-५
१२	सुर्के थाक्ले	सुनकोशी गाउँपालिका ७	फायर सुट-१५, वाटर ब्याग-३, स्वाटर-३, रैक-४
१३	७ नं. वडा कार्यालय	सुनकोशी गाउँपालिका	स्वाटर १० थान, रैक १० थान

चित्र ५.२.२: वन डढेलो नियन्त्रणका सामग्रीहरू वितरणका तस्वीरहरू

११ सामुदायिक वन तथा १ स्थानीय तहमा समग्री खरिद तथा पुरानो स्टक समेत गरि हस्तान्तरण

स्वाटर

वाटर ब्याग

तालिका ५.२.२.२: आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को वन डढेलो क्षति विवरण

क्र.सं.	मिति	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	अनुमानित क्षति (क्षेत्रफल हे.)	कैफियत
१	२०८२/१२/२१-	मसारपाखा ठुलीगैरी	मानेभञ्ज्याङ-२	६०	

	२०८२/१२/२३				
२	२०८२/१२/२१- २०८२/१२/२३	सल्लेनी	मानेभञ्ज्याङ-२	४८	
३	२०८२/१२/२५	महादेवस्थान	मानेभञ्ज्याङ-५	१०	
४	२०८२/१२/२८- २०८३/०१/०१	सिमपानी हरियाटार	मानेभञ्ज्याङ-७	१९५	
५	२०८२/१२/२८- २०८३/०१/०१	धारापानी	मानेभञ्ज्याङ-७	४५	
६	२०८२/१२/३०- २०८३/०१/०१	भूतपानी	मानेभञ्ज्याङ-६	२५	
७	२०८३/०२/०५- २०८३/०२/०६	आहाले थाक्ले	मानेभञ्ज्याङ-६	६०	
८	२०८३/०२/२०	जोगिटार	लिखु-३	३	
९	२०८३/०३/०१	रजाय	लिखु-३	१	
१०	२०८२/१२/२०-२४	सुर्के थाक्ले	सुनकोशी-८	३४९	
११	२०८२/१२/२०-२४	कागुने थाक्ले	सुनकोशी-८	२५०	
१२	२०८३/०१/१०-१२	नागी सानोभीर	सुनकोशी-६	२५०	
१३	२०८३/०१/१०-१२	बाँसपानी	सुनकोशी-६	३६०	

५.२.३. वन्यजन्तु व्यवस्थापन, उद्धार तथा मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरण

वन्यजन्तुको प्रभावकारी व्यवस्थापन, उद्धार कार्यलाई सुदृढ बनाउने तथा मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले वन्यजन्तु व्यवस्थापन, उद्धार तथा मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रमअन्तर्गत सर्प उद्धारका लागि आवश्यक उद्धार सामग्री खरिद गरी उद्धार कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइएको छ। साथै, वन्यजन्तुबाट हुने बालीनाली तथा मानव बस्तीमा पर्ने असर न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले २६ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, ४ वडा कार्यालयलाई ५० थान बाँदर तर्साउने उपकरण वितरण गरिएको छ। वितरण गरिएका उपकरणहरूले मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरण, कृषकको बालीनालीको संरक्षण तथा वन्यजन्तुलाई कुनै क्षति नपुऱ्याई सुरक्षित रूपमा वन क्षेत्रमा फर्काउन सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, कार्यक्रमले वन्यजन्तु उद्धार तथा व्यवस्थापनको क्षमता अभिवृद्धि, वन्यजन्तु संरक्षण प्रति समुदायको सहभागिता बढाउन तथा मानव र वन्यजन्तुबीचको सहअस्तित्व प्रवर्द्धन गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ।

तालिका ५.२.३: आ.व. २०८२।०८३ मा वितरण भएको बाँदर तर्साने उपकरण

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	परिमाण
१	सुनाखरी कोसेली युवा क्लब	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ६	१
२	कामीगाउँ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	सिद्धिचरण नगरपालिका २	१
३	सिहेश्वरी ठुलीभीर सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	सिद्धिचरण नगरपालिका ८	१
४	ज्यामिरे सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	सिद्धिचरण नगरपालिका ९	२
५	ढुङ्गे बिसाउने सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मोलुङ गाउँपालिका १	२
६	काउछे कागुने सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	सुनकोशी गाउँपालिका ८	१
७	महभिर हरियाली सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मोलुङ गाउँपालिका २	१
८	टेकानपुर सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मोलुङ गाउँपालिका २	३
९	हराबोट सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	सिद्धिचरण नगरपालिका २	१
१०	गरिबी निवारण सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	सुनकोशी गाउँपालिका ४	२
११	ढाडे सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	सुनकोशी गाउँपालिका ३	२
१२	गैया जमुना धनराम सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मोलुङ गाउँपालिका ५	२
१३	ढाँड सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	चिसंखुगढी गाउँपालिका ३	३
१४	लिब्जु सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका २	१
१५	टारघारी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	सुनकोशी गाउँपालिका २	२
१६	धर्मपानी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	चिसंखुगढी गाउँपालिका २	२
१७	बालकन्या सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	चिसंखुगढी गाउँपालिका ६	१
१८	पातल सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	चिसंखुगढी गाउँपालिका ६	१
१९	बलाउने सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	चिसंखुगढी गाउँपालिका १	२
२०	दुम्सेचौर सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	चिसंखुगढी गाउँपालिका २	२
२१	थले थुम्को सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	चिसंखुगढी गाउँपालिका ५	२
२२	सिलिङ्गी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	चिसंखुगढी गाउँपालिका ६	२
२३	नेभारे सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	चिसंखुगढी गाउँपालिका ७	२
२४	सल्लेपाखा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	चिसंखुगढी गाउँपालिका ८	२
२५	सोब्रु सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	सिद्धिचरण नगरपालिका ११	१
२६	डाँडापाखा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	चिसंखुगढी गाउँपालिका २	१
२७	ठुलोपाखा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	चम्पादेवी गाउँपालिका ४	१
२८	लिखु गाउँपालिका १ नं. वडा कार्यालय		१
२९	लिखु गाउँपालिका ३ नं. वडा कार्यालय		२
३०	चम्पादेवी गाउँपालिका १० नं. वडा कार्यालय		२
३१	चम्पादेवी गाउँपालिका ८ नं. वडा कार्यालय		१

चित्र ५.२.३.१: बाँदर तर्साउने उपकरण वितरणका तस्वीरहरू

चित्र ५.२.३.२: सर्प उद्धारका सामग्रीहरू

Snake Rescue Leather Gloves

Bag

Tongue

Bag Frame

Hooks

५.२.४. सामुदायिक वन व्यवस्थापन, सहजीकरण र समूह सशक्तिकरण

सामुदायिक वनको दिगो व्यवस्थापन, वन संरक्षण तथा उपभोक्ता समूहको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले आहाले थाक्ले सामुदायिक वन मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ६ मा वृक्षारोपण तथा जैविक बार (Biological Fence) स्थापना कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रम अन्तर्गत ३,२०० वटा तेजपात बिरुवा रोपण गरी वन क्षेत्रको हरियाली विस्तार तथा संरक्षणलाई प्रोत्साहन गरिएको छ। साथै, वन क्षेत्रको संरक्षण, अनधिकृत प्रवेश तथा पशुचौपायाबाट हुने क्षति न्यूनीकरण गर्न जैविक बार स्थापना गरिएको छ। यस कार्यक्रमले वन क्षेत्रको संरक्षण, प्राकृतिक पुनरुत्पादन प्रवर्द्धन, माटो तथा जल संरक्षण, जैविक विविधताको संवर्द्धन र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको सक्रिय सहभागिता अभिवृद्धि गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ। यसबाट सामुदायिक वनको दिगो व्यवस्थापन तथा समूह सशक्तीकरणमा सकारात्मक टेवा पुगेको अपेक्षा गरिएको छ।

चित्र ५.२.४: आहाले थाक्लेको वृक्षारोपणका तस्वीरहरु

५.३ जडीबुटी विकास कार्यक्रम

५.३.१. पकेट क्षेत्रमा जडीबुटी संरक्षण

जडीबुटी स्रोतको संरक्षण, दिगो उपयोग तथा व्यावसायिक उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले पकेट क्षेत्रमा जडीबुटी संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रमअन्तर्गत उच्च मूल्यका जडीबुटी प्रजातिका श्रीखण्ड २,००० वटा, ५०० वटा सिप्लिकन तथा लेकाली टिमुर ५,००० वटा बिरुवा खरिद गरी कार्यक्रमका लक्षित लाभग्राही तथा सरोकारवालाहरूलाई वितरण गरिएको छ। वितरण गरिएका बिरुवाको प्रभावकारी उपयोग तथा जडीबुटी खेती विस्तार गर्ने उद्देश्यले विभिन्न निजी जग्गामा वृक्षारोपण कार्यक्रमसमेत सञ्चालन गरिएको छ।

यसै कार्यक्रम अन्तर्गत मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ९ का श्री नरबहादुर श्रेष्ठ ले दारका ८०० वटा तथा तेजपातका बिरुवा रोपण गर्नुभएको छ। त्यसैगरी, श्री विदुर खड्का मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ५ ले ५०० वटा रुद्राक्षका बिरुवा रोपण गर्नुभएको छ।

उक्त कार्यक्रममार्फत जडीबुटी तथा बहुउपयोगी वनस्पतिको संरक्षण, व्यावसायिक खेतीको विस्तार, स्थानीय आयआर्जन अभिवृद्धि, निजी वन विकास तथा जैविक विविधता संरक्षणमा महत्वपूर्ण योगदान पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, उच्च मूल्यका वनजन्य उत्पादनको दिगो व्यवस्थापन र स्थानीय समुदायको जीविकोपार्जनमा सकारात्मक प्रभाव पार्ने विश्वास लिइएको छ।

चित्र ५.३.१: बहुउपयोगी बिरुवा खरिद तथा रोपण

कृषक लाल बहादुर विश्वकर्मा

टिमुर विरुवा खरिद तथा वितरण

सिप्लिकान नर्सरी पोखरा

५.३.२. कबुलियती वन प्रवर्द्धन तथा सहजीकरण कार्यक्रम

कबुलियती वनको संरक्षण, व्यवस्थापन तथा वनमा आधारित आयआर्जन अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले कबुलियती वन प्रवर्द्धन तथा सहजीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रमअन्तर्गत कबुलियती वन क्षेत्रमा बहुउपयोगी, फलफूल तथा उच्च आर्थिक मूल्य भएका प्रजातिको वृक्षारोपणलाई प्रवर्द्धन गर्न बोधिचित्त १,४०० वटा, एभोकाडो २,००० वटा, लिची ३,५०० वटा, आप ३,००० वटा तथा बयर ५०० वटा विरुवा खरिद गरी मानेभञ्ज्याङ, खिजीदेम्वा, लिखु, चम्पादेवी, पालिका अन्तरगत रहेका ४३ वटा कबुलियती वन समूहमा वितरण गरिएको छ।

विरुवा वितरणमार्फत कबुलियती वन क्षेत्रमा बहुउद्देश्यीय वृक्षारोपण विस्तार, वनको उत्पादकत्व अभिवृद्धि, वनमा आधारित उद्यम तथा आयआर्जनका अवसर सिर्जना, वातावरणीय संरक्षण तथा स्थानीय समुदायको जीविकोपार्जनमा सकारात्मक योगदान पुर्‍याउने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, उक्त कार्यक्रमले

कबुलियती वन समूहहरूको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्दै वन स्रोतको दिगो संरक्षण, व्यवस्थापन तथा उपयोगलाई थप प्रभावकारी बनाउन महत्वपूर्ण टेवा पुऱ्याएको छ।

चित्र ५.३.२: कबुलियति वनलाई १४०० बोधिचित्तको विरुवा वितरण

	
बोधिचित्त विरुवा वितरण चम्पादेनी	बोधिचित्त विरुवा वितरण लिखु
	
फलफूल विरुवा वितरण मानेभञ्ज्याङ ४	

५.३.३. प्राकृतिक जडीबुटी संरक्षण तथा खेती विस्तार

प्राकृतिक रूपमा पाइने जडीबुटीको संरक्षण, दिगो व्यवस्थापन तथा व्यावसायिक खेती विस्तार गर्ने उद्देश्यले प्राकृतिक जडीबुटी संरक्षण तथा खेती विस्तार कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रमअन्तर्गत उच्च हिमाली सामुदायिक वन, खिजीदेम्बा गाउँपालिका ९ मा लौठ सल्ला (*Taxus wallichiana*) का ३,२०० वटा विरुवा रोपण गरिएको छ। लौठ सल्ला नेपालका उच्च पहाडी क्षेत्रमा पाइने बहुमूल्य तथा संरक्षण आवश्यक जडीबुटीजन्य वनस्पति भएकाले यसको संरक्षण तथा विस्तारले जैविक विविधता संरक्षण, प्राकृतिक पुनरुत्पादन प्रवर्द्धन तथा दीर्घकालीन रूपमा औषधिजन्य वनस्पतिको

दिगो उपलब्धतामा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, स्थानीय समुदायको सक्रिय सहभागितामा बिरुवाको संरक्षण, हेरचाह तथा व्यवस्थापनलाई प्राथमिकता दिइएको छ, जसबाट जडीबुटी स्रोतको दिगो उपयोग तथा भविष्यमा आयआर्जनका अवसरसमेत विस्तार हुने विश्वास लिइएको छ।

चित्र नं. ५.३.३. लौठसल्ला विस्तार, उच्च हिमाली सामुदायिक वन

५.३.४. कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम (सामुदायिक तथा कबुलियति वनमा फलफुल तथा बहु उपयोगी बिरुवा रोपण तथा संरक्षण

कृषि वन प्रणालीको विकास, वन क्षेत्रको उत्पादकत्व अभिवृद्धि तथा स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत थुम्की दुम्की सामुदायिक वन, मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ६ मा बहुउपयोगी प्रजातिका बिरुवा रोपण तथा संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रम अन्तर्गत काभ्रेका १,२०० वटा तथा चिउरीका ८०० वटा गरी जम्मा २,००० वटा बहुउपयोगी बिरुवा रोपण गरिएको छ। काभ्रे तथा चिउरीजस्ता स्थानीय वातावरण अनुकूल प्रजातिको वृक्षारोपणबाट वनको उत्पादकत्व वृद्धि, प्राकृतिक पुनरुत्पादनमा सहयोग, माटो तथा जल संरक्षण, जैविक विविधताको संवर्द्धन तथा वनमा आधारित जीविकोपार्जनका अवसर विस्तार हुने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, रोपिएका बिरुवाको संरक्षण, नियमित हेरचाह तथा व्यवस्थापनमा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गरी कृषि वन प्रणालीलाई दिगो, उत्पादनमुखी तथा वातावरणमैत्री बनाउने कार्यलाई प्राथमिकता दिइएको छ। यस कार्यक्रमले सामुदायिक वनको दिगो व्यवस्थापन तथा स्थानीय समुदायको सामाजिक तथा आर्थिक सशक्तीकरणमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ।

चित्र नं. ५.३.४. दुम्की सामुदायिक वनमा काभ्रे र चिउरीको ब्लक निर्माण

५.४ प्रदेश वन विकास तथा जडीबुटी प्रवर्द्धन कार्यक्रम

५.४.१. बिरुवा उत्पादन

डिभिजन वन कार्यालयअन्तर्गत सञ्चालन हुने वृक्षारोपण, वन पुनर्स्थापना, कृषि वन प्रणाली, जडीबुटी संरक्षण तथा वन विकाससम्बन्धी कार्यक्रमका लागि आवश्यक गुणस्तरीय बिरुवाको उपलब्धता सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यले ३"×७" पोलिथिन थैलामा बिरुवा उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रमअन्तर्गत स्थानीय हावापानी तथा भौगोलिक अवस्था अनुकूल बहुउपयोगी, फलफूल, औषधिजन्य तथा वातावरणीय दृष्टिले महत्वपूर्ण प्रजातिका बिरुवाहरू उत्पादन गरिएको छ। उत्पादन गरिएका प्रमुख प्रजातिहरूमा मौवा, सजीवन, सुन्तला, चिउरी, सतिसाल, इपिल, कल्की, विरेन्द्रफूल, अमला, बर, कुरिलो, दार, निवारो, टाँकी, तेजपात तथा बर्रो गरी ८०००० बिरुवा रहेका छन्।

तालिका ५.४.१.१. आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को बिरुवा उत्पादन

क्र.सं.	नर्सरी	बिरुवा संख्या	कार्यदिश
१	जिल्ला वन नर्सरी	४०,०००	वन अधिकृत अस्मिता न्यौपाने
२	रानीवन नर्सरी	२०,०००	वन अधिकृत सजना पाण्डे
३	हर्कपुर वन नर्सरी	२०,०००	वन सहायक सन्तोष लम्साल

तालिका ५.४.१.२. आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को बिरुवा उत्पादन विवरण

क्र.सं.	नर्सरी	एकवर्षीय/बहुवर्षीय	प्रजाति	संख्या
१	जिल्ला	बहुवर्षीय	धुपी	७०००
२	जिल्ला	बहुवर्षीय	कागती	५२५०
३	जिल्ला	बहुवर्षीय	चिउरी	३७५०
४	जिल्ला	बहुवर्षीय	कटहर	२०००
५	जिल्ला	बहुवर्षीय	सतिसाल	१०००
६	जिल्ला	बहुवर्षीय	बान्द्रे	५००
७	जिल्ला	बहुवर्षीय	लौठसल्ला	५००

८	जिल्ला	बहुवर्षीय	किम्बु	५००
			जम्मा	२०५००
१	जिल्ला	एकवर्षीय	कुरिलो	५५००
२	जिल्ला	एकवर्षीय	अमला	४५००
३	जिल्ला	एकवर्षीय	चिउरी	४०००
४	जिल्ला	एकवर्षीय	तेजपात	१५०००
५	जिल्ला	एकवर्षीय	विरेन्द्रफुल	३०००
६	जिल्ला	एकवर्षीय	दार	८००
७	जिल्ला	एकवर्षीय	निभारो	५००
८	जिल्ला	एकवर्षीय	टाँकी	२००
९	जिल्ला	एकवर्षीय	हरो	६०००
१०	जिल्ला	एकवर्षीय	मौवा	३०००
			जम्मा	४०१००
१	रानीवन	एकवर्षीय	सुन्तला	१२१०
२	रानीवन	एकवर्षीय	सजिवन	९०९५
३	रानीवन	एकवर्षीय	बरो	४५९
४	रानीवन	एकवर्षीय	निभारो	५०००
५	रानीवन	एकवर्षीय	कल्की	२०००
६	रानीवन	एकवर्षीय	सतिसाल	२१५०
७	रानीवन	एकवर्षीय	कागति	१००
८	रानीवन	एकवर्षीय	गुल्मोहर	२०
			जम्मा	२००३४
१	हर्कपुर	एकवर्षीय	वर	३००
२	हर्कपुर	एकवर्षीय	निभारो	२९००
३	हर्कपुर	एकवर्षीय	सजिवन	५६००
४	हर्कपुर	एकवर्षीय	दार	८७००
५	हर्कपुर	एकवर्षीय	चिउरी	२५००
			जम्मा	२००००
			कुल जम्मा	१००६३४

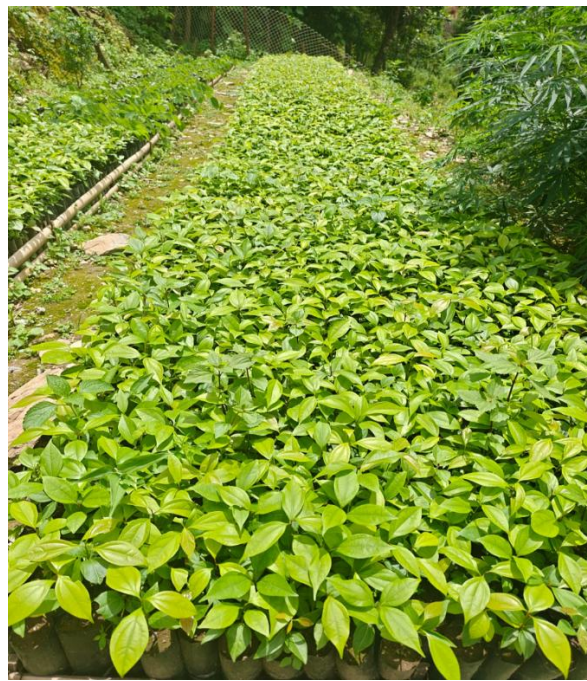
नर्सरी व्यवस्थापनका क्रममा गुणस्तरीय बीउ तथा रोपण सामग्रीको छनोट, उपयुक्त माटो मिश्रण तयारी, नियमित सिँचाइ, गोडमेल, मल व्यवस्थापन, रोग तथा कीरा नियन्त्रणलगायतका प्राविधिक मापदण्डको पालना गरी स्वस्थ एवं गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादन गरिएको छ। उत्पादित बिरुवाहरू सामुदायिक वन, कबुलियती वन, निजी वन, कृषि वन प्रणाली तथा विभिन्न वृक्षारोपण कार्यक्रमहरूमा वितरण तथा उपयोगका लागि तयारी अवस्थामा राखिएका छन्। यस कार्यक्रमले वन क्षेत्रको हरियाली विस्तार, जैविक

विविधता संरक्षण, वातावरणीय सन्तुलन कायम, वन पुनर्स्थापना तथा स्थानीय समुदायको आयआर्जन अभिवृद्धिमा आवश्यक गुणस्तरीय बिरुवाको दिगो आपूर्तिमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ।

चित्र नं. ५.४.१.१. जिल्ला वन नर्सरीका तस्वीरहरु

तेजपात

तेजपात

वीरेन्द्रफूल

निभारो

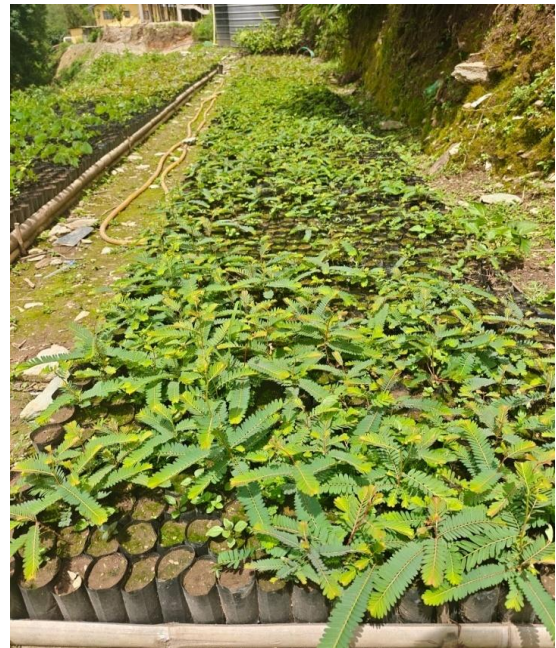
दार

कुरिलो

टाँकी

अमला

किम्बू

हरो

चित्र नं. ५.४.१.२. हर्कपुर वन नर्सरीका तस्वीरहरु

दार

चित्र नं. ५.४.१.३. रानीवन वन नर्सरीका तस्वीरहरु

सजिवन

५.४.२. बहुवर्षे बिरुवा उत्पादन

डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत सञ्चालन हुने वृक्षारोपण, हरित पूर्वाधार विकास, पार्क निर्माण, सडक किनार हरियाली प्रवर्द्धन तथा विभिन्न वन विकास कार्यक्रमका लागि आवश्यक ठूला तथा रोपण योग्य गुणस्तरीय बिरुवाको उपलब्धता सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यले जिल्ला वन नर्सरीमा ८"×५" आकारका पोलिथिन थैलामा बहुवर्षे बिरुवा उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रमअन्तर्गत स्थानीय हावापानी तथा भौगोलिक अवस्था अनुकूल बहु उपयोगी, फलफूल, औषधिजन्य तथा वातावरणीय दृष्टिले महत्वपूर्ण प्रजातिका बहुवर्षे बिरुवाहरू प्राविधिक मापदण्डअनुसार उत्पादन तथा संरक्षण गरिएको छ। बिरुवा उत्पादन प्रक्रियामा गुणस्तरीय माटो मिश्रणको तयारी, समयमै सिँचाइ, गोडमेल, मल व्यवस्थापन, रोग तथा कीरा नियन्त्रण तथा नियमित हेरचाह गरी स्वस्थ, सबल र रोपणयोग्य बिरुवा उत्पादन गरिएको छ। उत्पादन गरिएका प्रमुख प्रजातिहरूमा मौवा, सुन कागती, धुपी, चिउरी, सतिसाल, बान्द्रे र कटहर गरी जम्मा २०००० बिरुवा रहेका छन्।

उत्पादित बहुवर्षे बिरुवाहरू सामुदायिक वन, कबुलियती वन, निजी वन, धार्मिक वन, कृषि वन प्रणाली, पार्क तथा सार्वजनिक स्थलको हरियाली प्रवर्द्धन, जैविक विविधता संरक्षण तथा विभिन्न वृक्षारोपण कार्यक्रमहरूमा उपयोगका लागि तयारी अवस्थामा राखिएका छन्। यस कार्यक्रमले गुणस्तरीय रोपण सामग्रीको दिगो उपलब्धता सुनिश्चित गर्नुका साथै वन पुनर्स्थापना, हरियाली विस्तार, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, वातावरण संरक्षण तथा वनमा आधारित दिगो विकास कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ।

चित्र ५.४.२. जिल्ला वन नर्सरी अन्तर्गतका बहुवर्षीय बिरुवाहरु

धुपी

धुपी

बान्द्रे

सतिसाल

सुन कागति

बाँकेबाट ल्याईएको मौवाको बीउ

५.४.३. वृक्षारोपण (तारबार सहित)

वन क्षेत्रको हरियाली विस्तार, वातावरण संरक्षण तथा शैक्षिक संस्थामा संरक्षणमुखी वातावरणको विकास गर्ने उद्देश्यले बलखु माध्यमिक विद्यालय, सुनकोशी गाउँपालिका १ मा तारबारसहित वृक्षारोपण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रम अन्तर्गत श्रीखण्ड १,००० वटा, तेजपात ४०० वटा, हर्रो २०० वटा तथा म्याकाडामिया नट (Macadamia Nut) २०० वटा गरी जम्मा १,८०० वटा बिरुवा रोपण गरिएको छ। रोपिएका बिरुवाको दीर्घकालीन संरक्षण सुनिश्चित गर्न वृक्षारोपण क्षेत्रलाई तारबार गरी पशुचौपाया तथा अन्य बाह्य अवरोधबाट हुने क्षति न्यूनीकरण गर्ने व्यवस्था गरिएको छ। यस कार्यक्रमले विद्यालय परिसरको हरियाली अभिवृद्धि, वातावरणीय शिक्षा प्रवर्द्धन, जैविक विविधता संरक्षण तथा बहुउपयोगी एवं उच्च मूल्यका प्रजातिको विस्तारमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ। साथै, विद्यार्थी, शिक्षक तथा स्थानीय समुदायको सक्रिय सहभागितामार्फत वृक्षारोपण तथा संरक्षणप्रतिको जिम्मेवारी र वातावरणीय चेतना अभिवृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ।

चित्र ५.४.३.१. बलखु स्कूलको जग्गामा श्रीखण्डको प्लट निर्माण

म्याकाडिनिया नट

हर्रो

श्रीखण्ड

तेजपात

सिचाई

जैविक घेराबारा

त्यस्तै, साउनेपानी सामुदायिक वन, मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ९ मा तारबारसहित वृक्षारोपण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रम अन्तर्गत लप्सी ११५० वटा, तेजपात ८०० वटा तथा औँप ३०० वटा गरी जम्मा २,२५० वटा बिरुवा रोपण गरिएको छ। रोपिएका बिरुवाको प्रभावकारी संरक्षण तथा दीर्घकालीन वृद्धि सुनिश्चित गर्न वृक्षारोपण क्षेत्रलाई तारबार गरी पशुचौपाया तथा अन्य बाह्य अवरोधबाट हुने क्षति न्यूनीकरण गर्ने व्यवस्था गरिएको छ। उक्त कार्यक्रमबाट बहुउपयोगी तथा फलफूल प्रजातिको विस्तार, वन क्षेत्रको हरियाली अभिवृद्धि, माटो तथा जल संरक्षण, जैविक विविधता संवर्द्धन तथा स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा दीर्घकालीन योगदान पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, सामुदायिक वन उपभोक्ता

समूहको सक्रिय सहभागितामा रोपिएका बिरुवाको संरक्षण, हेरचाह तथा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी रूपमा अघि बढाइएको छ।

चित्र ५.४.३.२. साउनेपानी सामुदायिक वनमा लप्सीको ब्लक निर्माण

लप्सीको बिरुवा रोपण

सिचाई

जैविक घेराबारा

५.४.४. नर्सरी मर्मत/स्तरोन्नति

डिभिजन वन कार्यालयको नयाँ कार्यालय भवन निर्माण गर्ने प्रयोजनका लागि कार्यालय परिसरमा रहेको नर्सरीलाई स्थानान्तरण गरिएको थियो। स्थानान्तरण कार्यका क्रममा जे.सी.बी. (JCB) तथा जनशक्तिको परिचालन गरी नयाँ स्थानको तयारी, जमिन सम्प्याउने, नर्सरी बेड निर्माण, माटो व्यवस्थापन तथा बिरुवाहरूलाई सुरक्षित रूपमा स्थानान्तरण गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको थियो। नयाँ नर्सरी क्षेत्रको संरक्षण तथा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन परिधि पर्खाल (Wall) समेत निर्माण गरिएको छ। यसबाट नर्सरीलाई बाह्य क्षति, माटो कटान तथा पशुचौपायाबाट हुने असर न्यूनीकरण भई बिरुवा उत्पादन तथा संरक्षण कार्य थप सुरक्षित र व्यवस्थित भएको छ।

नर्सरी स्थानान्तरणपश्चात् गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादन, संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ। यस कार्यक्रमले एकातर्फ डिभिजन वन कार्यालय भवन निर्माणका लागि आवश्यक स्थान उपलब्ध गराएको छ भने अर्कोतर्फ नर्सरी व्यवस्थापनलाई थप व्यवस्थित र दिगो बनाउँदै वन विकास तथा वृक्षारोपण कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ।

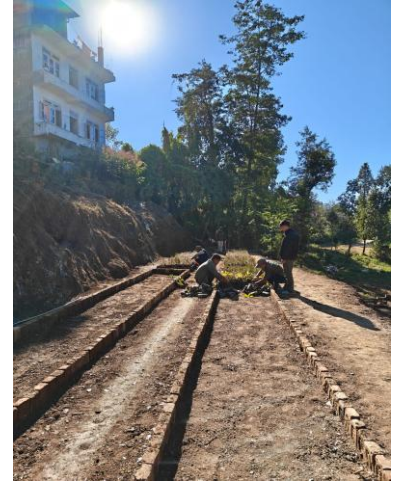
चित्र ३.४.४. जिल्ला वन नर्सरी निर्माण

निर्माण पहिले

निर्माण पहिले

५.४.५. सामुदायिक वनमा उद्यमशीलता अभिवृद्धि

सामुदायिक वनमा आधारित उद्यमको विकास, वनजन्य स्रोतको मूल्य अभिवृद्धि तथा स्थानीय रोजगारी सिर्जना गर्ने उद्देश्यले सामुदायिक वनमा उद्यमशीलता अभिवृद्धि (नेपाली कागज उत्पादन) कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रम नलीडाँडा सामुदायिक वन, सिद्धिचरण नगरपालिका ६ मा कार्यान्वयन गरिएको हो। कार्यक्रम अन्तर्गत नेपाली कागज उत्पादनका लागि आवश्यक सीप, प्रविधि तथा उपकरणको प्रयोगमार्फत स्थानीय स्तरमा वनजन्य कच्चा पदार्थको उपयोग गरी कागज उत्पादन गर्ने अभ्यास गरिएको छ। परम्परागत रूपमा प्रयोग हुने कच्चा पदार्थका अतिरिक्त सल्लो (Pine) को प्रयोग गरी नेपाली कागज उत्पादनको सम्भाव्यता परीक्षण गरिएको थियो। साथै, वातावरणमैत्री अभ्यासलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले प्रयोग भइसकेका कार्टुन (Waste Cardboard) लाई पुनःप्रयोग (Recycling) गरी नेपाली कागज उत्पादन गर्ने प्रयोगसमेत सफलतापूर्वक गरिएको छ। यस कार्यक्रमले वनजन्य स्रोतको दिगो उपयोग, फोहोर पदार्थको पुनःप्रयोग, स्थानीय सीप विकास, स्वरोजगार तथा वनमा आधारित हरित उद्यम प्रवर्द्धनमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ। साथै, स्थानीय स्रोत र वैकल्पिक कच्चा पदार्थको उपयोगमार्फत नेपाली कागज उत्पादनलाई थप प्रभावकारी, नवप्रवर्तनमुखी तथा वातावरणमैत्री बनाउने आधार तयार भएको छ।

चित्र ५.४.५. नलीडाँडा सामुदायिक वनमा नेपाली कागज उत्पादन

५.४.६. एक सामुदायिक वन एक संरक्षण पोखरी

वन क्षेत्रभित्र पानीको उपलब्धता सुनिश्चित गरी वन्यजन्तुको संरक्षण, वन डढेलो व्यवस्थापनमा सहयोग, जैविक विविधता संवर्द्धन तथा जलस्रोत संरक्षण गर्ने उद्देश्यले "एक सामुदायिक वन एक संरक्षण पोखरी" कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। यस कार्यक्रमअन्तर्गत मेहेले दुब्ले सामुदायिक वन, खिजीदेम्बा गाउँपालिका ६, लिब्जु सामुदायिक वन, मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका २, निगुरे तरुलबारी सामुदायिक वन, चम्पादेवी गाउँपालिका ४ तथा लामेलुङ फलाटे सामुदायिक वन, सिद्धिचरण नगरपालिका ६ मा संरक्षण पोखरी निर्माण सम्पन्न गरिएको छ।

निर्माण गरिएका संरक्षण पोखरीहरूले वर्षायाममा वर्षा पानी संकलन गरी सुख्खा याममा वन्यजन्तुका लागि पानीको स्रोत उपलब्ध गराउनुका साथै वन क्षेत्रमा आर्द्रता कायम राख्न, वन डढेलो नियन्त्रण तथा न्यूनीकरणमा सहयोग पुऱ्याउन, भूक्षय नियन्त्रण गर्न तथा स्थानीय पारिस्थितिकीय प्रणालीको संरक्षणमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, यस कार्यक्रमले जलस्रोत संरक्षण, वन व्यवस्थापनको प्रभावकारिता अभिवृद्धि तथा वन्यजन्तुमैत्री वातावरण निर्माणमा समेत सकारात्मक टेवा पुऱ्याएको छ।

लामेलुङ फलाटे सामुदायिक वन, सिद्धिचरण ६

मेहले दुब्ले सामुदायिक वन, मोलुङ ७

निगुरे तरुलबारी सामुदायिक वन, चम्पादेवी ४

लिब्जु सामुदायिक वन, मानेभञ्ज्याङ २

५.४.७. बाँसमा आधारित उद्यमशिलता अभिवृद्धि

जिल्ला ओखलढुङ्गा अन्तर्गत विभिन्न स्थानमा करिब २००० मोसो बाँसको बिरुवा रोपण कार्य सम्पन्न भएको छ । जिल्ला सदरमुकाम सिद्धिचरण सामुदायिक वनमा २५० बोट, सशस्त्र प्रहरी बल ओखलढुङ्गाको जग्गामा १५० बोट, नेपाली सेना ब्यारेकमा १०० बोट, महादेवस्थान सामुदायिक वन मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ५ मा १०० बोट लगायत २९ जना कृषकहरुलाई रोपणको लागि बिरुवा वितरण गरिएको छ ।

मोसो बाँस चीनमा उत्पत्ति भएको र व्यावसायिक रूपमा अत्यधिक खेती गरिने संसारको सबैभन्दा ठूलो बाँसको प्रजाति हो । बलियो, लचिलो र छिटो बढ्ने भएकाले यसको प्रयोग फर्निचर, घर निर्माण, र कागज उद्योगमा व्यापक रूपमा प्रयोग गरिन्छ । साथै टुसाहरु खानको लागि राम्रो हुन्छ । यो शितोष्ण क्षेत्रमा पाईने सबैभन्दा ठूलो बाँस हो । यो सरदर ७५ फिट अग्लो र १८ सेन्टिमिटर डायमिटर हुन्छ । यो १६०० मिटर देखि २००० मिटर सम्मको उत्तरी मोहडाको सेपिलो जग्गामा उपयुक्त हुन्छ ।

मोसो बाँस

मोसो बाँस रोपण

५.४.८. जडीबुटी बिरुवा उत्पादन तथा खेती विस्तार

जडीबुटी तथा उच्च मूल्यका वनजन्य प्रजातिको संरक्षण, गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादन र व्यावसायिक खेती विस्तार गर्ने उद्देश्यले जडीबुटी बिरुवा उत्पादन तथा खेती विस्तार कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रमअन्तर्गत रिलाम थुम्की सामुदायिक वन, सिद्धिचरण नगरपालिका ५ मा चाँप (Michelia champaca) नर्सरी निर्माण गरी गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादनको आधार तयार गरिएको छ। साथै, भविष्यमा गुणस्तरीय बीउको नियमित उपलब्धता सुनिश्चित गर्न चाँपका माउ रुख (Mother Trees) छनोट तथा ट्यागिङ (Tagging) कार्य सम्पन्न गरिएको छ।

चित्र ३.४.८.१. रिलाम थुम्की सामुदायिक वनमा चाँपको ब्लक निर्माण

चाँपको स्टेम म्यापिङ

त्यसैगरी, कामीगाउँ सामुदायिक वन, सिद्धिचरण नगरपालिका—२ मा तेजपातका २२०० वटा तथा अमलाका १,००० वटा बिरुवा रोपण गरिएको छ। यस वृक्षारोपण कार्यक्रमबाट औषधिजन्य तथा बहुउपयोगी वनस्पतिको संरक्षण, जडीबुटी खेती विस्तार, वनको उत्पादकत्व अभिवृद्धि तथा स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा दीर्घकालीन योगदान पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ।

उक्त कार्यक्रमले गुणस्तरीय रोपण सामग्रीको उत्पादन, जडीबुटी तथा बहुउपयोगी प्रजातिको संरक्षण, वनजन्य उद्यमको प्रवर्द्धन, जैविक विविधता संरक्षण तथा वनमा आधारित दिगो जीविकोपार्जनलाई सुदृढ बनाउन महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ।

चित्र ५.४.८.१. कामीगाउँ सामुदायिक वनमा अमला र तेजपातको ब्लक निर्माण

५.४.९. सरोकारवालासँग वनका कुरा

वन संरक्षण, दिगो वन व्यवस्थापन, वन विकास कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा स्थानीय तहसँगको समन्वय र सहकार्यलाई सुदृढ गर्ने उद्देश्यले "सरोकारवालासँग वनका कुरा" कार्यक्रम जिल्लाका ८ वटै स्थानीय तह मा सफलतापूर्वक सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रममा सम्बन्धित गाउँपालिका/नगरपालिकाका प्रमुख तथा अध्यक्ष, जनप्रतिनिधिहरू, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका पदाधिकारी, सरोकारवाला निकायका प्रतिनिधि तथा डिभिजन वन कार्यालयका डिभिजनल वन अधिकृत (DFO) सहित प्राविधिक कर्मचारीहरूको सक्रिय सहभागिता रहेको थियो।

कार्यक्रमका क्रममा वन संरक्षण, दिगो वन व्यवस्थापन, वनमा आधारित उद्यम विकास, जैविक विविधता संरक्षण, वन डढेलो व्यवस्थापन, मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरण, वनसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन, स्थानीय तह र वन कार्यालयबीचको समन्वय तथा सहकार्यका विषयमा विस्तृत अन्तरक्रिया तथा छलफल सम्पन्न गरिएको थियो। यस कार्यक्रमबाट वन क्षेत्रसँग सम्बन्धित साझा समस्या, चुनौती तथा सम्भावित समाधानहरूको पहिचान भई स्थानीय आवश्यकता अनुरूप कार्यक्रम सञ्चालनका लागि साझा प्रतिबद्धता विकास भएको छ। साथै, स्थानीय तह, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह

तथा डिभिजन वन कार्यालयबीचको संस्थागत समन्वय सुदृढ भई वन स्रोतको दिगो संरक्षण, व्यवस्थापन तथा उपयोगमा सकारात्मक योगदान पुगेको छ।

चित्र ५.४.९. सरोकारवालाहरूसँग वनका कुरा

खिजीदेम्बा

लिखु

सिद्धिचरण

५.४.१०. सामुदायिक तथा कबुलियति वन अनुगमन तथा निरीक्षण

सामुदायिक तथा कबुलियती वनको दिगो संरक्षण, प्रभावकारी व्यवस्थापन तथा स्वीकृत कार्ययोजनाको कार्यान्वयन अवस्थाको मूल्याङ्कन गर्ने उद्देश्यले सामुदायिक तथा कबुलियती वन अनुगमन तथा निरीक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रम अन्तर्गत ३५४ वटा सामुदायिक वन तथा १९४ वटा कबुलियती वन को स्थलगत अनुगमन तथा निरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ। अनुगमनका क्रममा वन व्यवस्थापन, वन संरक्षण, जैविक विविधता संरक्षण, आर्थिक तथा भौतिक प्रगति, वन पैदावारको उपयोग, अभिलेख व्यवस्थापन, सुशासन तथा कार्ययोजनाको कार्यान्वयन अवस्थाको मूल्याङ्कन गरी आवश्यक सुझाव तथा प्राविधिक सहजीकरण प्रदान गरिएको थियो।

अनुगमन कार्यलाई थप व्यवस्थित, एकरूप र अभिलेखीकरणमुखी बनाउन १०० प्रति सामुदायिक तथा कबुलियती वन अनुगमन पुस्तिका प्रकाशन गरी प्रयोगमा ल्याइएको छ। उक्त पुस्तिकाले अनुगमनका निष्कर्षहरू व्यवस्थित रूपमा अभिलेखीकरण गर्न, सुधारका क्षेत्रहरूको पहिचान गर्न तथा आगामी योजना निर्माण र निर्णय प्रक्रियालाई थप प्रभावकारी बनाउन महत्वपूर्ण सहयोग पुऱ्याएको छ। यस कार्यक्रमले सामुदायिक तथा कबुलियती वनहरूको सुशासन, पारदर्शिता, उत्तरदायित्व तथा दिगो वन व्यवस्थापनलाई सुदृढ बनाउनुका साथै वन उपभोक्ता समूह र डिभिजन वन कार्यालयबीचको प्राविधिक समन्वय तथा सहकार्य अभिवृद्धि गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ।

चित्र ५.४.१०. सामुदायिक वनको अनुगमन

खिजिदेम्बा सडिवका

मानेभञ्ज्याङ सडिवका

सुनकोशी मोलुङ सडिवका

चिसंखुगढी सडिवका

५.४.११. वन र वन्यजन्तु संरक्षण र अपराध नियन्त्रणको लागि नियन्त्रण कक्ष स्थापना र व्यवस्थापन

वन तथा वन्यजन्तु संरक्षण, वन अपराध नियन्त्रण, सेवा प्रवाह तथा वन व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारी, व्यवस्थित र पहुँचयोग्य बनाउने उद्देश्यले खिजीदेम्बा गाउँपालिका मा ३ कोठे सब डिभिजन वन कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न गरिएको छ। निर्माण सम्पन्न भवनमा कार्यालय सञ्चालनका लागि आवश्यक कार्यकक्ष, अभिलेख व्यवस्थापन तथा सेवाग्राहीमैत्री पूर्वाधारको व्यवस्था गरिएको छ। भवन निर्माणपछि वन संरक्षण, वन अपराध नियन्त्रण, वन डढेलो व्यवस्थापन, वन्यजन्तु उद्धार, सामुदायिक तथा कबुलियती वनको अनुगमन निरीक्षण, प्राविधिक सेवा प्रवाह तथा स्थानीय तहसँगको समन्वयात्मक कार्यलाई थप प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न सहज भएको छ। यस पूर्वाधार निर्माणबाट वन प्रशासनको संस्थागत क्षमता सुदृढ हुनुका साथै स्थानीय समुदायलाई वनसम्बन्धी सेवा छिटो, सहज र प्रभावकारी रूपमा उपलब्ध गराउन सहयोग पुगेको छ। साथै, वन स्रोतको दिगो संरक्षण, व्यवस्थापन तथा सुशासन अभिवृद्धिमा यस भवनले महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ।

चित्र ३.४.११. खिजिदेम्बा वन कक्ष

५.४.१२. सामुदायिक वन समूहको कार्ययोजना नवीकरण

सामुदायिक वनको दिगो व्यवस्थापन, समावेशी वन शासन प्रवर्द्धन तथा गरिब, महिला र दलित लक्षित जलवायु परिवर्तन अनुकूलन उपायहरूलाई कार्ययोजनामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने उद्देश्यले सामुदायिक वन समूहको कार्ययोजना नवीकरणमा सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि Green Governance and Nature Based Solution Pvt. Ltd. सँग सम्झौता गरी प्राविधिक सेवा परिचालन गरिएको थियो। उक्त संस्थामार्फत ५० वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्ययोजना नवीकरण तथा तयारी कार्य सम्पन्न गरिएको छ।

कार्ययोजना नवीकरणका क्रममा वन स्रोतको अवस्था विश्लेषण, वन व्यवस्थापनका दीर्घकालीन रणनीति, जैविक विविधता संरक्षण, वन पैदावारको दिगो उपयोग, विपद् जोखिम न्यूनीकरण, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा गरिब, महिला र दलितमैत्री कार्यक्रमहरूको समावेशीकरणमा विशेष जोड दिइएको छ। साथै, उपभोक्ता समूह, स्थानीय तह तथा सरोकारवाला निकायहरूको सहभागितामूलक परामर्श प्रक्रियामार्फत कार्ययोजनाहरू तयार गरिएको छ।

तालिका ५.४.१२. आ.व २०८२।०८३ मा नवीकरण गरिएका सामुदायिक वनहरू

क्र. सं.	दर्ता नं.	सामुदायिक वन	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	कार्ययोजना म्याद	घरधुरी	जनसंख्या
१	८८	नलिडाँडा	सिद्धिचरण नगरपालिका ६	११७५.९	२०९१/९२	१९४	११०४
२	११०	रमिते	सिद्धिचरण नगरपालिका ६	२१३.५९	२०९१/९२	२१०	१०५२
३	८७	हरेली दुधेभिर	सिद्धिचरण नगरपालिका ६	१०६.६५	२०९१/९२	१२६	६२६
४	२४६	कामिगाँउ	सिद्धिचरण नगरपालिका २	२९.५८	२०९१/९२	१०१	५३९
५	३५	साउने हिलछिरे	सिद्धिचरण नगरपालिका ५	१८४.४	२०९१/९२	१०१	५३९
६	५२	कोलबोटे	सिद्धिचरण नगरपालिका ४	४.६	२०९१/९२	१५८	९९४
७	२२१	दुधकोशी	सिद्धिचरण नगरपालिका १	२७८.८२	२०९१/९२	३६७	२०३८
८	९३	सानो पँधेरो मझुवा पाखा	सिद्धिचरण नगरपालिका २	०.४४	२०९१/९२	३३	१५०
९	३०१	विफ्रेचौर गुर्दुम	सिद्धिचरण नगरपालिका १०	१८९.४१	२०९१/९२	१७०	८९६
१०	४६	चिवेचौर बतासेडाँडा	सिद्धिचरण नगरपालिका १	३३.५३	२०९१/९२	१६८	८४०
११		डाँडाखर्क खरिचौर	मोलुङ गाउँपालिका १	५३.२१	२०९१/९२	११९	६९४

१२	३०८	पुष्प	मोलुङ गाउँपालिका २	०.४७	२०९१/९२	७	४०
१३	३१७	ढाँडे गुराँसे	मोलुङ गाउँपालिका ४	२५.२३	२०९१/९२	७०	३८५
१४	७९	कुन्तादेवी	मोलुङ गाउँपालिका १	७१.६७	२०९१/९२	१५९	६१९
१५	२४	आइतबारे	मोलुङ गाउँपालिका ४	१३.०४	२०९१/९२	१५८	१००८
१६	६१	नुनथला	मोलुङ गाउँपालिका ८	४०.६५	२०९१/९२	५७	२९१
१७	३१६	गैयाजमुना धनरामे	मोलुङ गाउँपालिका ४	१०.०८	२०९१/९२	६५	३००
१८	३	लुम्लो	मोलुङ गाउँपालिका ८	७.८८	२०९१/९२	३८	२१७
१९	६०	दमार पाखा सखारे	मोलुङ गाउँपालिका ८	११०.८१	२०९१/९२	९०	३७१
२०	१५	खडकेश्वरी	सुनकोशी गाउँपालिका ९	१५.११	२०९१/९२	१२०	७८०
२१	२१२	पहरेभिर	सुनकोशी गाउँपालिका ९	६३.५२	२०९१/९२	२२३	१९२३
२२	३४५	केवेटार	सुनकोशी गाउँपालिका ९	३७.५३	२०९१/९२	५२	२४८
२३	३४६	ककनी झरना	सुनकोशी गाउँपालिका ९	६२.९६	२०९१/९२	३१	१६४
२४	१२८	ढाँडे सिस्नेरी	सुनकोशी गाउँपालिका ३	८.८८	२०९१/९२	१३९	६९५
२५	१६२	संसारी डाँडा	सुनकोशी गाउँपालिका १०	५४.३	२०९१/९२	११०	५९२
२६	१४७	कालिखोप	चिशंखुगढी गाउँपालिका १	१०.९	२०९१/९२	५२	२६६
२७	२३९	कृष्णेश्वर	चिशंखुगढी गाउँपालिका १	४३.३५	२०९१/९२	२२	१४८
२८	१७९	रमिते	चिशंखुगढी गाउँपालिका ७	२४९.९	२०९१/९२	१२३	७६७
२९	१६५	महभिर	चिशंखुगढी गाउँपालिका १	५८.५३	२०९१/९२	४५	२९७
३०	१९०	सिसाखानी	चिशंखुगढी गाउँपालिका १	३७.४५	२०९१/९२	४५	२०८
३१	२३४	कुइब्रा	चिशंखुगढी गाउँपालिका १	७०.०५	२०९१/९२	१५८	७८९
३२	११४	सल्लेरी	चिशंखुगढी गाउँपालिका ७,८	१२.११	२०९१/९२	१८०	८७६
३३	१२२	भालुखोप	चिशंखुगढी गाउँपालिका ८	१२४.५३	२०९१/९२	१८३	९००
३४	२००	थाक्ले खानी खोला	चिशंखुगढी गाउँपालिका ६	१३७.६२	२०९१/९२	३१०	१५५०
३५	३२८	डुडेमाले	मानेभन्ज्याङ गाउँपालिका ७	२२१.६९	२०९१/९२	१४४	९७५
३६	९०	पम्पलु	मानेभन्ज्याङ गाउँपालिका ४	३६८.३५	२०९१/९२	३१४	१७१८
३७	८४	बसालबोट	मानेभन्ज्याङ गाउँपालिका १	६६.०८	२०९१/९२	१३८	८२६
३८	३४२	सिद्धथान पाखो	मानेभन्ज्याङ गाउँपालिका ९	४०९१	२०९१/९२	५३	२७७
३९	३१४	दुमखिम देउराली	मानेभन्ज्याङ गाउँपालिका ९	२९.२९	२०९१/९२	९०	४४६
४०		महादेव त्रिशुले	मानेभन्ज्याङ गाउँपालिका ८	९७.८९	२०९१/९२	५०	२६८
४१	२६७	सिम्ले राम्चे	लिखु गाउँपालिका ६	९.०९	२०९१/९२	५५	२११
४२	१४५	भदौरे धारापानी	लिखु गाउँपालिका २	१०३.२३	२०९१/९२	३८३	१४६८
४३	५४	बाघखोर	लिखु गाउँपालिका २	९५.२१	२०९१/९२	३६८	१२५७
४४	१४१	थामपाखा	लिखु गाउँपालिका २	३५.६१	२०९१/९२	१५०	८०४
४५	२८६	कोफेपाखा	खिजिदेम्बा गाउँपालिका १	२५.९२	२०९१/९२	१३५	५४०
४६	१९९	पाखेसाल्मे	खिजिदेम्बा गाउँपालिका ४	१०३.३८	२०९१/९२	७९	४२८
४७	२७२	सिद्धदेवी	खिजिदेम्बा गाउँपालिका ८	४३०.०५	२०९१/९२	२०९	११८७
४८	२७३	मितेरी दोराखर्क	खिजिदेम्बा गाउँपालिका ९	६०५.४७	२०९१/९२	१२५	५००
४९	२८२	नोसिभिते	खिजिदेम्बा गाउँपालिका ९	९२.९४	२०९१/९२	३४	१७०
५०	२७८	जाल्पादेवी	मोलुङ गाउँपालिका ६	२०६.८६	२०९१/९२	६४	२६८

५.४.१३. कबुलियति वन समूहको विधान तथा कार्ययोजना पुनरावलोकन

कबुलियती वनको दिगो व्यवस्थापन, समूहको संस्थागत सुदृढीकरण तथा वनमा आधारित जीविकोपार्जन सुधार गर्ने उद्देश्यले कबुलियती वन समूहको विधान तथा कार्ययोजना पुनरावलोकन (जीविकोपार्जन सुधार समेत) कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि Green Governance and Nature Based Solution Pvt. Ltd. सँग सम्झौता गरी प्राविधिक सेवा परिचालन गरिएको थियो। उक्त संस्थामार्फत ४० वटा कबुलियती वन समूह को विधान तथा कार्ययोजनाको पुनरावलोकन, परिमार्जन तथा तयारी कार्य सम्पन्न गरिएको छ।

कार्ययोजना पुनरावलोकनका क्रममा वन स्रोतको अवस्था विश्लेषण, वन व्यवस्थापनका उद्देश्य, वन पैदावारको दिगो उपयोग, जैविक विविधता संरक्षण, जीविकोपार्जन सुधार, वनमा आधारित उद्यम विकास, संस्थागत सुशासन तथा समूह सुदृढीकरणसम्बन्धी कार्यक्रमहरूलाई प्रचलित कानुनी व्यवस्था तथा स्थानीय आवश्यकताअनुसार अद्यावधिक गरिएको छ। साथै, समूहका पदाधिकारी, सदस्य, स्थानीय तह तथा सम्बन्धित सरोकारवालाको सहभागितामा परामर्श तथा छलफलमार्फत कार्ययोजनाहरू तयार गरिएको थियो। यस कार्यक्रमले कबुलियती वन समूहहरूको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि, वन स्रोतको दिगो व्यवस्थापन, जीविकोपार्जन सुधार तथा वनमा आधारित उद्यम विकासलाई प्रवर्द्धन गर्नुका साथै वन समूहहरूको प्रभावकारी सञ्चालन र सुशासन अभिवृद्धिमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ।

तालिका ५.४.१३. आ.व २०८२।०८३ मा नवीकरण गरिएका कबुलियति वनहरू

क्र.सं.	कबुलियती वन	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	कार्ययोजना म्याद	घरधुरी	जनसंख्या
१	जाल्पादेवी	सिद्धिचरण नगरपालिका २	३.४४	२०९१/९२	१०	४४
२	पखेरोपाखा	मानेभन्ज्याङ गाउँपालिका ९	३.५	२०९१/९२	५	२८
३	कुवापानी	मानेभन्ज्याङ गाउँपालिका ९	३.९३	२०९१/९२	७	५५
४	अकरपाखा	मानेभन्ज्याङ गाउँपालिका ४	३.४८	२०९१/९२	७	३८
५	मन्ती ज्यामिरे पाखा	मानेभन्ज्याङ गाउँपालिका ९	७.८२	२०९१/९२	९	५३
६	चुलिदेवी	खिजिदेम्वा गाउँपालिका ६	१३.१७	२०९१/९२	१५	५६
७	लट्टेबारी	खिजिदेम्वा गाउँपालिका ६	५.३३	२०९१/९२	६	२९
८	कोथला	लिखु गाउँपालिका ८	३.८८	२०९१/९२	७	३३
९	छरछरे	लिखु गाउँपालिका ८	५.४	२०९१/९२	९	३६
१०	फापरबुर्के	चम्पादेवी गाउँपालिका ४	१९.३६	२०९१/९२	१५	९७
११	घोप्टेभिर	चम्पादेवी गाउँपालिका ४	११.४९	२०९१/९२	१५	७४
१२	कमेरे चौतारो	चम्पादेवी गाउँपालिका ४	८.७६	२०९१/९२	१४	८१
१३	ठुलो पहिरो ताकाधुम	लिखु गाउँपालिका ३	७.०२	२०९१/९२	१४	६१
१४	तारेभिर	लिखु गाउँपालिका ३	११.८	२०९१/९२	९	५४
१५	भुल्केघारी	लिखु गाउँपालिका ३	१.४१	२०९१/९२	१०	६८
१६	दलित जनजागरण	मोलुङ गाउँपालिका ५	४.९	२०९१/९२	७	४२
१७	कोप्चेपानी	मोलुङ गाउँपालिका २	०.९	२०९१/९२	९	५९
१८	च्यानडाँडा	सुनकोशी गाउँपालिका ३	६.८८	२०९१/९२	१४	११८
१९	ओखेनी	सुनकोशी गाउँपालिका ३	७.३७	२०९१/९२	१२	४३

२०	संसारि	सुनकोशी गाउँपालिका ३	१४.०६	२०९१/९२	१४	८३
२१	जनचेतना	सुनकोशी गाउँपालिका ३	६.७	२०९१/९२	१३	७३
२२	ढुंगेनी पहिरो	सुनकोशी गाउँपालिका ३	२.२१	२०९१/९२	५	३८
२३	सितला देवी सल्ले पाखा	मोलुङ गाउँपालिका ५	६.७६	२०९१/९२	१५	७८
२४	लसुने	मोलुङ गाउँपालिका ३	३.७८	२०९१/९२	८	३८
२५	मुर्चुल पाखो	मोलुङ गाउँपालिका ५	७.५	२०९१/९२	१८	९२
२६	माथिल्लो बबिसगैरा	मोलुङ गाउँपालिका ३	३.७५	२०९१/९२	८	४४
२७	सिलाहरी	मोलुङ गाउँपालिका ३	८.६५	२०९१/९२	१०	४३
२८	सल्ले डाँडा	मोलुङ गाउँपालिका ३	४.३	२०९१/९२	७	३८
२९	सिलाहरी डाँडा	मोलुङ गाउँपालिका ५	४.०४	२०९१/९२	९	५३
३०	चिण्डे पाखा	सुनकोशी गाउँपालिका २	६.७६	२०९१/९२	१५	७८
३१	बबिसगैरा	मोलुङ गाउँपालिका ३	५.४३	२०९१/९२	१०	४२
३२	चोक्टी	मोलुङ गाउँपालिका ३	५.४४	२०९१/९२	८	३४
३३	जुकेपानी	चिशंखुगढी गाउँपालिका ८	८.४६	२०९१/९२	१०	४५
३४	ठुलोभिर	चिशंखुगढी गाउँपालिका ८	७.०८	२०९१/९२	९	४६
३५	सुविडाँडा	चिशंखुगढी गाउँपालिका ३	२.१३	२०९१/९२	१३	५७
३६	मलामिडाँडा	चिशंखुगढी गाउँपालिका २	२.२१	२०९१/९२	१०	५०
३७	चोक्टी पाखा	चिशंखुगढी गाउँपालिका २	३.६९	२०९१/९२	१०	५९
३८	विफिरे	चिशंखुगढी गाउँपालिका ३	५.२९	२०९१/९२	११	६७
३९	सिम्ले	चिशंखुगढी गाउँपालिका ३	४	२०९१/९२	५	३२
४०	छाप्रा पाताल	चिशंखुगढी गाउँपालिका ३	२	२०९१/९२	११	६६

५.४.१४. फलफूलको बिरुवा खरिद तथा वितरण

फलफूल खेतीको विस्तार, कृषिवन प्रणालीको प्रवर्द्धन, आयआर्जन अभिवृद्धि तथा बहुउपयोगी प्रजातिको संरक्षण गर्ने उद्देश्यले फलफूलका बिरुवा खरिद तथा वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। आयन फलफूल तथा बागवानी फार्म, रौतहटबाट लिची ७००, आँप १०००, एभोकाडो २५००, महुवा ५०० तथा थाई जामुन ७८० का गुणस्तरीय बिरुवा खरिद गरी सामुदायिक वन, कबुलियती वन, कृषि वन प्रणाली तथा अन्य लक्षित लाभग्राहीहरूलाई वितरण गरिएको छ। वितरण गरिएका बिरुवामार्फत फलफूल खेतीको विस्तार, कृषि—वन प्रणालीको सुदृढीकरण, स्थानीय समुदायको आयआर्जन अभिवृद्धि तथा पोषण सुरक्षामा सकारात्मक योगदान पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, बहुउपयोगी तथा उच्च आर्थिक मूल्य भएका फलफूल प्रजातिको प्रवर्द्धनबाट हरियाली विस्तार, वातावरण संरक्षण तथा वनमा आधारित दिगो जीविकोपार्जनलाई समेत टेवा पुगेको छ।

चित्र ३.४.१४. फलफूलको बिरुवा खरिद

लिचि

आप

एभोगाडो

५.४.१५. नगर उद्यान निर्माण

पर्यटकीय क्षेत्रको संरक्षण, जलस्रोत व्यवस्थापन, माटो कटान नियन्त्रण तथा प्राकृतिक सौन्दर्य अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले नगर उद्यान निर्माण कार्यक्रम अन्तर्गत चञ्चलादेवी ठूलो पोखरी क्षेत्र मा रु. ५,००,००० को लागतमा चेक ड्याम निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको छ। निर्माण गरिएको चेक ड्यामले वर्षायाममा बग्ने पानीलाई नियन्त्रण एवं संकलन गरी भूक्षय तथा माटो कटान न्यूनीकरण, भू जल पुनर्भरण, जलस्रोत संरक्षण तथा पोखरी क्षेत्रमा पानीको उपलब्धता कायम राख्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, यस संरचनाले पोखरी क्षेत्रको प्राकृतिक सौन्दर्य संरक्षण, पर्यावरणीय सन्तुलन कायम गर्न तथा पर्यटकीय आकर्षण अभिवृद्धि गर्न समेत टेवा पुऱ्याउने विश्वास लिइएको छ। यस कार्यक्रमले नगर उद्यान क्षेत्रको दीर्घकालीन संरक्षण, जलाधार व्यवस्थापन तथा वातावरणमैत्री पूर्वाधार विकासमार्फत प्राकृतिक सम्पदाको दिगो उपयोग र संरक्षणमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ।

चित्र ५.४.१५. चञ्चलादेवी ठुली पोखरी निर्माण

५.४.१६. कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम

कृषि वन प्रणालीको विस्तार, बहुमूल्य तथा बहुउपयोगी प्रजातिको प्रवर्द्धन, कृषकको आयआर्जन अभिवृद्धि तथा जलस्रोत संरक्षण गर्ने उद्देश्यले कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। सिद्धिचरण नगरपालिका २, ओखलढुंगा स्थित लक्ष्मी कृषि तथा पशुपन्छी फार्मले अगरउड (Agarwood) का २०० वटा तथा ओखरका ५०० वटा बिरुवा रोपण गरिएको छ। साथै, भीमसेन फलफूल तथा बागवानी फार्म मोलुङ १ मा सिँचाइ व्यवस्थापन, वर्षा पानी संकलन तथा बिरुवाको दीर्घकालीन संरक्षणका लागि १ वटा सिमेन्टेड संरक्षण पोखरी निर्माण सम्पन्न गरिएको छ।

रोपिएका बिरुवाको प्रभावकारी संरक्षण तथा हुर्काइका लागि निर्माण गरिएको संरक्षण पोखरीबाट सिँचाइको सुविधा उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाइएको छ। यस कार्यक्रमले बहुमूल्य वनस्पतिको खेती विस्तार, कृषि वन प्रणालीको प्रवर्द्धन, जलस्रोत संरक्षण, माटोको आर्द्रता कायम राख्न तथा स्थानीय कृषकको दीर्घकालीन आयआर्जन अभिवृद्धिमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, वन तथा कृषि प्रणालीबीचको समन्वयलाई सुदृढ गर्दै वातावरणीय संरक्षण र दिगो जीविकोपार्जनमा समेत सकारात्मक टेवा पुगेको छ।

चित्र ५.४.१६. ओखर र बोधिचित्तको बिरुवा रोपण

५.४.१७. सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम

सामुदायिक वनको पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन कार्यविधि अनुसार दुर्लभ तथा उच्च आर्थिक एवं औषधीय महत्वका वनस्पति प्रजातिहरूको संरक्षण, पुनर्स्थापना तथा खेती विस्तार गर्ने उद्देश्यले तिनचुले सामुदायिक वन मा लौठसल्ला, अर्गेली तथा सुगन्धित धुपी रोपण तथा संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रम अन्तर्गत उपयुक्त क्षेत्रमा यी प्रजातिका बिरुवा रोपण गर्नुका साथै बिरुवाको दीर्घकालीन संरक्षणका लागि आवश्यक व्यवस्थापन कार्यहरू, जस्तै घेराबार, गोडमेल, संरक्षण तथा नियमित अनुगमन सम्पन्न गरिएको छ। यस कार्यक्रमले संकटापन्न तथा उच्च मूल्यका वनस्पति प्रजातिहरूको संरक्षण, जैविक विविधता संवर्द्धन, वनको पारिस्थितिकीय सन्तुलन कायम राख्न तथा भविष्यमा वनमा आधारित आयआर्जनका अवसर विस्तार गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, लौठसल्ला, अर्गेली तथा सुगन्धित धुपी जस्ता प्रजातिको संरक्षण र विस्तारबाट औषधिजन्य तथा सुगन्धित वनस्पतिको दिगो उपयोग, स्थानीय समुदायको सहभागितामा वन संरक्षण तथा हरित अर्थतन्त्र प्रवर्द्धनमा समेत सकारात्मक टेवा पुगेको छ।

चित्र ५.४.१७.१. ओखर र बोधिचित्तको बिरुवा रोपण

त्यस्तै यसै कार्यक्रमबाट लिखु गाउँपालिका ३ स्थित थामपाखा सामुदायिक वन सामुदायिक वनमा फलफुल बगैँचा निर्माण गरिएको छ । यस सामुदायिक वनमा २०० बोट खजुर सहित विभिन्न फलफुलका बिरुवा रोपण गरी बगैँचा निर्माण गरिएको छ । ४० देखि ४५ डिग्री सेल्सियससम्मको तापक्रम सहन सक्ने खजुर मरुभूमि क्षेत्रमा समेत सजिलै उत्पादन हुने बाली हो । स्वास्थ्यका दृष्टिले लाभदायक मानिने खजुरमा पोट्यासियम, क्याल्सियम, म्याग्नेसियम, भिटामिन बी—६, आइरन तथा प्रोटीन पाइने गर्दछ ।

चित्र ५.४.१७.२. थामपाखा सामुदायिक वनमा फलफुल बगैँचा निर्माण

५.५ डिभिजन वन कार्यालयहरु

५.५.१. डिभिजन वन कार्यालय भवन निर्माण

वन प्रशासनको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि, सेवाप्रवाहलाई प्रभावकारी तथा सेवाग्राहीमैत्री बनाउने उद्देश्यले डिभिजन वन कार्यालय भवन निर्माण कार्य सुचारु गरिएको छ। निर्माण सम्पन्न भवनमा कार्यालय सञ्चालनका लागि आवश्यक कार्यकक्ष, बैठक कक्ष, अभिलेख व्यवस्थापन कक्ष, प्राविधिक कार्यकक्ष तथा अन्य आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था गरिएको छ। आधुनिक र व्यवस्थित कार्यालय भवन निर्माणसँगै वन प्रशासनसम्बन्धी सेवा प्रवाह, योजना कार्यान्वयन, प्राविधिक समन्वय तथा प्रशासनिक कार्यहरूलाई थप प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न सहज भएको छ।

यस भवन निर्माणले कर्मचारीका लागि सुरक्षित तथा सुविधासम्पन्न कार्य वातावरण सिर्जना गर्नुका साथै सेवाग्राहीलाई छिटो, सरल र गुणस्तरीय सेवा उपलब्ध गराउन महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने आकलन गरिएको छ। साथै, वन संरक्षण, वन्यजन्तु व्यवस्थापन, वन अपराध नियन्त्रण, सामुदायिक तथा कबुलियती वन व्यवस्थापन लगायतका कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा संस्थागत आधारलाई थप सुदृढ बनाएको छ।

चित्र ५.५.१. डिभिजन वन भवन निर्माण

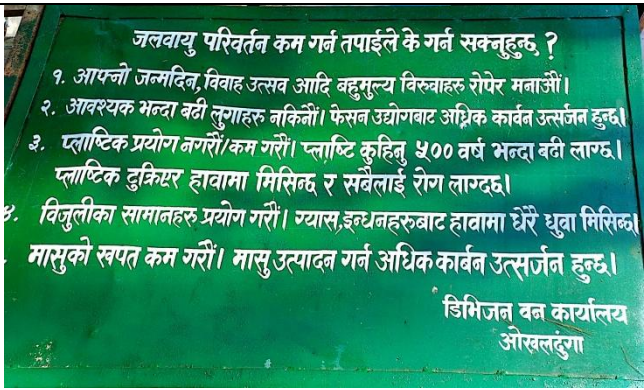
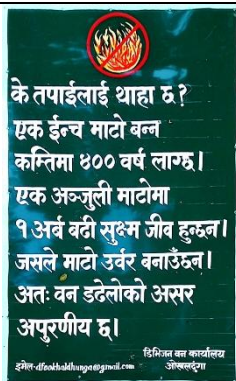

५.५.२. वन प्रचारप्रसार कार्यक्रम

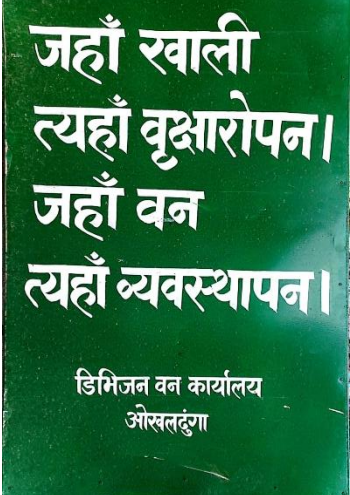
विषय वस्तुहरु- वन डढेलोसम्बन्धी प्रचारप्रसार, चोरी शिकारी नियन्त्रण, प्लाष्टिक प्रदुषण, रेडपान्डा संरक्षण, भालु सावधानी, गुराँस संरक्षण, जडीबुटी संरक्षण, वरपीपल संरक्षण, चिउरी संरक्षण, प्रकृति संरक्षण

चित्र ५.५.२. होर्डिड बोर्ड निर्माण, पेन्टिड, तथा भित्तेलेखन

क्र.सं.	स्थान	विषय	साईड	संख्या	होर्डिड बोर्ड फोटो
१	भुसुने जंगल	प्लाष्टिक प्रदुषण	डबल	१	
२	केत्तुके घुम्ती	वन्यजन्तु शिकार	डबल	१	
३	लेकटार	वन डढेलो	डबल	१	
४	ताक्लुङ	रेड पान्डा	डबल	१	

४	डोराखर्क हेल्थपोष्ट	जडीबुटी	डबल	१	
६	खुन्दुर्के खोला स्कूल	भालु	डबल	१	
७	मानभञ्ज्याङ बजार	दीगो विकास	डबल	१	
८	ओखलढुङ्गा बजार	जलवायु परिवर्तन	सिंगल	१	
९	सुनकोशी	वन डढेलो	डबल	१	

१०	सुनकोशी	वन डढेलो	सिंगल	१	
११	मोलुङ	वन डढेलो	सिंगल	१	
१२	मोलुङ	वन डढेलो	सिंगल	१	
१३	चिसंखुगढी	वन डढेलो	सिंगल	१	

१४	चिसंखुगढी	वन डढेलो	सिंगल	१	
१५	चिसंखुगढी	वन डढेलो	सिंगल	१	
१६	खिजिदेम्बा	वन व्यवस्थापन	डबल	१	
१७	पत्ताले	गुराँस	डबल	१	
१८	थोल्मघाट	वन पुनर्स्थापना	डबल	१	

५.६ वातावरण तथा जैविक विविधता संरक्षण कार्यक्रम

५.६.१. पोखरी निर्माण तथा व्यवस्थापन

वन क्षेत्रभित्र जलस्रोत संरक्षण, वन्यजन्तुका लागि पानीको उपलब्धता सुनिश्चित गर्ने, वन डढेलो व्यवस्थापनमा सहयोग पुऱ्याउने तथा जैविक विविधता संरक्षण गर्ने उद्देश्यले पोखरी निर्माण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रमअन्तर्गत ओखरपातल कबुलियती वन, चम्पादेवी गाउँपालिका—३, सुर्के थाक्ले सामुदायिक वन, सुनकोशी गाउँपालिका—७, थुम्कि दुम्कि सामुदायिक वन, मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका—६ तथा जामुने कमेरेपानी सामुदायिक वन, चिशंखुगढी गाउँपालिका—३ मा ४ वटा संरक्षण पोखरी निर्माण तथा व्यवस्थापन कार्य सम्पन्न गरिएको छ।

निर्माण गरिएका पोखरीहरूले वर्षा पानी संकलन गरी सुख्खा मौसममा वन्यजन्तुका लागि पानीको स्रोत उपलब्ध गराउनुका साथै वन क्षेत्रमा आर्द्रता कायम राख्न, वन डढेलो नियन्त्रण तथा न्यूनीकरणमा सहयोग पुऱ्याउन, भू—जल पुनर्भरण तथा जैविक विविधता संरक्षणमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, पोखरीहरूको नियमित व्यवस्थापनबाट संरचनाको दीर्घकालीन उपयोगिता सुनिश्चित भई वन पारिस्थितिकीय प्रणालीको संरक्षण तथा दिगो वन व्यवस्थापनमा सकारात्मक योगदान पुगेको छ।

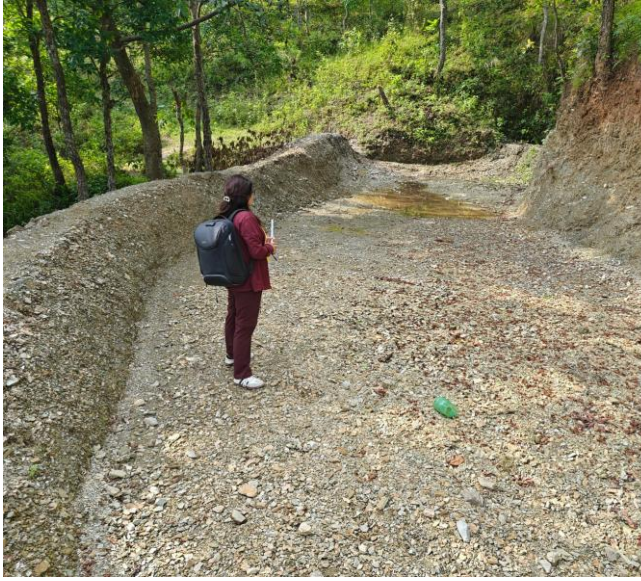
चित्र ३.६.१. पोखरी निर्माण

थुम्की दुम्की सामुदायिक वन, मानेभञ्ज्याङ ६

ओखरपातल कबुलियती वन, चम्पादेवी ३

जामुने कमेरेपानी सामुदायिक वन, चिशंखुगढी ३

सुर्के थाक्ले सामुदायिक वन, सुनकोशी ७

५.६.२. वन तथा वातावरण सम्बन्धी दिवस आयोजना

वन संरक्षण, वातावरणीय सचेतना अभिवृद्धि तथा जैविक विविधताको संरक्षणसम्बन्धी जनचेतना विस्तार गर्ने उद्देश्यले दिवस, समारोह तथा सप्ताह कार्यक्रम विभिन्न स्थानमा सञ्चालन गरिएको थियो। विश्व वातावरण दिवस जिल्लाका ३ स्थानमा विविध जनचेतनामूलक कार्यक्रम, वृक्षारोपण, सरसफाइ, अन्तरक्रिया तथा प्रचारप्रसारका गतिविधिसहित मनाइएको थियो। त्यसैगरी, वन डढेलो सचेतना सप्ताह पनि ३ स्थानमा सञ्चालन गरी वन डढेलोबाट हुने क्षति, रोकथाम, नियन्त्रणका उपाय तथा समुदायको भूमिकाबारे जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरू सम्पन्न गरिएको थियो। यस्ता कार्यक्रमहरूमा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, विद्यालय, सुरक्षा निकाय, सञ्चारकर्मी तथा स्थानीय समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेको थियो। कार्यक्रममार्फत वातावरण संरक्षण, वन डढेलो न्यूनीकरण, जैविक विविधता संरक्षण तथा वन स्रोतको दिगो व्यवस्थापनप्रति सरोकारवालाहरूको साझा प्रतिबद्धता र जनसहभागिता अभिवृद्धि भएको छ।

चित्र ३.६.२. वातावरण दिवस २०२६ का तस्वीरहरू

५.६.३. मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन तथा वन्यजन्तु उद्धार

वन्यजन्तुको प्राकृतिक वासस्थान संरक्षण, आहार स्रोतको अभिवृद्धि तथा मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले थुम्की दुम्की सामुदायिक वन मा वन्यजन्तुमैत्री वृक्षारोपण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रम सुनाखरी कोशेली युवा क्लब, मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका-६ को समन्वयमा सम्पन्न भएको हो। कार्यक्रम अन्तर्गत मौवा ५०० वटा र जामुन ८४० वटा गरी जम्मा १,३४० बिरुवा रोपण गरिएको छ। मौवा र जामुन वन्यजन्तुका महत्वपूर्ण आहार प्रजाति भएकाले यस्ता बिरुवाको रोपणबाट वनभित्र प्राकृतिक खाद्य स्रोत वृद्धि हुने, वन्यजन्तुहरूको वासस्थान थप अनुकूल बन्ने तथा बस्ती क्षेत्रमा हुने मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरणमा सकारात्मक योगदान पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ। यस कार्यक्रमले वन्यजन्तु संरक्षण, जैविक विविधताको संवर्द्धन तथा वन पारिस्थितिकीय प्रणालीको दिगो व्यवस्थापनमा समेत महत्वपूर्ण टेवा पुऱ्याएको छ।

चित्र ५.६.३. वन्यजन्तुका लागि फलफुल रोपण

५.६.४. वातावरण सचेतना सहितको विद्यालय वातावरण सुधार कार्यक्रम

विद्यालयस्तरबाट वातावरण संरक्षणप्रति सचेतना अभिवृद्धि, हरियाली प्रवर्द्धन तथा विद्यार्थीहरूमा वातावरणमैत्री व्यवहार विकास गर्ने उद्देश्यले वातावरण सचेतनासहितको विद्यालय वातावरण सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रमअन्तर्गत जिल्लाका ८ वटा विद्यालय मा वृक्षारोपण कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुका साथै गमला (Flower Pots) खरिद तथा वितरण गरिएको थियो। वितरण गरिएका गमलामा विभिन्न सजावटी, औषधीय तथा बहुउपयोगी बिरुवा रोपण गरी विद्यालय परिसरलाई हराभरा, स्वच्छ तथा वातावरणमैत्री बनाउने कार्य सम्पन्न गरिएको थियो। साथै, विद्यार्थी र शिक्षकहरूको सक्रिय सहभागितामा वृक्षारोपण, सरसफाइ तथा वातावरण संरक्षणसम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो।

यस कार्यक्रमले विद्यालय परिसरको सौन्दर्य अभिवृद्धि, हरियाली विस्तार, वातावरण संरक्षणप्रति विद्यार्थीहरूमा व्यवहारगत परिवर्तन तथा प्रकृतिप्रतिको जिम्मेवारीबोध विकास गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ। साथै, विद्यालय र समुदायबीच वातावरण संरक्षणसम्बन्धी सहकार्य तथा सहभागितालाई थप सुदृढ बनाउन सहयोग पुगेको छ।

चित्र ५.६.४. विद्यालय वातावरण सुधार

	
ज्ञानज्योति मा.वि., लिखु गाउँपालिका २	सुनकोशी मा.वि., सुनकोशी २ मा खजुर
	
भगवती मा.वि., मानेभञ्ज्याङ ५ मा पेन्सिल धुपी	कल्पेश्वर मा.वि., चम्पादेवी ८

	
विद्याकालिका आ.वि., मानेभञ्ज्याङ ९ मा कम्पोष्ट पिट	महादेवस्थान मा.वि., मानेभञ्ज्याङ ६
	
संयुक्त आ.वि., सिद्धिचरण ७	हर्कपुर मा.वि., मानेभञ्ज्याङ ७

५.७ वन पैदावर उत्पादन

यस जिल्लामा वन पैदावर उत्पादन निजी जग्गाबाट हुने गरेको छ । विकट भुगोल, सडक पहुँच, समूहको निष्क्रियताले गर्दा सामुदायिक वनबाट काठ दाउरा उत्पादन हुन सकेको देखिदैन ।

तालिका ५.७. वन पैदावर उत्पादन

विवरण	वन पैदावार	आ.व. २०८१/८२	आ.व. २०८२/८३	कैफियत
उत्पादित परिमाण	काठ (क्यू.फिट)	९८०७८८.३	७३२९८४।८४	
	दाउरा (चट्टा)	०.०	०	
	गै.का.व.पै. (कि.ग्रा)	३०३७२६.८	७०१०६९	
	खोटो (कि.ग्रा)	११९२२०.८	७५३२३	
बिक्री वितरणबाट प्राप्त प्रदेश सेवा शुल्क (रु.)	काठ (क्यू.फिट)	४११४००४.	४४५७१९२	
	दाउरा (चट्टा)	०.०	०	
	गै.का.व.पै. (कि.ग्रा)	०	६५५६५.३	
	खोटो (कि.ग्रा)	०	७०८१	
बिक्री वितरणबाट प्राप्त मू.अ.कर (रु.)	काठ (क्यू.फिट)	२९८९०७४६.	२४३४२०३१	
	गै.का.व.पै. (कि.ग्रा)	३८९२६	१३११३०६	
	खोटो (कि.ग्रा)	१,८४,०२५	१४१६२०	

परिच्छेद-६

केही सकारात्मक र नविनतम प्रयासहरु

६.१. बहुउपयोगी वनस्पतिहरुको विस्तार

६.१.१. चिउरी र मौवा वृक्षारोपण

चिउरी नेपालको पहाडी भेगमा पाईने एक बहुउपयोगी र बहुमूल्य वनस्पति हो । यसको वैज्ञानिक नाम *Diploknema butyracea* हो । यसको जरादेखि टुप्पोसम्मका सबै भाग (पात, बोक्रा, काठ, फूल, फल र बियाँ) मानिस र पशुपालनका लागि अत्यन्त उपयोगी हुने भएकाले यसलाई पहाडको 'कल्पवृक्ष' समेत भन्ने गरिन्छ ।

यस जिल्ला अन्तर्गत थुम्की दुम्की सामुदायिक वन, मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ६ मा ८०० बोट चिउरीको रोपण गरिएको छ भने सिद्ध थुम्का वन क्षेत्रमा करिब ५०० बोट मौवाको विरुवा रोपण गरिएको छ । मौवा पनि एक बहुउपयोगी वनस्पति मानिन्छ । ओखलढुङ्गामा पहिलो पटक मौवाको वृक्षारोपण गरिएको छ ।

६.१.२. श्रीखण्ड वृक्षारोपण

श्रीखण्ड स्यान्ट्यालेसी परिवारमा पर्ने मध्यम आकारको अर्ध परजीवी वनस्पति हो । यसलाई नेपाली भाषामा चन्दन (श्वेतचन्दन) भनेर पनि चिनिन्छ । विश्वका महँगो काठ मध्ये श्रीखण्ड पनि एक हो । यसको काठबाट सुगन्धित तेल (रासायनिक नाम स्यान्टालोल) निकालिन्छ जसको निकै महत्व रहेको छ ।

समुन्द्री तहदेखि ७००—११०० मिटर उचाईसम्म यसको खेती राम्रो हुन्छ भनिए तापनि ३०० मिटर तल र २१०० मिटर माथिसम्म पनि खेती गर्न सकिन्छ । विशेष गरेर श्रीखण्ड उष्ण प्रदेशिय, सम उष्ण प्रदेशिय जङ्गलहरुमा पाइने भएतापनि यो हावापानीको विभिन्न अवस्थामा फैलिएको पाइन्छ । श्रीखण्ड विभिन्न किसिमको वातावरणमा हुन्छ तर पनि चिसो भन्दा तातो हावापानी यसको वृद्धी विकासको लागि राम्रो हुन्छ । पहाडी क्षेत्रको तुलनामा मध्य पहाड र तराईको श्रीखण्डबाट छिटो काठ उत्पादन लिन सकिन्छ ।

राम्रो घाम लाग्ने, वर्षमा सुख्खा समय धेरै हुने, गर्मी र न्यानो हावापानी, वार्षिक औसत वर्षा ६००-१६०० मिलिमिटर श्रीखण्ड खेतीको लागि राम्रो मानिन्छ । श्रीखण्डको रुखले ग्राभेल भएको माटो, हावा, गर्मी, सुख्खापन सहन सक्छ तर जमेको पानी सहन सक्दैन । माटोको पि.एच.मान ६.५ देखि ७.५ को बीचमा हुनु राम्रो मानिन्छ । १२ देखि ३६ डिग्री सेन्टिग्रेड तापक्रममा श्रीखण्डको वृद्धी विकास राम्रो हुन्छ । यसलाई धेरै प्रकाशको आवश्यकता पर्दछ ।

स्थायी ठाँउमा लगाउँदा दुई श्रीखण्डको बीच प्राय लेखहरुमा १० × १० फिटको दूरी राख्न भनिए पनि १२ × १५ फिट वा १५ × १५ फिटको दूरीमा लगाउन सकिन्छ । दुई श्रीखण्डको बिचमा होस्ट विरुवा लगाउनु पर्दछ । सुरुसुरुका वर्षहरुमा श्रीखण्ड लगाइएको जग्गामा अन्तर्वालीको रुपमा गहत, केराउ, थोरै फैलिने कोशेबालीमा पर्ने घाँसहरु लगाउन सकिन्छ ।

श्रीखण्डलाई पनि अरु विरुवालाई जस्तै सिँचाइको आवश्यकता पर्दछ । सुरुमा रोप्दा १५ दिनसम्म लगातार र पछि आवश्यकता अनुसार सिँचाइ दिनु पर्दछ । एक वर्ष पछि सुख्खा याममा १५ दिनको फरकमा सिँचाइ दिन सके बोटको वृद्धी विकास राम्रो हुन्छ । श्रीखण्डको विरुवालाई मलजलको

हिसाबले ६—७ वर्षसम्म मात्र स्याहार गरे पुग्छ । त्यस्पछी वर्षको ३ पटक—फाल्गुन, चैत्र, वैशाख—जेठमा मात्र दिए हुन्छ ।

यस जिल्ला अन्तर्गत श्री बलखु माध्यमिक विद्यालय सुनकोशी गाउँपालिका २ मा १००० बोट श्रीखण्ड रोपण गरिएको छ ।

६.१.३. सिप्लिकान वितरण

सिप्लिकान (वा सिप्लिकान) औषधीय गुण भएको एक बहुउपयोगी जङ्गली वनस्पति तथा रूख हो । सिप्लिकान को बैज्ञानिक नाम — *Crateva religiosa* हो भने अंग्रेजीमा Garlic Pear वा Temple Plant को नामले समेत चिनिन्छ । सिप्लिकान तरकारी र अचारका रूपमा नेपाली भान्छामा लोकप्रिय मानिन्छ । सिप्लिकानले सुगर, प्रेसर, मुटुरोग, टाउको दुखे आदिमा सहयोग पुग्ने विश्वास गरिन्छ ।

यो तराई र पहाडी क्षेत्रमा हुर्काउने गरिन्छ । यस आर्थिक वर्षमा पोखरा जिल्लाको ओम कृषि फर्मबाट ५०० बोट सिप्लिकानको बिरुवा खरिद गरि वितरण गरिएको छ ।

६.१.४. मोसो बाँस वृक्षारोपण

जिल्ला ओखलढुङ्गा अन्तर्गत विभिन्न स्थानमा करिब २००० मोसो बाँसको बिरुवा रोपण गरिएको छ । जिल्ला सदरमुकाम सिद्धिचरण सामुदायिक वनमा २५० बोट, सशस्त्र प्रहरी बल ओखलढुङ्गाको जग्गामा १५० बोट, नेपाली सेना ब्यारेकमा १०० बोट, महादेवस्थान सामुदायिक वन मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका ५ मा १०० बोट लगायत २९ जना कृषकहरुलाई रोपणको लागि बिरुवा वितरण गरिएको छ ।

मोसो बाँस चीनमा उत्पत्ति भएको र व्यावसायिक रूपमा अत्यधिक खेती गरिने संसारको सबैभन्दा ठूलो बाँसको प्रजाति हो । बलियो, लचिलो र छिटो बढ्ने भएकाले यसको प्रयोग फर्निचर, घर निर्माण, र कागज उद्योगमा व्यापक रूपमा प्रयोग गरिन्छ । साथै टुसाहरु खानको लागि राम्रो हुन्छ । यो शितोष्ण क्षेत्रमा पाईने सबैभन्दा ठूलो बाँस हो । यो सरदर ७५ फिट अग्लो र १८ सेन्टिमिटर डायमिटर हुन्छ । यो १६०० मिटर देखि २००० मिटर सम्मको उत्तरी मोहडाको सेपिलो जग्गामा उपयुक्त हुन्छ ।

६.१.५. लौठसल्ला वृक्षारोपण

लौठसल्ला *Taxaceae* परिवार भित्रको *Taxus Genus* को यो एक मात्र प्रजाति हो । यस वनस्पतिको नेपाली नाम लौठसल्ला भए पनि विभिन्न स्थान अनुसार लौठसल्ला, ढ्याङ्ग्रेसल्ला, बर्मेसल्ला, रातोकाठ वा सिलिङ्गी (मनाङ), थुनेर वा तालिसपत्र (जुम्ला/हुम्ला), किसिम वा झिमिरसीन (मुस्ताङ/पर्वत), पाटेसल्ला (काभ्रेपलान्चोक), सिङ्गे वा झाँकिसल्ला, ठिङ्ग्रेसल्ला आदि नामले पनि चिनिन्छ । लौठसल्लाको तिब्बती नाम सान्गा सींग हो भने यसलाई नेपाल भाषामा ल-स्वाँ, संस्कृतमा मधुपर्नी वा तालिस र अङ्ग्रेजीमा *हिमालयन यिउ* भनेर चिनिन्छ ।

लौठसल्ला लगभग ३० मीटर सम्म अग्लो हुने, फैलिएको हाँगा विँगा भएको सदावहार कोणधारी वनस्पति हो । यसको पात मसिनो, लाम्चो, चेप्टो र बीचमा एउटा नशा भएको, २ देखि ३.५ सेमी लामो र ३ मी . मी चौडा भएका हुन्छन् । यसका पातहरू हाँगामा घुमाउरो हुँदै निस्कीएका हुन्छन् । पातको माथिल्लो सतह चम्किलो र चिल्लो हुन्छ भने तल्लो सतह केही हल्का हरियो हुन्छ । यसका भाले फूलहरू घीउ रंगका, गोला , साना , डाँठ भएका पात र डाँठको छेउबाट निस्कीएका हुन्छन् । यसको फल अलग्गै

हुन्छ। फल काँचोमा हरिया र पाके पछि राता हुन्छन्। बाहिरी भाग गुदी जस्तो हुन्छ जसले बीउको आधा भन्दा बढी भाग छोपेको हुन्छ। यो काश्मीरदेखि वर्मा सम्म फैलिएको पाइन्छ र नेपालमा यो पूर्व देखि पश्चिम सम्म १८००—३००० मीटर उचाई सम्मका जंगलहरूमा फैलिएको पाइन्छ। खासगरि गोब्रे सल्लो सँग मिसिएर हुर्केको भेटिन्छ।

विगत दुई दशक देखि यो विरुवाले नेपालमा निकै चर्चा पाएको छ। खासगरि छाती र पाठेघरको क्यान्सरमा यसको उपयोगिता प्रमाणित भएपछि नेपालबाट यसको व्यापार तिब्र गतिमा हुन थाल्यो, जसको फलस्वरूप यसको अत्याधिक सङ्कलन हुन गई सरकारले यसको व्यापारमा प्रतिबन्ध समेत लगाउने अवस्था पुग्यो। हाल यसको सङ्कलन गर्न वातावरणी प्रभाव अध्ययन गरेर मात्र ईजाजत दिने गरिन्छ। सङ्कलन पश्चात् प्रशोधन नगरी विदेश निकासी गर्न समेत प्रतिबन्ध लगाइएको छ। यसबाट निस्कने अन्तिम उत्पादन टेक्सोल (taxol) नै क्यान्सर रोग निको पार्नमा सहयोग पुर्याउने रासायनिक तत्व हो।

यस प्रजातिको प्रसारण बीउ र हांगाको कटिङ्ग दुवैबाट गर्न सकिन्छ। लौठ सल्लाको बीउद्वारा विरुवा उमार्ने कार्य अत्यन्तै कठिन हुन्छ अर्का तर्फ बीउको अंकुरण क्षमता ८ प्रतिशत भन्दा कम नै हुने गरेको पाइन्छ। यस परिस्थितिमा लौठ सल्लाको संख्या बृद्धि गर्ने कार्य बीउको सट्टा वानस्पतिक प्रसारण (Vegetative Propagation)बाट मात्र संभव देखिन्छ।

आर्थिक वर्ष २०८२।०८२ मा मोलुङ गाउँपालिका ७ स्थित उच्च हिमाली सामुदायिक वनमा ३२०० बोट र तिनचुले सामुदायिक वनमा ८०० बोट लौठसल्ला रोपण गरिएको छ।

६.१.६. काभ्रो रोपण

सुख्खाग्रस्त क्षेत्रमा हुने ठुला रुखहरूमा काभ्रो पनि एक हो। यो प्राय डालेघाँसको लागि प्रयोग गरिन्छ। काभ्रोको करिब ६ फिट उचाई र १० से.मि. गोलाई सम्मको कटिङ्गहरू तयार गरि हिउँदमा विशेष गरी पुष माघमा रोप्न सकिन्छ। कटिङ्ग सुरिलो गाँठागुठी नभएको र पछिल्लो वर्षहरूमा बनेको हाँगा हुनुपर्दछ।

आर्थिक वर्ष २०८२।०८२ मा थुम्की दुम्की सामुदायिक वनमा ९०० बोट काभ्रोको स्टम्प रोपण गरिएको छ।

६.२. रेड पान्डा सर्वेक्षण

ओखलढुङ्गा जिल्ला खिजिदेम्बा गाउँपालिका वडा नं. ९ स्थित दोराखर्क वन क्षेत्रमा रेड पान्डाको सर्वेक्षण गरिएको थियो। आर्थिक वर्ष २०८२।०८२ मा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार त्यस क्षेत्रमा रेड पान्डाको पिल्लोटहरू प्रशस्त रेकर्ड गरिएको छ। यससँगै ओखलढुङ्गामा रेड पान्डा पाईने यकिन भएको छ।

रेड पान्डा अत्यन्त दुर्लभ वन्यजन्तु मानिन्छ।

Province Government
Ministry of Tourism, Forest and Environment
Province Forest Directorate
Division Forest Office
Okhaldhunga

F.V.: 2082-083
Reg. No.:

Annexe I- Survey Details

Survey Date-13, December 2025
 Research Team- Mr. Mana Ray Rai, Mr. Nawang Phuri Sherpa, Mr. Pramesh Adhikari, Mr. Ram Bahadur Thapa, Mr. Pradip Khadka
 Local Resource Person- Mr. Pemba Sherpa, Mrs. Pasi Sherpa
 Climate Zone-Temperate
 Forest- *Abies spectabilis*-*Fagus dumosa* Forest
 Aspect-Southern
 Altitude-3070 m asl

Pellet Observations

SN	X	Y	Pictures
1	443231	3038733	
2	442961	3038968	

 22, Dec, 2025
 मना रण राय
 विभागाध्यक्ष

Contact-9852844403
 Email-dfookhaldhunga@gmail.com
 Website-dfookhaldhunga.koshi.gov.np

Province Government
Ministry of Tourism, Forest and Environment
Province Forest Directorate
Division Forest Office
Okhaldhunga

F.V.: 2082-083
Reg. No.:

3	442935	3039039	
4	442933	3039047	

Annexe II- Some Field Pictures

 22, Dec, 2025

Contact-9852844403
 Email-dfookhaldhunga@gmail.com
 Website-dfookhaldhunga.koshi.gov.np

६.३. वृक्षारोपण क्षेत्रको पहिचान

आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ मा यस जिल्ला अन्तर्गत सामुदायिक वनमा गर्न सकिने वृक्षारोपण क्षेत्रहरूको पहिचान गरिएको छ । यसले आगामी दिनमा वृक्षारोपण योजना बनाउन टेवा पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

तालिका ६.३: वृक्षारोपण गर्न सकिने सामुदायिक वनको विवरण

क्र.सं.	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	वृक्षारोपण ठाउँको नाम	वृक्षारोपण गर्न सकिने क्षेत्रफल (हेक्टर)	वृक्षारोपण गर्न चाहेको बहुउपयोगी प्रजाति
१	बासलवोट	मानेभञ्ज्याङ-१		२	अमला,
२	गहते डुडेबारी	मानेभञ्ज्याङ-१		१	
३	ढाम्सेलु कृषि	मानेभञ्ज्याङ -१		२	
६	जागुरडाँडा	मानेभञ्ज्याङ-१		३	
८	भुमेथान	मानेभञ्ज्याङ-२	भुमेथान खण्ड-२	१	
१०	लिब्जु	मानेभञ्ज्याङ-३		४	
१३	सल्लेनी	मानेभञ्ज्याङ-२		३	

१४	मसारपाखा ठुलीगैरी	मानेभञ्ज्याड-२		५	
१५	कोलबोटे ग्लन्जु	मानेभञ्ज्याड-३		१०	
१७	आहाले गैही	मानेभञ्ज्याड-३		४	एभोगार्डो, दार, चिउरी, तेजपात
१८	फोकुल	मानेभञ्ज्याड-३		२	खयर
१९	धेमयोग	मानेभञ्ज्याड-३	खण्ड १ र २	५	
२०	भुमेथान मंगलबारे	मानेभञ्ज्याड -४	थामपाखा	१०	
२१	भिमसेन महाकाली	मानेभञ्ज्याड -४	भिरपाखा	४	
२२	पम्पलु	मानेभञ्ज्याड -४	केरेलु	०.५	
२३	थुम्की	मानेभञ्ज्याड -४	भालुखोप, झिकुना	९	
२६	सुमित्रा कालिका देवि	मानेभञ्ज्याड -४	खानीखोला र देवीटार	२	
२९	महादेवस्थान	मानेभञ्ज्याड-५	खण्ड १, २, ३ र ४	३	
३२	उदयपुर	मानेभञ्ज्याड-५	चिउरी गैरा, काफल गैरा	४	
३३	भूतपानी	मानेभञ्ज्याड-६	छागापानी	५	
३४	सान्दाने	मानेभञ्ज्याड-६		१	खयर
३५	थुम्की दुम्की	मानेभञ्ज्याड-६	लेक्टार खण्ड	१०	
३६	आहाले थाक्ले	मानेभञ्ज्याड-६	ब्लक १	५	
३७	धारापानी	मानेभञ्ज्याड-७		१	
३८	डुडेमाले	मानेभञ्ज्याड-७	ब्लक २	२	
३९	सिमपानी हरियाटार	मानेभञ्ज्याड-७	ब्लक १ र ३	४	सजिवन, खयर
४१	त्रिसुले रातोडाँडा महिला	मानेभञ्ज्याड-७	वसमेपाखो खण्ड	१	
४२	महादेव त्रिशुले	मानेभञ्ज्याड-७	कैजाले खोलाखण्ड	२	
४४	गैहा	मानेभञ्ज्याड-९		३	
४६	चण्डीथान	मानेभञ्ज्याड-९	ब्लक १	२	वाँस
४७	साउनेपानी देविस्थान	मानेभञ्ज्याड-९		४	
४८	घण्टापधैरो	मानेभञ्ज्याड-९		३	अमला, हर्रो, वर्रो
४९	सालघारी	मानेभञ्ज्याड-९		४	दार, निमारो, हर्रो
५०	चिलाउने	मानेभञ्ज्याड-९		३	
५१	कुवापानी	मानेभञ्ज्याड-९		३	
५२	दुमखिम देउराली	मानेभञ्ज्याड-९	देउराली पाखा	६	
५४	सिद्धथान पाखो	मानेभञ्ज्याड-९		२	वाँस
५५	बोजेनी गैरा	मानेभञ्ज्याड-९	आमि डाँडा	०.५	
५६	हराबोट	सि.न.पा.-२		२	
५७	कामिगाँउ	सि.न.पा.-२		९	
५८	चिवे चौर बतासेडाँडा	सि.न.पा.-१		७	
५९	ढाँड	सि.न.पा.-१		१	
६०	सुलिभिर	सि.न.पा.-१		१५	
६१	टेकनपुर	मोलुङ-२		३	
६२	कालिका	सुनकोशी-५	खानीपाखा	३	
६३	हमारपाखा सखरे	मोलुङ-८		३	

६४	सिमरखोल्सी	सुनकोशी-१०	कर्कले डाँडा	०.५	
६५	महभिर हरियाली	मोलुङ	ढुकुरे ब्लक	२०	
६६	ठुलीखोला कोप्चे	सुनकोशी-५	खोलाघारी	२	
६७	ठुलो पहिरो पाखो	सुनकोशी-५	ठुलो पहिरो	१	
६८	कुन्तादेवी	मोलुङ-१	तल्लोभिर	२	
६९	डाडाखर्क खरिचौर	मोलुङ-१	खरिचौर	३	
			कागुने	१	
७१	आइतबारे	मोलुङ-५	घोप्टेघारी	२	
७२	सालघारी	मोलुङ-४	सानिटार	५	
७३	लालिगुरास	सुनकोशी-५	सितलेपाखो	१	
७४	दमखर्क	सुनकोशी-५	माथिल्लो खण्ड	१	ओखर
७५	पहरेभिर	सुनकोशी-१०		३	
७६	ढाँडपाखा	मोलुङ-३	भालुमारे	१०	
७७	रानीवन	मोलुङ-२	ठुलो पँधेरो	२५	
७८	ढाँड गुराँसे	मोलुङ-५	चौतारा	१	
७९	महभिर कालिदह	मोलुङ-६	वैयमखण्ड र महभिर	४	
८०	सालघारी ठुलोभिर	मोलुङ-४	भरङ्गे खोल्सा	१०	
८१	आइतबारे	सुनकोशी-५		१	
८२	ठुलोभिर	सुनकोशी-५	माथिल्लो पोखरी	१०	
८३	भडारेभिर वगाल पातल	सुनकोशी-५	भडारेपाखा	५	
८४	ढुंगे विसाउने	मोलुङ-१	माथिल्लो पात्ले खण्ड	२	
८५	कवैटार	सुनकोशी-९	साइखोला पाखा	५	
८६	रचने चम्पादेवी	सुनकोशी-९	पाखे डाँडा	१०	
८७	सुवै थाक्ले	सुनकोशी-७	ब्लक-१	२०	
८८	पुणेपाखा	सुनकोशी-५	पुर्ण पाखा	३	
८९	चिहानडाँडा	सुनकोशी-५		१	
९०	नाइटेपाखा	सुनकोशी-७	भरडाँडा	२	
९१	टारघारी	सुनकोशी-२	ब्लक-१	२	
९२	विसाउनेपाखा	सुनकोशी-४		३	
९३	महभिर सेति देवी	सुनकोशी-९	रातोबारी	२	
९४	ववनी भरना	सुनकोशी-९		१०	
९५	सुनकोशी जनचेतना	सुनकोशी-१	धुरेढुंगा	४	
९६	साल चिलाउने	सुनकोशी-१		१	
९७	साउनेपाखा	सुनकोशी-४	लुकुवा क्षेत्र	२	
९८	जोगिथुम्का	सुनकोशी-७ र ८	खण्ड १ र २	५	
९९	गरिवी निवारण	सुनकोशी-४	थुनावन	८	
१००	चम्पादेवी	सुनकोशी-४		५	
१०१	नागि सानोभिर	सुनकोशी- ५ र ६	नागि	१५	
१०२	पुँयाबोट सालघारी	मोलुङ-१		०.५	

	तिलखोरिया				
१०३	घुमाउनेडाँडा च्यानघारी	मोलुङ-१	च्यानेपाखा	०.३	
१०४	कागुने	सुनकोशी-८	ब्लक ७ र ८	५	
१०५	निलकण्ठ	सुनकोशी-८		५	
१०६	झाक्री डाँडा दारेगौरा	सुनकोशी		३	
१०७	जल्केनी ढाडपाखा	सुनकोशी-२		५	
१०८	खत्रिखोरिया	चिशंखुगढी-१	खत्रिखोरिया	४	
१०९	कालिखोप	चिशंखुगढी-१	भुमेथान	४	
११०	ठोलडाँडा	चिशंखुगढी-१	मगरडाँडा	०.५	
१११	महभिर	चिशंखुगढी-१	आलुबारी	२	
११२	बलाउनी	चिशंखुगढी-१	रातोडाँडा	१	
११३	कुइब	चिशंखुगढी-१		०.५	
११४	कृष्णेश्वर	चिशंखुगढी-१	अल्वे	१.५	
११५	जल्पादेवी	चिशंखुगढी-१	न्यारसिङखोरिया	३.५	
११६	लालिगुराँस	चिशंखुगढी-१	देवीथान	२ रोपनी	
११७	डाँडापाखा	चिशंखुगढी-२	डाँडापाखा ब्लक	२	
११८	डुम्रीचौर	चिशंखुगढी-२		६ रोपनी	
११९	धारापानी	चिशंखुगढी-२	बाङ्गीटार	१२	
१२०	तितिनी चौखारी	चिशंखुगढी-२	तितिनी	५	
१२१	आहालघारी	चिशंखुगढी-२		३	
१२२	जामुने कमेरेपानी	चिशंखुगढी-३		१	
१२३	ढाँड	चिशंखुगढी-३		२	
१२४	तिल्केनी	चिशंखुगढी-३		२	
१२५	देवीथान	चिशंखुगढी-३		२	
१२६	उतिसिनी	चिशंखुगढी-३		२	
१२७	विमिरे	चिशंखुगढी-३		१	
१२८	आहाले देवीथान	चिशंखुगढी-३		१	
१२९	थलेथुम्को	चिशंखुगढी-५	चोन डाँडा	७	
१३०	थुम्की पवित्रा देवी	चिशंखुगढी-५	ढाडको गहिरो	१४ रोपनी	
१३१	बालकन्या	चिशंखुगढी-६		२	
१३२	पातल	चिशंखुगढी-६		१	
१३३	शिलिङ्गे	चिशंखुगढी-६		१	
१३४	कुन्तादेवी	मोलुङ-१		१	
१३५	सल्लेरी	चिशंखुगढी-८		१	
१३६	रमिते	चिशंखुगढी-८		१५	वाँस
१३७	भालुखओप	चिशंखुगढी-८		२०	
१३८	नेवारे	चिशंखुगढी-७		४	
१३९	पञ्चकन्या	चिशंखुगढी-८		२	
१४०	सिद्धदेवी खोल्टे	चम्पादेवी-३		३.५	
१४१	ओखले पाखा	चम्पादेवी-१		२८	

१४२	वालादेवी	चम्पादेवी-१	खण्ड १	२९.१	
१४३	सेति देवी	चम्पादेवी-३		१३.१२	
१४४	जनजागृति	चम्पादेवी-५		५	
१४५	जिवनज्योति	चम्पादेवी-५		११	
१४६	कर्कनीपाखा	चम्पादेवी-६		२ रोपनी	
१४७	झाक्रीथान ओम्बोटे	चम्पादेवी-६	रातमाटा खण्ड	२	
१४८	जनता	चम्पादेवी-८		५	
१४९	सल्लेरी रानीवन	चम्पादेवी-७		२०	
१५०	ठुलोपाखा	चम्पादेवी-५		५	
१५१	मलिङ्गे थामडाँडा भालुडाँडा	चम्पादेवी-५	खण्ड-१	१०	
१५२	जलसितल कालिका	चम्पादेवी-४		५	
१५३	लकुवा सौरिनी ठोटने घारी भेडीखोर	चम्पादेवी-४	लकुवा खण्ड	९	
१५४	चुलिथुम्का नमुना महिला	लिखु-४		३	
१५५	सिम्ले राम्चे	लिखु-६		२	
१५६	नवदिप महिला	लिखु-६		३	
१५७	खोप अन्तरे	लिखु-८	अन्तरे खर्क, चापबोटे खर्क	५	
१५८	चिनेटार	लिखु-८		४	
१५९	कालिकादेवी	चम्पादेवी-१०	भेडिखर्क	९	
१६०	कालिका	चम्पादेवी-१०		२	
१६१	विमिरे	लिखु-१	खण्ड १ र २	३०	
१६२	भदौरे धारापानी	लिखु-२		५	
१६३	भालुखोला दुरापाखा	लिखु-३	खण्ड-२	३	
१६४	जोगिटार सिन्दुरेपाखा	लिखु-३	सिन्दुरेपाखा खण्ड	६	
१६५	खोलाखर्क	लिखु-४ र ५		८	
१६६	राजदेवल जम्मुचौर	चम्पादेवी-१०	जम्मुचौर	४७	
१६७	डाँडाकटेरो लक्ष्मिटार	चम्पादेवी-१०	डाँडाकटेरो	१४.१	
१६८	लिम्तीलिखु	खिजिदेम्बा-२	लिम्ति	५ रोपनी	
१६९	हिमगंगा	खिजिदेम्बा-१	हमगंगा खर्क	२	
१७०	चप्लेटी	खिजिदेम्बा	इलामधारा	२.१	
१७१	गौरीवन सेलेले पाखा	खिजिदेम्बा-२	सेलेले पाखा	१	
१७२	जयनेपाल	खिजिदेम्बा-३		०.५	
१७३	पाखेसाल्मे	खिजिदेम्बा-४	काठविसना	५	
१७४	पकुवा गैहा	खिजिदेम्बा-४	पकुवा गैरा	१०	
१७५	छेमाले	खिजिदेम्बा-४	हिमालि बुलडाँडा	१	
१७६	मेले फलाँटे	खिजिदेम्बा-५	ब्लक-१, २ र ३	५	
१७७	मिलिजुलि	खिजिदेम्बा-५	ब्लक-२	१	
१७८	जनजाति	खिजिदेम्बा-५	दुर्वाखर्क	५	
१७९	मेहेलेदुब्ले	खिजिदेम्बा-६	दुब्लेखोला, जखुरे डाँडा, र मेहेले पाखा	१०	
१८०	तिनछाँगै	खिजिदेम्बा-६	तिनछाँगै चौर र भुतभुते	६	

१८१	गुराँसे	खिजिदेम्बा-६	खण्ड १ र ३	४	
१८२	थामगर्सिङ	खिजिदेम्बा-६	खण्ड १ र ४	२	
१८३	थामथेलो	खिजिदेम्बा-६	खण्ड २ र ३	२	
१८४	कृतिचितर	खिजिदेम्बा-७	चनौटे	१	
१८५	रानीवन	खिजिदेम्बा-७	दोलु	१	
१८६	दिम्बा	खिजिदेम्बा-७	खण्ड -५ यामक्षेत्र	५	
१८७	दोराखर्क मितेरि	खिजिदेम्बा-९	याकखर्क	२	
१८८	उच्च हिमाली	खिजिदेम्बा-९	मैदाने सिरान, कात्तिके	१०	
१८९	रिपाल ताउर	खिजिदेम्बा-९	खण्ड -१	२	
१९०	तिनतले रमाइलो	मोलुङ-६	तिनतले डाँडा	५	
१९१	रानीवन च्यानडाँडा	मोलुङ-७	रानिवन	३	
१९२	पञ्चकन्या	मोलुङ-७	च्यानडाँडा	१	
१९३	तिनचुले	मोलुङ-७	बकिचन्द खण्ड	२	
१९४	नमुना तिनतले	मोलुङ-६	चौतारा डाडा	३	
१९५	पोकली झरना	लिखु-९	रेसिडपाखा	२	
१९६	लेखवेसि	लिखु-९	चिलिमडाडा	३	
१९७	कालिखोला	लिखु-९	बुलथुम्की	१०	
१९८	कालिखोला	लिखु-१०	जोरपानी	१०	
१९९	नमुना लालिगुराँस	लिखु-९	पोकलि	१०	
२००	महिला जागृति	सि.न.पा-४		२	
२०१	तिहारे खर्क	सि.न.पा.-५		१	
२०२	नालि डाँडा	सि.न.पा.-६		५	
२०३	हरेलि दुधेभिर	सि.न.पा-६		३	
२०४	लामेलुङ फलाटे	सि.न.पा-६	लामेलुङ ब्लक, सल्लेरी वन , बाघखोर वन	१०	
२०५	रिलाम थुम्की	सि.न.पा.-७		५	
२०६	चैतेडाँडा	सि.न.पा-८		१०	
२०७	शिद्धेश्वरी	सि.न.पा.-८		५	
२०८	ज्यामिरे	सि.न.पा-९	ब्लक १ र २	१५	
२०९	बिफ्रेचौर	सि.न.पा.-१०		२	
२१०	हरिवले	सि.न.पा.-१०		४	
२११	झाक्रिढंगा	सि.न.पा.-११	सिमपँधेरो खण्ड-३	१.०५	
२१२	सिमलडाँडा	सि.न.पा.-१२		१.५	
२१३	बकुन्दे	सि.न.पा.-१२		२	
२१४	खोब्रुडाँडा	सि.न.पा.-११		१	

६.४. पानी मुहान नक्साङ्कन

आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ मा यस जिल्ला अन्तर्गत सामुदायिक वनमा भएका पानी मुहानहरूको सर्वेक्षण गरिएको छ । जलवायु परिवर्तनले पानीका मुहान सुक्दै जानुले भविष्य पानीको अभाव हुँदै गईरहेकाले पानीको मुहानलाई पहिचान गरी संरक्षण र दीगो उपयोग गर्न अति आवश्यक भएको छ ।

तालिका ६.४ सामुदायिक वनमा रहेका पानीका मुहानहरु

SN	X	Y	SDFO	CF	Address	Water Source
1	455388	3018923	Siddicharan	Binda	Siddicharan-4	Simdhara
2	NA	NA	Siddicharan	Kamigaun		Sanobhir
3	NA	NA	Siddicharan	Chivechaur		Karkale
4	NA	NA	Siddicharan	Bakunde		Okhar Gaira
5	NA	NA	Siddicharan	Haribale Basaha	Siddicharan-10	Nigale Kholsa
6	NA	NA	Siddicharan	Jyamire		Jalkini Kholsa
7	NA	NA	Siddicharan	Nalidanda	Siddicharan-6	Latebari
8	NA	NA	Siddicharan	Hareli Dudhebhiri	Siddicharan-6	Nagabeli
9	NA	NA	Siddicharan	Ramite	Siddicharan-6	Ramite
10	455319	3018948	Siddicharan	Rilam Thumki	Siddicharan-10	Gairi
11	442873	3021888	Sunkoshi Molung	Sim kholsi	Sunkoshi-10	Ratuwakhori
12	444875	3025355	Sunkoshi Molung	Raniban	Molung-2	Thulo Padhero
13	435975	3022912	Sunkoshi Molung	Rachane Champadevi	Sunkoshi-9	
14	438554	3014158	Sunkoshi Molung	Dhand	Sunkoshi	
15	443431	3017787	Sunkoshi Molung	Kagune Thumko	Sunkoshi-8	
16	444514	3018355	Sunkoshi Molung	Kauche Kagune	Sunkoshi-8	
17	444887	3018456	Sunkoshi Molung			
18	465897	3023352	Chisangkhu Gadhi	Kalikhop	Chisangkhu Gadhi-1	
19	467235	3023306	Chisangkhu Gadhi	Tholdanda	Chisangkhu Gadhi-1	
20	465077	3023329	Chisangkhu Gadhi	Mahabhir	Chisangkhu Gadhi-1	
21	468080	3022170	Chisangkhu Gadhi	Balauni	Chisangkhu Gadhi-1	
22	464515	3023389	Chisangkhu Gadhi	Sisakhani	Chisangkhu Gadhi-1	
23	466003	3020763	Chisangkhu Gadhi	Dandapakha	Chisangkhu Gadhi-2	
24	466658	3020952	Chisangkhu Gadhi	Dumri chaur	Chisangkhu Gadhi-2	
25	467740	3019864	Chisangkhu Gadhi	Dharapani	Chisangkhu Gadhi-2	
26	465104	3020074	Chisangkhu Gadhi	Titini Chautari	Chisangkhu Gadhi-2	
27	464302	3021084	Chisangkhu Gadhi	Ahalghari	Chisangkhu Gadhi-2	
28	464128	3019608	Chisangkhu Gadhi	Jamune Kamerepani	Chisangkhu Gadhi-3	
29	465189	3018997	Chisangkhu Gadhi	Tilkeni	Chisangkhu Gadhi-3	
30	465409	3018942	Chisangkhu Gadhi			
31	462720	3019293	Chisangkhu Gadhi	Utisini	Chisangkhu Gadhi-3	
32	463532	3019262	Chisangkhu Gadhi	Ahale Devithan	Chisangkhu Gadhi-3	
33	461155	3019889	Chisangkhu Gadhi	Thalethumko	Chisangkhu Gadhi-5	
34	460537	3016546	Chisangkhu Gadhi	Rani	Chisangkhu Gadhi-6	
35	460758	3016624	Chisangkhu Gadhi			
36	460820	3016541	Chisangkhu Gadhi			
37	462821	3016595	Chisangkhu Gadhi	Patal	Chisangkhu Gadhi-6	
38	462578	3015491	Chisangkhu Gadhi	Thakle khanikhola	Chisangkhu Gadhi-6	
39	445518	3013004	Manebhanjyang	Tinkanya Panchawati	Manebhanjyang-1	
40	455353	3014353	Manebhanjyang	Gahate Dudebari	Manebhanjyang-1	
41	455353	3014353	Manebhanjyang	Bhumethan	Manebhanjyang-2	
42	448527	3008542	Manebhanjyang	Ahalgairi	Manebhanjyang-3	
43	449429	3014730	Manebhanjyang	Bhimsen Mahakali	Manebhanjyang-4	Jukepani
44	445586	3014846	Manebhanjyang	Sumitra Kalikadevi	Manebhanjyang-4	Thulo Padhero
45	450536	3013956	Manebhanjyang	Jhanku	Manebhanjyang-4	Jhanku khola
46	445557	3011356	Manebhanjyang	Udaypur	Manebhanjyang-5	Simal Padhero
47	439798	3009737	Manebhanjyang	Mahadev Trishule	Manebhanjyang-7	
48			Manebhanjyang	Dharapani	Manebhanjyang-7	
49	445631	3012920	Manebhanjyang	Baghpale	Manebhanjyang-7	Chyalchyal
50	445512	3012877	Manebhanjyang	Baghpale	Manebhanjyang-9	Adheri khola
51	432546	3021368	Likhu Champadevi	Salleri Raniban	Champadevi-7	
52	436509	3019631	Likhu Champadevi	Lakuwa Saureni	Champadevi-4	
53	424116	3028935	Likhu Champadevi	Ramite Bot	Likhu-4	
54	425521	3021454	Likhu Champadevi	Jhankrithan	Likhu-1	
55	424833	3026141	Likhu Champadevi	Jogitar Sindurepakho	Likhu-6	

56	433016	302405	Likhu Champadevi	Champadevi	Chapadevi-9	
57	427098	3023791	Likhu Champadevi	Rajdewal Jammuchaur	Chapadevi-10	
58	435446	3040034	Khijidemba	Pakhesalme	Khijidemba-4	
59	434763	3032822	Khijidemba	Mel phalante	Khijidemba-5	
60	434735	3034144	Khijidemba	Janajati	Khijidemba-5	Lampata
61	432779	3032395	Khijidemba	Guranse	Khijidemba-6	
62	437175	3035085	Khijidemba	Thamthelo demba	Khijidemba-6	
63	434989	3040213	Khijidemba	Kritichitra	Khijidemba-7	Chaitekharka
64	440985	3037022	Khijidemba	Dorakharka	Khijidemba-9	
65	443074	3030310	Khijidemba	Shivadatti Sitaghari	Molung-7	Bhusune
66	443451	3033636	Khijidemba	Tinchule	Molung-8	Saurpakha
67	443419	3033654	Khijidemba			Saurpakha
68	430977	3030881	Khijidemba	Diyale	Likhu-9	
69	432077	3031793	Khijidemba	Pokali Jharna	Likhu-9	Resing Pakha
70	430752	3033324	Khijidemba	Lekbesi	Likhu-9	
71	428094	3033507	Khijidemba	Devithan Ripalu	Likhu-9	Pokali Jharna
72	427467	3035247	Khijidemba	Bhakimle	Likhu-2	Nibuwabote

६.५. गुराँस प्रवर्द्धन

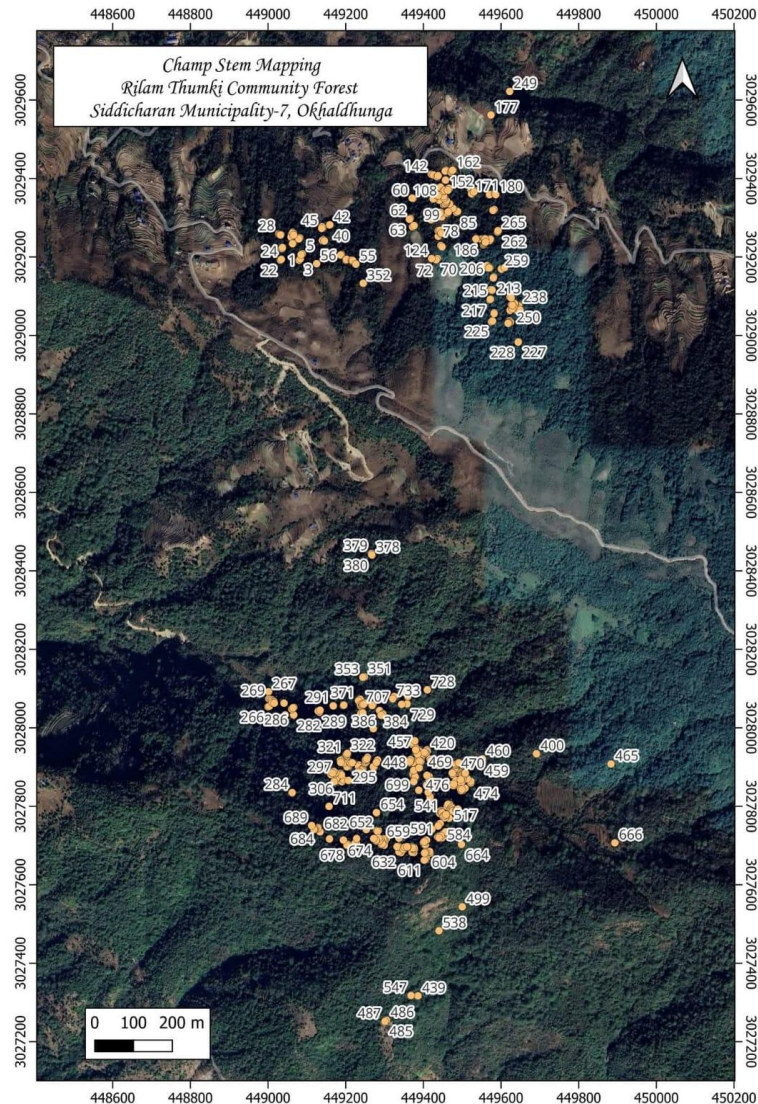
गुराँस एउटा महत्वपूर्ण हिमाली सम्पदा हो । फुल फुल्ने सिजनमा यसले पुरै पहाडको दृश्यलाई मनमोहक बनाउँदछ । अतः गुराँसको वनले पर्यापर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्न सकिन्छ । यस जिल्ला अन्तर्गत पनि गुराँसको प्रवर्द्धन गर्न सकिने क्षेत्रहरूको पहिचान गरिएको छ ।

तालिका ६.५: गुराँस प्रवर्द्धन क्षेत्र

क्र.सं.	सब डिभिजन वन कार्यालय	गुराँस क्षेत्र	
		गुराँस पाइने सा.व.	ठेगाना
१	मानेभञ्ज्याङ	लिब्जु, कालीमाटी	मानेभञ्ज्याङ-२
		बाघपाइले, साउनेपानी,	मानेभञ्ज्याङ-९
		थुम्की, देविस्थान महिला, भमेथान मंगलबारे, महाकाली, डिप्सा	मानेभञ्ज्याङ-४
		भूतपानी	मानेभञ्ज्याङ-६
		देउराली	मानेभञ्ज्याङ-८
२	चिशंखुगढी	रमिते	चिशंखुगढी-४
३	खिजिदेम्बा	सिद्धदेवि, दिम्बाकामथलि	खिजिदेम्बा-८
		गौरीवन सेलेले	खिजिदेम्बा-२
		थामथेलो देम्बा, नोसिभिते, मेहेले दुब्ले	खिजिदेम्बा-६
		दियाले, नमुना लालिगुराँस, पोक्लि झरना	लिखु-९
		देराखर्क मितेरि, उच्च हिमाली, रिपाल ताउर	खिजिदेम्बा-९
		रानीवन च्यानडाडा	खिजिदेम्बा-७
		जाल्पा देवि, नमुना लालिगुराँस, तिनतले रमाइलो	मोलुङ-६
		तिनचुले	मोलुङ-७
४	लिखु चम्पादेवी	सेतिका देवी	चम्पादेवी-३

६.६. रानी चाँप संरक्षण

रानी चाँप नेपालका पहाडी तथा लेकाली भेगमा पाइने बहुमूल्य तथा सुगन्धित फूल फुल्ने वनस्पति (*Magnolia species*) हो। वैज्ञानिक नाम *Magnolia doltsoya* रहेको यो रुखको काठ निकै बलियो र गुणस्तरीय मानिन्छ। चाँप प्रजातिको यो रुख विशेषगरी उच्च पहाडी क्षेत्रको जङ्गलमा प्राकृतिक रूपमा हुर्कन्छ। रानीचाँप संरक्षणका लागि सिद्धिचरण नगरपालिका ६ स्थित श्री रिलामथुम्की सामुदायिक वनमा चाँप संरक्षण ब्लक निर्माण गरिएको छ ।

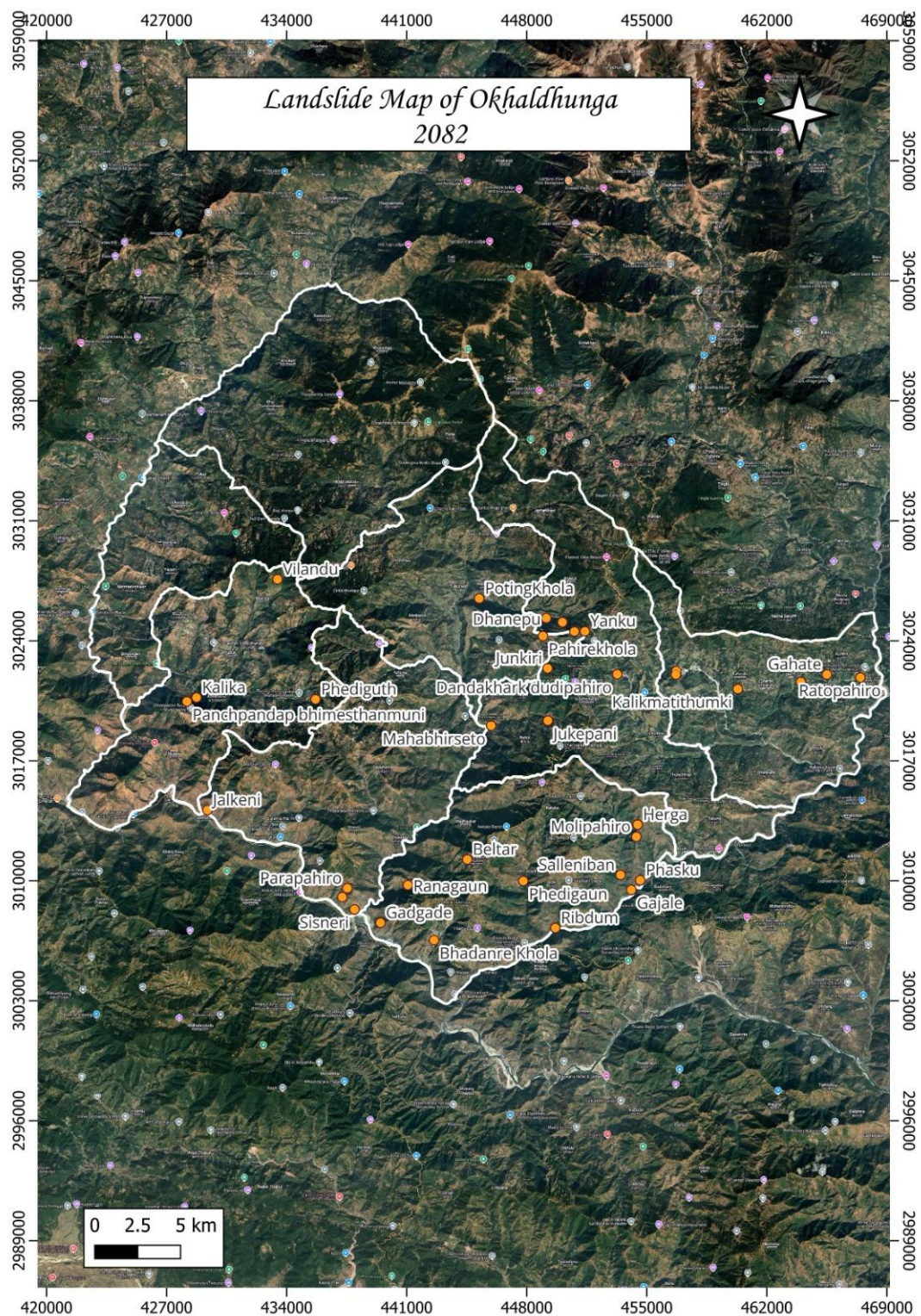

६.६. संस्थागत विकास

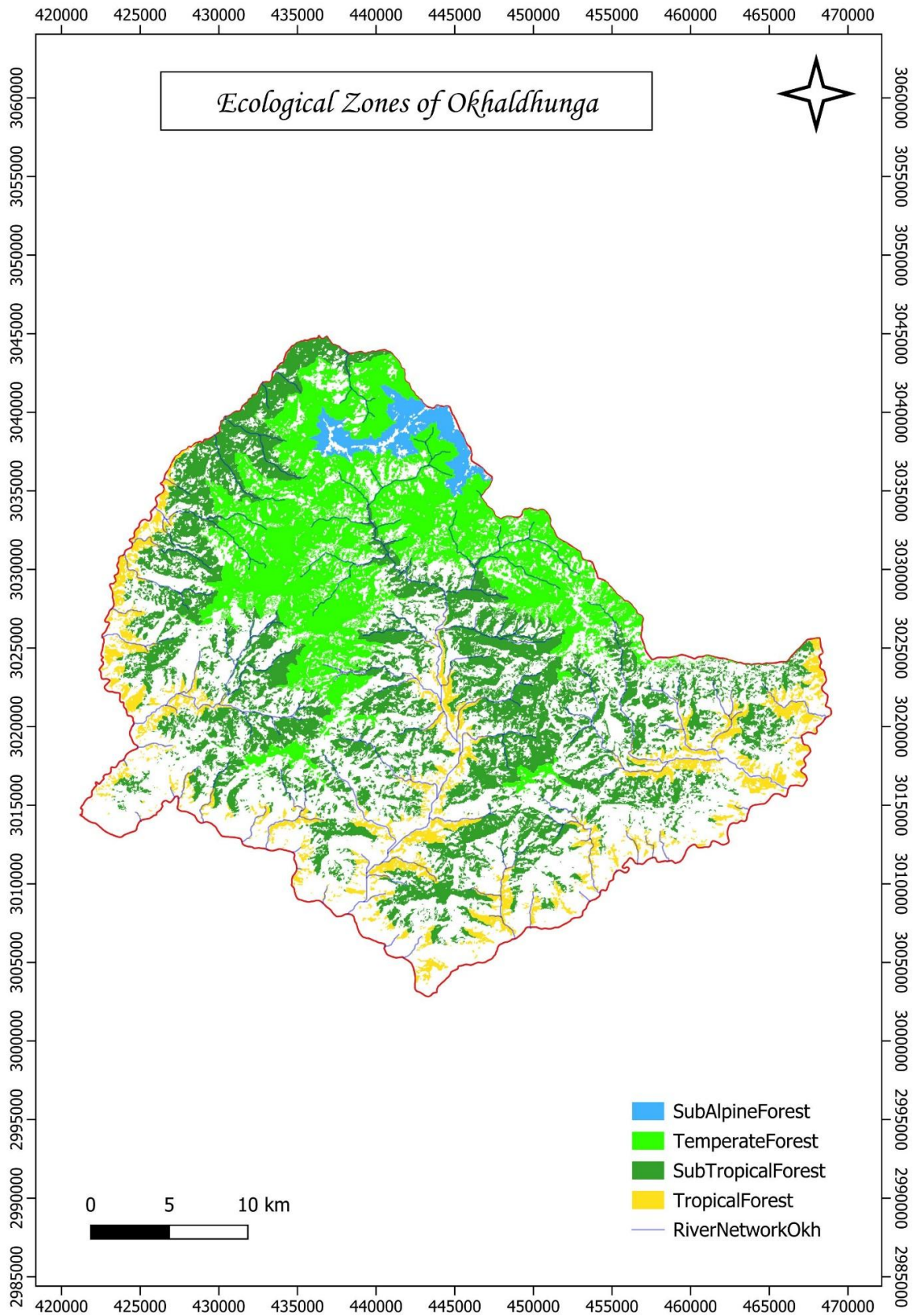
यस डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गतका ६ वटा सब डिभिजन वन कार्यालय मध्ये १ वटा लिखु चम्पादेवीको मात्र आफ्नो भवन रहेको र बाँकी ५ वटा कार्यालय भाडामा सञ्चालनमा रहेका छन् । गाउँघरमा जीर्ण अवस्थामा रहेका घरहरू भाडामा लिनुपर्ने हुनाले वनको सेवा प्रवाहमा कठिनाई भईरहेको थियो । यस परिस्थितिलाई मध्यनजर गर्दै हाल २ वटा सब डिभिजन वन कार्यालयहरू, क्रमश खिजिदेम्बा र चिसंखुगढी निर्माण भई आफ्नै भवनबाट सेवा सुचारु भएको छ भने १ वटा मानेभञ्ज्याङ सब डिभिजन वन कार्यालय निर्माणको अन्तिम चरणमा रहेको छ ।

अनुसूचीहरू

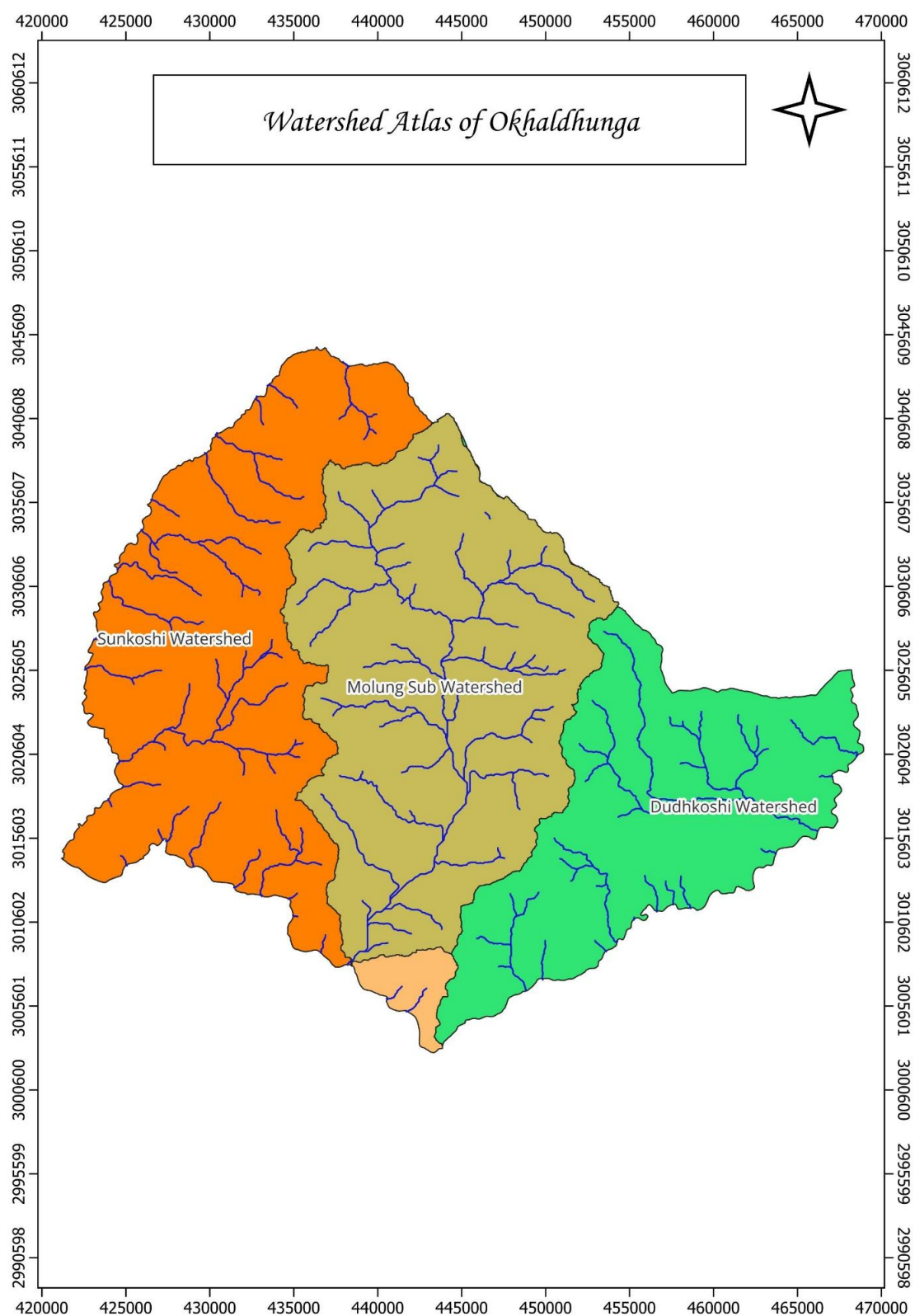
अनुसूची-१: ओखलढुङ्गाको पहिरोको नक्साङ्कन

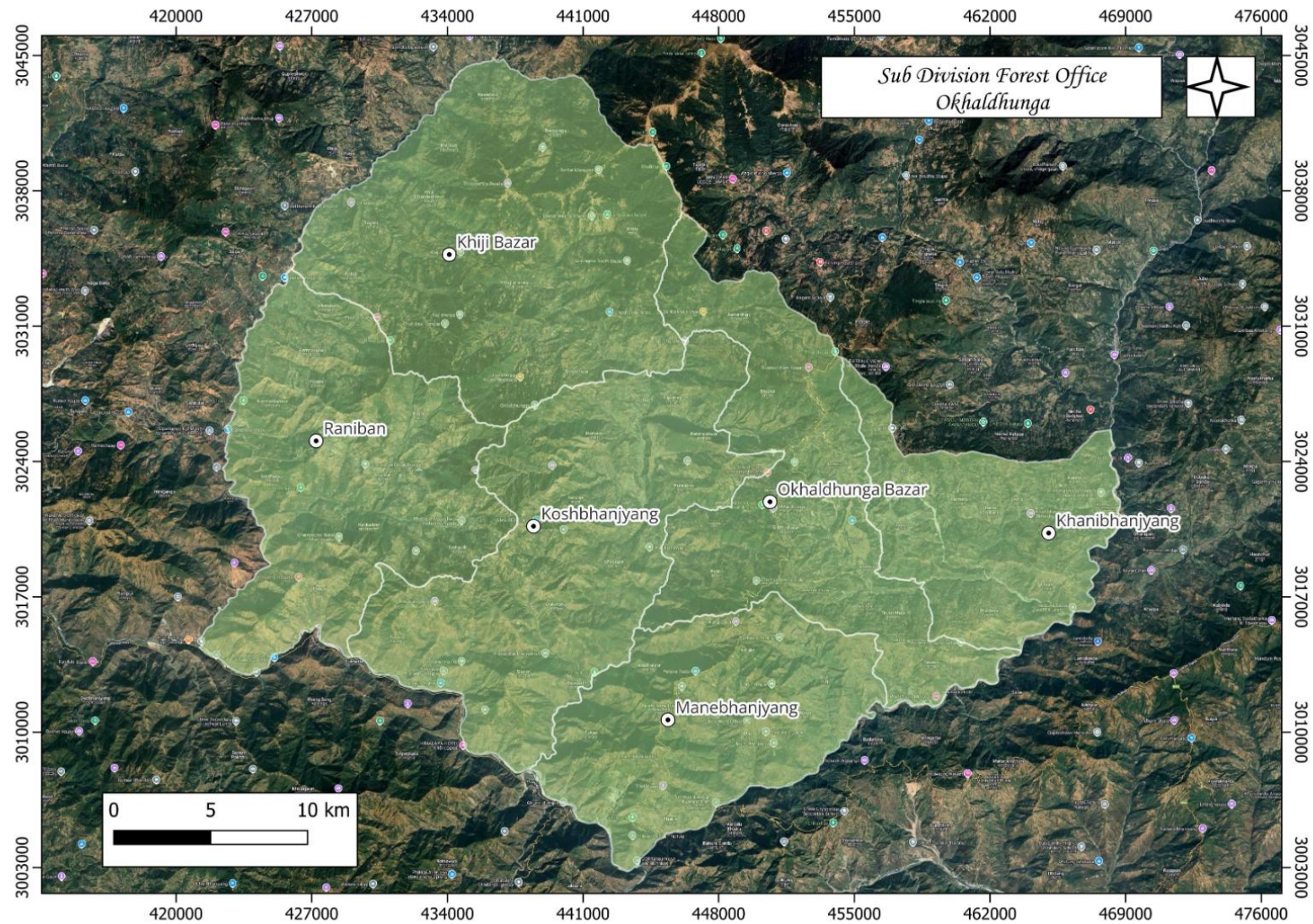
अनुसूची-२: ईकोलोजिकल जोनको नक्सा

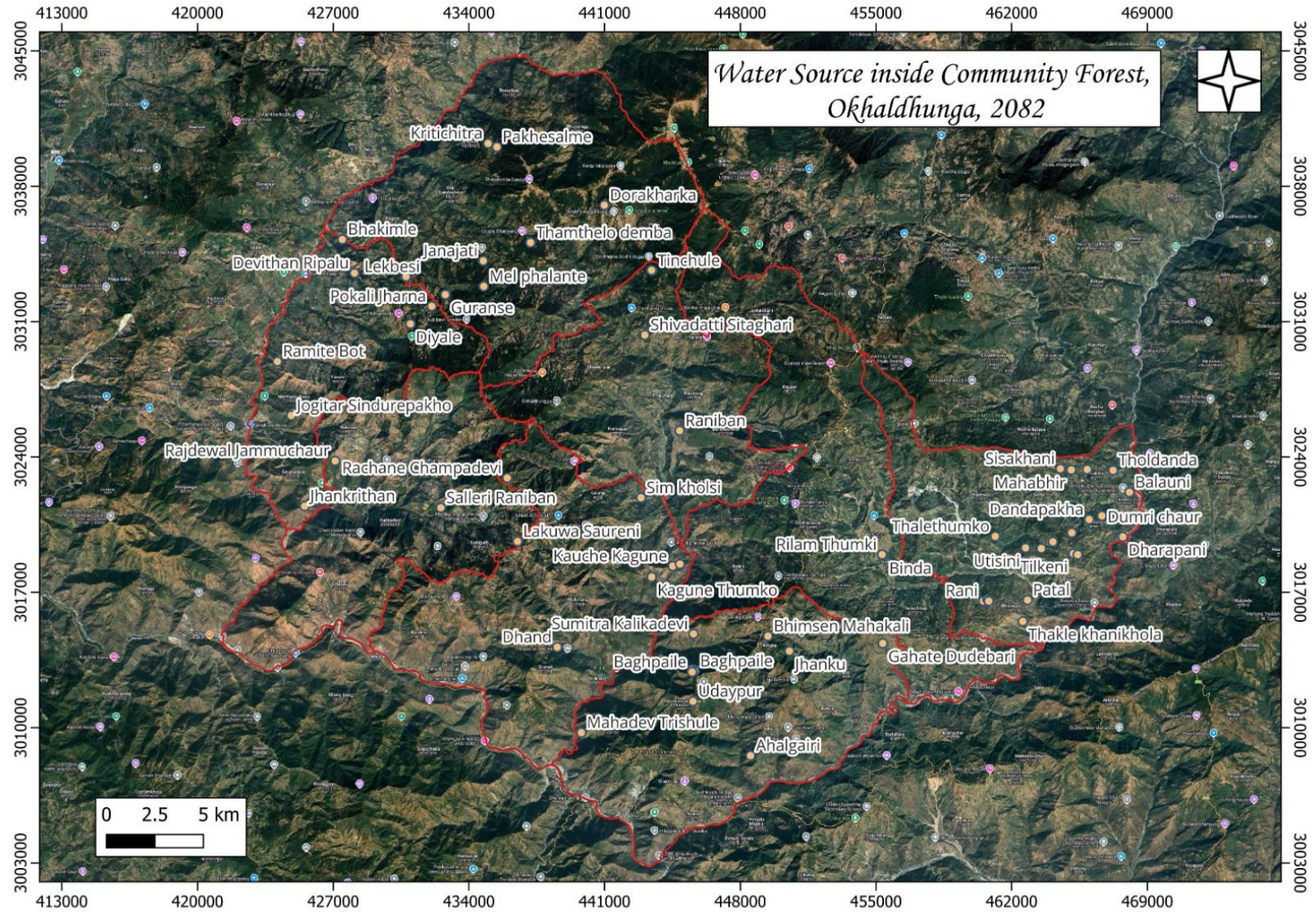
अनुसूची-३: जलाधार क्षेत्रको नक्सा

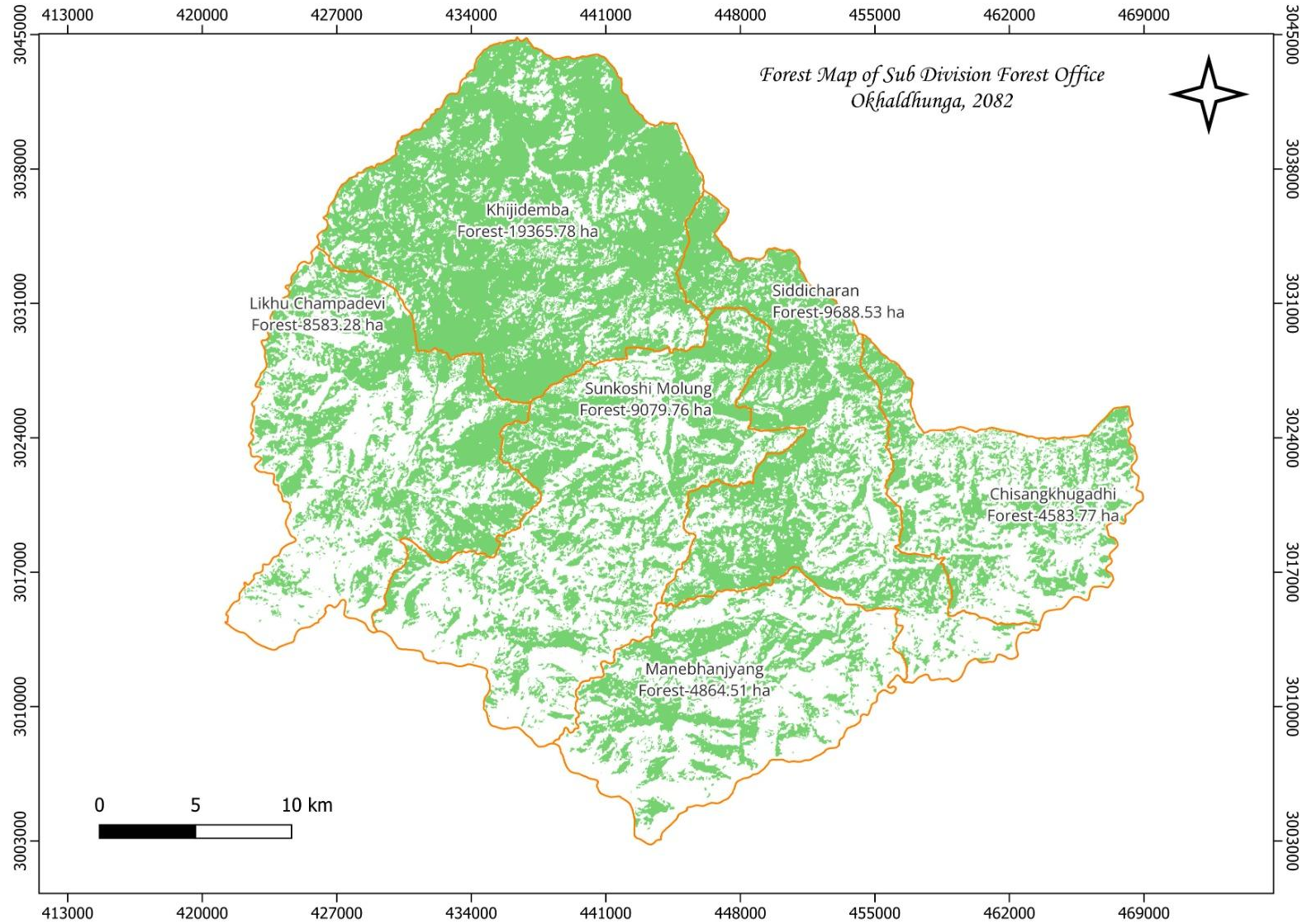
अनुसूची-४: सब डिभिजन वन कार्यालयको कार्यक्षेत्र

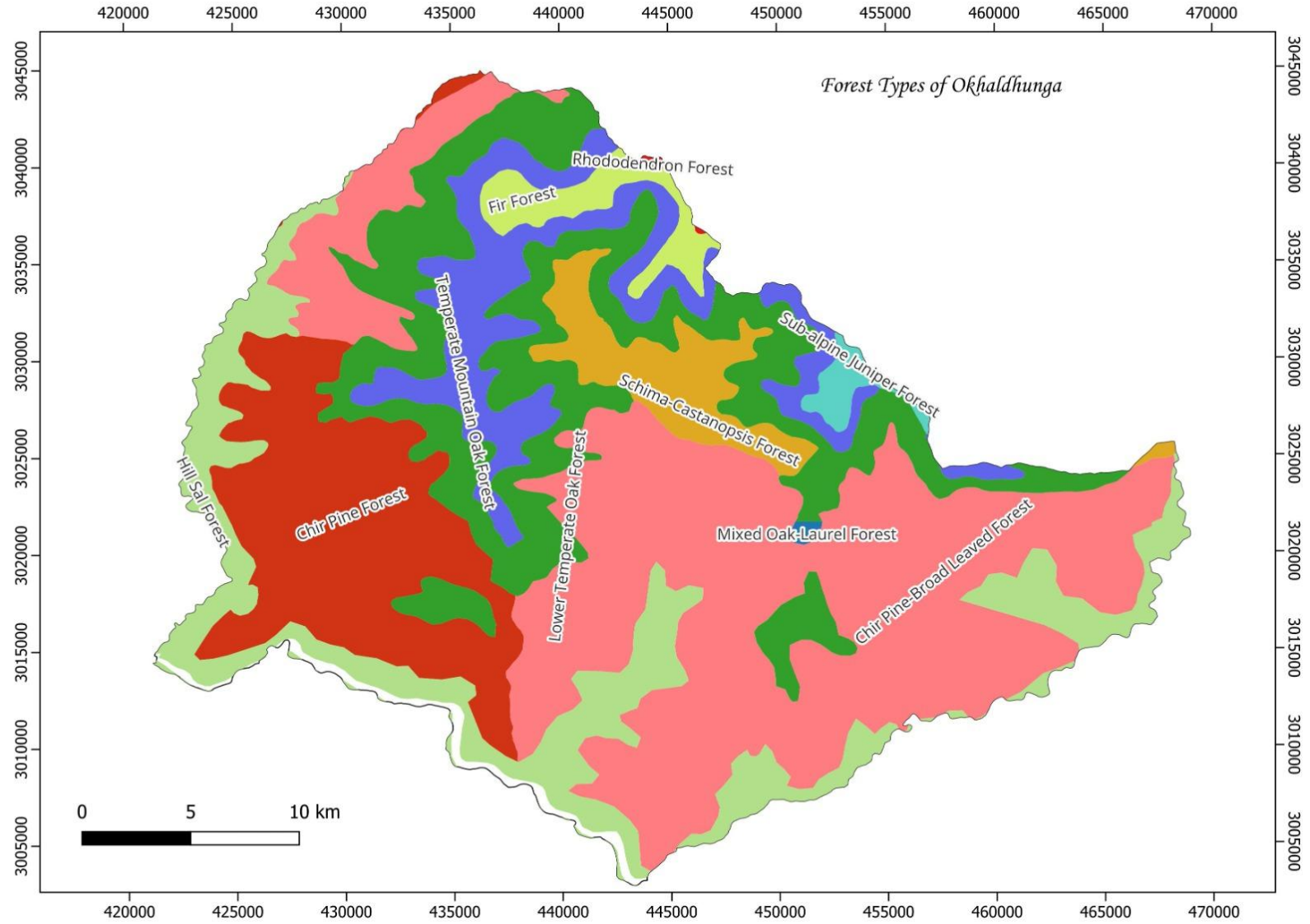
अनुसूची-५: सामुदायिक वनको पानी मुहान नक्साङ्कन

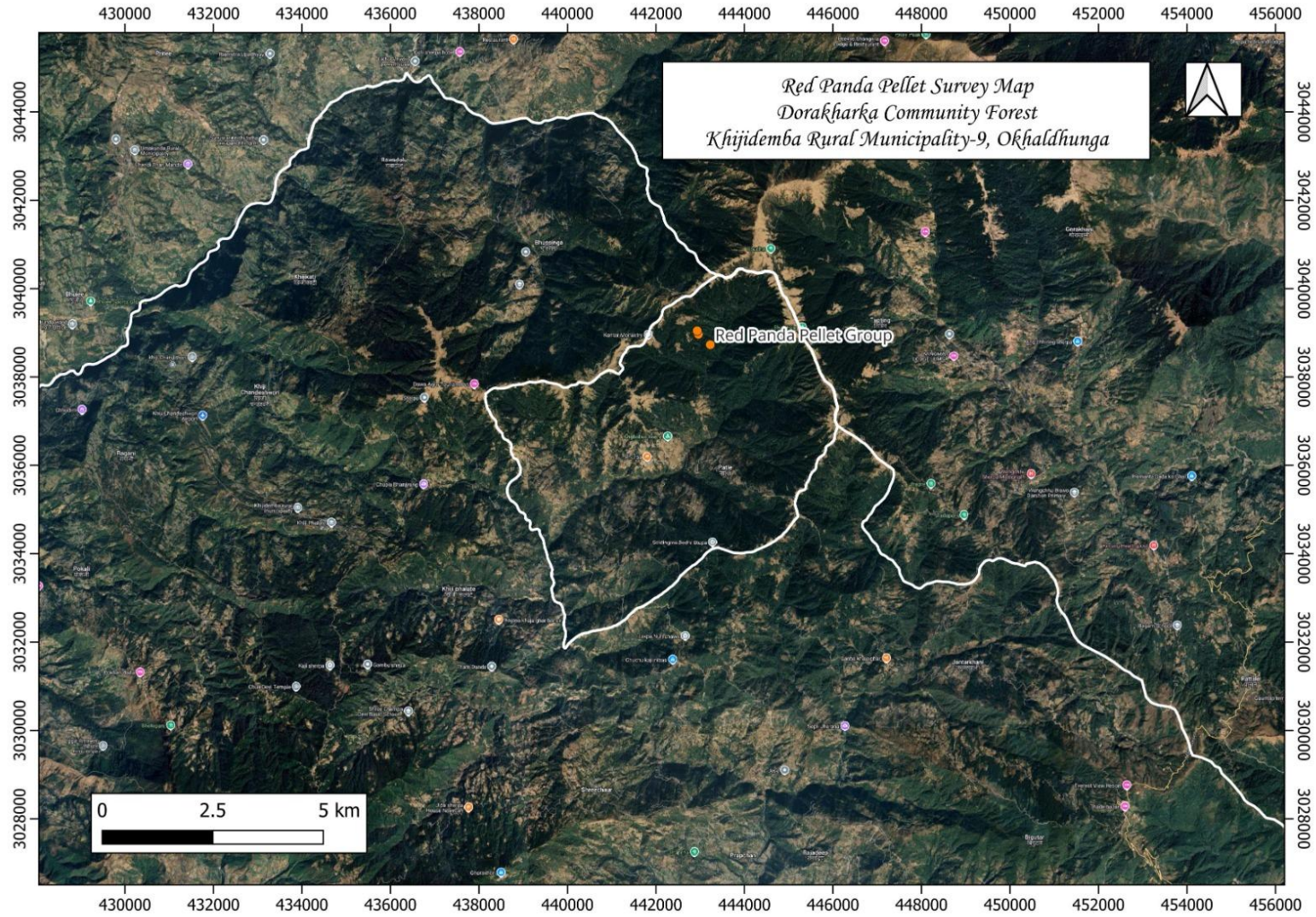
अनुसूची-६: सब डिभिजन वन कार्यालय अनुसार वन

अनुसूची-७: वन प्रजाति नक्सा

अनुसूची-८: रेड पान्डा क्षेत्र

अनुसूची-९: ओखलढुङ्गा जिल्लामा रहेका सामुदायिक वनको विवरण

क्र.सं.	दर्ता नं.	समुहको नाम	ठेगाना		स.डि.व.का.	क्षेत्रफल(हे.)	हस्तान्तरण मिति	पछिल्लो नवीकरण	कार्ययोजनाको म्याद	हालको	
			पालिका	वडा						घरधुरी	जनसंख्या
१	१६	सुलीभीर	सिद्धिचरण	१	सिद्धिचरण	१०३.००	२०५६।०३।२४	२०८०।०८।१	२०८५।०८।६	२८९	१९५९
२	१७	निसंखे गैहापाखा	सिद्धिचरण	१	सिद्धिचरण	२०.३६	२०५१।३।३१	२०७७।०७।८	२०८६।०८।७	२८२	१६०९
३	३९	ढाँड	सिद्धिचरण	१	सिद्धिचरण	९.५०	२०५२।३।३२	२०७९।०३।२२	२०८७।०८।८	५०	३००
४	४६	चिवेचौर बतासेडाँडा	सिद्धिचरण	१	सिद्धिचरण	०.०६	२०५२।३।३२	२०६३।०२।०१	२०६७।०६।८	१६८	८४०
५	४७	सन्धीपहिरो	सिद्धिचरण	१	सिद्धिचरण	५.००	२०५२।३।३२	२०८०।०८।१	२०८५।०८।६	५३	२४३
६	१२३	तिन पिप्ले	सिद्धिचरण	१	सिद्धिचरण	१४.२८	२०५४।३।२५	२०८०।०८।१	२०८४।०८।५	१३५	२७६
७	१२४	कर्कले	सिद्धिचरण	१	सिद्धिचरण	२१.३२	२०५४।३।२५	२०८०।०८।१	२०८५।०८।६	१००	३९८
८	१२५	सिम्लेखोरेन्डे	सिद्धिचरण	१	सिद्धिचरण	४६.००	२०५४।३।२५	२०८०।०८।१	२०८४।०८।५	९१	३६४
९	२२१	दुध कोशी	सिद्धिचरण	१	सिद्धिचरण	३०१.३४	२०६१।१।६	२०६७।०३।३२	२०७१।०७।२	३६७	११०१
१०	२२४	हलेशि दर्शन	सिद्धिचरण	१	सिद्धिचरण	१८४.३७	२०६१।४।११	२०६०।०६।२	२०६४।०६।५	३८३	२५०२
११	७	काफाल बोट	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	६.८०	२०५१।३।३०	२०६८.।३।३१	२०७२।०७।३	१२८	५१२
१२	८	नागीडाँडा	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	१५.००	२०५१।३।३०	२०७९।११।१९	२०८४।०८।५	८४	५०३
१३	५५	ठूलोपातल	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	४.२५	२०५२।४।३०	२०६९।३।२०	२०७३।०७।४	५६	२९८
१४	५६	बाझ घारी	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	३.००	२०५२।६।५	२०६७।३।३२	२०७१।०७।२	५५	११२
१५	५७	कामि गाँउ	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	७.३०	२०५२।६।२	२०६८।३।२	२०७२।०७।३	२८२	११२८
१६	५८	कडेनी	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	८.००	२०५२।६।५	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	१२१	४८४
१७	६३	उत्तिसिनि	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	६.५०	२०५२।७।१	२०७९।६।२३	२०८४।०८।५	२६	१२४
१८	९२	चौतारा डाँडा	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	४.५०	२०५३।३।३२	२०७९।६।२३	२०८४।०८।५	४८	२४३
१९	९३	सानो पधेरोमझुवा पाखा	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	०.५०	२०५३।३।३२	२०६५।३।१९		३३	१५०
२०	९५	स्यावन ढुँडे	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	१.७३	२०५३।७।१६	२०७९।६।२३	२०८४।०८।५	३१	२११
२१	१११	हरो बोट	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	२०.४१	२०५४।१।५	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	१४४	४९०
२२	१८६	पहिरो पाखा	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	५.०८	२०५८।२।२८	२०८०।०८।१	२०८४।०८।५	९८	६२५

२३	२४०	कोषाखोला लेकाली पाखा	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	६.६६	२०६३।३।२२	२०६८।३।२९	२०७२।०७३	७४	२९६
२४	२४५	कालिकादेवी	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	८.०२	२०६४।३।६	२०६९।३।२०	२०७३।०७४	५६	२८१
२५	६४	सोतीवन भंडारे	सिद्धिचरण	३	सिद्धिचरण	३२.५०	२०५२।७।३	२०६९।३।२०	२०७३।०७४	१७२	६८८
२६	६५	सल्लेरी	सिद्धिचरण	३	सिद्धिचरण	३२.२४	२०५२।७।१६	२०८०।०८१	२०८५।०८६	२८२	८०२
२७	६९	लामिसोति	सिद्धिचरण	३	सिद्धिचरण	२०.००	२०५२।८।२०	२०८१।०८२	२०९१।०९२	४०	१६०
२८	७१	अधेरी	सिद्धिचरण	३	सिद्धिचरण	९६.९६	२०५२।९।५	२०७५।४।२१	२०७९।०८०	५२९	११३०
२९	९६	पातल	सिद्धिचरण	३	सिद्धिचरण	११.९८	२०५३।७।१६	२०८०।०८१	२०८५।०८६	६३	२५२
३०	१६८	देवीस्थान बासबोट	सिद्धिचरण	३	सिद्धिचरण	२.५६	२०७५।२।१९	२०६९।३।२०	२०७३।०७४	३९	२०५
३१	२३०	सिद्धकालि	सिद्धिचरण	३	सिद्धिचरण	७.३२	२०६२।२।१९	२०६८।३।२	२०७२।०७३	३१	१५५
३२	४८	मयूरे देवीस्थान	सिद्धिचरण	४	सिद्धिचरण	६.४३	२०५२।३।३२	२०७९।३।२२	२०८४।०८५	६५	२६५
३३	४९	बान्द्रे	सिद्धिचरण	४	सिद्धिचरण	२७.८४	२०५२।३।३२	२०६८।३।२	२०७२।०७३	१५८	९९४
३४	५०	आगने खोप	सिद्धिचरण	४	सिद्धिचरण	१४.००	२०५२।३।३२	२०७९।३।२२	२०८४।०८५	१००	३७६
३५	५१	सुगुंरबोटे	सिद्धिचरण	४	सिद्धिचरण	५.८०	२०५२।३।३२	२०६८।३।२	२०७२।०७३	६५	२६०
३६	५२	कोल बोटे	सिद्धिचरण	४	सिद्धिचरण	३.९०	२०५२।३।३२	२०६८।३।२	२०७२।०७३	१५८	९९४
३७	५३	बायाथान सुविडाँडा	सिद्धिचरण	४	सिद्धिचरण	१.८०	२०५२।३।३२	२०७९।३।२२	२०८२।०८३	५६	२६७
३८	१४८	बिन्द्रा	सिद्धिचरण	४	सिद्धिचरण	२.८१	२०५५।३।१५	२०८०।०८१	२०८४।०८५	५४	७३३
३९	२६२	महिला जागृती	सिद्धिचरण	४	सिद्धिचरण	११.००	२०६५।१।९	२०८०।९।७	२०८४।०८५	१०६	५३०
४०	९	हुँगेपाखा	सिद्धिचरण	५	सिद्धिचरण	६६.७५	२०५१।३।३०	२०८१।०८२	२०९१।०९२	९१	४६५
४१	१८	विष्णुखोप	सिद्धिचरण	५	सिद्धिचरण	९.५६	२०५१।३।३१	२०७९।०३।२२	२०८२।०८३	९२	३६८
४२	३५	साउने हिलछिरे	सिद्धिचरण	५	सिद्धिचरण	२३५.००	२०५२।२।२४	२०६६।०१।१०	२०६९।०७०	१७०	४३३
४३	८९	चिलाउनेखोपा	सिद्धिचरण	५	सिद्धिचरण	२५.८४	२०५३।१।३२	२०७९।०८०	२०८३।०८४	१४४	७२०
४४	१०४	कालिकादेवी गणेश	सिद्धिचरण	५	सिद्धिचरण	२.६१	२०५३।९।१३	२०७१।०३।३१	२०७५।०७६	७१	३४५
४५	१६१	तिहारे खर्क	सिद्धिचरण	५	सिद्धिचरण	३.९६	२०५७।२।२	२०८१।०८२	२०९१।०९२	१४५	६४५
४६	१९१	बाँझोगरा र्याले	सिद्धिचरण	५	सिद्धिचरण	५.३०	२०५८।३।३	२०७९।०६।२८	२०८७।०८८	१०५	५६७
४७	२१७	सिमधारा पाखा	सिद्धिचरण	५	सिद्धिचरण	०.७७	२०६०।३।३१	२०८०।०९।०७	२०८५।०८६	८८	४४२
४८	२५५	सृष्टी बुद्ध	सिद्धिचरण	५	सिद्धिचरण	२६.२३	२०६५।३।२५	२०७९।०६।२८	२०८७।०८८	९८	४९०

४९	८७	हरेली दुधेभीर	सिद्धिचरण	६	सिद्धिचरण	१३१.२०	२०५२।१२।२०	२०७३।०७।४	२०७८।०७।९	१२६	६२६
५०	८८	नलिडाँडा	सिद्धिचरण	६	सिद्धिचरण	११५.७.०४	२०५२।१२।२०	२०७६।०३।०३	२०८०।०८।१	२११	५०६
५१	१०६	लामेलड फलाँटे	सिद्धिचरण	६	सिद्धिचरण	३७४.६९	२०५३।१०।१७	२०८०।०८।१	२०९०।०९।१	३१६	१५००
५२	११०	रमिते	सिद्धिचरण	७	सिद्धिचरण	१३५.०२	२०५३।११।३	२०७८।०७।०८	२०८२।०८।३	४४७	१३२४
५३	६६	सहरे कुइभीरट्याम्के	सिद्धिचरण	७	सिद्धिचरण	५४६.५६	२०५२।७।२०	२०८१।०८।२	२०९०।०९।१	१९४	८६६
५४	१२६	टक्सार	सिद्धिचरण	७	सिद्धिचरण	१३७.२४	२०५४।३।२५	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	१४२	११९८
५५	१४९	रिमलथुम्की गैरी	सिद्धिचरण	७	सिद्धिचरण	१०८.५०	२०५५।३।१५	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	२३५	१०३४
५६	७६	धनेपु	सिद्धिचरण	७	सिद्धिचरण	४५.५४	२०५२।९।१२	२०६३।१०।११	२०६८।०६।९	१४६	७०
५७	१००	चैतेडाँडा	सिद्धिचरण	८	सिद्धिचरण	६२.००	२०५३।९।३	२०८०।३।५	२०८५।०८।६	१२९	८४०
५८	१०७	बाघखोर	सिद्धिचरण	८	सिद्धिचरण	२०.७६	२०५३।१०।१७	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	१२५	१४२३
५९	१०८	भुसुने सल्लेरी	सिद्धिचरण	८	सिद्धिचरण	५७.४०	२०५३।१०।१७	२०७५।४।२१	२०७९।०८।०	१३५	५४०
६०	१८९	सिद्धेश्वरी	सिद्धिचरण	८	सिद्धिचरण	३२.४०	२०५३।१।१२	२०६४।३।१८	२०७३।०७।४	८५	२०६
६१	२१	खोदम्पा	सिद्धिचरण	९	सिद्धिचरण	३६.५५	२०५१।३।३१	२०६५।०३।२६	२०६८।०६।९	२०२	१०७६
६२	२२	पहिरो तिलखोरिया	सिद्धिचरण	५	सिद्धिचरण	१२.७५	२०५१।३।३१	२०८०।३।५	२०८५।०८।६	४९	१९६
६३	४०	उत्तीसे खोलसे	सिद्धिचरण	९	सिद्धिचरण	६.९५	२०५२।३।३१	२०६४।०२।२२	२०६७।०६।८	७२	३१०
६४	५९	ज्यामीरे	सिद्धिचरण	९	सिद्धिचरण	१७२.००	२०५२।६।५	२०७४।०७।५	२०७८।०७।९	२८०	१६७०
६५	९८	देवीस्थान	सिद्धिचरण	९	सिद्धिचरण	२.२९	२०५३।७।१६	२०६५।०३।२६	२०६८।०६।९	५६	२२४
६६	३०१	विकेचौर गुर्दुम	सिद्धिचरण	१०	सिद्धिचरण	१२५.००	२०७०।०२।२०	२०७०।०२।२०	२०७४।०७।५	१७०	८९६
६७	१३६	हरिबोले	सिद्धिचरण	१०	सिद्धिचरण	३२१.००	२०५४।११।१५	२०७७।०८।१८	२०८२।०८।३	२७१	१४४८
६८	२१५	रजनी थाक्ले	सिद्धिचरण	१०	सिद्धिचरण	२२८.९८	२०६०।३।३०	२०७५।०७।६	२०८०।०८।१	१९३	१२७३
६९	१	सोबुरोडाँडा	सिद्धिचरण	११	सिद्धिचरण	३९.६०	२०४८।८।५	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	१२४	६३४
७०	२	राम बजार	सिद्धिचरण	११	सिद्धिचरण	९.००	२०४८।८।८	२०७७।०७।८	२०८६।०८।७	७२	३६१
७१	९७	डाडखर्क झाक्रीहुँगा	सिद्धिचरण	११	सिद्धिचरण	२६.७२	२०५३।७।१६	२०७८।०७।९	२०८७।०८।८	१६७	६८५
७२	१५०	कालिकादेवी महिला	सिद्धिचरण	११	सिद्धिचरण	४.९५	२०५५।३।१५	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	१०२	५१०
७३	१९	जल्केनी	सिद्धिचरण	१२	सिद्धिचरण	१६.००	२०५१।३।३१	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	११०	६१०
७४	२०	बकुन्दे	सिद्धिचरण	१२	सिद्धिचरण	४८.९३	२०५१।३।३१	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	४००	२३२०

७५	१२७	सिमलडाँडा	सिद्धिचरण	१२	सिद्धिचरण	३.४७	२०५४।३।२५	२०७९।०३।२२	२०८२।०८३	५४	२६३
७६	२४६	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	१२	सिद्धिचरण	२.४०	२०६४।०३।१८	२०७०।०७।१	२०७४।०७।५	१०१	५३९
७९	११७	खत्रीखोरीया	चिसंखुगढी	१	चिशंखुगढी	९.३३	२०५४।३।२५	२०७९।३।२२	२०८३।०८।४	४२	१९२
८०	१४६	कोलडाँडा	चिसंखुगढी	१	चिशंखुगढी	७.२३	२०५५।३।१५	२०८०।२।२२	२०८४।०८।५	८०	३२०
८१	१४७	कालीखोप	चिसंखुगढी	१	चिशंखुगढी	१०.२१	२०५५।३।१५	२०६४।२।१८	२०६९।०७।०	५२	२६६
८२	१६५	महभीर	चिसंखुगढी	१	चिशंखुगढी	७२.३६	२०४७।३।१९	२०७५।३।३२	२०७९।०८।०	४५	२९७
८३	१६६	बलाउनी	चिसंखुगढी	१	चिशंखुगढी	६.०३	२०५७।२।१९	२०७९।६।२८	२०८४।०८।५	१०१	६३८
८४	१९०	सिसाखानी	चिसंखुगढी	१	चिशंखुगढी	३८.३७	२०५७।२।१९	२०६८।३।२७	२०७२।०७।३	४५	२०८
८५	२३४	कुइब्रा	चिसंखुगढी	१	चिशंखुगढी	४८.१०	२०५८।३।३	२०७९।८।०	२०८४।०८।५	१५८	७८९
८६	२३९	कृष्णेश्वर	चिसंखुगढी	१	चिशंखुगढी	१४.५६	२०६२।३।१६	२०६९।३।२०	२०७४।०७।५	३२	२३२
८७	२६८	जालपादेवी महिला	चिसंखुगढी	१	चिशंखुगढी	७.३०	२०६३।३।२२	२०६९।३।३१	२०७४।०७।५	१७	८८
८८	४१	लालीगुराँस	चिसंखुगढी	१	चिशंखुगढी	३.३१	२०६६।३।३१	२०८०।२।२२	२०८४।०८।५	४९	१५०
८९	४२	डाँडापाखा	चिसंखुगढी	२	चिशंखुगढी	२३.६८	२०५२।३।३२	२०७४।०७।५	२०७९।०८।०	५८	३८३
९०	४३	डुम्रीचौर	चिसंखुगढी	२	चिशंखुगढी	२४.६६	२०५२।३।३२	२०७८।०७।९	२०८७।०८।८	११०	५०१
९१	४४	धरमपानी	चिसंखुगढी	२	चिशंखुगढी	१४.०१	२०५२।३।३२	२०८२।३।२४	२०९१।०९।२	८०	४००
९२	४५	तितीनी चौरबारी	चिसंखुगढी	२	चिशंखुगढी	१९.२३	२०५२।३।३२	२०७९।३।२२	२०८७।०८।८	१२५	५१३
९३	७२	आहालघारी	चिसंखुगढी	२	चिशंखुगढी	१७.७३	२०५२।९।१२	२०८२।३।२४	२०९१।०९।२	५८	३४८
९४	६	जामुने कमेरेपानी	चिसंखुगढी	३	चिशंखुगढी	२३.५०	२०५१।३।३०	२०७५।०७।६	२०८०।०८।१	७५	४४६
९५	६७	ढाँड	चिसंखुगढी	३	चिशंखुगढी	१३.६०	२०५२।७।३०	२०७९।३।२२	२०८७।०८।८	३०	१५५
९६	६८	तिल्केनी	चिसंखुगढी	३	चिशंखुगढी	७५.५१	२०५२।७।३०	२०७७।१२।२५	२०८२।०८।३	२४०	१५६६
९७	७३	देवीथान	चिसंखुगढी	३	चिशंखुगढी	१३.४६	२०५२।९।१२	२०७९।३।२२	२०८७।०८।८	९७	५२३
९८	७४	उत्तीसिनी	चिसंखुगढी	३	चिशंखुगढी	२३.८९	२०५२।९।१२	२०६७।३।३२	२०७२।०७।३	१०८	५४०
९९	७५	सालघारी	चिसंखुगढी	३	चिशंखुगढी	७.२०	२०५२।९।१२	२०७९।३।२२	२०८७।०८।८	८०	४००
१००	८२	विमिरे	चिसंखुगढी	३	चिशंखुगढी	४.१६	२०५२।९।१९	२०७८।०७।९	२०८३।०८।४	३४	२४०
१०१	११८	भैसीधुरे	चिसंखुगढी	३	चिशंखुगढी	१२८.८०	२०५४।३।२५	२०७९।३।२२	२०८७।०८।८	१२०	६०५
१०२	२७७	आहाले देवीथान	चिसंखुगढी	३	चिशंखुगढी	३.१२	२०६७।३।३२	२०७९।३।२२	२०८७।०८।८	६८	४८८

१०३	३०४	अलेभस्मे	चिसंखुगढी	३	चिशंखुगढी	३.००	२०७०/०३/३१			७०	३४५
१०४	११९	सालकमेरे	चिसंखुगढी	५	चिशंखुगढी	१५.००	२०५४/३/२५	२०६९/३/३१	२०७४/०७५	३५	१७५
१०५	१२०	किसान	चिसंखुगढी	५	चिशंखुगढी	२२४.४९	२०५४/३/२५	२०७०/३/३१	२०७४/०७५	२००	९८५
१०६	२१८	चाकलढुँगा	चिसंखुगढी	५	चिशंखुगढी	१३.७०	२०६०/८/९	२०६९/३/३१	२०७३/०७४	६६	२८०
१०७	१६७	थलेथुम्को	चिसंखुगढी	५	चिशंखुगढी	१२७.६२	२०५७/२/१९	२०७९/६/२८	२०८३/०८४	१६२	८१०
१०८	३२९	थुम्की पवित्रादेवी	चिसंखुगढी	५	चिशंखुगढी	१.४६	२०७२/३/३१	२०७८/०७९	२०८७/०८८	६२	९९१
१०९	१५६	रानी	चिसंखुगढी	६	चिशंखुगढी	१८.००	२०५६/३/३	२०७९/६/२८	२०८३/०८४	३००	१५००
११०	१७३	बालकन्या	चिसंखुगढी	६	चिशंखुगढी	३४.९०	२०५७/३/२०	२०७९/६/३१	२०८३/०८४	१५४	५७५
१११	१९५	पातल	चिसंखुगढी	६	चिशंखुगढी	५.१२	२०५८/३/२०	२०७९/७/२	२०८३/०८४	७९	४५२
११२	२००	थाक्ले खानीखोला	चिसंखुगढी	६	चिशंखुगढी	१०२.६०	२०५८/५/९	२०६७/०६८	२०७२/०७३	३१०	१५५०
११३	३५२	सिलिंगे	चिसंखुगढी	६	चिशंखुगढी	११.१७	२०७६/३/३१	२०८२/०३/२४	२०९१/०९२	३८	७७६
		कुन्तादेवी	चिसंखुगढी	६	चिशंखुगढी	३.४४	२०७५	२०८१/०८२	२०९१/०९२		
११४	११४	सल्लेरी	चिसंखुगढी	७,८	चिशंखुगढी	१८.६५	२०५४/२/२१	२०७६/०७७	२०८१/०८२	१८०	८७६
११५	२५२	पाताल	चिसंखुगढी	७	चिशंखुगढी	११.८९	२०६५/१/१०	२०७७/३/३	२०८२/०८३	३९	२००
११६	१२१	नेवारे	चिसंखुगढी	७	चिशंखुगढी	५०.३५	२०५४/३/२५	२०७७/३/३	२०८२/०८३	२८१	१४०५
११७	९९	सल्लेपाखा	चिसंखुगढी	८	चिशंखुगढी	४.३६	२०५३/९/३	२०७७/३/१७	२०८१/०८२	६०	३००
११८	१७९	रमिते	चिसंखुगढी	८	चिशंखुगढी	२७९.६७	२०५४/३/२५	२०७५/०७६	२०७९/०८०	११५	५१७
११९	१२२	भालुखोप	चिसंखुगढी	८	चिशंखुगढी	१५५.०९	२०५४/३/२५	२०७७/३/३	२०८१/०८२	८३	९००
१२०	२७४	पन्चकन्या कालिका देवी	चिसंखुगढी	८	चिशंखुगढी	१२.४०	२०६७/३/२१	२०७७/३/३	२०८१/०८२	१०४	४८०
१२१	८४	बासलबोट	मानेभञ्ज्याङ्ग	१	मानेभञ्ज्याङ्ग	११२.२६	२०५२/१२/६	२०६७/३/२५	२०७२/०७३	५४	२६७
१२२	१३५	गहते ढण्डेवारी	मानेभञ्ज्याङ्ग	१	मानेभञ्ज्याङ्ग	१५.२०	२०५४/९/३	२०७९/३/२०	२०८३/०८४	५८	२६७
१२३	३१९	ढाम्सेलु कृषि	मानेभञ्ज्याङ्ग	१	मानेभञ्ज्याङ्ग	२.३६	२०७१/३/३१	२०७६/०७७	२०८१/०८२	६४	३२३
१२४	३२०	पाजामदीका	मानेभञ्ज्याङ्ग	१	मानेभञ्ज्याङ्ग	१.३७	२०७१/३/३१	२०७०/०७१	२०७५/०७६	५५	२६५
१२५	३२१	खिंकु	मानेभञ्ज्याङ्ग	१	मानेभञ्ज्याङ्ग	८.१०	२०७१/३/३१	२०७१/०७/१८	२०७५/०७६	४१	२३४
१२६	३२२	जागुरडाँडा	मानेभञ्ज्याङ्ग	१	मानेभञ्ज्याङ्ग	१३.५०	२०७१/३/३१	२०७७/३/३१	२०८१/०८२	८८	५१५
१२७	३३७	तिनकन्या पञ्चवति देवीथान	मानेभञ्ज्याङ्ग	१	मानेभञ्ज्याङ्ग	०.४९	२०७३/०१/१५	२०८२/३/२४	२०९१/०९२	४४	२५५

१२८	४	भुमेथान	मानेभञ्ज्याङ्ग	२	मानेभञ्ज्याङ्ग	१७.१४	२०५१।३।१५	२०७९।०८०	२०८४।०८५	४५	२६७
१२९	५	कालीमाटी	मानेभञ्ज्याङ्ग	२	मानेभञ्ज्याङ्ग	२.९५	२०७०।०३।३१	२०७९।६।३०	२०८३।०८४	६१	२८९
१३०	३०५	लिब्जु	मानेभञ्ज्याङ्ग	२	मानेभञ्ज्याङ्ग	१९.५०	२०७०।३।३१	२०८०।८।२९	२०८५।०८६	१०१	६५९
१३१	३२३	तपसे	मानेभञ्ज्याङ्ग	२	मानेभञ्ज्याङ्ग	१.३९	२०७१।३।३१	२०७९।०८०	२०८३।०८४	६८	२९८
१३२	३२४	वनपाला	मानेभञ्ज्याङ्ग	२	मानेभञ्ज्याङ्ग	४.१२	२०७१।३।३१			१२५	५९८
१३३	३३०	सल्लेनी	मानेभञ्ज्याङ्ग	२	मानेभञ्ज्याङ्ग	६७.९१	२०७२।३।३१	२०७९।६।३०	२०८३।०८४	१३०	९३०
१३४	३३१	मसारपाखा ठुलीगैरी	मानेभञ्ज्याङ्ग	२	मानेभञ्ज्याङ्ग	१२५.६५	२०७२।३।३१	२०७९।६।२८	२०८४।०८५	१८६	११४३
१३५	८१	कोलबोटे ग्लन्जु	मानेभञ्ज्याङ्ग	३	मानेभञ्ज्याङ्ग	११.५६	२०५२।९।१४	२०८२।३।२४	२०९१।०९२	३८१	२१६२
१३६	३५१	अहाले गैरी	मानेभञ्ज्याङ्ग	३	मानेभञ्ज्याङ्ग	६२.८५	२०५३।१०।१७	२०८०।८।२९	२०८५।०८६	२९८	१७९८
१३७	१५१	तिनतले	मानेभञ्ज्याङ्ग	३	मानेभञ्ज्याङ्ग	१९.२३	२०५५।३।१५	२०८२।३।२४	२०९१।०९२	१९७	७६८
१३८	३०३	धेमयोग	मानेभञ्ज्याङ्ग	३	मानेभञ्ज्याङ्ग	३३.३३	२०७०।३।२९	२०७९।३।२२	२०८३।०८४	५५	४४४
१३९	२७६	फोकुल	मानेभञ्ज्याङ्ग	३	मानेभञ्ज्याङ्ग	१२२.००	२०६७।३।३२	२०७१।०७२	२०७६।०७७	२८७	१९०९
१४०	३७	भिमसेन महाकाली	मानेभञ्ज्याङ्ग	४	मानेभञ्ज्याङ्ग	८१.८६	२०५२।३।३२	२०८२।३।२४	२०९१।०९२	१२१	५९६
१४१	३०	भूमेथान मंगलबारे	मानेभञ्ज्याङ्ग	४	मानेभञ्ज्याङ्ग	१.८०	२०५१।५।२	२०७९।७।२२	२०८४।०८५	१११	६८५
१४२	१०१	थुम्की	मानेभञ्ज्याङ्ग	४	मानेभञ्ज्याङ्ग	५८.६३	२०५३।९।३	२०७९।२।२५	२०८४।०८५	१११	६५४
१४३	९०	पम्पलु	मानेभञ्ज्याङ्ग	४	मानेभञ्ज्याङ्ग	३६०.०३	२०५३।३।१५	२०६८।३।२८	२०७२।०७३	३१४	१७१८
१४४	१६३	देवीस्थान महिला	मानेभञ्ज्याङ्ग	४	मानेभञ्ज्याङ्ग	६.६८	२०५६।१२।१	२०८०।८।२९	२०८५।०८६	१००	६००
१४५	२०६	झंकु	मानेभञ्ज्याङ्ग	४	मानेभञ्ज्याङ्ग	६१.७७	२०५९।३।३	२०८०।०८१	२०८४।०८५	९९	७४६
१४६	२३१	सुमित्रा कालीका	मानेभञ्ज्याङ्ग	४	मानेभञ्ज्याङ्ग	२८२.४३	२०६२।२।१९	२०८०।८।२९	२०८५।०८६	३१८	१२७२
१४७	२५७	महाकाली	मानेभञ्ज्याङ्ग	४	मानेभञ्ज्याङ्ग	९८.८७	२०६५।३।३१	२०८०।८।२९	२०८५।०८६	७५	३७०
१४८	२६९	डिप्सा	मानेभञ्ज्याङ्ग	४	मानेभञ्ज्याङ्ग	१४.०३	२०६६।३।३१	२०७९।३।२२	२०८८।०८९	७१	४७५
१४९	१०२	महादेवस्थान	मानेभञ्ज्याङ्ग	५	मानेभञ्ज्याङ्ग	४७७.६७	२०५३।९।३	२०७६।११।१८	२०८८।०८९	६५०	३०००
१५०	१३२	उदयपुर	मानेभञ्ज्याङ्ग	५	मानेभञ्ज्याङ्ग	१३५.४०	२०५४।३।२५	२०७९।१।५	२०८८।०८९	५००	२४९५
१५१	१८८	धिमिले	मानेभञ्ज्याङ्ग	५	मानेभञ्ज्याङ्ग	३२.००	२०५८।२।३०	२०७९।६।२८	२०८३।०८४	१९१	१२२५
१५२	२३३	बारासी	मानेभञ्ज्याङ्ग	५	मानेभञ्ज्याङ्ग	४.९५	२०६२।३।१४	२०८२।३।२४	२०९१।०९२	६४	४२९
१५३	८३	भूतपानि	मानेभञ्ज्याङ्ग	६	मानेभञ्ज्याङ्ग	१७५.१७	२०५२।१०।१०	२०७९।२।२१५	२०८८।०८९	२८६	१७१४

१५४	१०३	सनदाने	मानेभञ्ज्याङ्ग	६	मानेभञ्ज्याङ्ग	१३८.९७	२०५३।९।३	२०७७।१।३१	२०८२।०८३	९५	९६१
१५५	११२	थुम्की दुम्की	मानेभञ्ज्याङ्ग	६	मानेभञ्ज्याङ्ग	३८२.२०	२०५४।१।५	२०८२।०३।२४	२०८५।०८६	२९४	१९५०
१५६	११३	आहाले थाक्ले	मानेभञ्ज्याङ्ग	६	मानेभञ्ज्याङ्ग	१६२.००	२०५४।१।५	२०७९।६।२८	२०८४।०८५	४५	२८०
१५७	१५७	धारापानी	मानेभञ्ज्याङ्ग	७	मानेभञ्ज्याङ्ग	१०८.४२	२०५६।३।३	२०८०।०२।१९	२०८४।०८५	१५१	१०५७
१५८	२३८	डुडेमाले	मानेभञ्ज्याङ्ग	७	मानेभञ्ज्याङ्ग	२३७.३९	२०६१।३।६	२०७२।३।३१	२०७७।०७८	१४४	९७५
१५९	२४२	सिमपानी हरियाटार	मानेभञ्ज्याङ्ग	७	मानेभञ्ज्याङ्ग	४६१.२६	२०६३।३।२६	२०८०।०१।१९	२०८४।०८५	२५५	११२८
१६०	२४३	देउराली	मानेभञ्ज्याङ्ग	७,८	मानेभञ्ज्याङ्ग	१५३.८५	२०६३।८।२९	२०८२।३।२४	२०८६।०८७	४०१	१९९८
१६१	३१३	राधवपुर	मानेभञ्ज्याङ्ग	८	मानेभञ्ज्याङ्ग	१०९.१०	२०६०।७।३०	२०८२।३।२४	२०८६।०८७	१९३	८९८
१६२	३०६	त्रिशुली राताडाँडा महिला	मानेभञ्ज्याङ्ग	८	मानेभञ्ज्याङ्ग	६३.००	२०७०।३।३१	२०७९।३।२२	२०८८।०८९	४५	२३७
१६३	३०७	महादेव त्रिशुले	मानेभञ्ज्याङ्ग	८	मानेभञ्ज्याङ्ग	९४.५६	२०७०।३।३१	२०७९।२।२५	२०८८।०८९	५०	२६८
१६४	३४३	बोजेनी गैरा	मानेभञ्ज्याङ्ग	९	मानेभञ्ज्याङ्ग	१.९९	२०७३।३।३०	२०८२।३।२४	२०८६।०८७	५८	३७६
१६५	१७२	गैहा	मानेभञ्ज्याङ्ग	९	मानेभञ्ज्याङ्ग	२६.२९	२०५७।३।१६	२०७९।२।२५	२०८८।०८९	१५२	९५१
१६६	१८०	बाघपाईले	मानेभञ्ज्याङ्ग	९	मानेभञ्ज्याङ्ग	१७६.९२	२०५७।३।२६	२०८२।०८३	२०९१।०९२	१९२	९५७
१६७	१९७	चण्डीथान	मानेभञ्ज्याङ्ग	९	मानेभञ्ज्याङ्ग	१०.०४	२०५८।३।२४	२०७९।२।२५	२०८८।०८९	९७	६८५
१६८	२१०	साउनेपानी देवीथान	मानेभञ्ज्याङ्ग	९	मानेभञ्ज्याङ्ग	२३.२५	२०६०।३।२४	२०७९।२।२५	२०९१।०९२	१५५	९५७
१६९	२२५	घन्टापधेरो	मानेभञ्ज्याङ्ग	९	मानेभञ्ज्याङ्ग	१८.५०	२०६१।६।२७	२०७९।२।२५	२०८८।०८९	१७६	५१०
१७०	२२६	सालघारी	मानेभञ्ज्याङ्ग	९	मानेभञ्ज्याङ्ग	१२.८०	२०६१।१।१०	२०७९।३।३१	२०८९।०९०	१११	६११
१७१	२३२	चिलाउने	मानेभञ्ज्याङ्ग	९	मानेभञ्ज्याङ्ग	९३.१८	२०६२।२।१९	२०८२।३।२४	२०९१।०९२	१६३	५५६
१७२	२५८	कुवापानी	मानेभञ्ज्याङ्ग	९	मानेभञ्ज्याङ्ग	९.६८	२०६५।३।३१	२०७९।२।२५	२०८३।०८४	९५	८५५
१७३	३१४	दुमखिम देउराली	मानेभञ्ज्याङ्ग	९	मानेभञ्ज्याङ्ग	३६.११	२०७१।३।२४	२०७१।३।२५	२०७८।०७९	९०	४६६
१७४	३१५	कालिका	मानेभञ्ज्याङ्ग	९	मानेभञ्ज्याङ्ग	२.४३	२०७१।३।२५	२०७९।३।३१	२०८८।०८९	२४	११७
१७५	३४२	सिद्धथान पाखो	मानेभञ्ज्याङ्ग	९	मानेभञ्ज्याङ्ग	५.००	२०७३।३।३०			५३	२७७
१७६	११५	चप्लेटी	खिजीदेम्बा	१	खिजीदेम्बा	१५.१३	२०५४।२।२१	२०८२।३।२४	२०८६।०८७	१४५	९४८
१७७	२२२	खसीखर्क चण्डीथान	खिजीदेम्बा	१	खिजीदेम्बा	७.११	२०६१।३।७	२०८०।०८१	२०८४।०८५	८७	६३७
१७८	२८६	कोफेपाखा	खिजीदेम्बा	१	खिजीदेम्बा	१५.४२	२०६८।३।२८	२०६८।०६९	२०७३।०७४	१३५	५४०
१७९	२९०	लिखु लिमती	खिजीदेम्बा	१	खिजीदेम्बा	१.२३	२०६९।२।१६	२०८०।०८१	२०८४।०८५	४२	१६०

१८०	३३६	हिमगंगा	खिजीदेम्बा	१	खिजिदेम्बा	५.२०	२०७२।१२।१९	२०८२।०८३	२०८६।०८७	११०	४४०
१८१	३६	गौरीवन सेलेले	खिजीदेम्बा	२	खिजिदेम्बा	२६२.८३	२०५२।२।२४	२०८०।०८१	२०८९।०९०	१४९	९०२
१८२	७७	जय नेपाल	खिजीदेम्बा	३	खिजिदेम्बा	३४.३५	२०५२।९।१२			१२५	५२५
१८३	२११	जोरपानी झाप्रीधारी	खिजीदेम्बा	३	खिजिदेम्बा	१५२.५७	२०६०।३।२६	२०७९।१२।१९	२०८४।०८५	१३०	७१६
१८४	७०	पकुवा गैहा	खिजीदेम्बा	४	खिजिदेम्बा	९.३०	२०५२।८।२०	२०७३।२।६	२०८२।०८३	५२	१६५
१८५	१९९	पाखेसाम्ले	खिजीदेम्बा	४	खिजिदेम्बा	९७.७५	२०५८।४।१	२०७२।०७३	२०७६।०७७	७९	४२८
१८६	२९२	छेर्माले	खिजीदेम्बा	४	खिजिदेम्बा	१००.६०	२०६९।३।२६	२०७९।०८०	२०८८।०८९	१३४	७३७
१८७	२३	साउने पाखा	खिजीदेम्बा	५	खिजिदेम्बा	६८.०८	२०५१।३।३१	२०८०।१।११	२०८०।०८१	९६	१९२
१८८	२३५	मिलिजुली	खिजीदेम्बा	५	खिजिदेम्बा	५.६८	२०६२।३।१६	२०७९।०८०	२०८४।०८५	३७	१८५
१८९	२५६	जनजाती	खिजीदेम्बा	५	खिजिदेम्बा	३८.००	२०६५।३।३५	२०८१।१०।२२	२०८५।०८६	१०१	५९१
१९०	२८१	मेहेले फलाटे	खिजीदेम्बा	५	खिजिदेम्बा	५७.००	२०६७।४।२	२०८०।०८१	२०८५।०८६	६५	२६०
१९१	१५२	मेहेले दुबले	खिजीदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	१७८.५२	२०५५।०३।१५	२०७९।०८०	२०८४।०८५	९०	३००
१९२	१८२	थामथोले देम्बा	खिजीदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	४७०.५०	२०५७।६।५	२०७८।०७९	२०८३।०८४	१३५	५५६
१९३	२६३	तीनछाँगै	खिजीदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	८०.३०	२०६६।३।१७	२०७८।७।३०	२०८३।०८४	१०६	४३०
१९४	२७१	थामगर्सिंग	खिजीदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	६६.७४	२०६६।४।६	२०७७।२।११	२०८१।०८२	८०	३२०
१९५	२८२	नोसिभित्ते	खिजीदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	९३.३७	२०६९।९।११	२०८२।३।२४	२०८६।०८७	३४	१७०
१९६	२९१	गुराँसे	खिजीदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	७७.०२	२०६९।२।१६	२०७८।७।३०	२०८३।०८४	४०	१६०
१९७	३४८	विचारी नुनथला	खिजीदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	१२.८४	२०७३।३।३१	२०७८।७।३०	२०८३।०८४	५०	१८०
१९८	७८	रानिवन	खिजीदेम्बा	७	खिजिदेम्बा	११.४३	२०५२।९।१२			६०	२७६
१९९	१९६	दिम्बा	खिजीदेम्बा	७	खिजिदेम्बा	४०३.३५	२०५८।३।२०	२०८१।३।२४	२०८८।०८९	२७४	१७३९
२००	२९६	केत्तिचित्र	खिजीदेम्बा	७	खिजिदेम्बा	१०.०९	२०६९।३।३१	२०६४।९।१२	२०८८।०८९	५७	३७१
२०१	२०७	दिम्बा कामथली	खिजीदेम्बा	८	खिजिदेम्बा	८३९.७५	२०५९।३।१०	२०७९।१०।२२	२०८८।०८९	२६०	१०६०
२०२	२७२	सिंहदेवी	खिजीदेम्बा	८	खिजिदेम्बा	१९३.५१	२०६७।३।१७			२०९	८२४
२०३	२७३	दोराखर्क मिनेरी	खिजीदेम्बा	९	खिजिदेम्बा	२६६.६०	२०६७।३।१७	२०७७।०७८	२०८२।०८३	१२५	५००
२०४	२८५	रिपाल ताउर	खिजीदेम्बा	९	खिजिदेम्बा	१२३.७७	२०६८।१।५	२०७८।१।१५	२०८१।०८२	८३	३२०
२०५	३००	उच्च हिमाली	खिजीदेम्बा	९	खिजिदेम्बा	१८९.७४	२०६९।०९।०४	२०८२।३।२४	२०८८।०८९	१५८	७१०

२०६	१५४	दियाले	लिखु	९	खिजिदेम्बा	१०९.७४	२०५५/०३/१५	२०७९/०७/२१	२०८४/०८/५	१८९	११२५
२०७	२६४	पोकली झर्ना	लिखु	९	खिजिदेम्बा	६९.४१	२०६६/३/१७	२०८०/०८/१	२०८९/०९/०	१३१	७८६
२०८	२८७	नमुना लालीगुरास	लिखु	९	खिजिदेम्बा	१८.६९	२०६८/३/३०	२०७८/०७/९	२०८७/२०/८	७४	४६४
२०९	२९५	कालिखोला	लिखु	९	खिजिदेम्बा	५९.१२	२०६९/३/३१	२०८०/०८/१	२०८९/०९/०	५४	३५४
२१०	३०२	सानिटार पिपलपाखा	लिखु	९	खिजिदेम्बा	२०.३१	२०७०/३/१८	२०७८/०७/९	२०८७/०८/८	११४	७२०
२११	३२७	देवीथान रिपलु	लिखु	९	खिजिदेम्बा	९.७४	२०७१/३/३१	२०८०/०८/१	२०८४/०८/५	७३	४३३
२१२	३२८	रात्माटे शिवालय	लिखु	९	खिजिदेम्बा	१०.६५	२०७१/३/३१	२०७८/०७/९	२०८२/०८/३	९८	४३४
२१३	३३५	लेखबेसी	लिखु	९	खिजिदेम्बा	३२.१०	२०७२/१०/२२	२०७८/०७/९	२०८२/०८/३	१२४	५१९
२१४	३५०	भाकिम्लेपाखा	लिखु	९	खिजिदेम्बा	३.१०	२०७३/०३/३१	२०८०/०८/१	२०८४/०८/५	४४	२७५
२१५	२७८	जाल्पादेवी	मोलुङ	६	खिजिदेम्बा	१३४.५०	२०६७/३५३२	२०७८/०७/३०	२०८२/०८/३	८५	२६८
२१६	२८४	तिनतले रर्मालो	मोलुङ	६	खिजिदेम्बा	४२.५७	२०६७/११/८	२०७९/०७/१	२०८८/०८/९	८५	४००
२१७	२९३	नमुना तिनतले	मोलुङ	६	खिजिदेम्बा	४८.०३	२०६९/३/२६	२०७९/१०/२४	२०८८/०८/९	१४७	४५०
२१८	१८१	रानीवन च्यानडाँडा	मोलुङ	७	खिजिदेम्बा	५७.५०	२०५७/३/२६	२०७२/३/२१	२०७५/०७/६	७६	३९०
२१९	२२३	शिवद्वती सिटाघारी	मोलुङ	७	खिजिदेम्बा	६८.०४	२०६१/३/२३	२०७९/१०/२२	२०८८/०८/९	८७	३६०
२२०	२७५	तिनचुले	मोलुङ	७	खिजिदेम्बा	१२१.१२	२०६७/३/२५	२०७९/१०/२२	२०८८/०८/९	१२६	६३०
२२१	३३८	पञ्चकन्या	मोलुङ	७	खिजिदेम्बा	४९.१२	२०७३/११/१५	२०७८/०७/३०	२०८२/०८/३	६५	३०५
२२२	१०	गहते पुईयाबोट	मोलुङ	१	सुनकोशी मोलुङ	५८.४०	२०५१/३/३०	२०८०/३/५	२०८३/०८/४	२२२	११९२
२२३	११	झगरपुर	मोलुङ	१	सुनकोशी मोलुङ	१८.९०	२०५१/३/३०	२०८२/३/२४	२०९०/०९/१	१४४	५९०
२२४	७९	कुन्तादेवी	मोलुङ	१	सुनकोशी मोलुङ	१५६.००	२०५२/१९/१२	२०७६/११/१८	२०८१/०८/२	१५९	६१९
२२५	१६४	पुयाँबोट सालघारी तिलखोरिया	मोलुङ	१	सुनकोशी मोलुङ	२८.०२	२०५६/१२/१	२०८१/०८/२	२०९०/०९/१	२४०	२१३७
२२६	२०४	डाँडाखर्क खरिचौर	मोलुङ	१	सुनकोशी मोलुङ	५३.९१	२०५९/२/१०	२०८२/०८/३	२०९१/०९/२	११९	६९४
२२७	२२७	हुंगा विसाउने	मोलुङ	१	सुनकोशी मोलुङ	१३३.१९	२०६१/११/२१	२०८२/३/२४	२०९०/०९/१	२५५	१३९६
२२८	२३६	घुमाउने डाँडाच्यानघारी	मोलुङ	१	सुनकोशी मोलुङ	१.३२	२०६२/३/२२	२०८१/०८/२	२०८५/०८/६	६७	३६४
२२९	३८	रानीवन	मोलुङ	२	सुनकोशी मोलुङ	२३७.४०	२०५२/३/३२	२०८१/२/४	२०८४/०८/५	४४७	३६२७
२३०	३३	महभीरहरियालि	मोलुङ	२	सुनकोशी मोलुङ	१६७.८०	२०५२/२/१६	२०८२/३/२४	२०९०/०९/१	२४०	२१३६
२३१	१७१	टेकानपुर	मोलुङ	२	सुनकोशी मोलुङ	५२.३१	२०५७/३/१३	२०८०/३/५	२०८३/०८/४	९०	४८०

२३२	३०९	चोकटि खोरीया	मोलुङ	२	सुनकोशी मोलुङ	२.९६	२०७०।३।३१	२०७४।०७५	२०७८।०७९	१०७	५५०
२४९	२२०	महाभीरजिमा भम्मे	मोलुङ	२	सुनकोशी मोलुङ	१०८.७५	२०६०।११।१	२०६७।०६८	२०७१।०७२	१५०	९१५
४९	३०८	पुष्प	सिद्धिचरण	२	सिद्धिचरण	०.५३	२०७०।३।१	२०७०।३।१	२०७४।०७५	८	२५
२३३	३३२	उर्लेनी निगाली	मोलुङ	४	सुनकोशी मोलुङ	३६.००	२०७२।०३।३१			२६	१२९
२३४	८०	सालघारी कुलाघारी	मोलुङ	४	सुनकोशी मोलुङ	५२.९८	२०५७।०९।०९	२०७८।०७९	२०८४।०८५	१२२	६७६
२३५	१९२	सालघारी ठुलीभीर	मोलुङ	४	सुनकोशी मोलुङ	७८.००	२०५८।०३।०९	२०८२।३।२४	२०९०।०९१	९५	५७६
२३६	२६१	सालघारी गुठिपातल	मोलुङ	४	सुनकोशी मोलुङ	८३.००	२०६५।०५।१५	२०७५।०७६	२०७९।०८०	९८	६९७
२३७	१३७	ढाँडपाखा भालुमारे	मोलुङ	४	सुनकोशी मोलुङ	११.३६	२०५४।११।१५	२०७५।०७६	२०७९।०८०	१५९	५२२
२३८	२५३	सुनवति	मोलुङ	४	सुनकोशी मोलुङ	६६.७०	२०६५।०३।२२	२०७५।०७६	२०७९।०८०	१६९	७६६
२३९	२४	आईतावारे	मोलुङ	५	सुनकोशी मोलुङ	५२.२३	२०५१।३।३१	२०७६।०७७	२०८१।०८२	१५८	१००८
२४०	३१७	ढाँड गुँरासे	मोलुङ	५	सुनकोशी मोलुङ	३३.५३	२०७१।३।२५	२०७६।११।१८	२०८१।०८२	७९	४६८
२४१	१८५	महभीर कालीदह	मोलुङ	५	सुनकोशी मोलुङ	२२.३६	२०५८।०२।२४	२०८०।२०८१	२०८५।०८६	१०१	६०७
२४२	३१६	गैया जमुना धनरामे	मोलुङ	६	सुनकोशी मोलुङ	९.६७	२०७१।३।२५	२०७६।११।१८	२०८१।०८२	६५	३००
२४३	३	लुम्लो	मोलुङ	८	सुनकोशी मोलुङ	६.२५	२०४८।३।३१	२०७६।०७७	२०८०।०८१	३८	२१७
२४४	२६	माझखर्क	मोलुङ	८	सुनकोशी मोलुङ	१३.५०	२०५१।३।३१	२०७१।३।३०	२०७५।०७६	१२१	५३३
२४५	१२	भिरपाखा	मोलुङ	८	सुनकोशी मोलुङ	१६.४०	२०५१।३।३०	२०७९।०८०	२०८३।०८४	९२	३७६
२४६	२५	सैलि	मोलुङ	८	सुनकोशी मोलुङ	८.६०	२०५१।३।३१	२०७३।३।३१	२०७७।०७८	८६	३७०
२४७	६१	नुनथला	मोलुङ	८	सुनकोशी मोलुङ	३६.८१	२०५२।६।५	२०७१।०७२	२०७५।०७६	५७	२९१
२४८	६०	दमारपाखा सखारे	मोलुङ	८	सुनकोशी मोलुङ	४९.२०	२०५२।६।५	२०७१।०७२	२०७५।०७६	९०	३७१
२५०	२१६	सुनकोशि जनचेतना	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	४३६.२५	२०६०।३।३०	२०७९।०८०	२०८४।०८५	२३५	११९८
२५१	२४८	साल चिलाउने	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	५.५०	२०६४।३।२४	२०६९।३।३१	२०७३।०७४	६७	३२२
२५२	२६५	चुवाभीर	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	४.१५	२०६६।३।२५	२०६७।०६८	२०७१।०७२	४६	२००
२५३	२६६	गैरा देवी	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	४.५०	२०६६।३।२५	२०६६।०६७	२०७०।०७१	१८७	१४२३
२५४	३२५	महभीर	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	१५.००	२०७१।३।३१	२०७९।३।२५	२०८३।०८४	१२३	६७१
२५५	१३८	दिपसिंग गैरी	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	३४६.०७	२०५४।११।१५	२०६४।९।१२	२०७३।०७४	१९३	११४७
२५६	२१३	चम्पादेवी ठुलोपाखा	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	५३.३७	२०६०।३।२९	२०७७।१२।२४	२०८२।०८३	६७	४९९

२५७	२७०	जल्केनीढाँड पाखा	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	११४.०८	२०६६।३।३१	२०७२।३।३१	२०७६।०७७	९४	५६७
२५८	२९७	टारघारी	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	११.२९	२०६९।३।३१	२०७९।३।२१	२०८२।०८३	३८	२४०
२५९	३१०	सालघारी	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	५.२५	२०७०।३।३१	२०७९।२।२५	२०८८।०८९	२४	२०६
२६०	३११	हरियाली सालघारी	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	७.७५	२०७०।३।३१	२०७८।०७९	२०८८।०८९	१६	१६६
२६१	२९८	कालिका देवी	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	१४.७५	२०६९।०३।३१	२०७९।३।२५	२०८८।०८९	६०	४३५
२६२	३३९	झक्रीथान दारेगौडा	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	१६२.९२	२०७३।१।१५	२०७२।०७३	२०७६।०७७	९२	४७२
		लालिगुँरास	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	२.०६	२०५७।०२।१९	२०७३।०७४	२०७८।०७९		
२६३	८५	तिल्के डाँडा	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	२३.६९	२०५२।१२।१९	२०७९।३।२१	२०८२।०८३	१२५	५७६
२६४	१२८	ढाँडे सिस्नेरी	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	९०.९५	२०५४।३।२५	२०७४।०७५	२०७९।०८०	१३९	६९५
२६५	२०१	सल्लेनी	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	५२.७१	२०५८।८।१५	२०७७।३।१५	२०८१।०८२	२०३	१९५४
२६६	३१२	कालिका	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	४५.५०	२०७०।०३।३१	२०६९।०७०	२०७४।०७५	२२५	१४२५
२६७	३४०	सेप्रेखोला जोरढुगाँ	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	२३७.२१	२०७३।१।१५	२०८१।२।४	२०८५।०८६	२४७	१६३०
२६८	३२	विनासे पाखा	सुनकोशी	४	सुनकोशी मोलुङ	९.५०	२०५१।१२।१९	२०७४।०७५	२०७८।०७९	१३६	८९०
२६९	८६	साउनेपाखा	सुनकोशी	४	सुनकोशी मोलुङ	२३.२८	२०५२।१२।१९	२०७९।३।२२	२०८३।०८४	१५०	८०४
२७०	२१९	गरिवि निवारण	सुनकोशी	४	सुनकोशी मोलुङ	४०५.६३	२०६०।९।१०	२०७९।०८०	२०८४।०८५	२७१	११७८
२७१	२१४	चम्पादेवी	सुनकोशी	४	सुनकोशी मोलुङ	१५२.२५	२०६०।३।२९	२०७७।०७८	२०८५।०८६	२४०	४४०
२७२	२८	माहुरे पाखुरे	सुनकोशी	६	सुनकोशी मोलुङ	३५.५०	२०५१।३।३१	२०७८।०७९	२०८२।०८३	२२४	११२०
२७३	२७	देवीथान	सुनकोशी	६	सुनकोशी मोलुङ	१२.००	२०५१।३।३१	२०६५।५।२४	२०७०।०७१	१८०	८१२
२७४	१३३	भडारे भीर बगाले पातल	सुनकोशी	६	सुनकोशी मोलुङ	१३.६८	२०५४।५।५	२०८१।२।४	२०८५।०८६	८२	३७६
२७५	१४२	डाँडाखर्क सौरिनी	सुनकोशी	६	सुनकोशी मोलुङ	१.१४	२०५४।११।२५	२०८०।०८१	२०८५।०८६	४३	१५६
२७६	१५३	दमखर्क	सुनकोशी	५	सुनकोशी मोलुङ	४.०८	२०५५।३।१५	२०८१।२।४	२०८५।०८६	६२	४३८
२७७	१७४	बान्द्रेपाखा	सुनकोशी	६	सुनकोशी मोलुङ	१३.६८	२०५७।३।२०				
२७८	२४१	पुणेपाखा	सुनकोशी	६	सुनकोशी मोलुङ	६.७५	२०६३।३।२३	२०७५।०७६	२०७९।०८०	४६	२८१
२७९	३४९	चिहान डाँडा	सुनकोशी	५	सुनकोशी मोलुङ	७.४०	२०७३।३।३१	२०७९।२।२५	२०८४।०८५	४०	२३२
२८०	९१	नागिसानोभीरपारा पाखा	सुनकोशी	६	सुनकोशी मोलुङ	४२८.७०	२०५३।१।२३	२०७९।०८०	२०८३।०८४	५०६	२२६६
२८१	११६	बाँस पानि	सुनकोशी	६	सुनकोशी मोलुङ	३६८.६०	२०५४।२।२१	२०७९।०८०	२०८३।०८४	४२३	१९०६

२८२	३१	जेगीथुम्का	सुनकोशी	७	सुनकोशी मोलुङ	१२.५१	२०५१।९।९	२०७९।०८०	२०८४।०८५	१०४	६०५
२८३	१३४	सुर्केथाक्ले	सुनकोशी	७	सुनकोशी मोलुङ	३१५.१६	२०५४।७।६	२०७९।२।२५	२०८४।०८५	४१०	२६२६
२८४	२०३	कागुने थाक्ले	सुनकोशी	७	सुनकोशी मोलुङ	३६४.१६	२०५४।१२।२८	२०७८।०७९	२०८३।०८४	२२२	३२७
२८५	२०९	नाईटेपाखा	सुनकोशी	७	सुनकोशी मोलुङ	८.६८	२०६०।३।११	२०७८।०७९	२०८३।०८४	१५०	८३४
२८६	९४	हुवन कत्ले	सुनकोशी	८	सुनकोशी मोलुङ	३८.५६	२०५३।६।२०	२०७५।७६	२०८०।०८१	१२५	५४५
२८७	१०९	निलकण्ठ	सुनकोशी	८	सुनकोशी मोलुङ	१२.५०	२०५३।१०।१७	२०७९।३।२५	२०८८।०८९	९७	६३३
२८८	१५९	सल्लाघारी	सुनकोशी	८	सुनकोशी मोलुङ	२८.५०	२०५६।३।३	२०८२।३।२४	२०९०।०९१	२२२	१११०
२८९	१५८	काउछे कागुने	सुनकोशी	८	सुनकोशी मोलुङ	११७.५०	२०५६।३।३	२०७९।१।१५	२०८२।०८३	२०९	१३०८
२९०	२९	ठुलोपहिरो पाखो	सुनकोशी	९	सुनकोशी मोलुङ	८.८८	२०५१।३।३१	२०८२।३।२४	२०९०।०९१	२३९	१३९८
२९१	१५	खड्केश्वरी	सुनकोशी	९	सुनकोशी मोलुङ	१०.००	२०५१।३।३१	२०६८।३।३१	२०७२।०७३	१२०	७८०
२९२	१२९	ठुलीभीर	सुनकोशी	९	सुनकोशी मोलुङ	१९.७५	२०५४।३।२५	२०८२।३।२४	२०९०।०९१	१४२	१४८९
२९३	१६९	लालीगुरास	सुनकोशी	९	सुनकोशी मोलुङ	१०.६२	२०५७।२।१९	२०७१।३।३१	२०७९।०८०	१३०	५३१
२९४	१८३	कालिकादेवी ठुलीभीर	सुनकोशी	९	सुनकोशी मोलुङ	८३.७०	२०५७।९।९	२०७१।३।३१	२०७५।२०७६	१७०	८०९
२९५	१८४	ठुलोखोला कोप्चे लहरेनी	सुनकोशी	९	सुनकोशी मोलुङ	३४.६३	२०५७।९।९	२०८२।३।२४	२०९०।०९१	३६५	१४३३
२९६	२१२	पहरेभीर	सुनकोशी	९	सुनकोशी मोलुङ	६७.८१	२०६०।३।२६	२०७५।७६	२०८०।८१	३२३	१९२३
२९७	२५०	आईतावारे	सुनकोशी	९	सुनकोशी मोलुङ	२.८०	२०६४।९।१९	२०७५।०७६	२०७९।०८०	४६	२२८
२९८	३४७	रचने चम्पादेवी	सुनकोशी	९	सुनकोशी मोलुङ	१५.३५	२०७३।३।३०	२०८२।३।२४	२०८६।०८७	३९	१९२
२९९	३४५	केर्वेटार	सुनकोशी	९	सुनकोशी मोलुङ	३७.३७	२०७३।३।३०	२०७३।०७४	२०७८।०७९	५२	२४८
३००	३४४	मभीरसेतीदेवी	सुनकोशी	९	सुनकोशी मोलुङ	९.८१	२०७३।३।३०	२०७३।०७४	२०७८।०७९	४५	२०९
३०१	३४६	ककनी झरना	सुनकोशी	६	सुनकोशी मोलुङ	६३.४०	२०७३।३।३०	२०७३।०७४	२०७८।०७९	३१	१६४
३०२	१०५	सिमखोल्सी	सुनकोशी	१०	सुनकोशी मोलुङ	४.००	२०५३।९।२९	२०५३।९।२९	२०८२।३।२४	११८	७९५
३०३	१६२	संसारीडाँडा	सुनकोशी	१०	सुनकोशी मोलुङ	४९.१२	२०५६।३।३०	२०५६।३।३०	२०७७।३।१६	११०	१९२०
३०४	२२८	ओखले पाखा	चम्पादेवी	१	लिखु चम्पादेवी	८१.००	२०६२।२।११	२०६८।३।३१	२०७२।०७३	२८०	१६०१
३०६	२२९	बालादेवी	चम्पादेवी	१	लिखु चम्पादेवी	६०३.००	२०६२।२।११	२०७८।०७९	२०८२।०८३	२८०	१६०६
३०७	२४४	थामचुली	चम्पादेवी	२	लिखु चम्पादेवी	१६१.८८	२०६४।१।१४	२०८०।०८१	२०८५।०८६	२५५	९४५
३०८	१७५	तेरिबारी	चम्पादेवी	३	लिखु चम्पादेवी	२५९.००	२०५७।३।२०	२०८०।०८१	२०८५।०८६	३६५	१७९४

३०९	२५९	सेतीदेवी	चम्पादेवी	३	लिखु चम्पादेवी	१३.१२	२०६५।३।३१	२०८०।०८१	२०८५।०८६	१९६	३६०
३१०	३२६	सिंहदेवी खाल्टे	चम्पादेवी	३	लिखु चम्पादेवी	१२५.६६	२०७१।३।३१	२०७६।०७७	२०८०।०८१	२६०	१५४४
३११	१७६	बज्जरे	चम्पादेवी	३	लिखु चम्पादेवी	३५४.१२	२०७५।३।२०	२०८०।०८१	२०८५।०८६	४१०	२०४५
३१२	१३९	कालिकादेवी ठूलोभिर	चम्पादेवी	४	लिखु चम्पादेवी	१९३.५५	२०५४।११।१५	२०७९।३।२२	२०८२।०८३	२७८	१७७१
३१३	१९३	लुकुवा सौरनी ठोटने घारी भेडीखोर	चम्पादेवी	४	लिखु चम्पादेवी	२१.९४	२०५८।३।१०	२०८१।०३।०७	२०८५।०८६	२१५	१३१९
३१४	२८८	जलसितल कालिका	चम्पादेवी	४	लिखु चम्पादेवी	१३२.९०	२०६८।३।३१	२०७९।१०।२४	२०८४।०८५	११०	९५०
३१५	१३	ठूलोपाखा	चम्पादेवी	५	लिखु चम्पादेवी	१८.९२	२०५१।३।३०	२०८१।११।२६	२०८६।०८७	११७	४६८
३१६	६२	मालिङे थामडाँडा भालु डाँडा	चम्पादेवी	५	लिखु चम्पादेवी	५८.६१	२०५२।६।२५	२०८१।०३।०७	२०८५।०८६	१९८	८४०
३१७	२०२	जनजाग्रीती	चम्पादेवी	५	लिखु चम्पादेवी	४३.०४	२०५८।११।१५	२०८०।०८१	२०८५।०८६	१९४	१५७५
३१८	२६०	जिवन ज्योती	चम्पादेवी	५	लिखु चम्पादेवी	३२.०७	२०६५।३।३१	२०८०।०८१	२०८५।०८६	२८५	१६६५
३१९	१४३	जाल्पादेवी सिद्धेधारी	चम्पादेवी	६	लिखु चम्पादेवी	९९.७४	२०५५।१।२४	२०८१।०८२	२०८६।०८७	४६०	४०१५
३२०	१६०	कर्केली पाखा	चम्पादेवी	६	लिखु चम्पादेवी	१.७८	२०५६।३।३	२०८१।०८२	२०८६।०८७	६८	६३५
३२१	१७०	नारायण सिटेधारी	चम्पादेवी	६	लिखु चम्पादेवी	११.४८	२०५७।२।२०	२०६५।३।३१	२०६९।०७०	१००	४७६
३२२	१९४	झाक्रिथान आम्बोटे	चम्पादेवी	६	लिखु चम्पादेवी	३२.१७	२०५८।३।१०	२०६७।३।३२	२०७१।०७२	२०३	१४४७
३२३	२८९	सल्लेरी रानीवन	चम्पादेवी	७	लिखु चम्पादेवी	९४.८९	२०६८।३।३१	२०७९।३।२२	२०८२।०८३	२२२	१५९५
३२४	३१८	जनता	चम्पादेवी	८	लिखु चम्पादेवी	४५३.००	२०७१।३।२५	२०७६।०७७	२०८०।०८१	३००	१६००
३२५	२३७	गढी खरकेपानी खिरखिरे	चम्पादेवी	८	लिखु चम्पादेवी	८.८४	२०७३।१।१५	२०७९।०८०	२०८३।०८४	५२	२८८
३२६	३४१	निगुरे तरुलबारी	चम्पादेवी	८	लिखु चम्पादेवी	७६.१४	२०७३।१।१५	२०७९।१०।२४	२०८३।०८४	१८०	७५६
३२७	१३०	चम्पादेवी महिला	चम्पादेवी	९	लिखु चम्पादेवी	८.८९	२०५४।३।२५	२०७९।३।२२	२०८२।०८३	६३	३८०
३२८	१४०	चम्पादेवी	चम्पादेवी	९	लिखु चम्पादेवी	२३४.१५	२०५४।११।१५	२०८१।०८२	२०८६।०८७	२७५	१५८०
३२९	२७९	चाँयाथान डलीडाँडा	चम्पादेवी	९	लिखु चम्पादेवी	३२.३९	२०६७।३।३२	२०७९।३।२२	२०८२।०८३	१३३	७८२
३३०	१४	राजदेवाल जम्मुचौर	चम्पादेवी	१०	लिखु चम्पादेवी	९४.८४	२०५१।३।३०	२०७९।०८०	२०८३।०८४	२५०	७३५
३३१	१७८	लामीडाँडा	चम्पादेवी	१०	लिखु चम्पादेवी	५०.२६	२०५७।३।२०	२०७२।३।१४	२०७६।०७७	९२	४६७
३३२	१७७	डाँडाकटेरी लक्ष्मीटार	चम्पादेवी	१०	लिखु चम्पादेवी	८८.४९	२०५७।३।२०	२०७९।१०।२४	२०८३।०८४	२३५	१४२०
३३३	२५४	कालिकादेवी	चम्पादेवी	१०	लिखु चम्पादेवी	४६.१७	२०६५।३।२२	२०८१।०८२	२०८६।०८७	१५२	६०८
३३४	२८०	सिंहगैया	चम्पादेवी	१०	लिखु चम्पादेवी	९९.६५	२०६७।३।३२	२०८०।०८१	२०८५।०८६	१९०	१३२४

३३५	१४४	झाक्रिथान	लिखु	१	लिखु चम्पादेवी	३१३.८०	२०५५।०१।२४	२०७८।०७।९	२०८२।०८।३	७९	३००
३३६	१८७	बिमिरे	लिखु	१	लिखु चम्पादेवी	३१३.७५	२०५८।२।२८	२०७९।३।२२	२०८२।०८।३	११५	५६७
३३७	२०५	पहेले	लिखु	१,२	लिखु चम्पादेवी	२२७.५०	२०५९।२।१०	२०७८।०७।९	२०८२।०८।३	११२	५८२
३३८	५४	बाघखोर ठुलीवन	लिखु	२	लिखु चम्पादेवी	१५६.५३	२०५२।३।३१	२०६५।१२।२७	२०७५।०७।६	३६८	१२५७
३३९	१४५	भदौरे धारापानी	लिखु	२	लिखु चम्पादेवी	१८९.९०	२०५५।२।२४	२०७३।१।१५	२०७६।०७।७	३८३	१४६८
३४०	१४१	थामपाँखा	लिखु	३	लिखु चम्पादेवी	४१.३३	२०५४।११।१५	२०७५।७।६	२०८१।०८।२	१५०	८०४
३४१	१५५	पिपलभित्ता रानीवन	लिखु	३	लिखु चम्पादेवी	५२.४१	२०५५।९।१५	२०८१।३।२४	२०८५।०८।६	३२०	१६८०
३४२	१९८	रजाय	लिखु	३	लिखु चम्पादेवी	४७.८७	२०५८।३।२८	२०८२।३।२४	२०८६।०८।७	२३२	११६०
३४३	२९९	भालुखोप संगुरा	लिखु	३	लिखु चम्पादेवी	६.४२	२०६९।३।३१	२०८१।११।२९	२०८६।०८।७	२८	२९०
३४४	३३४	नर्मदेश्वर महादेव गुठी	लिखु	३	लिखु चम्पादेवी	४८.५०	२०७२।५।१३	२०८०।०२।३१	२०८३।०८।४	१८७	७१२
३४५	३३३	जोगीटार सिंदुरेपाखा	लिखु	३	लिखु चम्पादेवी	७८.०९	२०७२।५।१३	२०७९।१०।२४	२०८२।०८।३	२५०	७३५
३४६	२०८	खोलाखर्क	लिखु	४	लिखु चम्पादेवी	३३७.६७	२०६०।३।६	२०६७।३।३२	२०७६।०७।७	६३५	२११०
३४७	२४७	चुलीथुम्का नमुना महिला	लिखु	४	लिखु चम्पादेवी	३.२५	२०६४।३।१८	२०६९।०७।०	२०७४।०७।५	९२	६०६
३४८	२५१	रमिते चिउरीबोटे	लिखु	४,५	लिखु चम्पादेवी	८८.२३	२०६४।१०।२१	२०८१।०३।२४	२०८५।०८।६	३६२	२४९२
३४९	३४	चौतारापातल	लिखु	४,५	लिखु चम्पादेवी	३५२.००	२०५२।२।२३	२०६७।०३।३२	२०७१।०७।२	४१०	२८४४
३५०	२६७	सिम्लेराम्चे	लिखु	६	लिखु चम्पादेवी	६.७३	२०६६।३।२८	२०७१।०७।२	२०८१।०८।२	५५	२११
३५१	१४२	नवदिप महिला	लिखु	६	लिखु चम्पादेवी	१४.८६	२०६७।१०।२१	२०८१।१२।०१	२०८६।०८।७	४५	२५८
३५२	२४९	चामसिंहगौरा	लिखु	६	लिखु चम्पादेवी	४.६५	२०६९।३।३०	२०६९	२०७४।०७।५	७५	३७८
३५३	१३१	खोप अन्तरे	लिखु	८	लिखु चम्पादेवी	८९.२२	२०५४।३।२५	२०७२।०७।३	२०७६।०७।७	१३५	९१७
३५४	१३२	चिनेटार सालघारी	लिखु	८	लिखु चम्पादेवी	५७.००	२०५४।०३।२५	२०७२।०३।३१	२०७५।०७।६	२६८	८९०

अनुसूची-१०: ओखलढुङ्गा जिल्लामा रहेका कबुलियति वनहरुको विवरण

क्र.सं.	कबुलियत वन	स्थानीय तह		स.डि.व.का.	क्षेत्रफल हे.	हस्तान्तरण मिति	पछिल्लो नवीकरण मिति	कार्ययोजनाको म्याद	कार्यसमिति			जनसंख्या			वर्तमान	
		पालिका	वडा नं.						महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	घरधुरी	जनसंख्या
१	नलिडाँडा	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	५.४०	२०६४-०३-२२	२०७९/०८०	२०८७/०८८	२	९	११	३२	२७	५९	११	४५
२	रुपौली चौर	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	५.८०	२०६४-०३-२२	२०७९/०८०	२०८७/०८८	५	६	११	२६	३१	५७	१०	५२
३	खोपखोला महिला	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	२.५०	२०६६-०३-३१	२०७९/०७२	२०७५/०७६	१०	०	१०	२९	२६	५५	१०	५५
४	तनहरी	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	४.३०	२०६६-०३-३१	२०७९/०८०	२०८५/०८६	२	८	१०	२४	२८	५२	७	५२
५	लटेबारी	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	४.३०	२०६६-०३-३१	२०७२/०७३	२०७६/०७७	३	१०	१३	३५	४१	७६	१३	७७
६	निगाली पाखा	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	२.५०	२०६७-०३-३२	२०८०/०८१	२०८५/०८६	१	९	१०	२१	३३	५४	१०	५७
७	कुईनेटा पाखा	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	९.६०	२०६७-०३-३२	२०७९/०८०	२०८६/०८६	२	९	११	१७	३६	५३	१२	४७
८	भूमैथान	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	१०.००	२०६७-०३-३२	२०८१/०८२	२०९१/०९२	७	५	१२	३९	२०	५९	१२	४७
९	भिरपानी	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	५.००	२०७९-०३-२५	२०८१/०८२	२०९१/०९२	६	७	१३	३२	३५	६७	८	२७
१०	दिदिबहीनी	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	९.२६	२०७२-०३-३१	२०८१/०८२	२०९१/०९२	२	९	११	२०	२२	४२	११	३७
११	मितेरी	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	४.००	२०७२-०३-३१	२०८१/०८२	२०९१/०९२	८	७	१५	३८	४१	७९	१३	६२
१२	हातेमालो	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	७.१६	२०७९-०३-२५	२०८०/०८१	२०८९/०९०	४	६	१०	१९	२४	४३	६	४३
१३	चुलिदेवि	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	१६.१२	२०७२-०३-३१	२०७८/०७९	२०८४/०८५	५	९	१४	३५	२८	६३		६३
१४	चम्पादेवी	खिजिदेम्बा	६	खिजिदेम्बा	६.००	२०७९-०५-२७	२०७८/०७९	२०८४/०८५							११	५६
१५	धापचौर	मोलुङ	६	खिजिदेम्बा	३.६०	२०६६-०३-३१	२०८०/०८१	२०८९/०९०	५	६	११	३४	२८	६२	११	६४
१६	जनता	मोलुङ	६	खिजिदेम्बा	६.१२	२०७२-०३-३१	२०८०/०८१	२०८५/०८६	१२		१२	३८	३२	७०	१३	७१
१७	छरछरे	मोलुङ	७	खिजिदेम्बा	५.५६	२०६३-०८-०७	२०८०/०८१	२०८५/०८६							१०	५०
१८	नेपाली भस्मे	लिखु	९	खिजिदेम्बा	५.००	२०६५-०३-२५	२०७९/०८०	२०८३/०८४	२	८	१०	२५	२२	४७	९	४२
१९	खसुबोट	लिखु	९	खिजिदेम्बा	६.००	२०६५-०३-२५	२०७९/०८०	२०८३/०८४	४	६	१०	३३	३३	६६	९	५०
२०	बाघपधेरो	लिखु	९	खिजिदेम्बा	७.१०	२०६५-०३-२५	२०७९/०८०	२०८३/०८४	६	६	१२	२७	२८	५५	१२	७७
२१	गुम्बे पातल	लिखु	९	खिजिदेम्बा	६.००	२०६५-०३-२५	२०८०/०८१	२०८९/०९०	४	७	११	३१	४१	७२	१५	८५

२२	देविथान	लिखु	९	खिजिदेम्बा	६.५०	२०६५-०३-२५	२०८०/०८१	२०९०/०९१	५	५	१०	३३	२३	५६	७	३३
२३	घिसिङडाडा	लिखु	९	खिजिदेम्बा	९.३०	२०६६-०३-३१	२०८०/०८१	२०९०/०९१	६	५	११	२६	३६	६२	५	६२
२४	सोलावन	लिखु	९.	खिजिदेम्बा	९.८०	२०६६-०३-३१	२०८०/०८१	२०८९/०९०	२	९	११	२८	३४	६२	८	३९
२५	दोल्दु	लिखु	९	खिजिदेम्बा	३.३०	२०६७-०३-३२	२०८१/०८२	२०९१/०९२	४	६	१०	२६	२७	५३	१०	५३
२६	मौरीभिर	लिखु	९	खिजिदेम्बा	११.००	२०६७-०३-३२	२०८०/०८१	२०८५/०८६	४	६	१०	२८	२६	५४	१०	३१
२७	थाक्लेपाखा	चिशंखुगढी	१	चिशंखुगढी	२.११	२०६७-०३-३२	२०७९/०८०	२०८४/०८५	३	५	८	२८	२६	५४	७	४२
२८	बाघचाले	चिशंखुगढी	१	चिशंखुगढी	६.५०	२०६७-०३-३२	२०७८/०८०	२०८२/०८३	३	५	८	२०	१६	३६	८	५५
२९	बाघगुफा	चिशंखुगढी	१	चिशंखुगढी	४.६८	२०६४-०२-२५	२०७८/०७९	२०८२/०८३	२	६	८	२९	३१	६०	८	३६
३०	साउनेपानी	चिशंखुगढी	१	चिशंखुगढी	३.०५	२०६७-०३-३२	२०७८/०७९	२०८२/०८३	४	२	६	१५	१८	३३	७	५२
३१	थाक्ले	चिशंखुगढी	१	चिशंखुगढी	५.६०	२०६७-०३-३२	२०७८/०७९	२०८२/०८३	३	५	८	२२	३१	५३	६	३९
३२	सिलजित दु	चिशंखुगढी	१	चिशंखुगढी	१७.००	२०६८/३/३२	२०७५/०७६	२०८०/०८१	४	६	१०	३२	२३	५५	८	४५
३३	शहरेपाखा	चिशंखुगढी	१	चिशंखुगढी	१५.३०	२०६८/३/३२	२०७८/०७९	२०८२/०८३	३	७	१०	३६	३९	७५	७	५५
३४	मलामिडाडा	चिशंखुगढी	३	चिशंखुगढी	४.१२	२०६४-०२-२५	२०७३/०७४	२०७८/०७९	७	३	१०	३२	२३	५५	७	७५
३५	दाविले	चिशंखुगढी	२	चिशंखुगढी	११.००	२०६८-०३-३१	२०७९/०८०	२०८४/०८५	७	३	१०	२९	२४	५३	१०	६०
३६	चोकटीको पाखा	चिशंखुगढी	२	चिशंखुगढी	३.६९	२०६८-०३-३१	२०७३/०७४	२०७७/०७८	२	८	१०	२६	३६	६२	१०	४६
३७	बोगडीछाप	चिशंखुगढी	३	चिशंखुगढी	१.००	२०६०-०२-२२	२०७९/०८०	२०८४/०८५	२	५	७	२४	१९	४३	७	४५
३८	न्याउले	चिशंखुगढी	३	चिशंखुगढी	६.००	२०६३-०८-०७	२०८०/०८१	२०८५/०८६	४	१०	१४	४३	३७	८०	७	८०
३९	सुविडाँडा	चिशंखुगढी	३	चिशंखुगढी	२.२५	२०६३-०८-०७	२०७८/०७९	२०८२/०८३	१	१४	१५	३४	४१	७५	१५	९७
४०	छाप्रा पातल	चिशंखुगढी	३	चिशंखुगढी	२.००	२०६३-०८-०७	२०८०/०८१	२०८५/०८६	३	८	११	३३	३३	६६	११	६६
४१	सिम्ले	चिशंखुगढी	३	चिशंखुगढी	४.१२	२०६४-०२-२५	२०८०/०८१	२०९०/०९१		५	५	९	९	१८	६	२०
४२	खरानेडाँडा सन्दवास	चिशंखुगढी	३	चिशंखुगढी	४.६०	२०६४-०२-२५	२०७९/०८०	२०८४/०८५	२	३	५	८	१६	२४	५	३२
४३	चल्तेटी खोला	चिशंखुगढी	३	चिशंखुगढी	१.७५	२०६४-०२-२५	२०७३/०७४	२०७७/०७८	१	४	५	२०	१६	३६	५	३८
४४	साउने पानि	चिशंखुगढी	३	चिशंखुगढी	५.६०	२०६४-०२-२५	२०७६/०७७	२०८१/०८२	४	३	७	१६	१५	३१	७	३१
४५	ढाँड खोरीया	चिशंखुगढी	३	चिशंखुगढी	७.००	२०६४-०२-२५	२०७८/०७९	२०८३/०८४	१	८	९	२२	२९	५१	८	५१
४६	कुविण्डे	चिशंखुगढी	३	चिशंखुगढी	४.२०	२०६४-०२-२५	२०८०/८१	२०९०/०९१	४	४	८	१३	२१	३४	४	२७
४७	खोलीवगर	चिशंखुगढी	३	चिशंखुगढी	२.१०	२०६८-०३-३१	२०८१/८२	२०९०/०९१	६		६	१०	१२	२२	९	४०

૪૮	કમરા खोरीया	ચિશંખુગઢી	૩	ચિશંખુગઢી	૩.૫૦	૨૦૬૩-૦૮-૦૭	૨૦૮૦/૮૧	૨૦૧૦/૦૯૧	૨	૭	૯	૧૪	૨૩	૩૭	૧૧	૩૭
૪૯	વિફિરે	ચિશંખુગઢી	૩	ચિશંખુગઢી	૬.૧૮	૨૦૬૩-૦૮-૦૭	૨૦૭૯/૦૮૦	૨૦૮૪/૦૮૫	૫	૬	૧૧	૪૦	૫૦	૯૦	૧૧	૬૮
૫૦	ઘિડેની	ચિશંખુગઢી	૩	ચિશંખુગઢી	૨૫.૫૦	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૮૦/૦૮૧	૨૦૧૦/૦૯૧	૧૦	૫	૧૫	૪૬	૫૦	૯૬	૧૫	૮૭
૫૧	પચેરો પાખા	ચિશંખુગઢી	૬	ચિશંખુગઢી	૧૧.૮૦	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૮૦/૦૮૧	૨૦૧૦/૦૯૧	૩	૭	૧૦	૨૪	૨૯	૫૩	૭	૫૩
૫૨	ચિઝરીવાંસ ડાંડા	ચિશંખુગઢી	૬	ચિશંખુગઢી	૧૦.૪૦	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૮૧/૦૮૨	૨૦૧૦/૦૯૧	૨	૮	૧૦	૨૫	૨૫	૫૦	૭	૫૦
૫૩	જુકેપાની ઠુલીભિર	ચિશંખુગઢી	૮	ચિશંખુગઢી	૯.૬૮	૨૦૬૦-૦૨-૨૨	૨૦૭૮/૦૭૯	૨૦૮૨/૦૮૩	૨	૮	૧૦	૨૬	૨૩	૪૯	૭	૪૯
૫૪	ઠૂલીભિર	ચિશંખુગઢી	૮	ચિશંખુગઢી	૮.૧૮	૨૦૬૦-૦૨-૨૨	૨૦૭૮/૦૭૯	૨૦૮૨/૦૮૩	૨	૮	૧૦	૨૮	૩૨	૬૦	૭	૬૦
૫૫	જાલપાદેવિ	સિદ્ધિચરણ	૨	સિદ્ધિચરણ	૪.૦૦	૨૦૬૦-૦૨-૨૨	૨૦૭૮/૦૭૯	૨૦૮૨/૦૮૩		૧૦	૧૦	૨૩	૨૨	૪૫	૭	૪૨
૫૬	તારેભિર	લિખુ	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૭.૨૫	૨૦૬૪-૦૩-૨૨	૨૦૭૮/૦૭૯	૨૦૮૨/૦૮૩	૩	૯	૧૨	૨૮	૨૬	૫૪	૧૨	૫૭
૫૭	ખોલાઘારી	લિખુ	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૬.૫૦	૨૦૬૪-૦૩-૨૨	૨૦૭૮/૦૭૯	૨૦૮૨/૦૮૩	૩	૧૨	૧૫	૩૩	૩૬	૬૯	૮	૬૪
૫૮	ઠૂલોપહિરો તાકધુમ	લિખુ	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૭.૦૦	૨૦૬૪-૦૩-૨૨	૨૦૭૮/૦૭૯	૨૦૮૨/૦૮૩	૩	૧૨	૧૫	૩૨	૩૯	૭૧	૧૪	૬૧
૫૯	ભૂલ્કેઘારી	લિખુ	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૬.૭૫	૨૦૬૪-૦૩-૨૨	૨૦૭૮/૦૭૯	૨૦૮૨/૦૮૩	૩	૧૦	૧૩	૩૫	૪૧	૭૬	૮	૫૨
૬૦	કોલડાંડા	લિખુ	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૩.૮૯	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૭૮/૦૭૯	૨૦૮૨/૦૮૩	૧	૧૪	૧૫	૪૨	૪૫	૮૭	૧૩	૯૮
૬૧	સાઝનેપાખા	લિખુ	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૩.૮૯	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૭૮/૦૭૯	૨૦૮૨/૦૮૩	૪	૯	૧૩	૪૩	૩૮	૮૧	૪	૮૧
૬૨	થર્પુડાંડા	લિખુ	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૩.૮૯	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૮૦/૦૮૧	૨૦૮૫/૦૮૬	૩	૧૦	૧૩	૪૦	૪૧	૮૧	૧૦	૬૫
૬૩	ખોરુળે જિતૌરી	લિખુ	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૬.૨૫	૨૦૬૬-૦૩-૨૬	૨૦૭૧/૦૭૨	૨૦૭૫/૦૭૬	૧	૧૪	૧૫	૩૩	૪૩	૭૬	૧૫	૮૪
૬૪	સુસેલી	લિખુ	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૪.૭૭	૨૦૬૭-૦૩-૩૨	૨૦૭૪/૦૭૫	૨૦૭૮/૦૭૯	૮	૭	૧૫	૪૨	૪૦	૮૨	૧૫	૭૨
૬૫	જાઈફુલ	લિખુ	૪	લિખુ ચમ્પાદેવી	૪.૯૪	૨૦૬૭-૦૩-૩૨	૨૦૭૪/૦૭૫	૨૦૭૮/૦૭૯	૧	૧૪	૧૫	૫૧	૪૬	૯૭	૧૨	૫૧
૬૬	સિમખર્ક	લિખુ	૫	લિખુ ચમ્પાદેવી	૬.૭૪	૨૦૬૭-૦૩-૩૨	૨૦૭૨/૦૭૩	૨૦૭૬/૦૭૭	૪	૧૧	૧૫	૪૮	૫૫	૧૦૩	૧૫	૯૩
૬૭	મજુવા	લિખુ	૫	લિખુ ચમ્પાદેવી	૫.૪૨	૨૦૬૭-૦૩-૩૨	૨૦૭૯/૦૮૦	૨૦૮૪/૦૮૫	૬	૯	૧૫	૫૨	૪૪	૯૬	૬	૯૬
૬૮	મનકામના	લિખુ	૫	લિખુ ચમ્પાદેવી	૪.૭૭	૨૦૬૭-૦૩-૩૨	૨૦૭૪/૦૭૫	૨૦૭૮/૦૭૯	૧૦	૫	૧૫	૪૩	૩૯	૮૨	૧૩	૭૫
૬૯	લાલીગુલાફ	લિખુ	૫	લિખુ ચમ્પાદેવી	૬.૧૫	૨૦૬૭-૦૩-૩૨	૨૦૭૪/૦૭૫	૨૦૭૮/૦૭૯	૪	૧૧	૧૫	૩૬	૩૮	૭૪	૧૫	૭૮
૭૦	સુનાખરી	લિખુ	૫	લિખુ ચમ્પાદેવી	૪.૩૪	૨૦૬૭-૦૩-૩૨	૨૦૮૧/૦૮૨	૨૦૮૬/૦૮૭	૨	૧૦	૧૨	૨૬	૨૫	૫૧	૨	૫૧
૭૧	સિમ્લેપાખો	લિખુ	૬	લિખુ ચમ્પાદેવી	૩.૩૦	૨૦૬૬-૦૩-૨૬	૨૦૭૫/૦૭૬	૨૦૮૦/૦૮૧	૦	૮	૮	૩૩	૨૫	૫૮	૭	૨૨
૭૨	હૈકલે	લિખુ	૬	લિખુ ચમ્પાદેવી	૧૩.૧૦	૨૦૬૬-૦૩-૨૬	૨૦૭૨/૦૭૩	૨૦૭૬/૦૭૭	૨	૬	૮	૧૯	૨૦	૩૯	૮	૭૩
૭૩	ચિલાઝને	લિખુ	૬	લિખુ ચમ્પાદેવી	૭.૯૦	૨૦૬૬-૦૩-૨૬	૨૦૬૬/૦૬૭	૨૦૭૧/૦૭૨	૦	૮	૮	૨૭	૨૨	૪૯	૦	૪૯

૭૪	ઢોડેની	લિખુ	૬	લિખુ ચમ્પાદેવી	૧.૩૦	૨૦૬૬-૦૩-૨૬	૨૦૭૨/૦૭૩	૨૦૭૬/૦૭૭	૨	૧૩	૧૫	૫૯	૪૯	૧૦૮	૭	૫૭
૭૫	આધાર	લિખુ	૬	લિખુ ચમ્પાદેવી	૧૮.૩૦	૨૦૬૬-૦૩-૨૬	૨૦૭૨/૦૭૩	૨૦૭૬/૦૭૭	૨	૧૩	૧૫	૭૦	૪૫	૧૧૫	૧૫	૯૬
૭૬	સંજોગ	લિખુ	૬	લિખુ ચમ્પાદેવી	૧૬.૧૦	૨૦૬૬-૦૩-૨૬	૨૦૭૨/૦૭૩	૨૦૭૬/૦૭૭	૪	૫	૯	૩૭	૨૩	૬૦	૧૫	૯૬
૭૭	સલ્લેની	લિખુ	૬	લિખુ ચમ્પાદેવી	૧૦.૩૦	૨૦૬૬-૦૩-૨૬	૨૦૭૨/૦૭૩	૨૦૭૬/૦૭૭	૪	૧૧	૧૫	૫૨	૪૬	૯૮	૮	૫૭
૭૮	કોથલા	લિખુ	૮	લિખુ ચમ્પાદેવી	૩.૭૮	૨૦૭૧-૦૩-૨૫	૨૦૭૦/૦૭૧	૨૦૭૫/૦૭૬	૪	૩	૭	૨૨	૧૬	૩૮	૬	૩૦
૭૯	છરછરે	લિખુ	૮	લિખુ ચમ્પાદેવી	૫.૪૭	૨૦૭૧-૦૩-૨૫	૨૦૭૦/૦૭૧	૨૦૭૫/૦૭૬	૨	૯	૧૧	૨૭	૩૬	૬૩	૧૦	૬૩
૮૦	સુનખરસી	ચમ્પાદેવી	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૧૬.૦૦	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૭૨/૦૭૩	૨૦૭૬/૦૭૭	૭	૮	૧૫	૪૩	૪૫	૮૮	૧૧	૬૬
૮૧	સેતિકાદેવિ	ચમ્પાદેવી	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૧૬.૦૦	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૮૧/૦૮૨	૨૦૮૬/૦૮૭	૪	૭	૧૧	૩૧	૩૨	૬૩	૧૪	૬૩
૮૨	પૈંહેલેડાંડા .	ચમ્પાદેવી	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૫.૩૭	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૭૪/૦૭૫	૨૦૭૮/૦૭૯	૪	૬	૧૦	૩૫	૩૪	૬૯	૧૧	૬૯
૮૩	મખમલી	ચમ્પાદેવી	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૭.૭૦	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૮૧/૦૮૨	૨૦૮૬/૦૮૭	૭	૮	૧૫	૪૨	૫૦	૯૨	૧૦	૯૨
૮૪	ઓખર પાતલ	ચમ્પાદેવી	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૪.૨૫	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૭૯/૦૮૦	૨૦૮૩/૦૮૪	૫	૭	૧૨	૪૪	૫૦	૯૪	૧૫	૬૧
૮૫	ઘુનડાંડા	ચમ્પાદેવી	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૯.૬૮	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૭૯/૦૮૦	૨૦૮૩/૦૮૪	૫	૧૦	૧૫	૬૦	૩૭	૯૭	૧૪	૧૦૩
૮૬	પહેલેઘારી	ચમ્પાદેવી	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૧૦.૬૨	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૮૧/૦૮૨	૨૦૮૬/૦૮૭	૬	૯	૧૫	૩૮	૩૬	૭૪	૧૦	૭૪
૮૭	સિતાપોખરી	ચમ્પાદેવી	૩	લિખુ ચમ્પાદેવી	૫.૬૮	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૮૧/૦૮૨	૨૦૮૬/૦૮૭	૪	૯	૧૩	૩૨	૩૧	૬૩	૧૨	૬૩
૮૮	પાડનડાંડા	ચમ્પાદેવી	૪	લિખુ ચમ્પાદેવી	૧૪.૦૫	૨૦૬૬-૦૩-૩૧	૨૦૭૬/૦૭૭	૨૦૭૬/૦૭૮	૭	૮	૧૫	૩૯	૫૭	૯૬	૧૪	૮૬
૮૯	ઓખરઢાંડ	ચમ્પાદેવી	૪	લિખુ ચમ્પાદેવી	૮.૯૪	૨૦૬૬-૦૩-૩૧	૨૦૭૬/૦૭૭	૨૦૮૧/૦૮૨	૫	૧૦	૧૫	૩૬	૪૦	૭૬	૧૫	૯૬
૯૦	ઘોષ્ટે ભિર	ચમ્પાદેવી	૪	લિખુ ચમ્પાદેવી	૧૧.૦૪	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૭૬/૦૭૭	૨૦૮૧/૦૮૨	૩	૧૨	૧૫	૩૭	૪૮	૮૫	૧૫	૬૬
૯૧	કમેરે ચૌતારો	ચમ્પાદેવી	૪	લિખુ ચમ્પાદેવી	૮.૪૩	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૭૬/૦૭૭	૨૦૮૧/૦૮૨	૪	૧૧	૧૫	૩૪	૨૮	૬૨	૧૫	૫૯
૯૨	ફાપરે બુર્કે	ચમ્પાદેવી	૯	લિખુ ચમ્પાદેવી	૮.૫૨	૨૦૭૨-૦૩-૩૧	૨૦૭૨/૦૭૩	૨૦૭૬/૦૭૭	૫	૮	૧૩	૫૦	૫૨	૧૦૨	૧૫	૧૦૨
૯૩	નાકેપાખા	માનેભઝ્યાડ	૩	માનેભઝ્યાડ	૮.૩૨	૨૦૬૬-૦૩-૩૧	૨૦૮૧/૦૮૨	૨૦૮૬/૦૮૭	૭	૧	૮	૩૪	૩૦	૬૪	૧૦	૭૫
૯૪	ભાલુખોપ	માનેભઝ્યાડ	૩	માનેભઝ્યાડ	૧૫.૬૨	૨૦૬૬-૦૩-૩૧	૨૦૮૧/૦૮૨	૨૦૮૬/૦૮૭	૪	૪	૮	૨૫	૨૦	૪૫	૭	૪૮
૯૫	ત્રીનતલે	માનેભઝ્યાડ	૩	માનેભઝ્યાડ	૬.૭૧	૨૦૬૬-૦૩-૩૧	૨૦૮૧/૦૮૨	૨૦૮૬/૦૮૭	૪	૪	૮	૩૫	૩૧	૬૬	૬	૬૬
૯૬	ભલાયો થુમ્કી	માનેભઝ્યાડ	૩	માનેભઝ્યાડ	૪.૬૦	૨૦૬૬-૦૩-૩૧	૨૦૭૮/૦૭૯	૨૦૮૨/૦૮૩	૭	૧	૮	૩૨	૩૦	૬૨	૯	૮૦
૯૭	દેડકીફો	માનેભઝ્યાડ	૩	માનેભઝ્યાડ	૫.૨૨	૨૦૬૬-૦૩-૩૧	૨૦૭૮/૦૭૯	૨૦૮૨/૦૮૩	૮	૨	૧૦	૨૮	૩૨	૬૦	૧૧	૭૫
૯૮	ચાલથેપ	માનેભઝ્યાડ	૩	માનેભઝ્યાડ	૪.૨૧	૨૦૬૬-૦૩-૩૧	૨૦૮૧/૦૮૨	૨૦૮૬/૦૮૭	૧૦	૧	૧૧	૨૧	૨૬	૪૭	૧૦	૫૦
૯૯	વેલડાંડા	માનેભઝ્યાડ	૩	માનેભઝ્યાડ	૪.૩૦	૨૦૬૬-૦૩-૩૧	૨૦૭૮/૦૭૯	૨૦૮૨/૦૮૩	૨	૯	૧૧	૩૭	૩૬	૭૩	૧૧	૭૫

૧૦૦	સિસ્નાલ	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩	માનેભઙ્ગ્યાડ	૬.૧૩	૨૦૬૬-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭	૫	૬	૧૧	૩૨	૨૪	૫૬	૧૧	૪૩
૧૦૧	વર પાખા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩	માનેભઙ્ગ્યાડ	૬.૮૦	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭	૪	૩	૭	૧૯	૧૭	૩૬	૭	૩૭
૧૦૨	સતિવયાર	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩	માનેભઙ્ગ્યાડ	૭.૪૦	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭	૧	૬	૭	૧૯	૧૫	૩૪	૬	૪૦
૧૦૩	રિવ્દુમ	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪.૭૦	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭	૬	૨	૮	૧૬	૨૨	૩૮	૮	૪૦
૧૦૪	માલતી	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩	માનેભઙ્ગ્યાડ	૬.૦૦	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭	૫	૪	૯	૨૮	૨૯	૫૭	૮	૪૯
૧૦૫	ઝાક્રીપાખા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪	માનેભઙ્ગ્યાડ	૫.૧૯	૨૦૬૪-૦૨-૨૪	૨૦૭૮ ૦૭૯	૨૦૮૨ ૦૮૩	૨	૩	૫	૧૪	૨૧	૩૫	૫	૪૭
૧૦૬	રાતોપાખા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩.૩૨	૨૦૬૬-૦૩-૩૧	૨૦૭૯ ૦૮૦	૨૦૮૭ ૦૮૮	૭	૪	૧૧	૨૮	૩૧	૫૯	૧૧	૫૨
૧૦૭	થામપાખા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪	માનેભઙ્ગ્યાડ	૫.૭૦	૨૦૬૬-૦૩-૩૧	૨૦૭૯ ૦૮૦	૨૦૮૭ ૦૮૮	૫	૬	૧૧	૪૧	૪૩	૮૪	૧૧	૫૯
૧૦૮	ખોપિલ્ટા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪	માનેભઙ્ગ્યાડ	૭.૫૧	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૭૩ ૦૭૪	૨૦૭૮ ૦૭૯	૨	૪	૬	૧૩	૧૯	૩૨	૭	૨૯
૧૦૯	સાલઘારી	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩.૨૧	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૭૮ ૦૭૯	૨૦૮૨ ૦૮૩	૩	૪	૭	૧૧	૧૨	૨૩	૭	૩૭
૧૧૦	ઓડાર ગૈહા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪	માનેભઙ્ગ્યાડ	૬.૫૩	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭	૩	૪	૭	૨૧	૨૦	૪૧	૭	૪૦
૧૧૧	મૌવાન	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪.૪૩	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૭૬ ૦૭૭	૨૦૮૧ ૦૮૨	૪	૩	૭	૧૩	૧૫	૨૮	૭	૪૧
૧૧૨	કોપ્તે પાખા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩.૩૫	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૭૪ ૦૭૫	૨૦૭૯ ૦૮૦	૫	૨	૭	૧૭	૧૯	૩૬	૭	૨૮
૧૧૩	ચાચર્ક	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩.૬૦	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૭૪ ૦૭૫	૨૦૭૯ ૦૮૦	૪	૩	૭	૨૧	૨૩	૪૪	૭	૩૧
૧૧૪	ધુમડુંગા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩.૨૮	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૭૪ ૦૭૫	૨૦૭૯ ૦૮૦	૨	૫	૭	૪૬	૪૫	૯૧	૭	૩૯
૧૧૫	પાતલપાખા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪.૬૩	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭		૭	૭	૪૮	૪૨	૯૦	૯	૫૮
૧૧૬	અકર પાખા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩.૪૭	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૭૪ ૦૭૫	૨૦૭૯ ૦૮૦	૯	૨	૧૧	૨૮	૩૧	૫૯	૬	૪૫
૧૧૭	તારેભિર	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩.૫૦	૨૦૬૫-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭	૩	૩	૬	૧૧	૧૨	૨૩	૬	૨૮
૧૧૮	જોડીગૈહા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૬	માનેભઙ્ગ્યાડ	૪.૫૦	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭	૪	૪	૮	૨૦	૨૪	૪૪	૭	૩૯
૧૧૯	ધૈરની	માનેભઙ્ગ્યાડ	૬	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩.૯૦	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭	૪	૪	૮	૨૨	૧૮	૪૦	૯	૫૪
૧૨૦	દેડરાલીપાખા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૬	માનેભઙ્ગ્યાડ	૨.૭૦	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭	૨	૫	૭	૨૨	૨૪	૪૬	૭	૫૩
૧૨૧	બરાપાખા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૬	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩.૪૦	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭	૫	૩	૮	૩૪	૨૩	૫૭	૯	૯૧
૧૨૨	લામ્પાતે	માનેભઙ્ગ્યાડ	૬	માનેભઙ્ગ્યાડ	૬.૮૦	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭	૭	૩	૧૦	૩૫	૩૯	૭૪	૧૦	૭૧
૧૨૩	પાડરીપાખા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૬	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩.૩૦	૨૦૬૮-૦૩-૩૧	૨૦૮૧ ૦૮૨	૨૦૮૬ ૦૮૭	૫	૪	૯	૨૮	૩૫	૬૩	૯	૫૮
૧૨૪	પચેરો પાખા	માનેભઙ્ગ્યાડ	૯	માનેભઙ્ગ્યાડ	૨.૮૭	૨૦૬૧-૦૪-૩૦	૨૦૭૮ ૦૭૯	૨૦૮૩ ૦૮૪	૨	૩	૫	૧૪	૧૬	૩૦	૨	૩૦
૧૨૫	કુવાપાનિ	માનેભઙ્ગ્યાડ	૯	માનેભઙ્ગ્યાડ	૩.૯૩	૨૦૬૧-૦૪-૩૦	૨૦૭૬ ૦૭૭	૨૦૮૧ ૦૮૨	૫	૬	૧૧	૨૩	૩૪	૫૭	૭	૫૭

१२६	मन्तीपाखा ज्यामिरेपाखा	मानेभञ्ज्याड	९	मानेभञ्ज्याड	३.००	२०६३-०८-०७	२०७४/०७५	२०७९/०८०	६	३	९	२१	२५	४६	९	५७
१२७	मनसाउने	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	१.२०	२०६४-०३-२२	२०७८/०७९	२०८२/०८३	०	१५	१५	३३	३५	६८	७	५२
१२८	भालटार	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	११.००	२०६५-०३-३१	२०७३/०७४	२०७८/०७९	७	८	१५	४१	५३	९४	१५	७९
१२९	अमारे चिउरीडाँडा	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	४.००	२०६६-०३-३१	२०७३/०७४	२०७८/०७९	२	१३	१५	४१	७१	११२	१५	८८
१३०	कैजले	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	३.५०	२०६६-०३-३१	२०७९/०८०	२०८३/०८४	५	१०	१५	७१	४२	११३	१५	८१
१३१	चिउरीडाँडा ठुटेआँप	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	५.३०	२०६६-०३-३१	२०७४/७५	२०८०/०८१	५	१०	१५	४४	४३	८७	१५	८७
१३२	केउरिनी	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	४.८०	२०६६-०३-३१	२०७८/०७९	२०८२/०८३	९	६	१५	३०	४१	७१	१३	७१
१३३	चुनियापाखा	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	४.३०	२०६६-०३-३१	२०८१/०८२	२०८६/०८७	६	९	१५	३५	४१	७६	१५	८१
१३४	तल्लो चिउरीडाँडा	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	४.७०	२०६६-०३-३१	२०८०/०८१	२०९०/०९१	३	१२	१५	४२	४९	९१	१५	८४
१३५	फर्सेडाँडा	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	४.९०	२०६६-०३-३१	२०७४/७५	२०७८/०७९	३	१२	१५	६२	५९	१२१	१५	६९
१३६	थुम्की	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	३.००	२०६६-०३-३१	२०७०/०७१	२०७५/०७६	७	८	१५	२५	३८	६३	१५	६३
१३७	सुक्देलवर्ग वोट	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	५.७०	२०६६-०३-३१	२०७०/०७१	२०७५/०७६	९	६	१५	४८	४१	८९	१५	५०
१३८	लुवाडाँडा	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	५.००	२०६७-०३-३२	२०७९/०८०	२०८३/०८४	५	८	१३	३६	२८	६४	१३	६६
१३९	बेलडाँडा	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	४.५०	२०६७-०३-३२	२०८१/०८२	२०८६/०८७	६	७	१३	३८	३१	६९	११	७४
१४०	तल्लो ठुलोपाखा	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	५.३०	२०६७-०३-३२	२०८१/०८२	२०८६/०८७	४	९	१३	३२	३४	६६	१३	७०
१४१	माथिल्लो ठुलोपाखा	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	६.००	२०६७-०३-३२	२०७९/०८०	२०८३/०८४	४	८	१२	३४	३६	७०	१२	६४
१४२	पहारेपाखा	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	३.५०	२०६७-०३-३३	२०७४/०७५	२०७८/०७९							१०	५३
१४३	वनुवापाखा	सुनकोशी	१	सुनकोशी मोलुङ	७.२२	२०६७-०३-३४	२०७४/०७५	२०७८/०७९							१३	५८
१४४	ओडारे ढड्यान	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	२०.३६	२०६८-०३-३१	२०८१/०८२	२०८६/०८७							१८	९९
१४५	देउराली पाखा	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	११.३७	२०६८-०३-३१	२०८१/०८२	२०८६/०८७	७	८	१५	८१	४९	१३०	१४	७५
१४६	पहरेपिपल	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	९.००	२०६२-०३-२४	२०७३/०७४	२०७८/०७९	१	४	५	१५	२०	३५	१०	३५
१४७	सुपारेआँप	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	६.८०	२०६२-०३-२४	२०७४/०७५	२०८०/०८१	२	७	९	२८	२९	५७	५	३५
१४८	भोरलेखोला	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	५.३०	२०६२-०३-२४	२०७३/०७४	२०७८/०७९	४	५	९	१८	२०	३८	११	३८
१४९	ठूलो मौवाघारी	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	८.७०	२०६८-०३-३१	२०८०/०८१	२०९०/०९१	५	१०	१५	६४	६६	१३०	१४	९९
१५०	लहरेपिपल	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	५.३०	२०६७-०३-३२	२०७३/०७४	२०७८/०७९	२	७	९	२०	२२	४२	१३	४२
१५१	चिण्डेपाखा	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	५.३०	२०६७-०३-३२	२०७९/०७२	२०७६/०७७	५	५	१०	३०	२६	५६	१३	५६

१५२	ओडारे पाखा	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	५.५०	२०६८-०३-३१	२०८१/०८२	२०८६/०८७	२	२	४	४१	३५	७६	१५	७८
१५३	गोगनेपाखा	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	१५.००	२०६८-०३-३१	२०८०/०८१	२०९०/०९१	७	८	१५	६७	७६	१४३	१५	८३
१५४	ढुङयानपाखा	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	८.७०	२०६८-०३-३१	२०८०/०८१	२०९०/०९१	५	८	१३	३४	३५	६९	१६	१०९
१५५	ओखेनी	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	७.३७	२०६०-०२-२२	२०७२/०७३	२०७७/०७८	५	८	१३	४१	४३	८४	१३	६९
१५६	जनचेतना	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	६.४१	२०६०-०२-२२	२०७२/०७३	२०७७/०७८	५	८	१३	३३	३१	६४	१३	८५
१५७	बोहरे	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	२.२५	२०६१-०४-३०	२०७८/०७९	२०८३/०८४	४	६	१०	३०	२७	५७	१०	८६
१५८	पानिपाखो	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	२.१२	२०६१-०४-३०	२०७८/०७९	२०८३/०८४	१	८	९	१७	२५	४२	९	६४
१५९	विसाउने कान्लो	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	५.३०	२०६२-०३-२४	२०७६/०७७	२०८१/०८२	१	७	८	१८	१९	३७	८	४५
१६०	गाई खर्किने	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	५.४०	२०६२-०३-२४	२०७६/०७७	२०८१/०८२	१	६	७	३०	२७	५७	७	४१
१६१	संसारि	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	१४.६०	२०६२-०३-२४	२०६८/०६९		८	७	१५	३०	३९	६९	७	३१
१६२	च्यानडाँडा	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	६.८८	२०६२-०३-२४	२०६८/०६९		९	६	१५	४८	३९	८७	९	८७
१६३	मौवाडाँडा	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	४.५०	२०६२-०३-२४	२०६८/०६९		६	८	१४	४०	४१	८१	७	५१
१६४	ढुंगेनीपहिरो	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	२.५०	२०६२-०३-२४	२०७७/०७८	२०८२/०८३	३	१२	१५	२९	३८	६७	६	४५
१६५	ओखेभिर	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	११.६५	२०६२-०८-०७	२०७६/०७७	२०८१/०८२	६	८	१४	२६	३४	६०	१४	९९
१६६	ओखेडाँडा	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	८.२४	२०६३-०८-०७	२०७६/०७७	२०८१/०८२	१	९	१०	१९	२३	४२	१०	६३
१६७	ओखेखोला	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	२.००	२०६३-०८-०७	२०७६/०७८	२०८१/०८३	६	७	१३	५४	५०	१०४	६	१०४
१६८	सिस्नेखाला	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	५.७५	२०६३-०८-०७	२०६९/०७०	२०७५/०८०	५	८	१३	२३	२५	४८	७	३६
१६९	डमर डाँडा	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	९.४०	२०६४-०२-२५	२०८१/०८२	२०८६/०८७	२	८	१०	२९	४०	६९	१३	५९
१७०	ओडार पाखो	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	९.५०	२०६४-०२-२५	२०८१/०८२	२०९०/०९१	२	८	१०	२५	२५	५०	९	७८
१७१	ओखेपानी	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	३.४८	२०६४-०२-२५	२०८१/०८२	२०८६/०८७	३	१०	१३	३४	३६	७०	३	७०
१७२	डमार ख	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	१३.२०	२०६४-०२-२५	२०८१/०८२	२०८६/०८७	११	४	१५	३६	८५	१२१	८	५४
१७३	पारीभम्मे	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	१०.८७	२०६४-०३-२२			७	८	१५	२६	२१	४७	७	३७
१७४	जोरआँप	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	५.००	२०६४-०३-२२	२०८१/०८२	२०८६/०८७	५	७	१२	३९	३८	७७	६	३९
१७५	सालघारी	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	१३.००	२०६५-०३-३१	२०८१/०८२	२०८६/०८७	४	७	११	४०	३३	७३	१४	६५
१७६	तपतपे	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	१०.००	२०६५-०३-३१	२०७८/०७९	२०८३/०८४	३	८	११	३२	२२	५४	११	७७
१७७	गौथलिभिर	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	१२.००	२०६५-०३-३१	२०७२/०७३	२०७७/०७८	३	८	११	१५	१७	३२	१०	५८

१७८	सेतिदेवि	सुनकोशी	५	सुनकोशी मोलुङ	३.८५	२०६३-०३-३१	२०७४/०७५	२०७८/०७९	१	५	६	१६	१७	३३	६	२४
१७९	खरीवोटे	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	९.००	२०६४-०३-२२			६	५	११	२६	२९	५५	६	५५
१८०	ओखेढाँड	सुनकोशी	३	सुनकोशी मोलुङ	७.७५	२०६४-०२-२५			३	३	६	२५	२२	४७	३	४७
१८१	योगिस्थान जौ पाखा	सुनकोशी	२	सुनकोशी मोलुङ	९.००	२०७१-०३-३१			६	६	१२	२९	४९	७८	६	७८
१८२	कोप्चे पानी	मोलुङ	२	सुनकोशी मोलुङ	०.२७	२०६०-०२-२२	२०७६/०७७	२०८१/०८२	१	९	१०	२२	२९	५१	१०	७९
१८३	दमाई च्यानघारी	मोलुङ	२	सुनकोशी मोलुङ	०.९०	२०६०-०२-२२	२०७८/०७९	२०८३/०८४	४	६	१०	२८	३९	६७	११	८०
१८४	शिलाहरी डाँडा	मोलुङ	३	सुनकोशी मोलुङ	४.६०	२०६८-०३-३१	२०७४/०७५	२०७८/०७९	६	४	१०	२७	२७	५४	९	
१८५	चोकटीको	मोलुङ	३	सुनकोशी मोलुङ	३.७६	२०६८-०३-३१	२०७३/०७४	२०७८/०७९	७	३	१०	३१	३५	६६	१०	७३
१८६	शिलाहरी	मोलुङ	३	सुनकोशी मोलुङ	८.५५	२०६७-०३-३२	२०७३/०७४	२०७७/०७८	७	५	१२	२७	२५	५२	१०	५१
१८७	बविसगैरा	मोलुङ	३	सुनकोशी मोलुङ	५.४३	२०६७-०३-३२	२०७२/०७३	२०७६/०७७	६	३	९	२५	२५	५०	१०	५१
१८८	माथिल्लो बविसगैरा	मोलुङ	३	सुनकोशी मोलुङ	३.७६	२०६८-०३-३१	२०७४/०७५	२०७८/०७९	४	६	१०	२६	३२	५८	१०	५०
१८९	लसुने	मोलुङ	३	सुनकोशी मोलुङ	३.६०	२०६८-०३-३१	२०८०/०८१	२०९०/०९१	६	३	९	२४	२४	४८	९	४२
१९०	सल्लेडाँडा	मोलुङ	४	सुनकोशी मोलुङ	४.३०	२०६८-०३-३१	२०७३/०७४	२०७७/०७८	२	८	१०	२३	३०	५३	७	४२
१९१	सितलादेवि सल्लेपाखा	मोलुङ	४	सुनकोशी मोलुङ	७.८४	२०७२-०३-३१	२०७१/०७२	२०७५/०७६	६	९	१५	३९	३१	७०	१५	८४
१९२	दलित जनजागरण	मोलुङ	५	सुनकोशी मोलुङ	४.८१	२०६०-०२-२२	२०७३/०७४	२०७७/०७८		७	७	२४	२५	४९	७	४६
१९३	खोपखोला पहेलेघारी	मोलुङ	५	सुनकोशी मोलुङ	५.००	२०६१-०४-३०	२०८०/०८१	२०८५/०८६		१०	१०	३०	३१	६१	१०	७०
१९४	मुर्लचरपाखो	मोलुङ	५	सुनकोशी मोलुङ	७.८१	२०६२-०३-२४	२०७३/०७४	२०७७/०७८	५	१०	१५	६०	५५	११५	२०	१३२

अनुसूची-११: सामुदायिक वनको वन मौज्दात

क्र.सं.	स.डि.व.का.	दर्ता नं.	सा.व.उ.स.को नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	हस्तान्तरण मिति	पछिल्लो नवीकरण मिति	कार्ययोजना म्याद	कम्प	क्वड्र
१	मानेभञ्ज्याङ	८४	बासलबोट	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-१	११२.२६	२०५२।१२।६	२०६७।३।२५	२०७२।०७।३	३२६.००	२१०.००
२	मानेभञ्ज्याङ	१३५	गहते ढण्डेवारी	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-१	१५.२०	२०५४।९।३	२०७९।३।२०	२०८३।०८।४	४३.४२	१०३.१२
३	मानेभञ्ज्याङ	३१९	ढाम्सेलु कृषि	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-१	२.३६	२०७१।३।३१	२०७६।०७।७	२०८१।०८।२	७१.०५	२२.५६
४	मानेभञ्ज्याङ	३२०	पाजामदीका	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-१	१.३७	२०७१।३।३१	२०७०।०७।१	२०७५।०७।६	२४.२९	१५.००
५	मानेभञ्ज्याङ	३२१	खिंकु	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-१	८.१०	२०७१।३।३१	२०७१।०७।१८	२०७५।०७।६	७४.७९	२१.७६
६	मानेभञ्ज्याङ	३२२	जागुरडाँडा	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-१	१३.५०	२०७१।३।३१	२०७७।३।३१	२०८१।०८।२	६१.४९	७८.०३
७	मानेभञ्ज्याङ	३३७	तिनकन्या पञ्चवति देवीथान	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-१	०.४९	२०७३।०१।१५	२०८२।३।२४	२०९१।०९।२	८८.६१	१०.७०
८	मानेभञ्ज्याङ	४	भुमेथान	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-२	१७.१४	२०५१।३।१५	२०७९।०८।०	२०८४।०८।५	३७.१३	१६५.८७
९	मानेभञ्ज्याङ	५	कालीमाटी	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-२	२.९५	२०७०।०३।३१	२०७९।६।३०	२०८३।०८।४	२८.००	२०.३०
१०	मानेभञ्ज्याङ	३०५	लिङ्जु	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-२	१९.५०	२०७०।३।३१	२०८०।८।२९	२०८५।०८।६	३४.७१	८५४.९४
११	मानेभञ्ज्याङ	३२३	तपसे	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-२	१.३९	२०७१।३।३१	२०७९।०८।०	२०८३।०८।४	१२७.८७	१३.५२
१२	मानेभञ्ज्याङ	३२४	वनपाला	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-२	४.१२	२०७१।३।३१				
१३	मानेभञ्ज्याङ	३३०	सल्लेनी	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-२	६७.९१	२०७२।३।३१	२०७९।६।३०	२०८३।०८।४	१३८.००	१३१.५४
१४	मानेभञ्ज्याङ	३३१	मसारपाखा ठुलीगैरी	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-२	१२५.६५	२०७२।३।३१	२०७९।६।२८	२०८४।०८।५	१२२.००	३३४.७३
१५	मानेभञ्ज्याङ	८१	कोलबोटे रलन्जु	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-३	११.५६	२०५२।१।१४	२०८२।३।२४	२०९१।०९।२	३६.००	२९४.३२
१६	मानेभञ्ज्याङ	३५१	अहाले गैरी	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-३	६२.८५	२०५३।१०।१७	२०८०।८।२९	२०८५।०८।६	१५६.९३	१४७.६०
१७	मानेभञ्ज्याङ	१५१	तिनतले	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-३	१९.२३	२०५५।३।१५	२०८२।३।२४	२०९१।०९।२	३९.६८	६४.१८
१८	मानेभञ्ज्याङ	३०३	धेमयोग	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-३	३३.३३	२०७०।३।२९	२०७९।३।२२	२०८३।०८।४	११८.०२	२४६.९७
१९	मानेभञ्ज्याङ	२७६	फोकुल	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-३	१२२.००	२०६७।३।३२	२०७१।०७।२	२०७६।०७।७		३६१.३६
२०	मानेभञ्ज्याङ	३७	भिमसेन महाकाली	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-४	८१.८६	२०५२।३।३२	२०८२।३।२४	२०९१।०९।२	८१.९७	१२२.८४
२१	मानेभञ्ज्याङ	३०	भूमेथान मंगलबारे	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-४	१.८०	२०५१।५।२	२०७९।७।२२	२०८४।०८।५	५३.५९	२६६.५४
२२	मानेभञ्ज्याङ	१०१	थुम्की	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-४	५८.६३	२०५३।१।३	२०७९।२।२५	२०८४।०८।५	९८.३३	३५१.१०
२३	मानेभञ्ज्याङ	९०	पम्पलु	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-४	३६०.०३	२०५३।३।१५	२०६८।३।२८	२०७२।०७।३	४०.००	८८.००
२४	मानेभञ्ज्याङ	१६३	देवीस्थान महिला	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-४	६.६८	२०५६।१२।१	२०८०।८।२९	२०८५।०८।६	१०.८७	३५.२६
२५	मानेभञ्ज्याङ	२०६	झंकु	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-४	६१.७७	२०५९।३।३	२०८०।०८।१	२०८४।०८।५	६४.००	१७८.०८
२६	मानेभञ्ज्याङ	२३१	सुमित्रा कालीका	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-४	२८२.४३	२०६२।२।१९	२०८०।८।२९	२०८५।०८।६	५७.००	८५६.८०
२७	मानेभञ्ज्याङ	२५७	महाकाली	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-४	९८.८७	२०६५।३।३१	२०८०।८।२९	२०८५।०८।६	१४०.१४	१६४२.५५
२८	मानेभञ्ज्याङ	२६९	डिप्सा	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-४	१४.०३	२०६६।३।३१	२०७९।३।२२	२०८८।०८।९	८५.०५	१३८.०५

२९	मानेभञ्ज्याड	१०२	महादेवस्थान	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-५	४७७.६७	२०५३।९।३	२०७६।११।१८	२०८८।०८९	१९९.७०	२८१०.५०
३०	मानेभञ्ज्याड	१३२	उदयपुर	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-५	१३५.४०	२०५४।३।२५	२०७९।१।५	२०८८।०८९	८२.३९	६११.८०
३१	मानेभञ्ज्याड	१८८	धिमिले	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-५	३२.००	२०५८।२।३०	२०७९।६।२८	२०८३।०८४	४३.००	१६५.८०
३२	मानेभञ्ज्याड	२३३	बारासी	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-५	४.९५	२०६२।३।१४	२०८२।३।२४	२०९१।०९२	१००.४४	१६.७०
३३	मानेभञ्ज्याड	८३	भूतपानि	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-६	१७५.१७	२०५२।१०।१०	२०७९।२।२१५	२०८८।०८९	८०.४३	१४२७.१८
३४	मानेभञ्ज्याड	१०३	सनदाने	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-६	१३८.९७	२०५३।९।३	२०७७।१।३१	२०८२।०८३	१४६.७८	८५७.४०
३५	मानेभञ्ज्याड	११२	थुम्की दुम्की	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-६	३८२.२०	२०५४।१।५	२०८२।०३।२४	२०८५।०८६	९२.८७	९४९.५०
३६	मानेभञ्ज्याड	११३	आहाले थाक्ले	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-६	१६२.००	२०५४।१।५	२०७९।६।२८	२०८४।०८५	११८.००	८५४.९९
३७	मानेभञ्ज्याड	१५७	धारापानी	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-७	१०८.४२	२०५६।३।३	२०८०।०२।१९	२०८४।०८५	९३.९५	८४५.२०
३८	मानेभञ्ज्याड	२३८	डुडेमाले	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-७	२३७.३९	२०६१।३।६	२०७२।३।३१	२०७७।०७८	८१.३०	२१४.३४
३९	मानेभञ्ज्याड	२४२	सिमपानी हरियाटार	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-७	४६१.२६	२०६३।३।२६	२०८०।०१।१९	२०८४।०८५	८५.३१	२६८.३८
४०	मानेभञ्ज्याड	२४३	देउराली	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-७, ८	१५३.८५	२०६३।८।२९	२०८२।३।२४	२०८६।०८७	८५.०३	४२९.६०
४१	मानेभञ्ज्याड	३१३	राधवपुर	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-८	१०९.१०	२०६०।७।३०	२०८२।३।२४	२०८६।०८७	८१.९७	२५८.५४
४२	मानेभञ्ज्याड	३०६	त्रिशुली राताडौडा महिला	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-७	६३.००	२०७०।३।३१	२०७९।३।२२	२०८८।०८९	१११.४५	७६३.६५
४३	मानेभञ्ज्याड	३०७	महादेव त्रिशुले	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-७	९४.५६	२०७०।३।३१	२०७९।२।२५	२०८८।०८९	१०६.८०	११५०.८४
४४	मानेभञ्ज्याड	३४३	बोजेनी गौरा	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-९	१.९९	२०७३।३।३०	२०८२।३।२४	२०८६।०८७	६१.२८	६१.०८
४५	मानेभञ्ज्याड	१७२	गौहा	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-९	२६.२९	२०५७।३।१६	२०७९।२।२५	२०८८।०८९	८५.९५	२९१.८१
४६	मानेभञ्ज्याड	१८०	बाघपाईले	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-९	१७६.९२	२०५७।३।२६	२०८२।०८३	२०९१।०९२	९२.९७	९४९.५०
४७	मानेभञ्ज्याड	१९७	चण्डीथान	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-९	१०.०४	२०५८।३।२४	२०७९।२।२५	२०८८।०८९	११९.७२	७५.९३
४८	मानेभञ्ज्याड	२१०	साउनेपानी देवीथान	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-९	२३.२५	२०६०।३।२४	२०७९।२।२५	२०९१।०९२	१३१.८६	३२५.३५
४९	मानेभञ्ज्याड	२२५	घन्टापधरो	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-९	१८.५०	२०६१।६।२७	२०७९।२।२५	२०८८।०८९	१६४.११	२३७.८१
५०	मानेभञ्ज्याड	२२६	सालघारी	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-९	१२.८०	२०६१।१।१०	२०७९।३।३१	२०८९।०९०	१७२.८२	१५१.००
५१	मानेभञ्ज्याड	२३२	चिलाउने	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-९	९३.१८	२०६२।२।१९	२०८२।३।२४	२०९१।०९२	११४.०९	५६६.९८
५२	मानेभञ्ज्याड	२५८	कुवापानी	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-९	९.६८	२०६५।३।३१	२०७९।२।२५	२०८३।०८४	१९४.९१	१६१.४६
५३	मानेभञ्ज्याड	३१४	दुमखिम देउराली	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-९	३६.११	२०७१।३।२४	२०७१।३।२५	२०७८।०७९		
५४	मानेभञ्ज्याड	३१५	कालिका	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-९	२.४३	२०७१।३।२५	२०७९।३।३१	२०८८।०८९	१७२.८२	४१.९६
५५	मानेभञ्ज्याड	३४२	सिद्धथान पाखो	मानेभञ्ज्याड गा.पा.-९	५.००	२०७३।३।३०				
५६	लिखु चम्पादेवी	२२८	ओखले पाखा	चम्पादेवी गा.पा.-१	८१.००	२०६२।२।११	२०६८।३।३१	२०७२।०७३	८५.३२	२१.००
५७	लिखु चम्पादेवी	२२९	बालादेवी	चम्पादेवी गा.पा.-१	६०३.००	२०६२।२।११	२०७८।०७९	२०८२।०८३	४७१.३५	३७५.७१
५८	लिखु चम्पादेवी	२४४	थामचुली	चम्पादेवी गा.पा.-२	१६१.८८	२०६४।१।१४	२०८०।०८१	२०८५।०८६	११५.३१	७०५.५९
५९	लिखु चम्पादेवी	१७५	तेरिबारी	चम्पादेवी गा.पा.-३	२५९.००	२०५७।३।२०	२०८०।०८१	२०८५।०८६	२२.३९	४७३.१७
६०	लिखु चम्पादेवी	२५९	सेतीदेवी	चम्पादेवी गा.पा.-३	१३.१२	२०६५।३।३१	२०८०।०८१	२०८५।०८६	१५२.६४	८०.४८

६१	लिखु चम्पादेवी	३२६	सिंहदेवी खाल्टे	चम्पादेवी गा.पा.-३	१२५.६६	२०७१।३।३१	२०७६।०७७	२०८०।०८१	७७.३४	१५२.६४
६२	लिखु चम्पादेवी	१७६	बज्जरे	चम्पादेवी गा.पा.-३	३५४.१२	२०७५।३।२०	२०८०।०८१	२०८५।०८६	१४५.०७	२१२.५६
६३	लिखु चम्पादेवी	१३९	कालिकादेवी ठूलोभिर	चम्पादेवी गा.पा.-४	१९३.५५	२०५४।११।१५	२०७९।३।२२	२०८२।०८३	६४.१९	४८५.००
६४	लिखु चम्पादेवी	१९३	लुकुवा सौरनी ठोटने घारी भेडीखोर	चम्पादेवी गा.पा.-४	२१.९४	२०५८।३।१०	२०८१।०३।०७	२०८५।०८६	५४.५४	२३१.२८
६५	लिखु चम्पादेवी	२८८	जलसितल कालिका	चम्पादेवी गा.पा.-४	१३२.९०	२०६८।३।३१	२०७९।१०।२४	२०८४।०८५	३२.००	८७.०२
६६	लिखु चम्पादेवी	१३	ठूलोपाखा	चम्पादेवी गा.पा.-४	१८.९२	२०५१।३।३०	२०८१।११।२६	२०८६।०८७	४३.३२	७९७.४०
६७	लिखु चम्पादेवी	६२	मालिङे थामडाँडा भालु डाँडा	चम्पादेवी गा.पा.-५	५८.६१	२०५२।६।२५	२०८१।०३।०७	२०८५।०८६	२४.५०	३२३.२४
६८	लिखु चम्पादेवी	२०२	जनजाग्रीती	चम्पादेवी गा.पा.-५	४३.०४	२०५८।११।१५	२०८०।०८१	२०८५।०८६	३५.३४	२०५.८५
६९	लिखु चम्पादेवी	२६०	जिवन ज्योती	चम्पादेवी गा.पा.-५	३२.०७	२०६५।३।३१	२०८०।०८१	२०८५।०८६	२५.०३	१७०.५८
७०	लिखु चम्पादेवी	१४३	जाल्पादेवी सिद्धेघारी	चम्पादेवी गा.पा.-६	९९.७४	२०५५।१।२४	२०८१।०८२	२०८६।०८७	१४१.००	९११.२१
७१	लिखु चम्पादेवी	१६०	ककैली पाखा	चम्पादेवी गा.पा.-६	१.७८	२०५६।३।३	२०८१।०८२	२०८६।०८७	१३६.४२	६०.०७
७२	लिखु चम्पादेवी	१७०	नारायण सिटेघारी	चम्पादेवी गा.पा.-६	११.४८	२०५७।२।२०	२०६५।३।३१	२०६९।०७०		
७३	लिखु चम्पादेवी	१९४	झाक्रिथान आम्बोटे	चम्पादेवी गा.पा.-६	३२.१७	२०५८।३।१०	२०६७।३।३२	२०७१।०७२	३०.६८	६०.०७
७४	लिखु चम्पादेवी	२८९	सल्लेरी रानीवन	चम्पादेवी गा.पा.-७	९४.८९	२०६८।३।३१	२०७९।३।२२	२०८२।०८३		८४४.०९
७५	लिखु चम्पादेवी	३१८	जनता	चम्पादेवी गा.पा.-८	४५३.००	२०७१।३।२५	२०७६।०७७	२०८०।०८१	२५.४०	३०८.१८
७६	लिखु चम्पादेवी	२३७	गढी खरकेपानी खिरखिरे	चम्पादेवी गा.पा.-८	८.८४	२०७३।१।१५	२०७९।०८०	२०८३।०८४	३०.६८	६१.६१
७७	लिखु चम्पादेवी	३४१	निगुरे तरुलबारी	चम्पादेवी गा.पा.-८	७६.१४	२०७३।१।१५	२०७९।१०।२४	२०८३।०८४		
७८	लिखु चम्पादेवी	१३०	चम्पादेवी महिला	चम्पादेवी गा.पा.-९	८.८९	२०५४।३।२५	२०७९।३।२२	२०८२।०८३	८०.८८	२११.३२
७९	लिखु चम्पादेवी	१४०	चम्पादेवी	चम्पादेवी गा.पा.-९	२३४.१५	२०५४।११।१५	२०८१।०८२	२०८६।०८७	३५.४२	१३९.८२
८०	लिखु चम्पादेवी	२७९	चाँयाथान डलीडाँडा	चम्पादेवी गा.पा.-९	३२.३९	२०६७।३।३२	२०७९।३।२२	२०८२।०८३	९६.२०	२१२.८०
८१	लिखु चम्पादेवी	१४	राजदेवाल जम्मुचौर	चम्पादेवी गा.पा.-१०	९४.८४	२०५१।३।३०	२०७९।०८०	२०८३।०८४	१५६.८१	१७३.०१
८२	लिखु चम्पादेवी	१७८	लामीडाँडा	चम्पादेवी गा.पा.-१०	५०.२६	२०५७।३।२०	२०७२।३।१४	२०७६।०७७		
८३	लिखु चम्पादेवी	१७७	डाँडाकटेरी लक्ष्मीटार	चम्पादेवी गा.पा.-१०	८८.४९	२०५७।३।२०	२०७९।१०।२४	२०८३।०८४	९७.१६	३२७.५३
८४	लिखु चम्पादेवी	२५४	कालिकादेवी	चम्पादेवी गा.पा.-१०	४६.१७	२०६५।३।२२	२०८१।०८२	२०८६।०८७	१२२.७१	२३७.६३
८५	लिखु चम्पादेवी	२८०	सिंहगैया	चम्पादेवी गा.पा.-१०	९९.६५	२०६७।३।३२	२०८०।०८१	२०८५।०८६	१६२.७९	७८७.०५
८६	लिखु चम्पादेवी	१४४	झाक्रिथान	लिखु गा.पा.-१	३१३.८०	२०५५।०१।२४	२०७८।०७९	२०८२।०८३	१२९.६०	९२१.२०
८७	लिखु चम्पादेवी	१८७	बिमिरे	लिखु गा.पा.-१	३१३.७५	२०५८।२।२८	२०७९।३।२२	२०८२।०८३	९९.०६	९१२.२०
८८	लिखु चम्पादेवी	२०५	पहेले	लिखु गा.पा.-१ र २	२२७.५०	२०५९।२।१०	२०७८।०७९	२०८२।०८३	११७.३१	१३६०.१८
८९	लिखु चम्पादेवी	५४	बाघखोर ठुलीवन	लिखु गा.पा.-२	१५६.५३	२०५२।३।३१	२०६५।१२।२७	२०७५।०७६	१३१.३०	७८२.४६
९०	लिखु चम्पादेवी	१४५	भदौरे धारापानी	लिखु गा.पा.-२	१८९.९०	२०५५।२।२४	२०७३।१।१५	२०७६।०७७	१५५.३०	७६९.०५
९१	लिखु चम्पादेवी	१४१	थामपाँखा	लिखु गा.पा.-३	४१.३३	२०५४।११।१५	२०७५।०७६	२०८१।०८२	१३२.३३	१३२.८७
९२	लिखु चम्पादेवी	१५५	पिपलभित्ता रानीवन	लिखु गा.पा.-३	५२.४१	२०५५।९।१५	२०८१।३।२४	२०८५।०८६	३४.४७	४०२.१८

९३	लिखु चम्पादेवी	१९८	रजाय	लिखु गा.पा.-३	४७.८७	२०५८।३।२८	२०८२।३।२४	२०८६।०८७	३५.४२	१३९.४२
९४	लिखु चम्पादेवी	२९९	भालुखोप संगुरा	लिखु गा.पा.-३	६.४२	२०६९।३।३१	२०८१।११।२९	२०८६।०८७	७६.२१	८७.६७
९५	लिखु चम्पादेवी	३३४	नर्मदेश्वर महादेव गुठी	लिखु गा.पा.-३	४८.५०	२०७२।५।१३	२०८०।०२।३१	२०८३।०८४	७४.३३	५८६.००
९६	लिखु चम्पादेवी	३३३	जोगीटार सिंदुरेपाखा	लिखु गा.पा.-३	७८.०९	२०७२।५।१३	२०७९।१०।२४	२०८२।०८३	९०.७०	१३६.६५
९७	लिखु चम्पादेवी	२०८	खोलाखर्क	लिखु गा.पा.-४	३३७.६७	२०६०।३।६	२०६७।३।३२	२०७६।०७७	४१.३०	६५४.६४
९८	लिखु चम्पादेवी	२४७	चुलीथुम्का नमुना महिला	लिखु गा.पा.-४	३.२५	२०६४।३।१८	२०६९।०७०	२०७४।०७५	१८८.३३	२०७.२६
९९	लिखु चम्पादेवी	२५१	रमिते चिउरीबोटे	लिखु गा.पा.-४, ५	८८.२३	२०६४।१०।२१	२०८१।०३।२४	२०८५।०८६	५६.५०	२४५.१३
१००	लिखु चम्पादेवी	३४	चौतारापातल	लिखु गा.पा.-४, ५	३५२.००	२०५२।२।२३	२०६७।०३।३२	२०७१।०७२	२६३.३२	७२०.००
१०१	लिखु चम्पादेवी	२६७	सिम्लेराम्चे	लिखु गा.पा.-६	६.७३	२०६६।३।२८	२०७१।०७२	२०८१।०८२	११.३०	१५६.००
१०२	लिखु चम्पादेवी	१४२	नवदिप महिला	लिखु गा.पा.-६	१४.८६	२०६७।१०।२१	२०८१।१२।०१	२०८६।०८७	८२.४६	१२८.४५
१०३	लिखु चम्पादेवी	२४९	चामसिंहगौरा	लिखु गा.पा.-६	४.६५	२०६९।३।३०	२०६९	२०७४।०७५	१७.८६	
१०४	लिखु चम्पादेवी	१३१	खोप अन्तरे	लिखु गा.पा.-८	८९.२२	२०५४।३।२५	२०७२।०७३	२०७६।०७७	१३८.३६	२१४.६६
१०५	लिखु चम्पादेवी	१३२	चिनेटार सालघारी	लिखु गा.पा.-८	५७.००	२०५४।०३।२५	२०७२।०३।३१	२०७५।०७६	२१.७९	८४.७५
१०६	चिशंखुगढी	११७	खत्रीखोरीया	चिसंखुगढी गा.पा.-१	९.३३	२०५४।३।२५	२०७९।३।२२	२०८३।०८४	१४९.०९	१३५.८०
१०७	चिशंखुगढी	१४६	कोलडाँडा	चिसंखुगढी गा.पा.-१	७.२३	२०५५।३।१५	२०८०।२।२२	२०८४।०८५	८५.६१	२३८.४७
१०८	चिशंखुगढी	१४७	कालीखोप	चिसंखुगढी गा.पा.-१	१०.२१	२०५५।३।१५	२०६४।२।१८	२०६९।०७०		
१०९	चिशंखुगढी	१६५	महभीर	चिसंखुगढी गा.पा.-१	७२.३६	२०४७।३।१९	२०७५।३।३२	२०७९।०८०		१४०.६८
११०	चिशंखुगढी	१६६	बलाउनी	चिसंखुगढी गा.पा.-१	६.०३	२०५७।२।१९	२०७९।६।२८	२०८४।०८५		
१११	चिशंखुगढी	१९०	सिसाखानी	चिसंखुगढी गा.पा.-१	३८.३७	२०५७।२।१९	२०६८।३।२७	२०७२।०७३	२८२.९२	११७.२५
११२	चिशंखुगढी	२३४	कुइब्रा	चिसंखुगढी गा.पा.-१	४८.१०	२०५८।३।३	२०७९।८०	२०८४।०८५	५०.३८	२१२.४५
११३	चिशंखुगढी	२३९	कृष्णेश्वर	चिसंखुगढी गा.पा.-१	१४.५६	२०६२।३।१६	२०६९।३।२०	२०७४।०७५	११०.४५	५६.५०
११४	चिशंखुगढी	२६८	जालपादेवी महिला	चिसंखुगढी गा.पा.-१	७.३०	२०६३।३।२२	२०६९।३।३१	२०७४।०७५		
११५	चिशंखुगढी	४१	लालीगुराँस	चिसंखुगढी गा.पा.-१	३.३१	२०६६।३।३१	२०८०।२।२२	२०८४।०८५	४८.५१	१३८.१९
११६	चिशंखुगढी	४२	डाँडापाखा	चिसंखुगढी गा.पा.-२	२३.६८	२०५२।३।३२	२०७४।०७५	२०७९।०८०	१७२.६४	५३४.९५
११७	चिशंखुगढी	४३	डुम्रीचौर	चिसंखुगढी गा.पा.-२	२४.६६	२०५२।३।३२	२०७८।०७९	२०८७।०८८	१४९.०९	३५६.००
११८	चिशंखुगढी	४४	धरमपानी	चिसंखुगढी गा.पा.-२	१४.०१	२०५२।३।३२	२०८२।३।२४	२०९१।०९२	१४०.६३	६५८.८०
११९	चिशंखुगढी	४५	तितीनी चौरबारी	चिसंखुगढी गा.पा.-२	१९.२३	२०५२।३।३२	२०७९।३।२२	२०८७।०८८	१६०.२६	४४०.००
१२०	चिशंखुगढी	७२	आहालघारी	चिसंखुगढी गा.पा.-२	१७.७३	२०५२।९।१२	२०८२।३।२४	२०९१।०९२	१७४.६४	३१८.१४
१२१	चिशंखुगढी	६	जामुने कमेरेपानी	चिसंखुगढी गा.पा.-२	२३.५०	२०५१।३।३०	२०७५।०७६	२०८०।०८१	१८७.००	१९६.००
१२२	चिशंखुगढी	६७	ढाँड	चिसंखुगढी गा.पा.-३	१३.६०	२०५२।७।३०	२०७९।३।२२	२०८७।०८८	५७.५७	१५९.४४
१२३	चिशंखुगढी	६८	तिल्केनी	चिसंखुगढी गा.पा.-३	७५.५१	२०५२।७।३०	२०७७।१२।२५	२०८२।०८३	१९१.८५	६७२.३९
१२४	चिशंखुगढी	७३	देवीथान	चिसंखुगढी गा.पा.-३	१३.४६	२०५२।९।१२	२०७९।३।२२	२०८७।०८८	९९.००	१५०.००

१२५	चिशंखुगढी	७४	उत्तीसिनी	चिसंखुगढी गा.पा.-३	२३.८९	२०५२।९।१२	२०६७।३।३२	२०७२।०७३		
१२६	चिशंखुगढी	७५	सालघारी	चिसंखुगढी गा.पा.-३	७.२०	२०५२।९।१२	२०७९।३।२२	२०८७।०८८	७२.६०	२८.६५
१२७	चिशंखुगढी	८२	विमिरे	चिसंखुगढी गा.पा.-३	४.१६	२०५२।९।१९	२०७८।०७९	२०८३।०८४		
१२८	चिशंखुगढी	११८	भैसीधुरे	चिसंखुगढी गा.पा.-३	१२८.८०	२०५४।३।२५	२०७९।३।२२	२०८७।०८८	१००.६५	६७०.४८
१२९	चिशंखुगढी	२७७	आहाले देवीथान	चिसंखुगढी गा.पा.-३	३.१२	२०६७।३।३२	२०७९।३।२२	२०८७।०८८	८०.९७	३०.९६
१३०	चिशंखुगढी	३०४	अलेभस्मे	चिसंखुगढी गा.पा.-३	३.००	२०७०।०३।३१				
१३१	चिशंखुगढी	११९	सालकमेरे	चिसंखुगढी गा.पा.-५	१५.००	२०५४।३।२५	२०६९।३।३१	२०७४।०७५	३४४.००	१०९.६२
१३२	चिशंखुगढी	१२०	किसान	चिसंखुगढी गा.पा.-५	२२४.४९	२०५४।३।२५	२०७०।३।३१	२०७४।०७५	११०.५८	१७७.३९
१३३	चिशंखुगढी	२१८	चाकलढुंगा	चिसंखुगढी गा.पा.-५	१३.७०	२०६०।८।९	२०६९।३।३१	२०७३।०७४	२३२.९०	७९.२२
१३४	चिशंखुगढी	१६७	थलेथुम्को	चिसंखुगढी गा.पा.-५	१२७.६२	२०५७।२।१९	२०७९।६।२८	२०८३।०८४	१४३.६१	७०८.००
१३५	चिशंखुगढी	३२९	थुम्की पवित्रादेवी	चिसंखुगढी गा.पा.-५	१.४६	२०७२।३।३१	२०७८।०७९	२०८७।०८८	५७.९०	१०२.८२
१३६	चिशंखुगढी	१५६	रानी	चिसंखुगढी गा.पा.-६	१८.००	२०५६।३।३	२०७९।६।२८	२०८३।०८४	१०१.२८	२९२.६५
१३७	चिशंखुगढी	१७३	बालकन्या	चिसंखुगढी गा.पा.-६	३४.९०	२०५७।३।२०	२०७९।६।३१	२०८३।०८४	२४३.९६	४३८.००
१३८	चिशंखुगढी	१९५	पातल	चिसंखुगढी गा.पा.-६	५.१२	२०५८।३।२०	२०७९।७।२	२०८३।०८४	३५६.००	७५.००
१३९	चिशंखुगढी	२००	थाक्ले खानीखोला	चिसंखुगढी गा.पा.-६	१०२.६०	२०५८।५।९	२०६७।०६८	२०७२।०७३		
१४०	चिशंखुगढी	३५२	सिलिंगे	चिसंखुगढी गा.पा.-६	११.१७	२०७६।३।३१	२०८३।०३।२४	२०९१।०९२	१८८.७२	४२९.००
१४१	चिशंखुगढी		कुन्तादेवी	चिसंखुगढी गा.पा.-६	३.४४	२०७५	२०८१।०८२	२०९१।०९२	१३८.४७	३१.३०
१४२	चिशंखुगढी	११४	सल्लेरी	चिसंखुगढी गा.पा.-७, ८	१८.६५	२०५४।२।२१	२०७६।०७७	२०८१।०८२	१२१.००	११२.००
१४३	चिशंखुगढी	२५२	पाताल	चिसंखुगढी गा.पा.-७	११.८९	२०६५।१।१०	२०७७।३।३	२०८२।०८३	६८.००	९५.१६
१४४	चिशंखुगढी	१२१	नेवारे	चिसंखुगढी गा.पा.-७	५०.३५	२०५४।३।२५	२०७७।३।३	२०८२।०८३	२१०.००	२४६.००
१४५	चिशंखुगढी	९९	सल्लेपाखा	चिसंखुगढी गा.पा.-८	४.३६	२०५३।९।३	२०७७।३।१७	२०८१।०८२	४४.८४	३३.१६
१४६	चिशंखुगढी	१७९	रमिते	चिसंखुगढी गा.पा.-८	२७९.६७	२०५४।३।२५	२०७५।०७६	२०७९।०८०	५५.००	७७६.७०
१४७	चिशंखुगढी	१२२	भालुखोप	चिसंखुगढी गा.पा.-८	१५५.०९	२०५४।३।२५	२०७७।३।३	२०८१।०८२	२६०.६९	१८२९.११
१४८	चिशंखुगढी	२७४	पन्चकनया कालिका देवी	चिसंखुगढी गा.पा.-८	१२.४०	२०६७।३।२१	२०७७।३।३	२०८१।०८२	२७.२०	८९.७६
१४९	सिद्धिचरण	१६	सुलीभीर	सिद्धिचरण न.पा.-१	१०३.००	२०५६।०३।२४	२०८०।०८१	२०८५।०८६	३१.००	१६६.५८
१५०	सिद्धिचरण	१७	निसंखे गैहापाखा	सिद्धिचरण न.पा.-१	२०.३६	२०५१।३।३१	२०७७।०७८	२०८६।०८७	३१.३६	८२.००
१५१	सिद्धिचरण	३९	ढाँड	सिद्धिचरण न.पा.-१	९.५०	२०५२।३।३२	२०७९।०३।२२	२०८७।०८८	२१०.३५	११९.१४
१५२	सिद्धिचरण	४६	चिवेचौर बतासेडाँडा	सिद्धिचरण न.पा.-१	०.०६	२०५२।३।३२	२०६३।०२।०१	२०६७।०६८	०.००	०.००
१५३	सिद्धिचरण	४७	सन्धीपहिरो	सिद्धिचरण न.पा.-१	५.००	२०५२।३।३२	२०८०।०८१	२०८५।०८६	१७.६०	१०४.४१
१५४	सिद्धिचरण	१२३	तिन पिप्ले	सिद्धिचरण न.पा.-१	१४.२८	२०५४।३।२५	२०८०।०८१	२०८४।०८५	९३.००	७८.८४
१५५	सिद्धिचरण	१२४	कर्कले	सिद्धिचरण न.पा.-१	२१.३२	२०५४।३।२५	२०८०।०८१	२०८५।०८६	११०.३२	२२७.२८
१५६	सिद्धिचरण	१२५	सिम्लेखोरन्डे	सिद्धिचरण न.पा.-१	४६.००	२०५४।३।२५	२०८०।०८१	२०८४।०८५	१९०.९९	४०५.००

१५७	सिद्धिचरण	२२१	दुध कोशी	सिद्धिचरण न.पा.-१	३०१.३४	२०६१।१।६	२०६७।०३।३२	२०७१।०७।२		
१५८	सिद्धिचरण	२२४	हलेशि दर्शन	सिद्धिचरण न.पा.-१	१८४.३७	२०६१।४।११	२०६०।०६।२	२०६४।०६।५	१८६.१२	५६२.००
१५९	सिद्धिचरण	७	काफाल बोट	सिद्धिचरण न.पा.-२	६.८०	२०५१।३।३०	२०६८.।३।३१	२०७२।०७।३	१०१.००	२७.००
१६०	सिद्धिचरण	८	नागीडाँडा	सिद्धिचरण न.पा.-२	१५.००	२०५१।३।३०	२०७९।११।१९	२०८४।०८।५	७५.२८	२४.४०
१६१	सिद्धिचरण	५५	ठूलोपातल	सिद्धिचरण न.पा.-२	४.२५	२०५२।४।३०	२०६९।३।२०	२०७३।०७।४	३१२.००	१३२.१०
१६२	सिद्धिचरण	५६	बाझ घारी	सिद्धिचरण न.पा.-२	३.००	२०५२।६।५	२०६७।३।३२	२०७१।०७।२		
१६३	सिद्धिचरण	५७	कामि गाँउ	सिद्धिचरण न.पा.-२	७.३०	२०५२।६।२	२०६८।३।२	२०७२।०७।३	२६७.६२	९४.५०
१६४	सिद्धिचरण	५८	कडेनी	सिद्धिचरण न.पा.-२	८.००	२०५२।६।५	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	२६१.४०	१०५.८९
१६५	सिद्धिचरण	६३	उत्तिसिनि	सिद्धिचरण न.पा.-२	६.५०	२०५२।७।१	२०७९।६।२३	२०८४।०८।५	१४९.०९	४६.००
१६६	सिद्धिचरण	९२	चौतारा डाँडा	सिद्धिचरण न.पा.-२	४.५०	२०५३।३।३२	२०७९।६।२३	२०८४।०८।५	५९.०९	५५.००
१६७	सिद्धिचरण	९३	सानो पधेरोमझुवा पाखा	सिद्धिचरण न.पा.-२	०.५०	२०५३।३।३२	२०६५।३।१९			
१६८	सिद्धिचरण	९५	स्याबन ढुँडे	सिद्धिचरण न.पा.-२	१.७३	२०५३।७।१६	२०७९।६।२३	२०८४।०८।५	१११.१८	५१६६९.८८
१६९	सिद्धिचरण	१११	हँरो बोट	सिद्धिचरण न.पा.-२	२०.४१	२०५४।१।५	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	२०२.००	१४०.१७
१७०	सिद्धिचरण	१८६	पहिरो पाखा	सिद्धिचरण न.पा.-२	५.०८	२०५८।२।२८	२०८०।०८।१	२०८४।०८।५	५२.८८	१०३.००
१७१	सिद्धिचरण	२४०	कोपाखोला लेकाली पाखा	सिद्धिचरण न.पा.-२	६.६६	२०६३।३।२२	२०६८।३।२९	२०७२।०७।३	६२.३०	२२.००
१७२	सिद्धिचरण	२४५	कालिकादेवी	सिद्धिचरण न.पा.-२	८.०२	२०६४।३।६	२०६९।३।२०	२०७३।०७।४	२१२.४०	७५.००
१७३	सिद्धिचरण	६४	सोतीवन भंडारे	सिद्धिचरण न.पा.-३	३२.५०	२०५२।७।३	२०६९।३।२०	२०७३।०७।४	६०.००	८४.००
१७४	सिद्धिचरण	६५	सल्लेरी	सिद्धिचरण न.पा.-३	३२.२४	२०५२।७।१६	२०८०।०८।१	२०८५।०८।६	१४७.००	१५२.०८
१७५	सिद्धिचरण	६९	लामिसोति	सिद्धिचरण न.पा.-३	२०.००	२०५२।८।२०	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	३२२.८८	१२८.४९
१७६	सिद्धिचरण	७१	अधेरी	सिद्धिचरण न.पा.-३	९६.९६	२०५२।९।५	२०७५।४।२१	२०७९।०८।०	५५.२६	५४५.४०
१७७	सिद्धिचरण	९६	पातल	सिद्धिचरण न.पा.-३	११.९८	२०५३।७।१६	२०८०।०८।१	२०८५।०८।६	४६.१३	१०९.४१
१७८	सिद्धिचरण	१६८	देवीस्थान बासबोट	सिद्धिचरण न.पा.-३	२.५६	२०७५।२।१९	२०६९।३।२०	२०७३।०७।४	३०७.००	१०८.५०
१७९	सिद्धिचरण	२३०	सिद्धकालि	सिद्धिचरण न.पा.-३	७.३२	२०६२।२।१९	२०६८।३।२	२०७२।०७।३	१६६.००	६५.००
१८०	सिद्धिचरण	४८	मयूरे देवीस्थान	सिद्धिचरण न.पा.-४	६.४३	२०५२।३।३२	२०७९।३।२२	२०८४।०८।५	९१.०६	९१.६०
१८१	सिद्धिचरण	४९	बान्द्रे	सिद्धिचरण न.पा.-४	२७.८४	२०५२।३।३२	२०६८।३।२	२०७२।०७।३	२१.८५	१८५.१७
१८२	सिद्धिचरण	५०	आगने खोप	सिद्धिचरण न.पा.-४	१४.००	२०५२।३।३२	२०७९।३।२२	२०८४।०८।५	७९.००	१३६.२३
१८३	सिद्धिचरण	५१	सुगुंरबोटे	सिद्धिचरण न.पा.-३	५.८०	२०५२।३।३२	२०६८।३।२	२०७२।०७।३	१४१.६०	६०.००
१८४	सिद्धिचरण	५२	कोल बोटे	सिद्धिचरण न.पा.-४	३.९०	२०५२।३।३२	२०६८।३।२	२०७२।०७।३	१४५.४५	५२.५०
१८५	सिद्धिचरण	५३	बायाथान सुविडाँडा	सिद्धिचरण न.पा.-४	१.८०	२०५२।३।३२	२०७९।३।२२	२०८२।०८।३	२४८.६५	९६.०४
१८६	सिद्धिचरण	१४८	बिन्द्रा	सिद्धिचरण न.पा.-४	२.८१	२०५५।३।१५	२०८०।०८।१	२०८४।०८।५	१४.८०	५०.१५
१८७	सिद्धिचरण	२६२	महिला जागृती	सिद्धिचरण न.पा.-४	११.००	२०६५।१।९	२०८०।१।७	२०८४।०८।५	६५.०६	१५३.००
१८८	सिद्धिचरण	९	ढुंगेपाखा	सिद्धिचरण न.पा.-५	६६.७५	२०५१।३।३०	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	१३६.१५	८१३.९२

१८९	सिद्धिचरण	१८	विष्णोखोप	सिद्धिचरण न.पा.-५	९.५६	२०५१।३।३१	२०७९।०३।२२	२०८२।०८।३	६४.०१	७७.९६
१९०	सिद्धिचरण	३५	साउने हिलछिरे	सिद्धिचरण न.पा.-५	२३५.००	२०५२।२।२४	२०६६।०१।१०	२०६९।०७।०	०.००	०.००
१९१	सिद्धिचरण	८९	चिलाउनेखोपा	सिद्धिचरण न.पा.-५	२५.८४	२०५३।१।३२	२०७९।०८।०	२०८३।०८।४	१४८.९३	४०८.००
१९२	सिद्धिचरण	१०४	कालिकादेवी गणेश	सिद्धिचरण न.पा.-५	२.६१	२०५३।९।१३	२०७९।०३।३१	२०७५।०७।६	३०.००	४.०५
१९३	सिद्धिचरण	१६१	तिहारे खर्क	सिद्धिचरण न.पा.-५	३.९६	२०५७।२।२	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	२८७.००	४९.७४
१९४	सिद्धिचरण	१९१	बाँझोगरा र्याले	सिद्धिचरण न.पा.-५	५.३०	२०५८।३।३	२०७९।०६।२८	२०८७।०८।८	१७९.९१	८.९६
१९५	सिद्धिचरण	२१७	सिमधारा पाखा	सिद्धिचरण न.पा.-५	०.७७	२०६०।३।३१	२०८०।०९।०७	२०८५।०८।६	९४.०८	१०.२५
१९६	सिद्धिचरण	२५५	सृष्टी बुद्ध	सिद्धिचरण न.पा.-५	२६.२३	२०६५।३।२५	२०७९।०६।२८	२०८७।०८।८	३४.००	०.००
१९७	सिद्धिचरण	८७	हरेली दुधेभीर	सिद्धिचरण न.पा.-६	१३१.२०	२०५२।१२।२०	२०७३।०७।४	२०७८।०७।९	७४.१३	४८८.४०
१९८	सिद्धिचरण	८८	नलिडाँडा	सिद्धिचरण न.पा.-६	११५७.०४	२०५२।१२।२०	२०७६।०३।०३	२०८०।०८।१	२७.५६	११४९.००
१९९	सिद्धिचरण	१०६	लामेलङ फ्लाँटे	सिद्धिचरण न.पा.-६	३७४.६९	२०५३।१०।१७	२०८०।०८।१	२०९०।०९।१	८१.८२	३८१.००
२००	सिद्धिचरण	११०	रमिते	सिद्धिचरण न.पा.-७	१३५.०२	२०५३।११।३	२०७८।०७।०८	२०८२।०८।३	३३.००	४७१.००
२०१	सिद्धिचरण	६६	सहरे कुइभीरट्याम्के	सिद्धिचरण न.पा.-७	५४६.५६	२०५२।७।२०	२०८१।०८।२	२०९०।०९।१	६५.००	१८९१.०८
२०२	सिद्धिचरण	१२६	टक्सार	सिद्धिचरण न.पा.-७	१३७.२४	२०५४।३।२५	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	२२१.४४	२३६.१९
२०३	सिद्धिचरण	१४९	रिमलथुम्की गैरी	सिद्धिचरण न.पा.-७	१०८.५०	२०५५।३।१५	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	१०४.७४	१०१७.३३
२०४	सिद्धिचरण	७६	धनेपु	सिद्धिचरण न.पा.-७	४५.५४	२०५२।९।१२	२०६३।१०।११	२०६८।०६।९	०.००	०.००
२०५	सिद्धिचरण	१००	चैतेडाँडा	सिद्धिचरण न.पा.-८	६२.००	२०५३।९।३	२०८०।३।५	२०८५।०८।६	२६.३४	६६५.००
२०६	सिद्धिचरण	१०७	बाघखोर	सिद्धिचरण न.पा.-८	२०.७६	२०५३।१०।१७	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	१७९.६०	१२०.९३
२०७	सिद्धिचरण	१०८	भुसुने सल्लेरी	सिद्धिचरण न.पा.-८	५७.४०	२०५३।१०।१७	२०७५।४।२१	२०७९।०८।०	४३.००	१४३५.००
२०८	सिद्धिचरण	१८९	सिद्धेश्वरी	सिद्धिचरण न.पा.-८	३२.४०	२०५३।१।१२	२०६४।३।१८	२०७३।०७।४	४०.२५	०.००
२०९	सिद्धिचरण	२१	खोदम्पा	सिद्धिचरण न.पा.-९	३६.५५	२०५१।३।३१	२०६५।०३।२६	२०६८।०६।९	४१.३९	२५८.००
२१०	सिद्धिचरण	२२	पहिरो तिलखोरिया	सिद्धिचरण न.पा.-७	१२.७५	२०५१।३।३१	२०८०।३।५	२०८५।०८।६	१२१.००	४१.८४
२११	सिद्धिचरण	४०	उत्तीसे खोलसे	सिद्धिचरण न.पा.-९	६.९५	२०५२।३।३१	२०६४।०२।२२	२०६७।०६।८	९४.००	१३७.९७
२१२	सिद्धिचरण	५९	ज्यामीर	सिद्धिचरण न.पा.-९	१७२.००	२०५२।६।५	२०७४।०७।५	२०७८।०७।९	१०३.५३	१५९४.४७
२१३	सिद्धिचरण	९८	देवीस्थान	सिद्धिचरण न.पा.-९	२.२९	२०५३।७।१६	२०६५।०३।२६	२०६८।०६।९	१२६.१९	५७.१३
२१४	सिद्धिचरण	३०१	विकेचौर गुर्दुम	सिद्धिचरण न.पा.-१०	१२५.००	२०७०।०२।२०	२०७०।०२।२०	२०७४।०७।५	३९.००	४७९.००
२१५	सिद्धिचरण	१३६	हरिबोले	सिद्धिचरण न.पा.-१०	३२१.००	२०५४।११।१५	२०७७।०८।१८	२०८२।०८।३	२७०.८८	१४८०.००
२१६	सिद्धिचरण	२१५	रजनी थाक्ले	सिद्धिचरण न.पा.-१०	२२८.९८	२०६०।३।३०	२०७५।०७।६	२०८०।०८।१	२४५.२७	१५४८.३४
२१७	सिद्धिचरण	१	सोबुरोडाँडा	सिद्धिचरण न.पा.-११	३९.६०	२०४८।८।५	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	३१७.९४	१८३.१९
२१८	सिद्धिचरण	२	राम बजार	सिद्धिचरण न.पा.-११	९.००	२०४८।८।८	२०७७।०७।८	२०८६।०८।७	१५१.७५	७१.५८
२१९	सिद्धिचरण	९७	डाडखर्क झाक्रीढुँगा	सिद्धिचरण न.पा.-११	२६.७२	२०५३।७।१६	२०७८।०७।९	२०८७।०८।८	५१.५५	१४५.०६
२२०	सिद्धिचरण	१५०	कालिकादेवी महिला	सिद्धिचरण न.पा.-११	४.९५	२०५५।३।१५	२०८१।०८।२	२०९१।०९।२	२७.६६	४१.९३

२२१	सिद्धिचरण	१९	जल्केनी	सिद्धिचरण न.पा.-१२	१६.००	२०५१।३।३१	२०८१।०८२	२०९१।०९२	९९.६०	१७७.३९
२२२	सिद्धिचरण	२०	बकुन्दे	सिद्धिचरण न.पा.-१२	४८.९३	२०५१।३।३१	२०८१।०८२	२०९१।०९२	१३१.०६	१३६.१७
२२३	सिद्धिचरण	१२७	सिमलडाँडा	सिद्धिचरण न.पा.-१२	३.४७	२०५४।३।२५	२०७९।०३।२२	२०८२।०८३	३३.७०	६.१२
२२४	सिद्धिचरण	२४६	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण न.पा.-१२	२.४०	२०६४।०३।१८	२०७०।०७।१	२०७४।०७।५	२६.३२	१२.५१
२२५	सुनकोशी मोलुङ	१०	गहते पुईयाबोट	मोलुङ गा.पा.-१	५८.४०	२०५१।३।३०	२०८०।३।५	२०८३।०८।४	७४.९०	१७४१.००
२२६	सुनकोशी मोलुङ	११	झगरपुर	मोलुङ गा.पा.-१	१८.९०	२०५१।३।३०	२०८२।३।२४	२०९०।०९।१	३२२.००	२१९.५६
२२७	सुनकोशी मोलुङ	७९	कुन्तादेवी	मोलुङ गा.पा.-१	१५६.००	२०५२।९।१२	२०७६।११।१८	२०८१।०८२	१३४.००	११००.३०
२२८	सुनकोशी मोलुङ	१६४	पुर्थाँबोट सालघारी तिलखोरिया	मोलुङ गा.पा.-१	२८.०२	२०५६।१२।१	२०८१।०८२	२०९०।०९।१	६४.००	३५०.६८
२२९	सुनकोशी मोलुङ	२०४	डाँडाखर्क खरिचौर	मोलुङ गा.पा.-१	५३.९१	२०५९।२।१०	२०८२।०८३	२०९१।०९२	११६.००	१२००.००
२३०	सुनकोशी मोलुङ	२२७	ढुंगा विसाउने	मोलुङ गा.पा.-१	१३३.१९	२०६१।१।२१	२०८२।३।२४	२०९०।०९।१	२२.००	१००८.९६
२३१	सुनकोशी मोलुङ	२३६	घुमाउने डाँडाच्यानघारी	मोलुङ गा.पा.-१	१.३२	२०६२।३।२२	२०८१।०८२	२०८५।०८६	५४.१४	११.१८
२३२	सुनकोशी मोलुङ	३८	रानीवन	मोलुङ गा.पा.-२	२३७.४०	२०५२।३।३२	२०८१।२।४	२०८४।०८।५	२७१.९२	१३२८.६०
२३३	सुनकोशी मोलुङ	३३	महभीरहरियालि	मोलुङ गा.पा.-२	१६७.८०	२०५२।२।१६	२०८२।३।२४	२०९०।०९।१	७७.३७	४६९.५०
२३४	सुनकोशी मोलुङ	१७१	टेकानपुर	मोलुङ गा.पा.-२	५२.३१	२०५७।३।१३	२०८०।३।५	२०८३।०८।४	५४.२०	९५८.००
२३५	सुनकोशी मोलुङ	३०९	चोकटि खोरीया	मोलुङ गा.पा.-२	२.९६	२०७०।३।३१	२०७४।०७।५	२०७८।०७।९	२६.१९	१६.६५
२३६	सुनकोशी मोलुङ	२२०	महाभीरजिमा भष्मे	मोलुङ गा.पा.-२	१०८.७५	२०६०।११।१	२०६७।०६।८	२०७१।०७।२	१९०.०९	१९५.३६
२३७	सुनकोशी मोलुङ	३०८	पुष्प	मोलुङ गा.पा.-२	०.५३	२०७०।३।१	२०७०।३।१	२०७४।०७।५		
२३८	सुनकोशी मोलुङ	३३२	उर्लेनी निगाली	मोलुङ गा.पा.-४	३६.००	२०७२।०३।३१				३५७.१७
२३९	सुनकोशी मोलुङ	८०	सालघारी कुलाघारी	मोलुङ गा.पा.-४	५२.९८	२०५७।०९।०९	२०७८।०७।९	२०८४।०८।५	२५७.१५	१९५.५०
२४०	सुनकोशी मोलुङ	१९२	सालघारी ठुलीभीर	मोलुङ गा.पा.-४	७८.००	२०५८।०३।०९	२०८२।३।२४	२०९०।०९।१	४९.४७	२७९.१०
२४१	सुनकोशी मोलुङ	२६१	सालघारी गुठिपातल	मोलुङ गा.पा.-४	८३.००	२०६५।०५।१५	२०७५।०७।६	२०७९।०८।०	७२.२०	११८.००
२४२	सुनकोशी मोलुङ	१३७	ढाँडपाखा भालुमारे	मोलुङ गा.पा.-४	११.३६	२०५४।११।१५	२०७५।०७।६	२०७९।०८।०	४५.३४	१०६.८०
२४३	सुनकोशी मोलुङ	२५३	सुनवति	मोलुङ गा.पा.-४	६६.७०	२०६५।०३।२२	२०७५।०७।६	२०७९।०८।०	१९२.३३	८५.००
२४४	सुनकोशी मोलुङ	२४	आईतावारे	मोलुङ गा.पा.-५	५२.२३	२०५१।३।३१	२०७६।०७।७	२०८१।०८२	९६.३०	९६.१०
२४५	सुनकोशी मोलुङ	३१७	ढाँड गुँरासे	मोलुङ गा.पा.-५	३३.५३	२०७१।३।२५	२०७६।११।१८	२०८१।०८२	८५.५८	१५८.३९
२४६	सुनकोशी मोलुङ	१८५	महभीर कालीदह	मोलुङ गा.पा.-५	२२.३६	२०५८।०२।२४	२०८०।२०८१	२०८५।०८६	७७.१४	३०२.००
२४७	सुनकोशी मोलुङ	३१६	गैया जमुना धनरामे	मोलुङ गा.पा.-६	९.६७	२०७१।३।२५	२०७६।११।१८	२०८१।०८२	१४८.०८	६८.८८
२४८	सुनकोशी मोलुङ	३	लुम्लो	मोलुङ गा.पा.-८	६.२५	२०४८।३।३१	२०७६।०७।७	२०८०।०८१	४९.००	२७.००
२४९	सुनकोशी मोलुङ	२६	माझखर्क	मोलुङ गा.पा.-८	१३.५०	२०५१।३।३१	२०७१।३।३०	२०७५।०७।६		
२५०	सुनकोशी मोलुङ	१२	भिरपाखा	मोलुङ गा.पा.-८	१६.४०	२०५१।३।३०	२०७९।०८।०	२०८३।०८।४	५१.०४	१७५.००
२५१	सुनकोशी मोलुङ	२५	सैलि	मोलुङ गा.पा.-८	८.६०	२०५१।३।३१	२०७३।३।३१	२०७७।०७।८		१२९.९७
२५२	सुनकोशी मोलुङ	६१	नुनथला	मोलुङ गा.पा.-८	३६.८१	२०५२।६।५	२०७१।०७।२	२०७५।०७।६	३३.३१	१५९.१८

२५३	सुनकोशी मोलुङ	६०	दमारपाखा सखारे	मोलुङ गा.पा.-८	४९.२०	२०५२।६।५	२०७१।०७२	२०७५।०७६	१५८.६१	५५५.००
२५४	सुनकोशी मोलुङ	२१६	सुनकोशि जनचेतना	सुनकोशी गा.पा.-१	४३६.२५	२०६०।३।३०	२०७९।०८०	२०८४।०८५	१०९.८७	१६३७.१३
२५५	सुनकोशी मोलुङ	२४८	साल चिलाउने	सुनकोशी गा.पा.-१	५.५०	२०६४।३।२४	२०६९।३।३१	२०७३।०७४		
२५६	सुनकोशी मोलुङ	२६५	चुवाभीर	सुनकोशी गा.पा.-१	४.१५	२०६६।३।२५	२०६७।०६८	२०७१।०७२		
२५७	सुनकोशी मोलुङ	२६६	गैरा देवी	सुनकोशी गा.पा.-१	४.५०	२०६६।३।२५	२०६६।०६७	२०७०।०७१		१०३.३५
२५८	सुनकोशी मोलुङ	३२५	महभीर	सुनकोशी गा.पा.-२	१५.००	२०७१।३।३१	२०७९।३।२५	२०८३।०८४		
२५९	सुनकोशी मोलुङ	१३८	दिपसिंग गैरी	सुनकोशी गा.पा.-२	३४६.०७	२०५४।११।१५	२०६४।९।१२	२०७३।०७४		१९०.००
२६०	सुनकोशी मोलुङ	२१३	चम्पादेवी ठुलोपाखा	सुनकोशी गा.पा.-२	५३.३७	२०६०।३।२९	२०७७।१२।२४	२०८२।०८३		९२९.२१
२६१	सुनकोशी मोलुङ	२७०	जल्केनीडाँड पाखा	सुनकोशी गा.पा.-२	११४.०८	२०६६।३।३१	२०७२।३।३१	२०७६।०७७	५६.३८	३४२.६१
२६२	सुनकोशी मोलुङ	२९७	टारघारी	सुनकोशी गा.पा.-२	११.२९	२०६९।३।३१	२०७९।३।२१	२०८२।०८३	०.००	४८५.००
२६३	सुनकोशी मोलुङ	३१०	सालघारी	सुनकोशी गा.पा.-२	५.२५	२०७०।३।३१	२०७९।२।२५	२०८८।०८९	१९५.५०	४१.८४
२६४	सुनकोशी मोलुङ	३११	हरियाली सालघारी	सुनकोशी गा.पा.-२	७.७५	२०७०।३।३१	२०७८।०७९	२०८८।०८९	११०.९५	४५.४९
२६५	सुनकोशी मोलुङ	२९८	कालिका देवी	सुनकोशी गा.पा.-३	१४.७५	२०६९।०३।३१	२०७९।३।२५	२०८८।०८९	७९.७०	११६.४२
२६६	सुनकोशी मोलुङ	३३९	झाक्रीथान दारेगौडा	सुनकोशी गा.पा.-२	१६२.९२	२०७३।१।१५	२०७२।०७३	२०७६।०७७	४८.७९	८४८.३५
२६७	सुनकोशी मोलुङ		लालिगुरास	सुनकोशी गा.पा.-१०	२.०६	२०५७।०२।१९	२०७३।०७४	२०७८।०७९	५८.५३	३७.१७
२६८	सुनकोशी मोलुङ	८५	तिल्के डाँडा	सुनकोशी गा.पा.-३	२३.६९	२०५२।१२।१९	२०७९।३।२१	२०८२।०८३	३५.२५	९९.००
२६९	सुनकोशी मोलुङ	१२८	ढाँडे सिस्नेरी	सुनकोशी गा.पा.-४	९०.९५	२०५४।३।२५	२०७४।०७५	२०७९।०८०	१६१.४०	६९.००
२७०	सुनकोशी मोलुङ	२०१	सल्लेनी	सुनकोशी गा.पा.-३, ४	५२.७१	२०५८।८।१५	२०७७।३।१५	२०८१।०८२	२२८.००	४८०.६०
२७१	सुनकोशी मोलुङ	३१२	कालिका	सुनकोशी गा.पा.-३	४५.५०	२०७०।०३।३१	२०६९।०७०	२०७४।०७५	२५१.२२	७८२.६०
२७२	सुनकोशी मोलुङ	३४०	सेप्रेखोला जोरदुगाँ	सुनकोशी गा.पा.-३	२३७.२१	२०७३।१।१५	२०८१।२।४	२०८५।०८६	१२५.००	१९२४.००
२७३	सुनकोशी मोलुङ	३२	विसाने पाखा	सुनकोशी गा.पा.-४	९.५०	२०५१।१२।१९	२०७४।०७५	२०७८।०७९	१७३.१०	४७.३०
२७४	सुनकोशी मोलुङ	८६	साउनेपाखा	सुनकोशी गा.पा.-४	२३.२८	२०५२।१२।१९	२०७९।३।२२	२०८३।०८४	७५.००	९४.००
२७५	सुनकोशी मोलुङ	२१९	गरिवि निवारण	सुनकोशी गा.पा.-४	४०५.६३	२०६०।९।१०	२०७९।०८०	२०८४।०८५	२०२.४०	२७९५.२३
२७६	सुनकोशी मोलुङ	२१४	चम्पादेवी	सुनकोशी गा.पा.-४	१५२.२५	२०६०।३।२९	२०७७।०७८	२०८५।०८६	२११.००	४१६९.४०
२७७	सुनकोशी मोलुङ	२८	माहुरे पाखुरे	सुनकोशी गा.पा.-६	३५.५०	२०५१।३।३१	२०७८।०७९	२०८२।०८३	५१.८४	१६५.७०
२७८	सुनकोशी मोलुङ	२७	देवीथान	सुनकोशी गा.पा.-६	१२.००	२०५१।३।३१	२०६५।५।२४	२०७०।०७१		
२७९	सुनकोशी मोलुङ	१३३	भडारे भीर बगाले पातल	सुनकोशी गा.पा.-६	१३.६८	२०५४।५।५	२०८१।२।४	२०८५।०८६	७३.५६	१९९.८६
२८०	सुनकोशी मोलुङ	१४२	डाँडाखर्क सौरनी	सुनकोशी गा.पा.-५	१.१४	२०५४।११।२५	२०८०।०८१	२०८५।०८६	२३.९४	१०.००
२८१	सुनकोशी मोलुङ	१५३	दमखर्क	सुनकोशी गा.पा.-५	४.०८	२०५५।३।१५	२०८१।२।४	२०८५।०८६	१६२.५१	१४३.४०
२८२	सुनकोशी मोलुङ	१७४	बान्द्रेपाखा	सुनकोशी गा.पा.-६	१३.६८	२०५७।३।२०				
२८३	सुनकोशी मोलुङ	२४१	पुणेपाखा	सुनकोशी गा.पा.-६	६.७५	२०६३।३।२३	२०७५।०७६	२०७९।०८०	२५२.६०	१७५.९०
२८४	सुनकोशी मोलुङ	३४९	चिहान डाँडा	सुनकोशी गा.पा.-५	७.४०	२०७३।३।३१	२०७९।२।२५	२०८४।०८५	१४८.५३	१२३.९९

२८५	सुनकोशी मोलुङ	९१	नागिसानोभीरपारा पाखा	सुनकोशी गा.पा.-५, ६	४२८.७०	२०५३।१।२३	२०७९।०८०	२०८३।०८४	२७०.३१	३४७४.१७
२८६	सुनकोशी मोलुङ	११६	बाँस पानि	सुनकोशी गा.पा.-६	३६८.६०	२०५४।२।२१	२०७९।०८०	२०८३।०८४	२१४.४२	४८३५.८१
२८७	सुनकोशी मोलुङ	३१	जेगीथुम्का	सुनकोशी गा.पा.-७	१२.५१	२०५१।९।९	२०७९।०८०	२०८४।०८५	६१.१०	११३.०६
२८८	सुनकोशी मोलुङ	१३४	सुर्केथाक्ले	सुनकोशी गा.पा.-७	३१५.१६	२०५४।७।६	२०७९।२।२५	२०८४।०८५	९८.०९	२३००.२२
२८९	सुनकोशी मोलुङ	२०३	कागुने थाक्ले	सुनकोशी गा.पा.-७	३६४.१६	२०५४।१२।२८	२०७८।०७९	२०८३।०८४	७९.७०	१८०५.७३
२९०	सुनकोशी मोलुङ	२०९	नाईटेपाखा	सुनकोशी गा.पा.-७	८.६८	२०६०।३।११	२०७८।०७९	२०८३।०८४	१८१.९०	१२४.६०
२९१	सुनकोशी मोलुङ	९४	हुवन कले	सुनकोशी गा.पा.-८	३८.५६	२०५३।६।२०	२०७५।७६	२०८०।०८१	७५.५०	११९.००
२९२	सुनकोशी मोलुङ	१०९	निलकण्ठ	सुनकोशी गा.पा.-८	१२.५०	२०५३।१०।१७	२०७९।३।२५	२०८८।०८९	१२०.०९	१२५.६८
२९३	सुनकोशी मोलुङ	१५९	सल्लाघारी	सुनकोशी गा.पा.-८	२८.५०	२०५६।३।३	२०८२।३।२४	२०९०।०९१	१९२.००	४८३.०४
२९४	सुनकोशी मोलुङ	१५८	काउछे कागुने	सुनकोशी गा.पा.-८	११७.५०	२०५६।३।३	२०७९।१।१५	२०८२।०८३	१२५.७८	४२७.०६
२९५	सुनकोशी मोलुङ	२९	ठुलोपहिरो पाखो	सुनकोशी गा.पा.-९	८.८८	२०५१।३।३१	२०८२।३।२४	२०९०।०९१	१०९.००	१४४.००
२९६	सुनकोशी मोलुङ	१५	खड्केधरी	सुनकोशी गा.पा.-९	१०.००	२०५१।३।३१	२०६८।३।३१	२०७२।०७३		१५८.६९
२९७	सुनकोशी मोलुङ	१२९	ठुलीभीर	सुनकोशी गा.पा.-९	१९.७५	२०५४।३।२५	२०८२।३।२४	२०९०।०९१	४१.००	१२७.००
२९८	सुनकोशी मोलुङ	१६९	लालीगुरास	सुनकोशी गा.पा.-९	१०.६२	२०५७।२।१९	२०७१।३।३१	२०७९।०८०		
२९९	सुनकोशी मोलुङ	१८३	कालिकादेवी ठुलीभीर	सुनकोशी गा.पा.-९	८३.७०	२०५७।९।९	२०७१।३।३१	२०७५।२०७६		
३००	सुनकोशी मोलुङ	१८४	ठुलोखोला कोप्चे लहरेनी	सुनकोशी गा.पा.-९	३४.६३	२०५७।९।९	२०८२।३।२४	२०९०।०९१	६४.५२	१३२.००
३०१	सुनकोशी मोलुङ	२१२	पहरेभीर	सुनकोशी गा.पा.-९	६७.८१	२०६०।३।२६	२०७५।७६	२०८०।८१	३८.२०	१५२.००
३०२	सुनकोशी मोलुङ	२५०	आईताबारे	सुनकोशी गा.पा.-९	२.८०	२०६४।९।१९	२०७५।०७६	२०७९।०८०	१५७.००	५९.००
३०३	सुनकोशी मोलुङ	३४७	रचने चम्पादेवी	सुनकोशी गा.पा.-९	१५.३५	२०७३।३।३०	२०८२।३।२४	२०८६।०८७	१३४.००	८३.४९
३०४	सुनकोशी मोलुङ	३४५	केवेटार	सुनकोशी गा.पा.-९	३७.३७	२०७३।३।३०	२०७३।०७४	२०७८।०७९	५७.७९	१३.९८
३०५	सुनकोशी मोलुङ	३४४	मभीरसेतीदेवी	सुनकोशी गा.पा.-९	९.८१	२०७३।३।३०	२०७३।०७४	२०७८।०७९	९१.९०	५३.००
३०६	सुनकोशी मोलुङ	३४६	ककनी झरना	सुनकोशी गा.पा.-६	६३.४०	२०७३।३।३०	२०७३।०७४	२०७८।०७९	२१.२९	४.८७
३०७	सुनकोशी मोलुङ	१०५	सिमखोल्सी	सुनकोशी गा.पा.-१०	४.००	२०५३।९।२९	२०५३।९।२९	२०८२।३।२४	९२.४५	५.५९
३०८	सुनकोशी मोलुङ	१६२	संसारिडाँडा	सुनकोशी गा.पा.-१०	४९.१२	२०५६।३।३०	२०५६।३।३०	२०७७।३।१६	८७.९३	१३२.२३
३०९	खिजिदेम्बा	११५	चप्लेटी	खिजीदेम्बा गा.पा.-१	१५.१३	२०५४।२।२१	२०८२।३।२४	२०८६।०८७	९८.००	३५६.००
३१०	खिजिदेम्बा	२२२	खसीखर्क चण्डीथान	खिजीदेम्बा गा.पा.-१	७.११	२०६१।३।७	२०८०।०८१	२०८४।०८५	५.४९	२४२.८२
३११	खिजिदेम्बा	२८६	कोफेपाखा	खिजीदेम्बा गा.पा.-१	१५.४२	२०६८।३।२८	२०६८।०६९	२०७३।०७४	११८.३२	१७३.१०
३१२	खिजिदेम्बा	२९०	लिखु लिमती	खिजीदेम्बा गा.पा.-१	१.२३	२०६९।२।१६	२०८०।०८१	२०८४।०८५	१६१.९४	१६.४१
३१३	खिजिदेम्बा	३३६	हिमगंगा	खिजीदेम्बा गा.पा.-१	५.२०	२०७२।१२।१९	२०८२।०८३	२०८६।०८७	२२.८०	१९०.००
३१४	खिजिदेम्बा	३६	गौरीवन सेलेले	खिजीदेम्बा गा.पा.-२	२६२.८३	२०५२।२।२४	२०८०।०८१	२०८९।०९०	५८८.१७	२४२६.९०
३१५	खिजिदेम्बा	७७	जय नेपाल	खिजीदेम्बा गा.पा.-३	३४.३५	२०५२।९।१२				
३१६	खिजिदेम्बा	२११	जोरपानी झाप्रीघारी	खिजीदेम्बा गा.पा.-३	१५२.५७	२०६०।३।२६	२०७९।१२।१९	२०८४।०८५	७०.००	१२०१.३८

३१७	खिजिदेम्बा	७०	पकुवा गैहा	खिजीदेम्बा गा.पा.-४	९.३०	२०५२।८।२०	२०७३।२।६	२०८२।०८३	४.३०	४४४.६८
३१८	खिजिदेम्बा	१९९	पाखेसाम्ले	खिजीदेम्बा गा.पा.-४	९७.७५	२०५८।४।१	२०७२।०७३	२०७६।०७७	५७.१०	६८६.८७
३१९	खिजिदेम्बा	२९२	छेर्माले	खिजीदेम्बा गा.पा.-४	१००.६०	२०६९।३।२६	२०७९।०८०	२०८८।०८९	२०१.००	१४५३.००
३२०	खिजिदेम्बा	२३	साउने पाखा	खिजीदेम्बा गा.पा.-५	६८.०८	२०५१।३।३१	२०८०।१।११	२०८०।०८१	७६.९१	४६५.०६
३२१	खिजिदेम्बा	२३५	मिलिजुली	खिजीदेम्बा गा.पा.-५	५.६८	२०६२।३।१६	२०७९।०८०	२०८४।०८५	११६.००	४३.३८
३२२	खिजिदेम्बा	२५६	जनजाती	खिजीदेम्बा गा.पा.-५	३८.००	२०६५।३।३५	२०८१।१०।२२	२०८५।०८६	१३६.५५	३९४.६४
३२३	खिजिदेम्बा	२८१	मेहेले फलाटे	खिजीदेम्बा गा.पा.-५	५७.००	२०६७।४।२	२०८०।०८१	२०८५।०८६	१३७.००	६१०.९१
३२४	खिजिदेम्बा	१५२	मेहेले दुबले	खिजीदेम्बा गा.पा.-६	१७८.५२	२०५५।०३।१५	२०७९।०८०	२०८४।०८५	१२३.००	९४५.००
३२५	खिजिदेम्बा	१८२	थामथोले देम्बा	खिजीदेम्बा गा.पा.-६	४७०.५०	२०५७।६।५	२०७८।०७९	२०८३।०८४	८५.००	३७५१.३३
३२६	खिजिदेम्बा	२६३	तीनछाँगै	खिजीदेम्बा गा.पा.-६	८०.३०	२०६६।३।१७	२०७८।७।३०	२०८३।०८४	२४२.००	८८४.८२
३२७	खिजिदेम्बा	२७१	थामगर्सिंग	खिजीदेम्बा गा.पा.-६	६६.७४	२०६६।४।६	२०७७।२।११	२०८१।०८२	४५.००	१६६.३३
३२८	खिजिदेम्बा	२८२	नोसिभित्ते	खिजीदेम्बा गा.पा.-६	९३.३७	२०६९।९।११	२०८२।३।२४	२०८६।०८७	११४.००	७९५.५५
३२९	खिजिदेम्बा	२९१	गुरुँसे	खिजीदेम्बा गा.पा.-६	७७.०२	२०६९।२।१६	२०७८।७।३०	२०८३।०८४	१५०.००	३६८.५९
३३०	खिजिदेम्बा	३४८	विचारी नुनथला	खिजीदेम्बा गा.पा.-६	१२.८४	२०७३।३।३१	२०७८।७।३०	२०८३।०८४	१३२.००	२१३.००
३३१	खिजिदेम्बा	७८	रानिवन	खिजीदेम्बा गा.पा.-७	११.४३	२०५२।९।१२				
३३२	खिजिदेम्बा	१९६	दिम्बा	खिजीदेम्बा गा.पा.-७	४०३.३५	२०५८।३।२०	२०८१।३।२४	२०८८।०८९	१२८.००	११७९.५९
३३३	खिजिदेम्बा	२९६	केत्तिचित्र	खिजीदेम्बा गा.पा.-७	१०.०९	२०६९।३।३१	२०६४।९।१२	२०८८।०८९	१२६.६१	१२६.३२
३३४	खिजिदेम्बा	२०७	दिम्बा कामथली	खिजीदेम्बा गा.पा.-८	८३९.७५	२०५९।३।१०	२०७९।१०।२२	२०८८।०८९	२७१.४०	५०१०.१५
३३५	खिजिदेम्बा	२७२	सिंहदेवी	खिजीदेम्बा गा.पा.-८	१९३.५१	२०६७।३।१७				
३३६	खिजिदेम्बा	२७३	दोराखर्क मितेरी	खिजीदेम्बा गा.पा.-९	२६६.६०	२०६७।३।१७	२०७७।०७८	२०८२।०८३	१०१.००	३२१८.००
३३७	खिजिदेम्बा	२८५	रिपाल ताउर	खिजीदेम्बा गा.पा.-९	१२३.७७	२०६८।१।५	२०७८।१।१५	२०८१।०८२	९०.०५	१०६.००
३३८	खिजिदेम्बा	३००	उच्च हिमाली	खिजीदेम्बा गा.पा.-९	१८९.७४	२०६९।०९।०४	२०८२।३।२४	२०८८।०८९	११०.००	१३७०.९८
३३९	खिजिदेम्बा	१५४	दियाले	लिखु गा.पा.-९	१०९.७४	२०५५।०३।१५	२०७९।०७।२१	२०८४।०८५	१७०.३३	४५२६.८९
३४०	खिजिदेम्बा	२६४	पोकली झर्ना	लिखु गा.पा.-९	६९.४१	२०६६।३।१७	२०८०।०८१	२०८९।०९०	१४९.५८	३६५.००
३४१	खिजिदेम्बा	२८७	नमुना लालीगुरास	लिखु गा.पा.-९	१८.६९	२०६८।३।३०	२०७८।०७९	२०८७।२०८८		२०९.२८
३४२	खिजिदेम्बा	२९५	कालिखोला	लिखु गा.पा.-९	५९.१२	२०६९।३।३१	२०८०।०८१	२०८९।०९०	६२१.३७	१९५.८१
३४३	खिजिदेम्बा	३०२	सानिटार पिपलपाखा	लिखु गा.पा.-९	२०.३१	२०७०।३।१८	२०७८।०७९	२०८७।०८८	१३३.२९	
३४४	खिजिदेम्बा	३२७	देवीथान रिपलु	लिखु गा.पा.-९	९.७४	२०७१।३।३१	२०८०।०८१	२०८४।०८५	६५.६८	४१.९२
३४५	खिजिदेम्बा	३२८	रात्माटे शिवालय	लिखु गा.पा.-९	१०.६५	२०७१।३।३१	२०७८।०७९	२०८२।०८३	२१४.८४	२४३.३१
३४६	खिजिदेम्बा	३३५	लेखवेसी	लिखु गा.पा.-९	३२.१०	२०७२।१०।२२	२०७८।७९	२०८२।०८३	१३५.७९	३२४.६५
३४७	खिजिदेम्बा	३५०	भाकिम्लेपाखा	लिखु गा.पा.-९	३.१०	२०७३।०३।३१	२०८०।०८१	२०८४।०८५	२२.१७	२३.८१
३४८	खिजिदेम्बा	२७८	जाल्पादेवी	मोलुङ गा.पा.-६	१३४.५०	२०६७।३५३२	२०७८।७।३०	२०८२।०८३	१७७.५०	६५७.५४

३४९	खिजिदेम्बा	२८४	तिनतले रर्मालो	मोलुङ गा.पा.-६	४२.५७	२०६७।११।८	२०७९।७।१	२०८८।०८९	१५४.००	४११.००
३५०	खिजिदेम्बा	२९३	नमुना तिनतले	मोलुङ गा.पा.-६	४८.०३	२०६९।३।२६	२०७९।१०।२४	२०८८।०८९	१६१.००	१३०८.००
३५१	खिजिदेम्बा	१८१	रानीवन च्यानडाँडा	मोलुङ गा.पा.-७	५७.५०	२०५७।३।२६	२०७२।३।२१	२०७५।०७६	३२.००	१०४.००
३५२	खिजिदेम्बा	२२३	शिवद्वती सिटाघारी	मोलुङ गा.पा.-७	६८.०४	२०६१।३।२३	२०७९।१०।२२	२०८८।०८९	८२.००	१०६४.८१
३५३	खिजिदेम्बा	२७५	तिनचुले	मोलुङ गा.पा.-७	१२१.१२	२०६७।३।२५	२०७९।१०।२२	२०८८।०८९	२००.००	१७४१.५१
३५४	खिजिदेम्बा	३३८	पञ्चकन्या	मोलुङ गा.पा.-७	४९.१२	२०७३।१।१५	२०७८।७।३०	२०८२।०८३	१६०.००	४३.३६

अनुसूची-१२: वन पैदावरमा आधारित उद्योगहरूको विवरण

क्र.सं.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	उद्योगको नाम	उद्योगको ठेगाना	स.डि.व.का.	पालिका	उद्योगीको नाम थर	फोन नम्बर
१	१२०८	२०३३-०३-०१	किर्ति कागज उद्योग	रावादोलु गा.वि.स.-५	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	जगेन्द्र बहादुर बस्नेत	
२	२	२०४१-१२-२९	बर्मिचा साझा कागज उद्योग	भुसिंगा गा.वि.स.-३	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	धर्म विक्रम सुनुवार समेत	
३	४६८	२०५६-१०-०७	भैरव कृष्ण नेपाली कागज उद्योग	खिजीफलाटे गा.वि.स.-१	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	निधिभक्त सुनुवार	
४	७३७	२०६४-०४-२८	पिके नेपाली हाते कागज उद्योग	भुसिंगा गा.वि.स.-४	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	बोडछे शेर्पा	
५	७३९	२०६४-०५-१७	कार्की नेपाली हाते कागज उद्योग	भुसिंगा गा.वि.स.-७	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	तिलक बहादुर कार्की	
६	७४१	२०६४-०६-०७	बस्नेत नेपाली हाते कागज उद्योग	भुसिंगा गा.वि.स.-४	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	खड्ग बहादुर बस्नेत	९७४१०१७७३८
७	७४४	२०६४-०७-१३	भिम नेपाली हाते कागज उद्योग	खिजीकाती गा.वि.स.-२	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	भिम बहादुर तामाङ्ग	९८४१०३९५१०
८	७६५	२०६६-०५-०९	विश्व विजय हाते नेपाली कागज उद्योग	पोकली गा.वि.स.-९	खिजिदेम्बा	लिखु	मान बहादुर तामाङ्ग	
९	७९३	२०६७-११-१२	पोकली झरना नेपाली हाते कागज उद्योग	पोकली गा.वि.स.-८	खिजिदेम्बा	लिखु	छोडकर्मा शेर्पा	
१०	७९४	२०६७-११-१२	शेर्पा काष्ठ फर्निचर उद्योग	भुसिंगा गा.वि.स.-४	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	लाडिमा शेर्पा	
११	८२२	२०६८-०९-१५	गौरी शंकर मछिनो प्रशोधन उद्योग	पोकली गा.वि.स.-८	खिजिदेम्बा	लिखु	रिन्जी शेर्पा	
१२	८९९	२०७०-०२-१२	मुना फर्निचर उद्योग	श्रीचौर गा.वि.स.-०६	खिजिदेम्बा	मोलुङ	राम बहादुर तामाङ	
१३	९०९	२०७०-०३-११	सुनगाभा मछिनो प्रशोधन उद्योग	श्रीचौर गा.वि.स.-०९	खिजिदेम्बा	मोलुङ	आडरिन्जी शेर्पा	
१४	९१७	२०७०-०५-१८	तारा युनिभर्सल नेपाली हाते कागज उद्योग	खिजीदेम्बा गा.पा.-०३	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	ताराधन सुनुवार	९८५११५२००३
१५	९२५	२०७०-०७-२१	प्रविन ज्योती फर्निचर उद्योग	खिजीकाती गा.वि.स.-२	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	बुद्धिमान तामाङ	
१६	९३०	२०७०-०९-१९	मनकामना मछिनो प्रशोधन उद्योग	पोकली गा.वि.स.-९	खिजिदेम्बा	लिखु	छोडकर्मा शेर्पा	
१७	११६७	२०७३-०४-१४	सगरमाथा मछिनो तेल प्रशोधन उद्योग	पात्ले गा.वि.स.-१	खिजिदेम्बा	मोलुङ	लाक्पा शेर्पा	
१८	१२२२	२०७३-१०-०६	सगरमाथा जडिबुटी उद्योग	पात्ले गा.वि.स.-२	खिजिदेम्बा	मोलुङ	पसी शेर्पा	
१९	१२६५	२०७४-०१-२१	उन्जे लामा मछिनो प्रशोधन केन्द्र	पात्ले गा.वि.स.-३	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	कुसाङ शेर्पा	
२०	१२७७	२०७४-०२-२४	रिद्धिसिद्धि मछिनो प्रशोधन उद्योग	पोकली गा.वि.स.-९	खिजिदेम्बा	लिखु	फुर्वा डोमा शेर्पा	९७६३१०२२९६
२१	१२८५	२०७४-०४-०२	उडल्याण्ड फर्निचर उद्योग	खिजीचण्डेश्वरी गा.वि.स.-७	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	ताराधन सुनुवार	
२२	१३३०	२०७४-०७-२८	हिमाली काष्ठ फर्निचर	खिजीदेम्बा गा.पा.-९	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	देण्डी शेर्पा	
२३	१३४८	२०७४-०९-०३	चोमोलुङमु फर्निचर उद्योग	लिखु गा.पा.-९	खिजिदेम्बा	लिखु	डेण्डी शेर्पा	९७६१०७१७४४
२४	१४३४	२०७५-०३-०१	जगत फर्निचर उद्योग	खिजीदेम्बा गा.पा.-१	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	जगत नारायण श्रेष्ठ	
२५	१४३६	२०७५-०३-०५	सगरमाथा फर्निचर उद्योग	मोलुङ गा.पा.-६	खिजिदेम्बा	मोलुङ	श्याम कुमार बुढाथोकी	
२६	१४७४	२०७५-०५-०३	श्री देम्बा फर्निचर उद्योग	खिजीदेम्बा गा.पा.-०९	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	जाङ्बु शेर्पा	
२७	१६१२	२०७५-१२-१८	तिनतले रमाइलो मछिनो प्रशोधन उद्योग	मोलुङ गा.पा.-६	खिजिदेम्बा	मोलुङ	वीरबल तामाङ	
२८	१६५०	२०७६-०२-१२	हिमाली मछिनो प्रशोधन उद्योग	खिजीदेम्बा गा.पा.-५	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	शर्किनी शेर्पा	
२९	१६५२	२०७६-०२-१३	जिम्बा मछिनो उद्योग	खिजीदेम्बा गा.पा.-६	खिजिदेम्बा	खिजिदेम्बा	इन्द्र बहादुर मगर	

३०	१६६२	२०७६-०२-२९	रोशन मछिनो प्रशोधन उद्योग	खिजीदेम्बा गा.पा.-६	खिजीदेम्बा	खिजीदेम्बा	तेज बहादुर तामाङ	
३१	२६०३	२०७९-०२-१३	पशुपति मछिनो उद्योग	खिजीदेम्बा गा.पा.-६	खिजीदेम्बा	खिजीदेम्बा		९८५२८४१०४४
३२	२७३०	२०७९-१०-२७	ककनी देवि मछिनो प्रशोधन उद्योग	खिजीदेम्बा गा.पा.-६	खिजीदेम्बा	खिजीदेम्बा	जनक तामाङ	९८४०३१५८०७
३३	२७४०	२०७९-१२-२४	थोलेदेम्बा मल्टिपल हर्वल एण्ड एग्रिकल्चर	खिजीदेम्बा गा.पा.-७	खिजीदेम्बा	खिजीदेम्बा	लाल बहादुर विक	९८६०४८३१८८
३४	२७५८	२०८०-०३-११	श्री हात्ती ढुङ्गा मछिनो प्रशोधन उद्योग	खिजीदेम्बा गा.पा.-६	खिजीदेम्बा	खिजीदेम्बा	हेम बहादुर तामाङ	९८६४०९४७६३
३५	२७९७	२०८०-०६-२९	कटवाल मछिनो प्रशोधन उद्योग	मोलुङ गा.पा.-६	खिजीदेम्बा	मोलुङ	अशोक कुमार कटवाल	९८६०२८३७६२
३६	२७९८	२०८०-०६-२९	काका भतिज हाते कागज उद्योग	मोलुङ गा.पा.-६	खिजीदेम्बा	मोलुङ	प्रकाश कुमार कटवाल	९८०२०६८०५२
३७	२८२८	२०८०-११-१७	शेर्पा नेपाली हाते कागज उद्योग	खिजीदेम्बा गा.पा.-९	खिजीदेम्बा	खिजीदेम्बा	कुंगा शेर्पा	९८५२८४१०४४
३८	५४३	२०५८-०३-१०	भय बहादुर बाँस निगालो	माम्खा गा.वि.स.-७	चिसंखुगढी	चिसंखुगढी	भै बहादुर राई	
३९	५९४	२०५९-०३-०७	सिर्जना अल्लो उद्योग	केतुके गा.वि.स.-७	मानेभञ्ज्याङ	मानेभञ्ज्याङ	धनकन्या राई समेत	
४०	५९५	२०५९-०३-१०	जागृत अल्लो उद्योग	केतुके गा.वि.स.-६	मानेभञ्ज्याङ	मानेभञ्ज्याङ	माया राई समेत ५ जना	
४१	१३४१	२०७४-०८-२४	लालीगुराँस फर्निचर उद्योग	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-५	मानेभञ्ज्याङ	मानेभञ्ज्याङ	गणेश बहादुर पुलामी मगर	९८६०८१५८७०
४२	१४९८	२०७५-०५-३१	लिब्जु फर्निचर उद्योग	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-५	मानेभञ्ज्याङ	मानेभञ्ज्याङ	काजी राई	९८४२८१२१४६
४३	१५३८	२०७५-०९-०५	चित्र फर्निचर उद्योग	मानेभञ्ज्याङ गा.पा.-५	मानेभञ्ज्याङ	मानेभञ्ज्याङ	चित्र कुमार तामाङ	९८११७४२६३०
४४	५२६	२०५७-११-१४	सगरमाथा जडीबुटी प्रशोधन उद्योग	बिलन्दु गा.वि.स.-२	लिखु चम्पादेवी	चम्पादेवी	नवराज खत्री के.शी.	
४५	१५३९	२०७५-०९-०६	प्रगति फर्निचर उद्योग	चम्पादेवी गा.पा.-६	लिखु चम्पादेवी	चम्पादेवी	राम बहादुर न्यौपाने	
४६	२९९	२०५२-०७-२०	गोविन्द फर्निचर उद्योग	ज्यामिरे गा.वि.स.-९	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	गोविन्द श्रेष्ठ	
४७	३४०	२०५३-०४-०३	भिम फर्निचर उद्योग	ओखलढुंगा गा.वि.स.-९	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	भिम श्रेष्ठ	
४८	५१६	२०५७-०९-११	विगुटार नेपाली हाते कागज उद्योग	विगुटार गा.वि.स.-६	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	भिम प्रसाद घिमिरे समेत	
४९	६०८	२०५९-०४-१२	श्रेष्ठ घरेलु फर्निचर उद्योग	ज्यामिरे गा.वि.स.-३	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	युवराज श्रेष्ठ	
५०	६८१	२०६०-०६-०५	मिडमार बाँस निगालो उद्योग	बर्नालु गा.वि.स.-७	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	मिडमार तेन्जी शेर्पा	
५१	७२४	२०६२-०८-१३	किँरात बाँस निगालो उद्योग	ओखलढुंगा गा.वि.स.-३	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	विजय राई	
५२	७२६	२०६२-०८-१७	सगरमाथा नेपाली हाते कागज उद्योग	रुम्जाटार गा.वि.स.-०७	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	बद्री काजी गुरुङ	
५३	७३२	२०६३-०५-०८	जाल्पादेवी काष्ठ फर्निचर उद्योग	ओखलढुंगा गा.वि.स.-३	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	युवराज श्रेष्ठ	
५४	७६६	२०६६-०७-१८	सुनगाभा फर्निचर उद्योग	ओखलढुंगा गा.वि.स.-५	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	कोमल श्रेष्ठ	

५५	७७	२०६६-०८-०८	मिडमा फर्निचर उद्योग	ओखलढुंगा गा.वि.स.-२	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	काजी शेर्पा	
५६	७८९	२०६७-०८-२२	लक्ष्मी बाँस फर्निचर उद्योग	ज्यामिरे गा.वि.स.-४	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	हिरा कुमारी खड्का	
५७	७९१	२०६७-१०-२६	संग्रिला हाते नेपाली कागज उद्योग	जन्तरखानी गा.वि.स.-७	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	अनिकेश मगर	
५८	८९७	२०७०-०२-१२	बुद्ध मछिनो प्रशोधन उद्योग	जन्तरखानी गा.वि.स.-९	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	आडजिग्मे शेर्पा	
५९	८९८	२०७०-०२-१२	हिमालयन नेपाली हाते कागज उद्योग	जन्तरखानी गा.वि.स.-९	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	आडजिग्मे शेर्पा	९८४९६०८८२६
६०	१०३३	२०७१-१०-०४	सिद्धिचरण फर्निचर उद्योग	सिद्धिचरण न.पा.-८	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	रामहरि कार्की	
६१	१०७२	२०७२-०३-१८	प्रबुद्ध मछिनो प्रशोधन उद्योग	जन्तरखानी गा.वि.स.-५	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	इन्द्र बहादुर मगर	
६२	१०८९	२०७२-०५-१५	सुमिता काष्ठ फर्निचर उद्योग	सिद्धिचरण न.पा.-०१	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	ख्याम प्रसाद दाहाल	
६३	११२०	२०७२-१२-०८	रमिते मछिनो प्रशोधन उद्योग	जन्तरखानी गा.वि.स.-७	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	भुव बहादुर मगर	
६४	१३३५	२०७४-०८-०१	शेर्पा फर्निचर उद्योग	सिद्धिचरण न.पा.-५	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	फुर्वा शेर्पा	
६५	१३७२	२०७४-११-१५	ओखलढुंगा बाँस निगालो उद्योग तथा प्रशिक्षण केन्द्र	सिद्धिचरण न.पा.-११	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	श्री विजय राई	
६६	१३९६	२०७५-०१-२१	गणपति फर्निचर उद्योग	सिद्धिचरण न.पा.-११	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	तेजु बहादुर सुनुवार राई	
६७	१४०४	२०७५-०२-०१	सृष्टि बुद्ध साझेदारी सुगन्धित तेल उद्योग	सिद्धिचरण न.पा.-५	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	राजेश श्रेष्ठ लगायत	
६८	१४४७	२०७५-०३-२८	न्यु श्रेष्ठ फर्निचर उद्योग	सिद्धिचरण न.पा.-११	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	श्याम बाबु श्रेष्ठ	
६९	१४६५	२०७५-०४-२७	सोफिया काष्ठ एण्ड स्टिल फर्निचर उद्योग	सिद्धिचरण न.पा.-११	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	फडिन्द्र श्रेष्ठ	
७०	१६६०	२०७६-०२-२७	नवबुद्ध मछिनो प्रशोधन उद्योग	सिद्धिचरण न.पा.-६	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	कामी शेर्पा	
७१	२७३४	२०७९-११-३०	ल्हायाडदा मछिनो उद्योग	सिद्धिचरण न.पा.-५	सिद्धिचरण	सिद्धिचरण	दावा शेर्पा	९८४२९०९०७६
७२	१०३४	२०७१-१०-०४	कुशादेवी फर्निचर उद्योग	कटुञ्जे गा.वि.स.-९	सुनकोशी मोलुङ	सुनकोशी	निलराज पराजुली	
७३	२९४१	२०८२-०४-०८	पंचकन्या रेशम कृषि जडिबुटी तथा पशुपंक्षी फर्म	मोलुङ गा.पा.-५	सुनकोशी मोलुङ	मोलुङ	विष्णु प्रसाद पोखरेल	९८४२९९३३७६

अनुसूची-१३: वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजन सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	अन्य प्रयोजनको लागि उपलब्ध गराएको वन क्षेत्रको		वन क्षेत्र उपलब्ध गराएको			जग्गा लिनुको प्रयोजन	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको क्षेत्रफल		नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद) को निर्णय मिति	सम्झौता मिति	करार अवधि (वर्षमा)
	नाम	ठेगाना	आयोजनाको नाम	ठेगाना	प्रवर्द्धक		स्थायी	अस्थायी			
१	श्री चैतेडाँडा सा.व.	सिद्धिचरण न.पा. ८	श्री सोलु कोरिडोर १३२ के भी प्रसारण लाईन आयोजना	तिडला सोलुखुम्बु	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	प्रसारण लाईन	०.०४८	१.५३	२०७५।१२।०४	२०७६।०१।२०	२५
	श्री भुसुने सा.व.	सिद्धिचरण न.पा. ८	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	०.०७७	१.९३	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	
	श्री बाघखोर सा.व.	सिद्धिचरण न.पा. ८	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	०.०२५	०.५६६	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	
	श्री ढुंग्रे पाखा मेघेपातल सा.व.	सिद्धिचरण न.पा. ५	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	०.०३२	१.०४६	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	
	श्री तिहारे खर्क सा.व.	सिद्धिचरण न.पा. ५	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	०.०१६	०.३८	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	
	श्री टक्सार सा.व.	सिद्धिचरण न.पा. ७	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	०	०.१७५	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	
	श्री हरेली दुधेभीर सा.व.	सिद्धिचरण न.पा. ६	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	०.०१७	०.३८	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	
	श्री थुम्की दुम्की सा.व.	मानेभन्ज्याङ गा.पा. ६	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	०.०६३	१.६२	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	
	श्री आहाले थाक्ले सा.व.	मानेभन्ज्याङ गा.पा. ६	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	०.०३७	०.६४	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	
	श्री भुमेथान मंगलबारे सा.व.	मानेभन्ज्याङ गा.पा. ४	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	०.०५२	०.७२७	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	
	श्री महिला देविस्थान सा.व.	मानेभन्ज्याङ गा.पा. ४	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	०.०१६	०.३५६	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	
	श्री महादेवस्थान	मानेभन्ज्याङ	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	०.०३६	०.८७	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	

	सा.व.	गा.पा. ५									
	श्री उदपुर सा.व.	मानेभन्ज्याङ गा.पा. ५	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	०.०४५	१.०४४	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	
	पिँडने सरकारद्वारा व्यवस्थित वन	सिद्धिचरण न.पा. ५	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	०.०४५	०.१४३	ऐ. ऐ.	ऐ. ऐ.	
२	सानीटार पिपल पाखा सा.व.	लिखु गा.पा. ४	लिखु ४ क्यास्केड जलविद्युत आयोजना १२.५ मे.वा.	लिखु	ग्रिन भेन्चर्स प्रालि, काठमाण्डौ	विद्युत उत्पादन	०.६१३	०	२०७४।०५।२६	२०७४।०६।०४	३०
३	रानीवन, गहते पैयाबोट, पैयाबोट सालघारी, जल्केनी, कालिकादेवी सा.व.	मोलुङ गा.पा.	मोलुङ खोला ३३ केभि प्रसारण लाईन आयोजना	मोलुङ	मोलुङ हाईड्रोपावर कम्पनी प्रा.लि.	प्रसारण लाईन	०.६२४	०	२०७२।११।०६	२०७४।०५।०८	२५
४	सरकारद्वारा व्यवस्थित वन	लिखु गा.पा.	तल्लो लिखु क्यास्केड जलविद्युत आयोजना ६ मे.वा.	ओखलढुंगा	स्वेत गंगा हाईड्रोपावर एण्ड कन्सट्रक्सन	विद्युत उत्पादन	०.१५	०	२०७६।१०।२७	२०७६।११।२१	३०

(स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय ओखलढुङ्गाको अभिलेख, २०८२)

अनुसूची १४: डिभिजन वन कार्यालयको स्वामित्वमा रहेको जग्गाको विवरण

क्र.सं.	क्षेत्रफल (रोपनी-आना)	कित्ता नं.	जग्गाधनीको नाम	ठेगाना	जग्गाको प्रकृति	कैफियत
१	३-०-३-०	२११	ईलाका वन कार्यालय, रुम्जाटार	रुम्जाटार- ३	समथर	२ वटा कच्ची भवन मर्मत गर्नुपर्ने भएको ।
२	७-११-१-१	७५३	जिल्ला वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा	ओखलढुङ्गा- ७	भिरालो	१ वटा पुरानो भवन, १ वटा निर्माणाधीन भवन
३	४-०-०-०	१०१०	जिल्ला वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा	ओखलढुङ्गा- ७	भिरालो	कार्यालय प्रमुख आवास भवन
४	१-१-३-१	१०१६	जिल्ला वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा	ओखलढुङ्गा- ७	भिरालो	
५	१-२-०-३	१०५९	जिल्ला वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा	ओखलढुङ्गा- ७	भिरालो	
६	०-१-२-१	४३७	जिल्ला वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा	ओखलढुङ्गा- ६	भिरालो	
७	१२-७-२-२	८३३	जिल्ला वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा	कुन्तादेवी- ७	भिरालो	मोलुङ हाईड्रोपावरबाट सट्टा भर्ना बापत
८	०-८-०-०	९२७	जिल्ला वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा	रानीवन- ३	सामान्य भिरालो	लिखु चम्पादेवी सब डिभिजन वन कार्यालय
९	२-०-०-०	९३५	लिखु चम्पादेवी सब डिभिजन वन कार्यालय	चम्पादेवी १०	सामान्य भिरालो	वन नर्सरी
१०	३-०-०-०	२७३७	मानेभञ्ज्याङ सब डिभिजन वन कार्यालय	मानेभञ्ज्याङ ५	सामान्य भिरालो	मानेभञ्ज्याङ सब डिभिजन वन कार्यालय

अनुसूची १५: गैहकाष्ठ वन पैदावर उत्पादन विवरण

क्र.सं.	प्रजाति	आ.व. २०७५।७६		आ.व. २०७६।७७		आ.व. २०७७।७८		आ.व. २०७८।७९		आ.व. २०७९।८०		आ.व. २०८०।८१		आ.व. २०८१।८२	
		परिमाण	राजस्व रु.	परिमाण	राजस्व रु.	परिमाण	राजस्व रु.	परिमाण	राजस्व रु.	परिमाण	राजस्व रु.	परिमाण	राजस्व रु.	परिमाण	राजस्व रु.
क.	राष्ट्रिय वनबाट														
१	चिराईतो	१२००		०		१६००		१९५०						८८५	१३२७५
२	सतुवाको जरा	०		०		०		०						०	०
३	मछिनोको पात	१९५५००		१०५०००		०		२४५०००	२०८००	२२४६१		१४१४५	३०००	१५७०२४	३१४०४८
४	साधारण च्याउ	०		०		०		७५						६०	७८
५	अर्गेली	१२०६०		८८९६		८३०		१०२५०						१२९४०	९०५८०
६	लोक्ता	९५३६		०		४५३५		२४००						४५०३	२२५१५
७	भुतकेश	०		०		०		०						०	०
८	खोटो	१९९२	१५७००	९७९२	१५९५०	०		९७९२	१२२४००	०	०	७९५९९	१२४१९३	०	०
९	सेतक चिनि	४०५		०		०		०						०	०
१०	कालो मुस्ली	०		५००		४६९५		२७४४						०	०
११	सेतो मुस्ली	०		५००		५१५		०						०	०
१२	सुगन्ध वाल	०		२००		१००		०						०	०
१३	वन मुला	०		२५०		०		०						०	०
१४	मजिठो	०		५०		३४४		६००						२३३	१६३५
१५	चुत्रो														
ख.	निजीबाट														
१	अर्गेली	०		०		९६८८		०						०	०
२	लोक्ता	०		०		३७९३		०						०	०
३	कालो मुस्ली	०		०		०		१४०९६						०	०
४	चिराईतो	१६००		०		८९७७		१८२७५						५००	९७५
५	सुगन्धवाल	०		०		०		४५००						०	०

६	चुत्रो	०	०	०	७१५६७								२३४३७१	१८७४९६८
७	मजिठो	०	५०००	०	४७२								०	०
८	मछिनोको पात	०	५०००	११९००	४५०००		१३८७०८		८८६००	७८१७२			०	०
९	ठुलोओखति	०	२५०	७७५									०	०

अनुसूची १६: वन बीउ पात्रो

क्र.सं.	स्थानिय नाम	बीउ संकलन समय	बीउ रोपण समय	प्रति कि.ग्रा. बीउ संख्या (No of seeds/ kg.)	बीउ जीवित रहने अवधि (Viability)	रोपण पूर्व- उपचार विधि	बीउ उम्रन लागने समय	अंकुरण प्रतिशत
१	खयर	मंसिर-फागुन	माघ-चैत	३०,०००-४०,०००	६-१२ महिना	२४ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	१-३ हप्ता	६०-९०
२	हलदु/कर्मा	फागुन-जेठ	संकलन गर्नासाथ वा फागुन-चैत	१,१०,००,०००-१,९८,००,०००	१ वर्ष	आवश्यक नपर्ने	२०-४० दिन	३०-५०
३	बेल/श्रीफल	चैत-असार	संकलन गर्नासाथ	४,८००-७,२००	१-६ महिना	आवश्यक नपर्ने	१०-२५ दिन	३५-६०
४	चिउरी	जेठ-भाद्र	संकलन गर्नासाथ	४५०-१,०००	१-२ हप्ता	गुदी हटाई सफा गर्ने	७-१५ दिन	८० सम्म
५	रातोशिरिस	पुस-माघ	फागुन-चैत	करिव २४,०००	१ वर्ष	२४ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	१-२ हप्ता	५०-७०
६	कालो शिरिस	पुस-चैत	फागुन-चैत	९,०००-११,०००	१ वर्ष	आवश्यक नपर्ने	७-२५ दिन	७०-८०
७	सेतोशिरिस	मंसिर-फागुन	फागुन-चैत	१८,०००-२४,०००	२ वर्षभन्दा	२४ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	७-२५ दिन	५०-८०
८	छतिवन	चैत-जेठ	संकलन गर्नासाथ वा फागुन-चैत	२,३०,०००-६,६०,०००	१ वर्ष	आवश्यक नपर्ने	५-२० दिन	६०-७०
९	कदम	कार्तिक-पुस	फागुन-चैत	९,००,०००-२७,००,०००	६-१२ महिना	आवश्यक नपर्ने	१५ दिन	७०-८०
१०	बडहर	जेठ-भाद्र	संकलन गर्नासाथ	१,९००-२,०००	७ दिन भन्दा कम	गुदी हटाई सफा गर्ने	१-३ हप्ता	६०-८०
११	नीम	जेठ-भाद्र	संकलन गर्नासाथ	३,०००-६,५००	१५ दिनभन्दा कम	आवश्यक नपर्ने	१-३ हप्ता	६०-८०
१२	टाँकी/रातो कोईरालो	माघ-वैशाख	संकलन गर्नासाथ वा फागुन-चैत	३,०००-५,०००	१ वर्ष	२४ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	९-३० दिन	७०-९०
१३	सिमल	चैत-जेठ	संकलन गर्नासाथ वा फागुन-चैत	१५,०००-३५,०००	१-२ वर्ष		१-४ हप्ता	६०-८०
१४	पलाँस	चैत-वैशाख	संकलन गर्नासाथ वा फागुन-चैत	१,५००-२,०००	१ वर्ष	आवश्यक नपर्ने	५-३२ दिन	७०-८०
१५	कल्कीफूल	भाद्र र चैत	फागुन-चैत	करिव ८,५०,०००	१ वर्ष	आवश्यक नपर्ने	२-७ हप्ता	३०-४०
१६	राजवृक्ष	पुस-वैशाख	फागुन-वैशाख	२,०००-६,०००	२-३ वर्ष	१ घण्टा तातोपानीमा भिजाउने	१-१० हप्ता	६५ सम्म

क्र.सं.	स्थानिय नाम	बीउ संकलन समय	बीउ रोपण समय	प्रति कि.ग्रा. बीउ संख्या (No of seeds/ kg.)	बीउ जीवित रहने अवधि (Viability)	रोपण पूर्व- उपचार विधि	बीउ उम्रन लागने समय	अंकुरण प्रतिशत
१७	देवदार	भाद्र-पुस	संकलन गर्नासाथ	७,०००-१४,०००	४ महिना	२४ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	३-८ हप्ता	६०-७०
१८	लप्सी	कार्तिक-फागुन	फागुन-चैत	३०० (कोया)	१ वर्ष	२४ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	३-४	८० सम्म
१९	कपुर	भाद्र-मंसिर	फागुन-चैत	५,०००-१२,०००	१ वर्ष	२४ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	३५-५५	५०-७०
२०	सुगन्धकोकिला/मानासैरी	असोज-पुस	संकलन गर्नासाथ	करिब २,०००	३ महिना		२०-२५ दिन	७०-९०
२१	तेजपात	चैत-वैशाख	संकलन गर्नासाथ	२,०००-४,०००	१ हप्ता	गुदी हटाई सफा गर्ने	१५-२० दिन	९० सम्म
२२	धूपीसल्लो/राजसल्लो	मंसिर-माघ	फागुन-चैत	१,७०,०००-२,५०,०००	१८ महिना	आवश्यक नपर्ने	१-२ हप्ता	४०-६०
२३	सतिसाल	माघ-चैत	फागुन-चैत	१८,०००-४०,००० (१,००० कोया)	१ वर्ष	आवश्यक नपर्ने	१-३ हप्ता	६५-८०
२४	सिसौ	मंसिर-चैत	फागुन-चैत	३३,०००-५५,००० (१३,०००-१६,००० कोया)	१ वर्ष	४८ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	१-५ हप्ता	८०-९५
२५	रक्चन/रक्तचन्दन	भाद्र-पुस	संकलन गर्नासाथ वा फागुन-चैत	६००-१,४००	६ महिना			८४ सम्म
२६	गुलमोहर/गोल्डमोहर	माघ-फागुन	फागुन-चैत	१८००-४,०००	२ वर्षभन्दा बढी	२४ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	१-४ हप्ता	६०-८५
२७	रुद्राक्ष	असोज- मंसिर	संकलन गर्नासाथ	४५०-५०० (कोया)	६ महिना	बाहिरको कडा भागलाई बिस्तारै फुटाउने वा तातो पानीमा भिजाउने	१-९ महिना	२०-४५
२८	मसला	चैत-जेठ	संकलन गर्नासाथ वा फागुन-चैत	३,००,०००-७,००,०००	२ वर्ष	आवश्यक नपर्ने	१०-१५ दिन	५०-८०
२९	निमारो	जेठ-भाद्र	संकलन गर्नासाथ वा फागुन-चैत	३०,००,०००-८०,००,०००	२ वर्ष	आवश्यक नपर्ने	२-८ हप्ता	८-१६
३०	राईखन्यु	असार-भाद्र	संकलन गर्नासाथ वा फागुन-चैत	१०,००,०००-३५,००,०००	१ वर्ष	आवश्यक नपर्ने	१ हप्ता-६ महिनासम्म	१४ सम्म
३१	कागियो फुल	जेठ-भाद्र	संकलन गर्नासाथ	७०,०००-१,००,०००	१-२ महिना	आवश्यक नपर्ने	२-४ हप्ता	६०-७०
३२	वीरेन्द्रफूल	माघ-चैत	फागुन-चैत	५०,०००-५९,०००	२ वर्ष	४८ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	२-३ हप्ता	७०-८०

क्र.सं.	स्थानिय नाम	बीउ संकलन समय	बीउ रोपण समय	प्रति कि.ग्रा. बीउ संख्या (No of seeds/ kg.)	बीउ जीवित रहने अवधि (Viability)	रोपण पूर्व- उपचार विधि	बीउ उम्रन लागने समय	अंकुरण प्रतिशत
३३	ओखर	भाद्र-कार्तिक	संकलन गर्नासाथ वा फागुन-चैत	३५-१२० (फल)	१ वर्ष	४८ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	१-२ महिना	६५-८०
३४	इपिल इपिल	श्रावण-कार्तिक र माघ	फागुन-चैत	२०,०००-३०,०००	३-४ वर्ष	४८ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	१०-२० दिन	७०-९०
३५	कुटमिरो	वैशाख-भाद्र	संकलन गर्नासाथ	४,५००-५,५००	३ दिन	बीउ बाहिरको गुदी हटाई सफा गर्ने	२ हप्ता	६०-७५
३६	काउलो	जेठ-असार	संकलन गर्नासाथ	२,०००-२,५००	२ महिना			४०-७५
३७	मौवा (तराई)	जेठ-भाद्र	संकलन गर्नासाथ	४२०-१,०००	१-६ महिना	आवश्यक नपर्ने	१०-३५ दिन	७० सम्म
३८	बकाइनो	मंसिर-चैत	फागुन-चैत	८००-२,००० (कोया)	१ वर्ष	२४ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	१५-४५ दिन	६५-८०
३९	लेकचाँप/सिर्म	असोज-कार्तिक	संकलन गर्नासाथ	१२,०००-१४,०००	४५ दिन	आवश्यक नपर्ने	२-६ हप्ता	७०-८५
४०	सितलाचिनी/सैजन	फागुन-असार र मंसिर-पुस	संकलन गर्नासाथ	५,५००-९,०००	६ महिना	२४ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	२०-३० दिन	६०-८०
४१	किम्बु	चैत-श्रावण	संकलन गर्नासाथ वा फागुन-चैत	४,००,०००- ५,००,०००	३ वर्ष	४ दिनसम्म चिसो पानी मा भिजाउने	१-४ हप्ता	१०-७०
४२	जैतुन/लौठो	कार्तिक-माघ	संकलन गर्नासाथ	५,०००-८,०००	२ महिना	हरेक दिन पानी फेर्दै १५-२० दिन सम्म चिसो पानीमा भिजाउने	१-३ महिना	न्यून
४३	सांदन	जेठ-श्रावण	संकलन गर्नासाथ	२८,०००-३३,०००	अत्यन्त कम	४८ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	१०-३० दिन	७५ सम्म
४४	अमला	मंसिर-फागुन	फागुन-चैत	३४,०००-८९,०००	१ वर्षसम्म	७२ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	९-३० दिन	३०-४०
४५	खोटेसल्ला	पुस-चैत	फागुन-चैत	८,०००-१२,५००	४ वर्षसम्म		२-४ हप्ता	७०-९०
४६	गोब्रेसल्ला	असोज- मंसिर	फागुन-चैत	१५,०००-३०,०००	१८ महिना	४८ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	२-३ हप्ता	७०-८५
४७	अशोक (तेस्रो हाँगा)	असार-भाद्र	संकलन गर्नासाथ	६००-९००	अत्यन्त कम	आवश्यक नपर्ने	१-२ हप्ता	५०-७०
४८	अशोक (घुम्टे)	असार-भाद्र	संकलन गर्नासाथ	६००-९००	अत्यन्त कम	आवश्यक नपर्ने	१-२ हप्ता	५०-७०
४९	लहरेपीपल	वैशाख-असार	संकलन गर्नासाथ	करिब ७,७०,०००	१-२ हप्ता	आवश्यक नपर्ने	१-४ दिन	९० सम्म
५०	पाउलोनिया	असोज-कार्तिक	संकलन गर्नासाथ वा फागुन-चैत	करिब ६०,००,०००	२-३ वर्ष	आवश्यक नपर्ने	१५-३० दिन	७०-९०
५१	विजयसाल	माघ-वैशाख	फागुन-वैशाख	१,६००-२,४००	१ वर्ष	४८ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	१०-१५ दिन	४०-९०

क्र.सं.	स्थानिय नाम	बीउ संकलन समय	बीउ रोपण समय	प्रति कि.ग्रा. बीउ संख्या (No of seeds/ kg.)	बीउ जीवित रहने अवधि (Viability)	रोपण पूर्व- उपचार विधि	बीउ उम्रन लागने समय	अंकुरण प्रतिशत
५२	रक्तचन्दन	माघ-वैशाख	फागुन-चैत	१००-१,४०० (कोया)	६-१२ महिना	२४ घण्टा महिना चिसो पानीमा भिजाउने	१०-३५ दिन	५०-८०
५३	चन्दन/धेतचन्दन/श्रीखण्ड	कार्तिक-फागुन	फागुन-चैत	५,०००-८,०००	१ वर्ष	२४ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	४-८ हप्ता	३०-८०
५४	रिठ्ठा	कार्तिक-फागुन	फागुन-चैत	५००-१,५००	१-२ वर्ष	७ दिनसम्म चिसो पानीमा भिजाउने	४-६ हप्ता	७०-७५
५५	लौठसल्ला/बर्मसल्ला	कार्तिक- मंसिर	संकलन गर्नासाथ	१३,०००-१-८,०००	६ महिना	चिसोमा भण्डारण	४५-८० दिन	३०-५०
५६	टिक/सागवान	फागुन-वैशाख	संकलन गर्नासाथ	१२,०००-३,०००	१-२ वर्ष	२ दिन पानीमा भिजाई २ दिन सुकाउने र यो प्रक्रिया १५-२० दिन सम्म दोहोर्‍याउने	२-६ हप्ता	१०-५०
५७	अर्जुन	चैत-वैशाख	फागुन-चैत	४००-७००	६-१२ महिना	आवश्यक नपर्ने	१५-३० दिन	४०-७०
५८	बरोँ	वैशाख-जेठ	संकलन गर्नासाथ वा फागुन-चैत	५००-८००	६-१२ महिना	४८ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	३-६ हप्ता	५०-६०
५९	हरोँ	कार्तिक-फागुन	फागुन-चैत	४००-५२०	१-२ वर्ष	२४ घण्टा चिसो पानीमा भिजाउने	३-७ हप्ता	४०-७०

अनुसूची १७: जडीबुटी संकलन समय

क्र.सं.	प्रयोग हुने भाग	प्रजाति	वैज्ञानिक नाम	संकलन गर्ने समय
१	जरा तथा गानो जाति	सतुवा	<i>Paris polyphylla</i>	कार्तिक-पुष
२		विष/विषमा	<i>Aconitum spp.</i>	असोज-कार्तिक
३		विषफेज	<i>Polypodium vulgare</i>	भदौ-असोज
४		ठूलो/बुढो ओखती	<i>Astilbe spp.</i>	माघ
५		कुरिलो/सतावरी	<i>Asparagus spp.</i>	असोज-कार्तिक
६		कुट्की	<i>Neopicrorhiza scrophulariifolia</i>	चैत्र-वैशाख
७		वाँको/सर्पको मकै	<i>Arisaema spp.</i>	जेठ-असोज
८		सुगन्धवाल	<i>Valeriana jatamansi</i>	कार्तिक-मंसिर

९		सेतक चिनी/खिरौले	<i>Polygonatum spp.</i>	असोज-मंसिर
१०		कचुर/वन हलेदो	<i>Curcuma zedoaria</i>	कार्तिक-मंसिर
११		पदमचाल	<i>Rheum austral</i>	मंसिर-पुष
१२		पाषणवेद/पाखनवेद	<i>Bergenia ciliata</i>	असोज-कार्तिक
१३		बज्रदन्ती	<i>Potentilla fulgens</i>	असोज-मंसिर
१४		वन लसुन/हाडे लसुन	<i>Allium spp.</i>	भदौ-असोज
१५		बोझो	<i>Acorus calamus</i>	भदौ-माघ
१६		कालो मुसली	<i>Curculogo orchioides</i>	भदौ-असोज
१७		सेतो मुसली	<i>Chlorophytum spp.</i>	पुष-फाल्गुण
१८		यार्सगुम्बा	<i>Dactylorhiza hatagrea</i>	जेठ
१९		जटामसी	<i>Valeriana jatamansi</i>	असोज-कार्तिक
२०	बोक्रा जाति	लोक्ता	<i>Daphne spp.</i>	मंसिर-जेठ
२१		अर्गेली	<i>Edgeworthia gardeneri</i>	जेठ-असार
२२		अल्लो	<i>Girardinia diversifolia</i>	मंसिर-माघ
२३		चुत्रो/दारुहल्दी	<i>Berberis aristata</i>	मंसिर-पुष
२४		काउलो	<i>Persea Duthiei</i>	भदौ-कार्तिक
२५	पात तथा डाँठ जाति	ठिग्रे सल्ला	<i>Taxus wallichiana</i>	मंसिर-चैत्र
२६		गुर्जो लहरा/गुडुची	<i>Tinospora sinensis</i>	माघ-चैत्र
२७		तेन्दुको पात	<i>Diospyros malabarica</i>	फाल्गुण-चैत्र
२८		सुनपाती	<i>Rhododendron anthopogon</i>	असोज-पुष
२९		तालिस पत्र	<i>Abis spectabilis</i>	मंसिर-चैत्र
३०		तितेपाती	<i>Artemisia spp.</i>	असोज-मंसिर
३१		धसिङ्ग्रे/पटपटे/मछिनो	<i>Gaultheria fragrantissima</i>	भदौ-असोज

३२		धुपीको चोईटा	<i>Juniperous spp.</i>	वर्षेभरी
३३		धुपीको पात	<i>Juniperous spp.</i>	मंसिर-चैत्र
३४		मजिठो	<i>Rubia manjith</i>	पुष-माघ
३५		लौठसल्ला	<i>Taxsus spp.</i>	भदौ-मंसिर
३६	फुल तथा भुवा जाति	गुराँस/चिमाल	<i>Rhododendron spp.</i>	फाल्गुण-बैशाख
३७		टुकी फुल	<i>Taraxacum officinale</i>	साउन-कार्तिक
३८		बुकी फुल	<i>Anaphalis spp.</i>	असोज-मंसिर
३९	फल तथा बीज जाति	अमला	<i>Phyllanthus emblica</i>	कार्तिक-फाल्गुण
४०		धँटेलो	<i>Prinsepia utilis royle</i>	असोज-कार्तिक
४१		सिलटिमु	<i>Zanthoxylum armatum</i>	असार-भदौ
४२		टिमु	<i>Zanthoxylum armatum</i>	असोज-चैत्र
४३		नागबेली पाउडर	<i>Lycopodium clavatum</i>	असोज-कार्तिक
४४		कालीकाठको दाना	<i>Mysine semiserrata</i>	कार्तिक-मंसिर
४५	बिरुवा जाति	चिराईतो	<i>Swertia spp.</i>	मंसिर-पुष
४६		सुनाखरी/सुनगाभा/जिवन्ती	<i>Orchid</i>	माघ-फाल्गुण
४७		इयाउ	<i>Lichen</i>	वर्षेभरी
४८		साधारण च्याउ	<i>Wild mushroom</i>	साउन-कार्तिक
४९	गम तथा रोजिन जाति	सल्लाको खोटो	<i>Pinus spp.</i>	चैत्र-कार्तिक
५०		शिलाजित	<i>Rock exudates</i>	बैशाख-जेठ
५१		भीर मह	<i>Wild Bee honey</i>	चैत्र बैशाख/कार्तिक मंसिर
५२	अन्य वन पैदावार	सल्लाको कोण सिम्टा	<i>Pinus spp. Cones</i>	कार्तिक-मंसिर
५३		सल्ली पीर	<i>Pinus spp. Needles</i>	वर्षेभरी

अनुसूची-१८: वार्षिक कार्यक्रम र प्रगति

१. कार्यक्रम आयोजनाको नाम : राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (संघीय सशर्त अनुदान)

क्र.स.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			हाल सम्मको प्रगति			मुख्य उपलब्धिहरु
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु										
१.४.३.१३	सामुदायिक वन अध्ययन केन्द्रको त्त्र प्रणालीमा तथ्याङ्क विवरण प्रविष्ट गर्ने	२२५२२	पटक	१	९.५	१	१	९.५	१	
११.४.१७.३७०	वन डढेलो व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन	२२५२२	पटक	१	४७.६	५	१	४५.०	४.७३	
११.४.१७.३७२	वन्यजन्तु व्यवस्थापन, उद्धार र मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरण	२२५२२		१	१९.०	२	१	१८.१	१.९	
११.४.१७.३८७	सामुदायिक वन व्यवस्थापन, सहजिकरण र समूह सशक्तिकरण	२२५२२		१	२३.८	२.५	१	२०.८	२.१८	
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				४.०	५७.१	१०.५	४.०	९३.४	९.८	
वार्षिक भौतिक प्रगति										१००.०० %
वार्षिक वित्तिय प्रगति										९३.४३%

२. कार्यक्रम आयोजनाको नाम : जडिबुटी विकास कार्यक्रम (संघीय सशर्त अनुदान)

क्र.स.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			हाल सम्मको प्रगति			कैफियत
११.४.१७.३१६	पकेट क्षेत्रमा जडिबुटी संरक्षण (सबै जिल्ला तथा छनौट भएका पालिकाहरु)	३११५७	पटक	१	२६.७	६	१	२४.५	५.५२	

११.४.१७.३२६	कबुलियती वन प्रवर्द्धन तथा सहजिकरण कार्यक्रम	३११५७	पटक	१	२६.७	६	१	२६.४	५.९५	
११.४.१७.३३६	प्राकृतिक जडिवुटि संरक्षण तथा खेती विस्तार (सबै जिल्ला तथा छनौट भएका पालिकाहरु — निजी जग्गामा समेत)	३११५७	पटक	१	२२.२	५	१	२२.२	५	
११.४.१७.३६६	कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम (सामुदायिक तथा कबुलियती वनमा फलफूल तथा बहुउपयोगि विरुवा रोपण तथा संरक्षण)	३११५७	पटक	१	२४.४	५.५	१	२४.४	५.५	
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा				४.०	१००.०	२२.५	४.०	९७.६	२२.०	
कुल जम्मा खर्च				४.०	१००.०	२२.५०	४.०	९७.६	२२.०	
वार्षिक भौतिक प्रगति										१००.००%
वार्षिक वित्तिय प्रगति										९७.६४%

३. कार्यक्रम आयोजनाको नाम : वातावरण विभाग (संघीय सशर्त अनुदान)

क्र.स.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक		इकाई	वार्षिक लक्ष्य			हालसम्मको प्रगति			कैफियत
					परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु											
११.५.१७.२८	पाण्डव सुनुवार स्मृति पार्क खिजिदेम्वा गा पा १ रगनी र उर्बु सलेवा पार्क निर्माण मानेभञ्ज्यांग गा पा ३, ओखलढुङ्गा	३११५७	११.५.१७.२८	पटक	२	१००.०	२५	२	९९.८	२४.९५४२९	
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा					२.०	१००.०	२५.०	२.०	९९.८	२५.०	

कुल जम्मा				२	१००.०	२५.०	२	९९.८	२५.०	
वार्षिक भौतिक प्रगति										१००%
वार्षिक वित्तीय प्रगति										९९.८२%

४. प्रदेश वन विकास तथा जडिबुटी प्रवर्द्धन कार्यक्रम

क्र.स.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			हाल सम्मको प्रगति			मुख्य उपलब्धिहरु
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
	अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु									
११.४.१७.२३	विरुवा उत्पादन (३" * ७" को पोलिथिन थैलामा)	३११५७	हजार वटा	८०	७.३	८.८	८०	६.९	८.२६	
११.४.१७.२५	बृक्षारोपण (तारबार सहित)	३११५७	हेक्टर	२	४.२	५	२	४.२	५	
११.४.१७.२७	बहु बर्षे विरुवा उत्पादन (८" * ५" को पोलिथिन थैलामा)	३११५७	हजार वटा	२०	३.३	४	२०	३.२	३.८९	
११.४.१७.३०	नर्सरी मर्मत/स्तरोन्नति	३११५७	वटा	१	१.२	१.४५	१	१.२	१.४५	
११.४.१७.५१	सामुदायिक वनमा उद्यमशिलता अभिवृद्धि	३११५७	वटा	१	४.२	५	१	४.२	५	
११.४.१७.१०४	सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	३११५७	वटा	२	८.३	१०	२	७.६	९.११	
११.४.१७.१२७	एक सामुदायिक वन एक संरक्षण पोखरी	३११५७	जिल्ला	४	३.३	४	४	३.०	३.६२	
११.४.१७.३१०	जोखिमयुक्त/ढलापडा रूख संकलन/व्यवस्थापन	३११५७	जिल्ला	१	०.८	१	१	०.३	०.३९	

११.४.१७.३११	बाँसमा आधारित उद्यमशिलता अभिवृद्धि	३११५७	जिल्ला	१	४.२	५	१	३.६	४.३	
११.४.२२.४	जडिवुटि विरुवा उत्पादन तथा खेती विस्तार	३११५९	पटक	१	४.२	५	१	४.१	४.९९	
	क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा			११३.०	४०.९	४९.३	११३.०	३८.२	४६.०	
	आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू									
२.५.११.४७	सरोकारवाला सँग वनका कुरा	२२५२२	पटक	८	२.०	२.४	८	१.९	२.३२	
२.५.७.७	स्थायी नर्सरीको लागि नाइके ज्याला	२२४१३	जना	३	४.५	५.४	३	४.५	५.४	
२.७.१३.१	सामुदायिक तथा कबुलियती वन अनुगमन तथा निरीक्षण (अनुगमन पुस्तिका प्रकाशन समेत)	२२५२२	वटा	५४८	४.६	५.४८	५४८	४.२	५.०९	
२.७.१८.३	वन र वन्यजन्तु संरक्षण र अपराध नियन्त्रणको लागि नियन्त्रण कक्ष स्थापना र व्यवस्थापन	२२५२२	वटा	१	२.९	३.५	१	२.९	३.४४	
२.७.१९.१	सामुदायिक वन समूहको कार्ययोजना नवीकरणमा सहयोग (गरीब, महिला र दलित लक्षित जलवायू परिवर्तन अनुकूलन योजना)	२२५२२	वटा	५०	१०.४	१२.५	५०	१०.३	१२.४३	
२.७.१९.४	फलफुलको विरुवा खरीद गरी वितरण	२२५२२	संख्या	१	२.५	३	१	२.५	२.९९	
२.७.२०.११	सामाजिक परिचालन सेवा (समुह परिचालनको अनुदान सहयोग)	२२५२२	जना	८	१२.०	१४.४	८	१२.०	१४.४	
२.७.२१.११	नगर उद्यान निर्माण	२२५२२	संख्या	१	४.२	५	१	४.२	५	
२.७.२१.७	कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	प्याकेज	१	४.२	५	१	४.१	४.९४	
२.७.२५.१४	कर्मचारीहरूको लागि फिल्ड गियर सामान सेट	२२५२२	जना	१	३.७	४.५	१	३.७	४.५	

	खरिद(जुता,टर्च लाइट,रेन कोट,क्याल्कुलेटर अादी खरिद)									
२.७.२५.५	कबुलियती वन समूहको विधान तथा कार्ययोजना पुनरावलोकन (जीविकोपार्जन सुधार समेत)	२२५२२	वटा	४०	५.०	६	४०	४.९	५.९२	
२.७.२५.९	वन,वन्यजन्तु संरक्षणको लागि गस्ति परिचालन	२२५२२	जिल्ला	१	०.८	१	१	०.१	०.१५	
२.७.५.१	कार्यक्रम कार्यान्वयन, अनुगमन, मुल्याडकन तथा भ्रमण खर्च	२२५२२	पटक	१	२.५	३	१	१.९	२.२८	
	ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा			६६४.००	५९.१०	७१.१८	६६४.००	५७.१८	६८.८६	
	कुल जम्मा खर्च			७७७.००	१००.००	१२०.४३	७७७.००	९५.३८	११४.८७	
	वार्षिक भौतिक प्रगति									१००.००
	वार्षिक वित्तीय प्रगति									९५.३८

५. वातावरण तथा जैविक विविधता संरक्षण कार्यक्रम

क्र.स.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक		इकाई	वार्षिक लक्ष्य			हाल सम्मको प्रगति			कैफियत
					परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु											
११.४.१७.३२	नगर उद्यान निर्माण	३११५७	११.४.१७.३२	वटा	०	०.०	०	०	०.०	०	
११.४.१७.४६	पोखरी निर्माण तथा व्यवस्थापन	३११५७	११.४.१७.४६	वटा	४	३६.४	४	४	२९.०	३.१९१८	

क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा					४.०	३६.४	४.०	४.०	२९.०	३.२	
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू											
२.७.१०.१	वन ,बन्जन्तु संरक्षण सम्बन्धि प्रचार प्रसार (होर्डिंग बोर्ड ,पम्फलेट ,पुस्तिका ,ब्रोसर आदी	२२५२२	२.७.१०.१	संख्या	०	०.०	०	०	०.०	०	
२.७.११.२	दिबस ,समारोह,सप्ताह (वातावरण दिबस ,जैविक विविधता , बन डढेलो सप्ताह आदि)	२२५२२	२.७.११.२	पटक	१	९.१	१	१	७.९	०.८७३	
२.७.१८.१	मानव वन्यजन्तु द्वन्द व्यवस्थापन तथा वन्यजन्तु उद्धार	२२५२२	२.७.१८.१	पटक	१	१८.२	२	१	१८.०	१.९८२५१	
२.७.२१.५	वातावरण सचेतना सहितको विधालय वातावरण सुधार कार्यक्रम	२२५२२	२.७.२१.५	पटक/संख्या	८	३६.४	४	८	३४.९	३.८४१५	
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा					१०.००	६३.६४	७.००	१०.००	६०.८८	६.७०	
कुल जम्मा खर्च					१४.००	१००.००	११.००	१४.००	८९.९०	९.८९	
भौतिक प्रगति										१००.००%	
वित्तिय प्रगति										८९.९०%	

६. डिभिजन वन कार्यालयहरु

क्र.स.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक		इकाई	वार्षिक लक्ष्य			हालसम्मको प्रगति			कैफियत
					परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु											
११.१.२.२	डिभिजन वन कार्यालय भवन निर्माण	३१११२	११.१.२.२		१	१९.८	१००	१	१३.९	६९.८	
११.१.३.१	डिभिजन /सबडिभिजन /आवास भवन मर्मत तथा स्तरोन्नति	३११६१	११.१.३.१	वटा	१	१.०	५	१	१.०	४.९७	
११.४.२२.१	कार्यालय कम्पाउण्ड घेराबारा पर्खाल निर्माण	३११५९	११.४.२२.१	प्याकेज	१	०.४	२	१	०.४	२	
११.६.१३.१	कार्यालयको तागि फर्निचर तथा फिक्चर्स	३११२३	११.६.१३.१	पटक/संख्या	१	०.६	२.९६	१	०.६	२.९०२६७	
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा					४.०	२१.८	११०.०	४.०	१५.८	७९.७	
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु											
१.१.१.११	का. स. पाँचौं स्तर	२११११	१.१.१.११	जना	०	१.०	५.२९	०	०.७	३.६९	
१.१.१.१२	वन रक्षक पाँचौं स्तर	२११११	१.१.१.१२	जना	०	७.३	३७.०२	०	६.७	३३.८१	
१.१.१.१३	वन रक्षक प्रथम स्तर	२११११	१.१.१.१३	जना	०	११.१	५६.१४	०	११.१	५५.९३६३१	
१.१.१.१४	वन रक्षक द्वितीय स्तर	२११११	१.१.१.१४	जना	०	२.४	११.८६	०	१.६	८.०८२४७	
१.१.१.२	अधिकृतस्तर दर्शौं	२११११	१.१.१.२	जना	०	२.०	९.९५	०	१.८	९.२२७७३	

१.१.१.५	अधिकृतस्तर आठौँ	२११११	१.१.१.५	जना	०	८.५	४२.६९	०	५.७	२८.९	
१.१.१.६	अधिकृतस्तर सातौँ	२११११	१.१.१.६	जना	०	४.९	२४.७५	०	२.७	१३.७७	
१.१.१.७	अधिकृतस्तर छैटौँ	२११११	१.१.१.७	जना	०	२.५	१२.४१	०	१.५	७.६२	
१.१.१.८	सहायकस्तर पाँचौँ	२११११	१.१.१.८	जना	०	९.१	४६.०४	०	८.२	४१.३२	
१.१.१.९	सहायकस्तर चौथो	२११११	१.१.१.९	जना	०	१.२	६.२३	०	०.०	०	
१.३.१.१	निजामती कर्मचारीहरुको पोशाक खर्च	२११२१	१.३.१.१	जना	४५	०.९	४.५	४५	१.१	५.५८	
१.३.१.२	करारमा कार्यरत कर्मचारीलाई पोशाक सुबिधा	२११२१	१.३.१.२	जना	३	०.१	०.३	३	०.१	०.३	
१.४.२.१	खाद्यान्न (कर्मचारी रासन)	२८१४२	१.४.२.१	जना	४५	८.७	४३.८६	४५	८.०	४०.१०५५३	
१.२.१.१	स्थानीय भत्ता	२२११२	१.२.१.१	जना	४५	०.८	४.०७	४५	०.५	२.५१२६५	
१.२.२.१	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता	२२११२	१.२.२.१	जना	४५	५.४	२७	४५	४.७	२३.९	
२.१.१.१	धाराको महसुल	२२११२	२.१.१.१	रू.	१००	०.४	१.८	९०	०.३	१.५	
२.१.२.१	विद्युत महशुल	२११३१	२.१.२.१	रू.	१२००	०.३	१.४४	१२००	०.२	१.२४	
२.१.६.२	कार्यालयको टेलिफोन महशुल, कार्यालय प्रमुख/सुचना अधिकारी मोबाइल रिचार्ज समेत (त्त सेवा खरिद)	२११३२	२.१.६.२	महिना	८	०.१	०.४८	१	०.०	०.१५	
२.१.७.१	ईमेल/ इन्टरनेट/वेबसाइट महसुल	२२२१२	२.१.७.१	पटक/संख्या	१	०.४	१.८	१	०.३	१.२७	
२.१.९.१	हुलाक/कुरियर खर्च	२२२१२	२.१.९.१	पटक/संख्या	१.५	०.०	०.१८	१	०.२	१.००४५	

२.२.२.२	डिजेल (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	२.२.२.२	लीटर	१	०.९	४.५	१	०.९	४.४९	
२.२.२.३	पेट्रोल (कार्यालय प्रयोजन)	२११२१	२.२.२.३	लीटर	७२०	०.२	१.१२	७००	०.२	०.७९	
२.२.२.५	सब डिभिजन वन कार्यालयहरुलाई इन्धन	२११२१	२.२.२.५	पटक/संख्या	८६४	०.३	१.३४	८००	०.३	१.३३	
२.३.१.२	दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	२.३.१.२	वटा	३	०.२	०.९	२	०.१	०.३८	
२.३.१.३	चार पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	२.३.१.३	वटा	१	१.१	५.५	१	१.५	७.४८	
२.३.१.४	सब डिभिजन वन कार्यालयहरुलाई सवारी मर्मत खर्च	२२२१३	२.३.१.४	पटक/संख्या	६	०.४	१.८	६	०.३	१.६	
२.९.२.२	दुई पाङ्ग्रे सवारी साधनको बीमा तथा नविकरण खर्च	२२२२१	२.९.२.२	वटा	१०	०.१	०.५	१०	०.१	०.५	
२.९.२.३	चारपाङ्ग्रे सवारी साधनको बीमा तथा नविकरण खर्च	२२२२१	२.९.२.३	वटा	१	०.१	०.५४	१	०.१	०.५४	
२.३.२.१	मेशिनरी औजार मर्मत संभार	२२३११	२.३.२.१	पटक/संख्या	१०	०.४	२	१०	०.४	१.८८	
२.३.२.२	कम्प्यूटर/ल्यापटप मर्मत खर्च	२२३११	२.३.२.२	प्याकेज	४	०.३	१.६	४	०.३	१.४४	
२.४.१.१	दैनिक प्रयोगका कार्यालय सामानहरु	२११२२	२.४.१.१	पटक/संख्या	१	१.०	५	१	१.०	४.९९	
२.४.१.२	सब डिभिजन वन कार्यालय हरुलाई दैनिक प्रयोगका कार्यालय सामग्री	२२३१५	२.४.१.२	पटक/संख्या	६	०.६	२.९४	६	०.६	२.९३	

२.४.१२.१	प्रचार प्रसार कार्यक्रम सामग्री उत्पादन वितरण	२२१४३	२.४.१२.१	पटक/संख्या	१	०.२	१	१	०.२	०.९३	
२.४.१४.१	बिज्ञापन तथा सूचना प्रकासन	२२१४३	२.४.१४.१	पटक/संख्या	१	०.२	१	१	०.२	०.९८	
२.५.७.१	कार्यालय सरसफाई सेवा करार	२२१४३	२.५.७.१	संख्या	१	०.४	१.८	१	०.३	१.६५	
२.५.७.२	दरबन्दीको कार्यालय सहयोगी सेवा करार	२२१४३	२.५.७.२	जना	१	०.७	३.४७	१	०.६	३.२१	
२.५.७.३	दरबन्दीको हलुका सवारी चालक सेवा करार	२२१४३	२.५.७.३	जना	१	०.८	३.८४	१	०.७	३.५८	
२.५.७.५	दरबन्दीको चाैकिदार सेवा करार	२२१४३	२.५.७.५	जना	१	०.७	३.४७	१	०.६	३.२१	
२.५.७.६	करारमा कार्यरत कर्मचारीलाई चाडपर्व खर्च	२२६११	२.५.७.६	जना	३	०.२	०.८	३	०.०	०	
२.५.७.९	दरबन्दीको करार सेवाका कर्मचारीको महङ्गी भत्ता	२२२१४	२.५.७.९	जना	३	०.४	१.८	३	०.०	०	
२.८.१.२	अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च(अनुगमन, मुल्याङ्कन र भ्रमण)	२२२१४	२.८.१.२	पटक	२८	१.०	४.९३	२५	१.०	४.८९	
२.९.८.१	स्वागत तथा अतिथि सत्कार	२२७११	२.९.८.१	पटक	१	०.३	१.५	१	०.३	१.४३३	
८.१.३.१	कार्यालय प्रयोजनको घर भाडा				५	१.०	४.८	५	०.७	३.६३	
चालु खर्च					३१६६.५	७८.२	३९४.०	३०६१.०	६५.८	३३१.८	

कुल जम्मा खर्च		३१७०.५	१००.०	५०३.९	३०६५.०	८१.७	४११.५	
भौतिक प्रगति								९६.६७%
वित्तिय प्रगति								८१.६५%